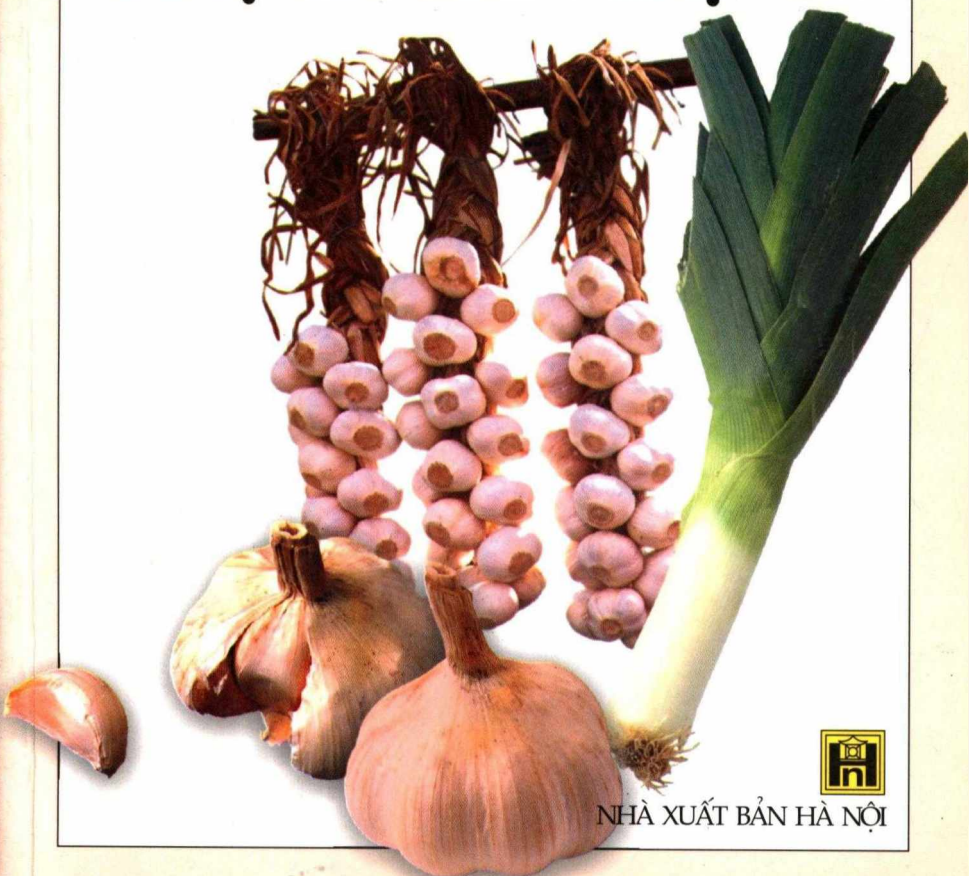

NGUYỄN BÁ MÃO
Biên soạn

TÔI ? TRỊ BÁCH BỆNH

NHÀ XUẤT BẢN HÀ NỘI

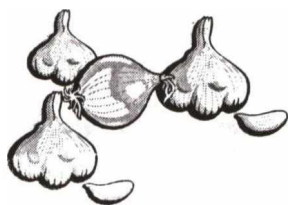
NGUYỄN BÁ MÃO

Biên soạn

Tỏi

TRỊ BÁCH BỆNH

(In lần thứ hai)

NHÀ XUẤT BẢN HÀ NỘI

2002

CHƯƠNG MỘT

TỔNG LUẬN

I. LIỆU PHÁP TỎI

1. Liệu pháp tỏi là gì?

Liệu pháp tỏi là một liệu pháp (phương pháp điều trị) dân gian dùng tỏi làm thành phần chủ yếu trong bài thuốc để phòng trị bệnh tật. Liệu pháp tỏi có hiệu quả điều trị với mức độ khác nhau đối với hơn một trăm loại bệnh không thường thấy của khoa nội, khoa ngoại, khoa da, khoa ngũ quan, khoa nhi, khoa phụ sản và khoa u bướu. Vì vậy rất được mọi người coi trọng.

Trên thế giới, có rất nhiều quốc gia và dân tộc đã tích lũy được rất nhiều kinh nghiệm về việc dùng tỏi để phòng trị bệnh tật, kéo dài tuổi thọ. Ở nước Ai Cập cổ, hàng vạn người nô lệ, lúc thân thể phát nóng hoặc cảm thấy mệt mỏi không thoải mái, mọi người đều thích ăn tỏi. Ở Nhật Bản, việc dùng tỏi để chữa bệnh rất phổ biến. Rất sớm tỏi đã có tên gọi đẹp là "pênixilin ở đất lên". Hiện nay, các nhà khoa học đã làm nhiều thí nghiệm về tác dụng dược lý của tỏi, đã thu được nhiều kết quả bất ngờ, đáng mừng, và nói một cách quả quyết rằng phổ cập việc ăn tỏi tương đương với một phong trào phòng trị ung thư.

Trung Quốc là một trong những nước dùng liệu pháp tởi khá sớm. Rất nhiều nghiệm phương (bài thuốc đã được chứng thực có công hiệu) dân gian thường dùng tởi để chữa trị các chứng cảm mạo, cảm nắng, chảy máu cam, nấm ngoài da, vết thương do cõn trùng độc cắn, bệnh quai bị v.v... Tởi có vị trị quan trọng trong kho báu y được học Trung Quốc.

Trong những năm gần đây, trong phạm vi toàn thế giới nổi lên cơn sốt ăn tởi, có một xí nghiệp được phẩm cõn chuyên môn chiết lấy các thành phần hữu hiệu của tởi dùng vào việc điều trị lâm sàng. Theo báo cáo, hiện nay toàn thế giới có mấy trăm triệu người dùng tởi để tăng cường sức khỏe.

2. Tại sao liệu pháp tởi được mọi người yêu thích?

a) Mô thức y học có thay đổi rất lớn. Vì mô thức (kiểu) y học trị bệnh đơn thuần truyền thống trước đây đã chuyển dần từng bước sang mô thức y học tổng nhất cả ba mặt dự phòng, điều trị và khôi phục sức khỏe. Hiện nay, người ta không thỏa mãn với cách cõ bệnh mới chữa, mà quan tâm tới việc đề phòng trước, phòng bệnh khi chưa có bệnh. Liệu pháp tởi đồng thời có đủ công hiệu dự phòng điều trị và khôi phục sức khỏe. Đây là điều khó có được.

b) Các tai hại của liệu pháp được phẩm càng ngày càng lớn, đặc biệt là thuốc tây, tuyệt đại đa số là chế phẩm hóa học tổng hợp hoặc tinh chế, chúng có một số phản ứng không tốt hoặc nhiều hoặc ít đối với cơ thể con người. Còn tởi là thức ăn thiên nhiên, đối với con người hầu như không có nguy hại. Không ít người lúc dùng liệu pháp tởi để điều trị một loại bệnh nào đó bất ngờ phát hiện thấy nó có thể đồng thời trị khỏi một số bệnh tật khác. Các nhà khoa học cõn phát hiện thấy tởi có chất chống ung thư. Liệu pháp tởi không những an toàn mà cõn có một tác dụng nhất định đối với việc tăng cường sức miễn dịch tự thân và sức chống bệnh của cơ thể.

c) Giá các dược phẩm đắt, đặc biệt là một số tân dược, biệt dược, những cấm kỵ trong việc sử dụng khá nhiều. Có người sau khi dùng thuốc bị phản ứng mạnh. Còn giá tòi lại rẻ, lúc nào và ở đâu cũng có thể mua được, tự mình cũng có thể trồng được, lúc sử dụng cấm kỵ ít.

Tóm lại, phương pháp điều trị bằng tòi đơn giản, dễ phổ cập, đặc biệt thích hợp ở trong gia đình và ở vùng nông thôn thiếu thầy thuốc.

3. Tòi chia ra làm mấy loại, có những giống tòi nào?

Về đại thể, tòi chia làm hai loại lớn là tòi vỏ tím và tòi vỏ trắng.

a) Tòi vỏ tím (đỏ): Tòi vỏ tím đỏ có vỏ ngoài củ màu tím đỏ, tép (còn gọi nhánh, đánh hoặc múi) tòi mẩy, số tép tương đối ít (6-8 tép), nước tòi đặc dính, lá tòi cay, phẩm chất khá tốt, dùng để ăn sống, ăn chính và muối tòi đường. Dò (thân củ) to khỏe, tươi non có mùi thơm. Tòi vỏ tím chịu rét, chín sớm. Các giống tốt có:

- Tòi A-thành: Củ tòi dày bằng đầu ngón, vỏ màu tím mỗi củ 5-7 tép, nặng khoảng 25g, phẩm chất loại vừa.

- Tòi Đại ma bàn: Củ tòi dày bằng đầu ngón, vỏ màu đỏ tím, lớp trong màu vàng nâu; mỗi củ 5-6 tép, nặng khoảng 25g, phẩm chất loại tốt.

- Tòi An quốc tỉnh Hà Bắc: Vỏ ngoài màu đỏ nhạt, củ cỡ vừa, mỗi củ 4-6 tép, vị cay hơi nồng, phẩm chất tốt.

- Tòi Gia Tường: vỏ ngoài đỏ tím, củ tòi cỡ vừa, mỗi củ 4-6 tép, nhỏ nhẵn, to mẩy, vị cay nồng, phẩm chất tốt, sức chống rét yếu.

- Tòi Thái gia pha, huyện Kỳ Sơn tỉnh Thiểm Tây: vỏ ngoài màu hồng nhạt mỗi củ 7-8 tép nặng trung bình 60g. Củ tòi thân to.

Ngoài ra còn có một số giống tỏi vỏ đỏ tốt của Liên Xô cũ.

b) Tỏi vỏ trắng: vỏ ngoài màu trắng, vị cay nhạt, tép gầy, và số tép nhiều 8-12 tép mỗi củ. So với tỏi vỏ tím, tỏi vỏ trắng chịu rét, chín muộn, vỏ non trắng, vị cay nhạt, rất thích hợp để muối tỏi dấm đường. Tỏi vỏ trắng có nhiều giống tốt chủ yếu có:

- Tỏi Vĩnh Niên, huyện Vĩnh Niên, tỉnh Hà Bắc. Củ tỏi to, vỏ tỏi mỏng.

- Tỏi Ô-nha tỉnh Cát Lâm: Vỏ màu trắng, mỗi củ có 8-9 tép, nhiều củ hơn 10 tép, vị cay nhạt, phẩm chất tốt, dùng để muối là thích hợp.

- Tỏi Thương Sơn: Củ tỏi nhỏ nhắn, mỗi củ 6-7 tép, sản lượng khá cao.

4. Tỏi có những thành phần dinh dưỡng nào? Giá trị của chúng ra sao?

Trong 100g tỏi tươi, có 4,4g protein, 0,2g mỡ, 23g cacbohydrat, 0,7g chất sợi thô, 1,3g Fro, 5mg canxi, 44mg lân, 0,4g sắt, 0,2mg vitamin B₁ (Chiamin), 0,03mg vitamin B₂ (riboflavin, lactoflavin), 3mg vitamin C (axit ascorbic).

Trong tỏi có rất nhiều protêin, đường, vitamin và chất khoáng. Bảng thành phần tiêu chuẩn của thực phẩm Nhật Bản do Viện Điều tra nguồn lợi Cục Khoa học kỹ thuật Nhật Bản biên soạn có thể nói rõ vấn đề này. Xem phần nói về tỏi trong bảng này, thì thấy rằng nhiệt lượng, muối vô cơ, vitamin mà tỏi có, so với các loài rau khác, nhiều đến nỗi làm cho người ta kinh ngạc. Ví dụ như lấy nhiệt lượng của 100g để so sánh, hành là 27 calo, cải trắng là 12 calo, và tỏi là 138 calo. Điều này chứng tỏ tỏi chứa rất nhiều đường và protein có thể chuyển thành năng lượng. Ngoài ra, muối vô cơ mà tỏi có cũng như vậy, hàm lượng cao hơn rất nhiều so với các loài rau khác, hơn nữa tỏi còn chứa nhiều vitamin B₁, B₂, C.

5. Các nghiên cứu dược lý hiện đại chứng thực tỏi có những tác dụng gì?

a) *Tác dụng kháng khuẩn*: Chất có tính bay hơi của tỏi, nước tỏi, dịch ngấm ra từ tỏi đều có tác dụng ức chế đối với nhiều loài khuẩn gây bệnh ở ngoài cơ thể như cầu khuẩn nhỏ (staphylococcus), cầu khuẩn (coccus) viêm phổi, song cầu khuẩn (diplococcus), màng não, cầu khuẩn chuỗi (streptococcus), trực khuẩn (bacillus), bạch hầu, trực khuẩn (khuẩn que) lỵ, trực khuẩn đại tràng, trực khuẩn thương hàn, trực khuẩn phó thương hàn, trực khuẩn lao và hồ khuẩn (khuẩn phẩy = vibrio) thổ tả. Dịch ngấm ra từ tỏi có tác dụng diệt khuẩn rõ ràng đối với khuẩn Rickettsia, tsustugamushi gây bệnh sốt dạng trùng (người phát sốt, đau đầu liên tục, màng kết mắt xung huyết, da nổi mẩn, hạch bạch huyết sưng to khắp toàn thân). Tỏi vỏ tím có tác dụng diệt khuẩn khỏe hơn tỏi vỏ trắng.

b) *Tác dụng kháng nguyên trùng*: Nước tỏi và dịch tỏi ở trong ống nghiệm có tác dụng rõ ràng diệt trichomonas ở âm đạo. Nước ngấm từ tỏi ra có tác dụng diệt nguyên trùng amíp. Tỏi vỏ tím có hiệu quả tốt hơn tỏi vỏ trắng.

c) *Tác dụng kháng chân khuẩn* (fungus): Chất bay hơi của tỏi, dịch ngấm từ tỏi ra có tác dụng ức chế hoặc tiêu diệt đối với nhiều loại chân khuẩn (nấm).

d) *Tác dụng đối với hệ thống mạch máu lưu*: Tỏi có thể giảm chậm nhịp tim đập, tăng thêm sức co bóp của tim, mở rộng huyết quản đầu mút làm cho lợi tiểu thêm. Có thể hạ thấp huyết áp của chó xơ cứng động mạch dùng làm thí nghiệm, còn đối với động vật bình thường không có tác dụng hạ áp rõ ràng. Tinh dầu tỏi có tác dụng hạ thấp mỡ trong máu.

d) *Tác dụng đối với tế bào sinh sản*: thực vật sát khuẩn tổ trong tỏi có thể giết chết nhanh chóng tinh trùng của chuột

hoặc chuột lang, tinh trùng bị giết chết chưa phát hiện có sự thay đổi về hình thái chuột đực dùng thực vật sát khuẩn tổ không ảnh hưởng gì đến sự phát sinh tinh trùng bình thường.

e) *Tác dụng đối với tế bào ung thư*: dịch ngấm ra từ tòi có hiệu quả nhất định đối với ung thư cổ chướng của chuột; tòi tươi có thể ức chế hoàn toàn sự phát sinh u bướu ở tuyến sữa.

g) *Tác dụng đối với hệ thống miễn dịch*: tòi có thể nâng cao chức năng của tế bào bạch cầu và thực bào.

h) *Các tác dụng khác*: uống thuốc làm bằng tòi có thể cải thiện chứng trúng độc chì mạn tính, chất chiết ra từ tòi có tác dụng ức chế chứng viêm khớp có tính chất thực nghiệm không có ảnh hưởng đến sự thâm ra của túi mầm thịt (Granulation) ở dưới da. Cũng có tác dụng hạ thấp canxi trong máu.

II. THƯỜNG THỨC VỀ LIỆU PHÁP TÒI

1. Tòi có tác dụng gì trong việc phòng trị ung thư?

Mọi người đều biết rằng cho đến nay, nitroamine là chất gây ung thư mạnh nhất mà người ta phát hiện được, và tòi có thể ức chế sự sinh trưởng của khuẩn hoàn nguyên của muối nitrat ở trong dạ dày, làm cho cơ hội sản sinh ra nitroamine giảm đi rất nhiều từ đó mà dự phòng một cách có hiệu quả sự phát sinh ung thư dạ dày.

Mặt khác, tòi có thể kích thích hệ thống miễn dịch của cơ thể con người, tăng cường rất nhiều tác dụng "giảm hệ miễn dịch" đối với tế bào ung thư.

Hơn nữa, tòi và những chất hoạt tính của nó còn có thể chống lại sự đột biến tế bào dẫn đến chất gây ung thư, đồng thời có thể trực tiếp giết chết tế bào ung thư. Sức sát thương của nó mạnh gấp 2-5 lần thuốc chống ung thư mạnh.

Cuối cùng, tôi còn chứa nguyên tố selen được gọi là "thành phần thần kỳ". Selen là một loại thuốc chống gây đột biến, nó có thể thúc đẩy tế bào đang trong tình trạng biến thành ung thư phân giải một cách bình thường cho nên có ích đối với việc đề phòng các bệnh ung thư.

Vì vậy nhiều nhà khoa học cho rằng ăn tỏi một cách rộng rãi trong nhân dân là một "phong trào uống thuốc chống ung thư" có tính chất quần chúng. Cũng là một lần điều trị xung kích đối với bệnh biến tiền ung thư, đặc biệt là đối với những người mà bệnh biến ung thư buổi đầu còn chưa có chứng trạng lâm sàng rõ ràng, thì ý nghĩa lại càng lớn.

Tác dụng chống ung thư của tỏi, trong những năm 50 đã có báo cáo thực nghiệm. Trong những năm 70, ở Trung Quốc phát hiện thấy trong 4 huyện ở phía Bắc sông Trường Giang mà tỉ lệ người chết về ung thư dạ dày thấp nhất, thì huyện Phương Sơn tỉnh Sơn Đông nơi trồng tỏi nhiều chiếm vị trí hàng đầu. Ba huyện còn lại là huyện Trâu, huyện Tứ Thủy tỉnh Sơn Đông và huyện Cố Trấn tỉnh An Huy. Ba huyện này cũng có tập quán trồng tỏi và ăn tỏi khá phổ biến.

Các nhà khoa học ở Viện Nghiên cứu ung thư của Mỹ đã tiến hành nghiên cứu hai nước đứng đầu thế giới về tỉ lệ người mắc bệnh ung thư dạ dày là Italia và Trung Quốc, đã khảo sát, phân tích tập quán ăn uống của hơn 4000 người Italia và Trung Quốc, đặc biệt là xem họ có ăn tỏi hay không. Kết quả phân tích cuối cùng cho thấy người thường xuyên ăn tỏi không dễ mắc bệnh ung thư dạ dày, tỉ lệ mắc bệnh ung thư dạ dày của họ thấp hơn 60% so với những người khác không thích ăn hoặc không thường xuyên ăn tỏi.

Một loạt nghiên cứu thực nghiệm cũng chứng minh tỏi quả có tác dụng đề phòng bệnh ung thư dạ dày, tác dụng này có thể thực hiện theo ba con đường:

a) Trực tiếp ngăn chặn sự hợp thành các chất gây ung thư như nitroamin và giảm bớt sự làm tổn thương của chất gây ung thư đối với tế bào của thành dạ dày.

b) Tăng cường chức năng tiết axit của dạ dày, giảm bớt mai khuẩn (khuẩn gây nấm) và vi khuẩn trong dạ dày, hạ thấp sự hợp thành của chất gây ung thư.

c) Nâng cao sức miễn dịch, trực tiếp hoặc thông qua cơ chế trao đổi chất giết chết tế bào gây ung thư, ức chế sự phát triển của tế bào ung thư.

Do đây thấy rằng tỏi là một thức ăn lý tưởng để dự phòng bệnh ung thư dạ dày. Là một thức ăn dự phòng bệnh ung thư dạ dày, nó có triển vọng ứng dụng rộng lớn.

2. Tại sao tỏi chữa được bệnh li?

Trong tỏi có chất giết khuẩn thực vật, sunfua acrylic. Nó có tác dụng diệt khuẩn mạnh đối với hơn 10 loại khuẩn như trực khuẩn bệnh li, trực khuẩn bệnh thương hàn, cầu khuẩn nhỏ, cầu khuẩn chuỗi... và nguyên trùng amíp. Có người đã thí nghiệm: bỏ một tép tỏi vào miệng nhai, có thể giết chết toàn bộ vi khuẩn trong khoang miệng; đem tỏi ép nát bỏ vào trong một giọt nước lã chứa rất nhiều vi khuẩn, trong một phút toàn bộ vi khuẩn đều chết hết. Hiệu quả điều trị của tỏi vỏ tím tốt hơn tỏi vỏ trắng.

Trong môi trường axit, công hiệu của tỏi nâng gấp 4 lần nếu tỏi dùng chung với dấm hiệu quả càng lý tưởng đối với việc điều trị bệnh li, chứng viêm ruột.

3. Tại sao tỏi có tác dụng làm đẹp?

Vì các thành phần chứa trong tỏi kích thích các mạch máu của da mặt, khôi phục sự tuần hoàn máu bình thường, da mặt già cỗi khôi phục lại sự sáng láng. Vì da khôi phục lại sự trao đổi chất bình thường làm cho sắc tố đen (melamin) trong

lề bào da không có cách gì tồn tại được, tàn nhang cũng biến mất, do đó da trở thành trong trẻo và sáng láng. Hơn nữa thành phần chứa trong tỏi có tác dụng làm cho lớp chất sừng của da biến thành mềm, vì vậy mà những nếp nhăn nông cũng biến mất. Như vậy thì dùng tỏi làm đẹp da như thế nào nhỉ?

Trước hết chuẩn bị khoảng 50g bột mì để làm nền. Tiếp đó thêm nước vào bột, đến mức mềm nhuyễn dễ thoa lên mặt. Sau đó đem bột mì làm thành dạng bùn, đồng thời đổ dịch tỏi vào với lượng bằng 1% trọng lượng bột mì.

Đem loại bùn trên thoa đầy cả mặt, bạn sẽ thấy làn da già cỗi sẽ sáng trở lại, sắc tố đen và tàn nhang cũng sẽ biến mất, da trở thành trắng trẻo và sáng láng, những nếp nhăn nông cũng biến mất, làn da xù xì trở thành trơn láng.

Cần chú ý: những người nhạy cảm với tỏi, tức là lúc dùng, da có chỗ biến thành đỏ, cần giảm bớt lượng tỏi dùng một cách thích đáng, đợi sau khi thích ứng, xem tình hình mà tăng thêm lượng dùng.

4. Tỏi ăn sống tốt hay là ăn chín tốt?

Tỏi có thể hạ thấp tỉ lệ phát bệnh của ung thư dạ dày, chủ yếu là chất alixin ($C_6H_{10}OS_2$) chứa trong tỏi có thể ức chế sự sinh trưởng của nấm hoàn nguyên của muối nitrat trong dạ dày, giảm bớt sự sinh thành của muối nitrit và muối nitrit amin trong dạ dày, từ đó mà hạ thấp tỉ lệ phát bệnh ung thư dạ dày. Chất alixin không chịu được nhiệt cao, dễ bị phá hủy. Khi nấu chín, hạ thấp hiệu quả giết khuẩn phòng ung thư. Cho nên ăn tỏi sống là tốt nhất.

Tỏi tươi giữ đến đầu mùa xuân thường mọc mầm hoặc khô tóp, dù là ở vùng sản xuất tỏi cũng không thể ăn tỏi tươi quanh năm được. Vì vậy có thể chế biến thành tỏi ngâm dấm đường hoặc tỏi muối mặn, nhưng sau khi muối thì hiệu quả dùng làm thuốc của tỏi có kém đi.

Người mới bắt đầu ăn tỏi, có thể đem tỏi già ra thêm xì dầu hoặc dầu vừng vào trộn ăn, trước thích với mùi tỏi, dần dần thay đổi thói quen không ăn tỏi sống.

5. Để dễ ăn tỏi.

Mặc dù tỏi có hiệu quả chữa bệnh thần kỳ, nhưng mùi cay nồng của nó làm cho nhiều người khó chấp nhận. Dưới đây xin giới thiệu mấy cách ăn tỏi khéo léo, để mọi người chọn:

a) Người muốn dùng tỏi làm thuốc, đem 0,5g tỏi mài thành tương bỏ vào trong trứng gà hoặc sữa bò rồi ăn, như vậy sẽ không có mùi lạ.

b) Sau khi ăn tỏi xong, uống sữa bò, mùi tỏi sẽ mất.

c) Sau khi ăn tỏi, uống chè hoặc cà phê cũng sẽ trừ được mùi lạ.

d) Sau khi ăn tỏi, cho một ít lá chè hoặc cần Hà Lan bỏ vào miệng nhai nhỏ.

đ) Lúc ăn tỏi, bỏ vào một ít đường phèn đen.

e) Lúc ăn tỏi, bỏ táo tây và mật ong vào, hiệu quả cực tốt.

6. Hàng ngày ăn bao nhiêu tỏi là tốt nhất?

Trung bình mỗi người mỗi ngày ăn 20g tỏi, đây là lượng trung bình ăn tỏi hàng ngày của cư dân huyện Thương Sơn tỉnh Sơn Đông. Nói chung mỗi ngày ăn hai tép là được rồi, nhiều hơn một chút hay ít hơn một chút đều được cả, không cần phải quy định mỗi ngày ăn mấy lần. Chủ yếu là tạo thành thói quen ăn tỏi, cần phải ăn thường xuyên, giữ cho được lâu bền.

Cây tỏi non hoặc thân cây tỏi già có thể ăn theo khẩu vị của mình bắt đầu thì ăn ít, quen rồi sẽ ăn nhiều.

7. Khi dùng tỏi cần chú ý đến những vấn đề gì?

Phạm vi dùng tỏi để chữa bệnh rất rộng. Đông y cho rằng những người âm hư hỏa vượng thì kỵ dùng, ngoài ra nếu mỗi

lần ăn quá nhiều cũng sẽ sinh bệnh. Trước hết là dạ dày bị kích thích trực tiếp làm cho người dùng cảm thấy không thoải mái. Chất alixin có tính chất làm tan mỡ, sau khi tác dụng vào tế bào, dễ gây nên chứng dung huyết (tan máu haemolysin), đưa đến bệnh thiếu máu. Các chuyên gia cho rằng, mỗi ngày ăn khoảng 10g, không có hại cho sức khỏe.

8. Có những phương cách gì để làm để khử mùi hôi của tôi?

Đã mấy ngàn năm nay, tôi luôn luôn là một thức ăn nhiều chất dinh dưỡng và dùng để làm thuốc, được dùng rộng rãi trong phạm vi toàn thế giới. Đi đôi với sự phát triển không ngừng của khoa học kỹ thuật, khoa học đã chứng thực rằng ngoài giá trị dinh dưỡng phong phú, tôi còn có tác dụng phòng chống ung thư tương đối mạnh. Mấy năm gần đây, trên thế giới dấy lên cơn sốt tôi, hy vọng với việc ăn tôi, không những thu nhận được các thành phần dinh dưỡng cao mà còn có tác dụng dự phòng và điều trị các chứng u bướu, nhưng vì mùi lạ của tôi làm ảnh hưởng đến việc dùng tôi rộng rãi. Nay xin giới thiệu mấy cách để làm để khử mùi hôi của tôi:

a) *Phương pháp gia nhiệt khử mùi hôi*: Có thể dùng các phương pháp gia nhiệt như xào nấu hoặc các cách xử lý như hấp hơi nước nóng, cơ chế là ở chỗ làm cho men alinaza có trong tôi không hoạt động được không thể đem axit amin của tôi phân giải thành chất alixin, đồng thời trừ bỏ đi một số hợp chất sunfua gốc $\text{CH}_3 - \text{CH} = \text{CH}_2$ có mùi hôi.

b) *Phương pháp ngâm khử mùi hôi*: Thông thường là đem tôi ngâm vào trong dung dịch như rượu, dấm ăn, axit citric, axit oxalic..... hoặc là dịch hỗn hợp mấy loại dung dịch. Qua thực nghiệm thấy rằng tỉ lệ axit citric 5% và rượu (rượu uống): dấm ăn: axit citric = 1:1:1 hiệu quả trừ mùi hôi khá tốt. Cơ chế khử mùi hôi của phương pháp này là làm cho men alinaza ở trong tôi bị ức chế và phả hủy.

c) *Phương pháp bọc kín khử mùi hôi*: Đây là một phương pháp vật lý. Dem các chất có mùi hôi thổi gói kín lại, làm cho chúng khó tỏa ra mùi hôi. Như ông Leusser, người Đức chế ra viên tỏi bọc đường, dem bột tỏi làm thành nhân ngoài bọc đường còn có viên nhộng (túi keo) tỏi, hoặc ngoài bọc bột hồ, dem chất alixin bay hơi bọc kín lại, hoặc thêm vào một số chất khử mùi hôi khác.

Sau khi khử mùi hôi, tỏi được phát triển thêm một bước trong việc dùng làm thực phẩm và dược phẩm, hình thành nên một loạt sản phẩm tỏi.

9. Chọn mua tỏi như thế nào?

Lúc mua tỏi ở chợ, cần chú ý mấy điểm chủ yếu về mặt ngoại hình:

- a) Vỏ tỏi màu trắng, củ tỏi tròn trĩnh, mập mạp, rất chắc.
- b) Hoa tỏi hình tròn.
- c) Dưới gốc củ tỏi hơi lõm vào.
- d) Có cảm giác nặng trịch trịch, có độ cứng chắc.

Nếu sờ tay vào, cảm thấy mềm, màu vỏ tỏi gần giống màu chè, khô đặc biệt, thì tỏi đó rất cũ rồi, không tươi mới nữa.

Điều lý tưởng nhất là khi bóc vỏ, cảm thấy các tép (nhánh) tỏi to nhỏ đều nhau, dày dặn lắm nước, hơi dùng sức nắn một chút, tựa hồ như có nước tỏi chảy ra. Loại tỏi tươi mới và chắc như vậy gọi là "tỏi đạt tiêu chuẩn"; trái lại loại tỏi khô rỗng róc, màu tỏi không sáng gọi là "tỏi không đạt tiêu chuẩn".

Đương nhiên, loại tỏi nhìn vào bề ngoài thấy có ánh, dày dặn, lắm nước, bất kể về mặt dinh dưỡng hay mặt hiệu quả làm thuốc đều hơn hẳn loại "tỏi không đạt tiêu chuẩn". Khuyến bạn nên có ở bên mình thường xuyên loại tỏi này hoặc dùng để ăn hoặc để chữa bệnh, và kiên trì dùng tỏi hàng ngày, tin

chắc thân thể của bạn sẽ đầy sức mạnh, trải qua cả cuộc đời không biết mệt nhọc là gì.

10. Gia đình cất giữ tỏi như thế nào?

Nói chung gia đình khó cất giữ tỏi do hai nguyên nhân: Một là trước khi mua, tỏi đã bị hỏng. Hai là nhiệt độ cất giữ trong nhà cao quá. Vì vậy lúc mua tỏi phải chọn loại tỏi tốt, tươi, mới. Tiêu chí của tỏi tốt là: thân cây tỏi màu vàng khô, vỏ tỏi màu đỏ tím hoặc màu trắng, sạch sẽ mà có ánh, rễ tỏi màu vàng tro, dính ít đất, củ tỏi không tách tép. Tỏi bị hỏng: thân cây tỏi, vỏ tỏi màu tro đen hoặc màu tro vàng, có chấm mốc màu đen, rễ tỏi dính nhiều đất. Tỏi già quá thân củ to, vỏ mỏng, đều, củ tỏi tách tép, rễ tỏi ít mà ngắn, cũng không dễ cất giữ.

Khoảng tháng 7, 8 hàng năm, đem tỏi ra chợ bán là tốt nhất, tỏi được thu hoạch hoặc mua về, chỉ cần tỏi không nhiều nước quá thì không cần đem phơi nắng. Đem tỏi chuẩn bị cất giữ xoắn cả lá và cây lại thành nắm, đem treo hong gió ở chỗ khô ráo, mát, không nên bọc giấy hoặc đựng vào túi hay hộp. Mùa đông, có thể treo ở góc bếp, xa nguồn lửa và hơi ẩm, cách mặt đất khoảng 10-15 cm.

CHƯƠNG HAI

THU GOM CÁC BÀI THUỐC DÙNG TỎI TRONG DÂN GIAN

I. KHOA NỘI

(1) CẢM MẠO

1. Chủ trị cảm mạo.

1) *Đơn thuốc*: 2 củ tỏi, 1 củ hành, 4 lát gừng sống.

Cách dùng: Lấy nước sắc chung sau thêm vào một lượng đường vừa phải, uống lúc còn nóng.

2) *Đơn thuốc*: Tỏi, gừng với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi mài thành nước, trước khi đi ngủ uống một ít. Hoặc lấy một lượng vừa phải tỏi và gừng đem cắt nhỏ, trộn với nhau, lúc ăn cơm đem ra ăn như một món thức ăn.

3) *Đơn thuốc*: 1 củ tỏi, rượu trắng với lượng vừa phải.

Cách dùng: Nướng chín tỏi, trước khi ngủ ăn tỏi với một ít rượu.

4) *Đơn thuốc*: 3 củ tỏi, 10 củ hành.

Cách dùng: Đem hai vị trên cắt nhỏ, bỏ vào cháo đã nấu chín rồi đun lại một lần nữa, ăn hết lúc còn nóng, mặc nhiều áo hoặc đắp chăn bông, giữ thân thể cho ấm.

5) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, 15ml dấm gạo.

Cách dùng: Dem hai vị trên bóc vỏ ngoài, giã nát, thêm dấm gạo vào, lấy một lượng vừa phải bột gạo hoặc bột mì, sau khi chế biến theo khẩu vị của người bệnh, dem hai vị nói trên bỏ vào khuấy đều, ăn hết 1 lần, sau khi ăn, nằm ngủ sẽ ra mồ hôi.

6) **Đơn thuốc:** Tỏi, gừng lát, hành, bột hồ tiêu, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem bột mì tráng thành dạng bánh đa, lấy ba vị tỏi, gừng, hành, đổ thêm nước vào, sau khi ăn hơi ra mồ hôi, và chảy nước mũi, mấy hôm thì khỏi.

2. Chủ trị cảm mạo phong hàn.

1) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, 15g gừng sống, một lượng vừa phải đường đỏ.

Cách dùng: Dem tỏi, gừng cắt nhỏ lẫn lộn thêm vào một bát nước, sắc đến khi còn lại nửa bát, thêm đường đỏ vào khuấy đều, trước khi ngủ uống hết 1 lần.

2) **Đơn thuốc:** 6g tỏi, 20 lá đại thanh điệp (lá bọ máy), 6g lá bạc hà, 12g bản lam căn (rễ cây chàm).

Cách dùng: Dem các vị thuốc trên bỏ chung, giã nát, lấy mũi hít hơi của chúng, hoặc lấy thuốc giã đắp vào lòng bàn tay, lòng bàn chân, huyết đại chùng.

3) **Đơn thuốc:** 24g tỏi, 24g gừng sống, 12g bạc hà.

Cách dùng: Dem tỏi, gừng sống, bạc hà giã chúng thành dạng cao, cất vào bình để dùng. Lúc dùng lấy một lượng cao thuốc vừa phải đắp lên rốn, dày lại bằng vải màn, giữ lại bằng vải keo dán. Mỗi ngày thay thuốc một lần. Sau khi dùng thuốc, đồng thời ăn một ít cháo nóng để trợ thuốc, đợi cho mồ hôi lấm tấm chảy ra.

4) **Đơn thuốc** : Vài ba nhánh (dấu) tỏi.

Cách dùng: Đem một nhánh tỏi bóc vỏ, ngâm vào miệng, nuốt nước miếng, cho đến khi tỏi không còn mùi nữa thì nhổ ra, rồi ngâm nhánh tỏi thứ hai. Nói chung, ngâm 3 nhánh tỏi là có thể khỏi.

5) **Đơn thuốc**: 400g tỏi, 100g gừng sống, 3-4 quả chanh, 70ml mật ong, 800g rượu.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, hấp 5 phút sau đó cắt thành miếng, chanh bóc vỏ cắt thành miếng, bỏ chung cùng đường ngâm vào trong rượu, sau ba tháng lọc lấy nước uống.

3. Chủ trị cảm mạo phong nhiệt.

Đơn thuốc: 1 nhánh tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ ngoài, cắt thành thoi, gọt thành hình trụ tròn, nhét vào lỗ mũi, sau 20 phút thì lấy ra. Hàng ngày, sáng chiều mỗi buổi làm một lần.

4. Chủ trị cảm mạo thử thấp (nóng ẩm)

Đơn thuốc: 10g tỏi, 30g lá ngải cứu, 20g bạc hà, 12g đại thanh diệp, 12g thạch xương bồ.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên trộn lẫn với nhau, và giã nát, rồi bỏ vào túi vải, treo lên trước ngực, có thể phòng cảm mạo.

5. Chủ trị cảm mạo do lạnh, hen do viêm cuống phổi, ho gà.

Đơn thuốc: Tỏi, kem sữa hoặc mỡ lợn, mỗi thứ với một lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi và kem sữa nấu thành dạng hồ cho vào bình cất để dùng. Lúc dùng lấy vải màn hoặc bông thuốc nhúng vào một lượng cao thuốc vừa phải, xát bông lên ngực, mỗi ngày vài lần.

6. Chủ trị dự phòng cảm mạo tính dịch.

Đơn thuốc: 25g tỏi, 50g hành củ.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên rửa sạch, cắt nhỏ thêm 250ml nước sạch, nấu chín, mỗi lần uống 1 chén, ngày 3 lần.

7. Chủ trị cảm mạo tính dịch (bệnh cúm)

1) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 100g gừng sống, 500ml dấm.

Cách dùng: Đem tỏi và gừng sống rửa sạch, cắt miếng bỏ vào trong lọ dấm, bịt kín, ngâm không một tháng trở lên rồi đem dùng. Lúc có dịch cảm mạo (dịch cúm) lấy ra ăn hoặc ăn với các món ăn khác, hoặc uống khoảng 10ml nước tỏi ngâm sau khi ăn cơm.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát vắt lấy nước, dùng nước sôi để nguội pha loãng gắp 10 lần, nhỏ vào mũi, mỗi ngày 3-5 lần.

3) **Đơn thuốc:** 60g tỏi, 30g đậu xị nhạt.

Cách dùng: Đem tỏi và đậu xị bỏ vào trong một lượng nước vừa phải, nấu thành canh ăn ngay, mỗi ngày 1 thang, uống liền 3 ngày.

4) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 20g lá tre tươi, 10g lá sen, 30g lá cải củ.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên giã nát, vắt lấy nước, nhỏ vào lỗ mũi mỗi ngày 2-3 lần.

5) **Đơn thuốc:** 6 củ tỏi, 12g gừng sống, một ít đường đỏ.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên sắc lấy nước uống lúc nóng. Sau khi uống, nằm đắp chăn cho ra mồ hôi. Mỗi ngày 1 thang.

8. Chủ trị cảm mạo tính dịch, phong hàn ngoại cảm, đau đầu tịt mũi.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 1 lượng vừa phải dấm gạo.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, thêm nước vào đun sôi lên, rồi thêm dấm gạo vào, đem đổ vào ấm pha trà, hơi nóng bốc từ vòi ấm ra, xông mũi, miệng đúng vào vòi ấm.

(2) BỆNH HO

1. Chủ trị ho.

1) **Đơn thuốc:** 120g tỏi, 120g dấm gạo, 60g đường đỏ.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, thêm dấm và đường vào, ngâm 7 ngày, lọc bỏ bã, lấy nước uống, mỗi lần 6g hòa với nước sôi mỗi ngày 3 lần.

2) **Đơn thuốc:** 30g tỏi vỏ tím, 15g bách bộ, 9g tử uyển.

Cách dùng: Đem bách bộ, tử uyển sắc lên, bỏ tỏi giã nát vào nước sắc rồi uống.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi, một lượng vừa phải đường phèn hoặc đường trắng.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, thêm vào đường phèn hoặc đường trắng hòa vào nước sôi, uống ấm. Có hiệu quả đối với các chứng ho do các nguyên nhân khác nhau gây nên.

4) **Đơn thuốc:** 15g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát như, đắp vào huyệt dũng tuyền (ở gan bàn chân) của hai bàn chân, dán cao "thấp thương chỉ thống" lên để giữ lại. Mỗi buổi tối sau khi rửa chân rồi, đắp tỏi vào, sáng hôm sau lấy bỏ đi, đắp liên 3-5 ngày.

2. Chủ trị ho có đờm.

Đơn thuốc: 60g tòi

Cách dùng: Lấy một lượng vừa phải sắc lên lấy nước chia ra uống.

3. Chủ trị ho lâu không ngừng.

Đơn thuốc: 40-60g tòi, 6g đường phèn.

Cách dùng: Bỏ tòi và đường phèn vào trong một cái bát nhỏ, đổ vào 50ml nước, đặt vào trong nồi hấp chín, ăn 1 lần, mỗi ngày 1 thang, uống liền 3-5 ngày.

4. Chủ trị ho không khỏi.

Đơn thuốc: 30g tòi, một lượng vừa phải bột mì.

Cách dùng: Lấy tòi bóc vỏ, mài nát thêm nước sôi để mát, bỏ bột mì vào khuấy đều thành dạng hồ, đem hồ quét lên vài màn, rồi lấy một miếng vải màn khác phủ lên trên để cho nó không tiếp xúc trực tiếp với da đắp lên trên ngực (vùng lõm thượng vị), mỗi ngày thay một lần.

5. Chủ trị ho do các nguyên nhân gây nên.

Đơn thuốc: Một lượng tòi vừa phải.

Cách dùng: Đem tòi giã nát như, làm thành viên to bằng hạt đậu trắng, đặt vào trong cao "thương thấp chỉ thống", mỗi buổi tối sau khi rửa chân đem cao thuốc dán vào huyết dưỡng tuyến của hai chân, sáng hôm sau, lấy bỏ đi, dán liền 3-5 lần.

6. Chủ trị ho do giá rét.

Đơn thuốc: 500g tòi, 1 lượng vừa phải đường trắng, 1 chén nước gừng sống.

Cách dùng: Đem tòi giã nát lấy nước, thêm đường và nước gừng vào trộn đều, mỗi lần uống 2 thìa canh, mỗi ngày uống 2 lần.

(3) VIÊM CUỒNG PHỔI

1. Chủ trị viêm cuồng phổi.

1) **Đơn thuốc:** 20 củ tỏi, 100g thịt lợn nạc, muối, xì dầu, dầu ăn với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, dem thịt lợn nạc cắt thành miếng, đặt nồi lên trên lửa đỏ, khi mỡ nóng bỏ thịt vào xào rồi bỏ tỏi vào xào lại, sau đó bỏ gia vị vào, đảo lại là được, ăn hết một lần; đối với trẻ con chặm trước giảm bớt.

2) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, 30g bánh quít (quả quít ép)

Cách dùng: Dem tỏi và bánh quít cắt nhỏ, thêm vào một lượng nước vừa phải, bỏ bã. Mỗi ngày uống 1 thang, chia làm 2 lần.

3) **Đơn thuốc:** Một số củ tỏi, vài cái mật bò tươi (mật lợn cũng được).

Cách dùng: Dem mật bò tươi rạch ra lấy nước mật, dem tỏi bóc vỏ ngoài, giã nát, theo tỉ lệ 3 phần mật 1 phần tỏi sấy khô, nghiền thành bột đựng vào túi nhựa, mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 1g uống sau khi ăn cơm.

4) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 12g trần bì.

Cách dùng: Dem tỏi và trần bì cắt nhỏ thêm vào một lượng nước vừa phải, sắc chung, bỏ bã lấy nước, chia uống 2 lần, uống ấm.

5) **Đơn thuốc:** 250g tỏi, 250g dấm, 90g đường đỏ.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, giã nát, ngâm vào trong dấm hòa đường, sau 1 tuần là được, ngày uống 3 lần, mỗi lần 1 thìa canh.

2. Chủ trị viêm cuồng phổi cấp tính.

Đơn thuốc: 3 củ tỏi, 9g tô tứ (hạt tía tô hoặc bạch tô), 9g bạch giới tử (hạt cải trắng).

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, đem hạt tó từ và hạt bạch giới từ nghiền thành bột, trộn với nhau, đem đập vào huyết thiên đột (chính giữa lõm trên xương ngực) và huyết định sườn (chỗ 1.5cm cạnh huyết đại tràng) cho đến khi có cảm giác nóng cục bộ, sau 15 phút lại lấy bỏ đi.

3. Chủ trị viêm cường phổi mãn tính.

1) **Đơn thuốc:** 12 nhánh tỏi, một lượng vừa phải đường trắng.

Cách dùng: Đem tỏi và đường trắng bỏ vào trong bát hầm cách thủy. Hàng ngày sau bữa ăn trưa và bữa ăn tối đều uống một thang, uống liền từ 1-3 tháng. Trong thời gian uống thuốc, không hút thuốc lá, không uống rượu, không ăn các thức ăn cay có tính kích thích.

2) **Đơn thuốc:** 500g tỏi, 500g dấm ăn, 200g đường đỏ.

Cách dùng: Đem tỏi tách ra thành từng nhánh hoặc giã nát bỏ vào bình cùng với đường đỏ, đổ dấm ăn vào, bịt kín, ngâm khoảng 15 ngày. Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 15-20ml (ăn cả tỏi).

4) Chủ trị viêm cường phổi mạn tính dạng suyễn.

Đơn thuốc: 15g tỏi, 30g tiền hồ, 30g cam thảo, 30g thạch cao, dây mướp, dây bí ngô, dây bí đao, mỗi loại vài ba dây.

Cách dùng: Vào mùa thu, khi các loại bí, mướp không ra quả nữa, lúc đã giòn, cắt lấy đoạn dây cách gốc độ 1m, đem cắm riêng biệt vào các bình sạch khác nhau, để cho nước trong dây chảy giọt ra hết, sau đó lấy mỗi thứ nước 700ml, trộn với nhau, đổ vào trong một cái bình. Lấy một miếng vải màn gói tỏi, tiền hồ, cam thảo và thạch cao lẫn với nhau, bỏ vào bình đựng nước trộn của các dây bí và mướp, rồi đặt vào lồng hấp, hấp cách thủy, mỗi lần uống 50ml. Sáng tối mỗi buổi uống 1 lần.

(4) BỆNH SUYỄN

1. Chủ trị suyễn.

1) **Đơn thuốc:** 7 nhánh tỏi, 1 quả dưa.

Cách dùng: Đem quả dưa rửa sạch, khoét một lỗ nhỏ, bỏ tỏi vào, đặt vào nồi, hấp cách thủy cho chín rồi ăn. Mỗi ngày 1 lần, 7 ngày là một liệu trình.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, đường, dấm, chế thành tỏi ngâm dấm đường.

Cách dùng: Hàng ngày sáng, tối mỗi buổi ăn 1-2 tép tỏi và uống một ít dấm đường.

3) **Đơn thuốc:** 60g tỏi, 50g gừng sống.

Cách dùng: Đem tỏi và gừng bỏ chung, giã nát như lấy vải gói lại, đem gói thuốc xoa đi xoa lại ở chỗ đốt sống ngực thứ ba cho đến khi nóng lên thì thôi.

4) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 30g mật ong.

Cách dùng: Đem tỏi và mật ong bỏ vào trong một cái bát hấp cách thủy cho chín. Mỗi ngày 1 thang, chia ra uống 2 lần, sáng và chiều, hòa với nước sôi.

5) **Đơn thuốc:** 500g tỏi, 500g dấm ăn, 200g đường đỏ.

Cách dùng: Đem tỏi cả củ bỏ vào trong một cái bình, đổ dấm ăn và đường vào, nút kín ngâm trong một cái bình. Mỗi ngày sáng sớm lúc đói bụng, ăn 2-3 nhánh tỏi, uống 10-15ml nước dấm đường, uống liền 10-15 ngày.

2. Chủ trị suyễn cuồng phổi.

1) **Đơn thuốc:** 50g tỏi vỏ tím, 60g đường đỏ.

Cách dùng: Đem tỏi rửa sạch, giã nát như, bỏ thêm đường đỏ vào, sắc cô thành cao. Hàng ngày, sáng tối mỗi buổi uống một thìa canh cao hòa với nước sôi.

2) **Đơn thuốc:** 10-15 củ tỏi vỏ tím, 1-1,5g xạ hương.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát nhừ, đem xạ hương nghiền thành bột mịn. Cho người bệnh nằm sấp, lấy nước xà phòng hoặc nước muối rửa sạch da cục bộ, trước hết đem bột xạ hương rắc đều vào khu vực hình chữ nhật ở đường giữa lưng dài khoảng 2,6-3,3cm từ mấu đốt sống ngực thứ 7, đến mấu đốt sống ngực thứ 12, sau đó đem tỏi giã nát phủ lên trên xạ hương. Sau 60 đến 75 phút lấy xạ hương và tỏi ra, rửa sạch da cục bộ bôi thuốc mỡ sát trùng vào, lấy màng mỏng bằng nhựa đắp lên, lấy băng dính dán lại.

3. Chủ trị các chứng hen xuyên nhiều đờm, trong đờm có máu khạc ra máu, nôn ra máu, cuồng phổi nở ra...

Đơn thuốc: 30g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, đắp lên huyết đông tuyến ở lòng 2 bàn chân, lấy vải màn băng lại. Cứ 24 giờ thay một lần, đắp liên vài ba ngày hoặc lấy khỏi bệnh làm chừng. Kiên giữ thuốc lá, uống rượu, ăn các thức ăn cay, kỵ rửa chân bằng nước lạnh, chú ý giữ ấm cho chân.

(5) UNG NHỌT PHỔI

1. Chủ trị ung nhọt phổi.

Đơn thuốc: 500g tỏi, 30g bạch cập, 30g bạch liễm (cây chìa vôi).

Cách dùng: Đem 3 vị thuốc nói trên bỏ vào trong một cái ấm đun nước đổ vào 3 lít nước, dùng lửa to đun sôi, sau đó cho lửa nhỏ bớt tiếp tục nấu. Rồi lấy một cái ống sậy hoặc ống cao su cứng, một đầu nối vào vôi ấm, người bệnh ngậm vào đầu kia hút chậm chậm hơi của nó. Mỗi lần 1-2 giờ, hàng ngày hoặc cách ngày làm một lần. Sau khi hít hơi xong, bỏ bã ăn tỏi.

2. Chủ trị các chứng do ung nhọt phổi gây ra như ho đau ngực, đờm có mũ mùi hôi, thở hỗn hển.

Đơn thuốc: Dấm cũ đã ngâm qua tỏi (lấy dấm ngâm tỏi vào ngày mùng 8 tháng chạp âm lịch là tốt nhất).

Cách dùng: Thường xuyên uống dấm đã ngâm tỏi, có thể lấy 50g tỏi vỏ tím giã nát bỏ vào trong 100g dấm, dùng siêu đất sắc lên trong 10 phút, mỗi ngày 2 lần, uống sau khi ăn cơm.

(6) ÁP XE PHỔI

1. Chủ trị áp xe phổi.

1) **Đơn thuốc:** 50g tỏi vỏ tím, 100g dấm.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, bỏ vào ấm, đun lên trong 10 phút, uống sau khi ăn cơm, mỗi ngày 2 lần.

2) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 50g mang tiêu (muối natri sunfat thiên nhiên tinh chế mà thành, còn gọi là phác tiêu hay huyền minh phấn), 100g đại hoàng, một lượng dấm vừa phải.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên, bỏ chung vào giã nát nhừ. Lấy một lượng vừa phải bỏ vào trong vải màn, gói lại hai đến bốn lớp, đắp vào huyết phế du, huyết a thị, ở lưng và ở ngực, mỗi lần đắp 2 giờ, lưng ngực thay đổi luân phiên, đắp xong, bỏ thuốc đi, dùng nước sôi ấm rửa sạch. Rồi lấy 100g bột đại hoàng trộn với dấm thành hồ, đem vào chỗ cũ. Sau 8 giờ thì lấy bỏ đi, mỗi ngày 1 lần cho đến khi hết đờm có mũ thì thôi.

3) **Đơn thuốc:** Tỏi và dấm cũ đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dùng dấm cũ loại tốt nhất để ngâm tỏi. Hàng ngày ăn tỏi ngâm dấm với cơm, hoặc sáng, chiều mỗi buổi uống một chén nước dấm ngâm tỏi.

4) **Đơn thuốc:** 30g tỏi vỏ tím, 50g dấm ăn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ già nát, đổ dấm ăn vào nấu chín, mỗi ngày 1 lần, dùng sau khi ăn cơm.

2. Chủ trị áp xe phổi mạn tính.

Đơn thuốc: 500g tỏi, 30g bạch liềm, 30g bạch cập.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên, bỏ vào trong ấm đun nước, đổ vào ấm 3 lít nước, dùng lửa to đun sôi, rồi dùng lửa nhỏ để sắc. Sau đó lấy một cái ống cao su cứng, dài khoảng 60cm đến 1m, một đầu nối tiếp với vòi ấm, đầu vòi kia cắm vào miệng người bệnh, người bệnh từ từ hít hơi thuốc. Mỗi ngày hoặc cách một ngày 1 thang. Mỗi ngày điều trị 1-2 giờ. Sau khi hít xong bỏ bã, ăn tỏi.

(7) BỆNH LAO PHỔI

1. Chủ trị lao phổi.

1) **Đơn thuốc:** Một số tỏi, 3,5kg bột nếp, 1,5kg bột bạch cập.

Cách dùng: Đem hai loại bột trộn đều, thêm nước vào khuấy thành hồ, đặt lên bếp nấu chín, lượng dùng mỗi lần bằng 80g bột khô. Lấy một củ tỏi quệt vào hồ rồi ăn, ăn vào buổi sáng, sau khi ăn đi bộ 30 bước (ở nơi thoáng, có không khí tươi mát) sau tăng lên dần, lấy 100 ngày làm một liệu trình.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi bóc vỏ, 250g rau sam.

Cách dùng: Sắc lấy nước, uống thay nước chè.

3) **Đơn thuốc:** Tỏi sống không kể số lượng.

Cách dùng: Mỗi lần ăn vài ba nhánh tỏi sống, mỗi ngày vài lần, ăn liền 14 ngày là một liệu trình. Cũng có thể bỏ tỏi vào với thịt hoặc rau nấu canh ăn hoặc đem tỏi nấu chín trộn với đường trắng, mỗi buổi tối ăn 1 lần, ăn liền 1 tháng.

4) **Đơn thuốc:** 10g tỏi tươi, 6g bột lưu hoàng (huỳnh), 3g bột nhục quế, 3g băng phiến.

Cách dùng: Đem tỏi tươi giã nát thành bùn, rồi trộn đều với 3 vị thuốc, sau đem chia đôi bôi lên 2 miếng vải màn, đắp lên huyết đông tuyến ở hai lòng bàn chân. Cách ngày thay thuốc 1 lần. Để đề phòng da cục bộ bị đỏ lên, nổi bóng, có thể bôi lên da ở lòng bàn chân một ít thạch lập (parafin) hoặc các loại mỡ khác.

5) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một cái phổi lợn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, xào với gan lợn cắt thành miếng, ăn thường xuyên.

6) **Đơn thuốc:** Vài ba nhánh tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi dùng giấy dày gói lại, vùi vào trong tro nóng trong 20-30 phút, sau khi ăn cơm, ăn một nhánh. Sợ mùi tỏi thì dùng giấy gạo nếp bọc lại, uống với nước sôi để ấm.

7) **Đơn thuốc:** Tỏi, dấm cũ, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ ngâm dấm trong 7 ngày, mỗi ngày ăn hai lần, mỗi lần 3 củ, ăn liên tục.

8) **Đơn thuốc:** 250g tỏi, 125g ngũ vị tử, 50g đường đỏ.

Cách dùng: Đem ngũ vị tử sắc nước hai lần, bỏ bã lấy nước, đổ vào bình cùng tỏi và đường đỏ bịt kín trong nửa tháng. Mỗi ngày ăn vài ba củ tỏi và uống một ít nước.

9) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ sấy trên lửa, luôn luôn lấy mũi hít tỏi, đợi khi tỏi chín bỏ vào miệng nhai. Một ngày vài ba lần, mỗi lần vài ba củ, dùng liền trong 120 ngày.

10) **Đơn thuốc:** 36g tỏi vỏ tím, 10g bột bạch cập, một lượng vừa phải gạo tẻ.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ bỏ vào nước đun sôi trong 1-1,5 phút rồi vớt ra, sau lấy gạo tẻ vo sạch bỏ vào nước tỏi nấu cháo, đợi khi cháo chín bỏ tỏi và bột bạch cập vào cháo, đem đun lại một chốc là được. Mỗi ngày hai buổi sáng, tối, mỗi buổi ăn 1 lần, ăn nóng lúc đói bụng, 10-15 ngày là một liệu trình, cách 3-5 ngày lại tiến hành liệu trình thứ hai.

11) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 150g lươn, hành, gừng, mỡ, muối đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem lươn mổ bụng, rửa sạch, cắt khúc đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch. Đặt nổi lên lửa thật đỏ, bỏ mỡ vào đun nóng lên, bỏ lươn vào rán cho vàng, rồi cho tỏi và gia vị vào, đổ vào một bát nước, ninh cho lươn nhừ rồi ăn.

12) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi vỏ tím, 2 quả trứng gà.

Cách dùng: Dem trứng gà luộc chín ăn với tỏi.

13) **Đơn thuốc:** Tỏi, đường, mỗi vị một lượng vừa phải.

Cách dùng: Sau khi đem tỏi thái thành miếng, thêm đường trắng vào, hấp chín rồi ăn.

14) **Đơn thuốc:** 15-20 nhánh tỏi vỏ tím, 30g ý dĩ, 4-5g bột bạch cập.

Cách dùng: Dem tỏi luộc cho chín tái rồi lấy ra dùng nước luộc tỏi nấu cháo ý dĩ, đợi cho cháo chín, bỏ tỏi vào cháo khuấy đều, mỗi ngày ăn một lần, mức ăn bao nhiêu tùy theo tình hình mà định. Lúc ăn cho tỏi cũng đồng thời uống 4,5g bột bạch cập. Hai tháng là một liệu trình.

15) **Đơn thuốc:** 5ml nước tỏi sống, 50ml nước lê tươi, 30ml nước ngó sen sống.

Cách dùng: Dem ba thứ nước trộn với nhau uống hết một lần. Mỗi ngày uống 1 lần.

16) **Đơn thuốc:** Một củ tỏi, hai con chạch.

Cách dùng: Đổ nước vào nấu canh, uống nước canh, ăn thịt chạch, mỗi ngày 1 lần.

17) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, tách nhánh (múi), mỗi ngày ăn sống 5-6 lần, mỗi lần 3-4 nhánh, phải ăn lâu dài cho đến khi khỏi bệnh.

18) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 150g lươn.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ tách nhánh, dem lươn mổ bụng bỏ ruột rửa sạch. Bỏ tỏi và lươn vào bát có thể thêm vào một lượng vừa phải gia vị, bỏ vào lồng hấp, hấp cho đến khi chín mềm, dùng làm thức ăn, mỗi ngày một thang.

Bị chú: Bài thuốc dân gian này có tác dụng hỗ trợ rất tốt cho việc điều trị bệnh lao phổi.

2. Chủ trị lao phổi lúc mới bị.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Bỏ tỏi sống vào trong bình hấp cách thủy cho chín. Lợi dụng hơi nóng bốc ra lúc sôi, cho người bệnh hít vào mũi, một ngày 3 lần.

3. Chủ trị lao phổi lúc bị nặng.

Đơn thuốc: 2-3 củ tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, bỏ vào trong bình áp chặt miệng bình vào lỗ mũi, dùng mũi hít mùi tỏi trong bình rồi thở ra bằng miệng, mỗi ngày 2 lần, mỗi lần kéo dài 30-60 phút, làm liên 3 tháng.

4. Chủ trị lao phổi có ho.

Đơn thuốc: 30g tỏi vỏ tím, 15g bách bộ, 9g tử uyển.

Cách dùng: Sắc nước hai vị sau, uống nước sắc với nước tỏi già.

5. Chủ trị lao phổi, viêm màng ngực tính lao.

1) Đơn thuốc: Dịch nước tỏi tiêm.

Cách dùng: Tiêm bắp, mỗi ngày 1 lần 2ml.

2) Đơn thuốc: Một củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi thái thành lát mỏng, đặt bằng lên trên huyết đại chùy, đem lá ngải cứu vò thành ba viên lớn bằng hạt đậu, đặt lên trên lát tỏi, châm lửa đốt (đốt cháy hết là một nén), cứ liên 3 nén, lấy việc cảm thấy đau mà không nổi bóng làm chừng. Cách ngày hoặc 2-3 ngày cứ 1 lần.

6. Chủ trị lao phổi có hang.

Đơn thuốc: 50g tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ tách nhánh, sau khi giã nát, bỏ vào bình, lấy mũi hít thật sâu mùi tỏi, hàng ngày hai buổi sáng, chiều mỗi buổi 1 lần, mỗi lần dài 1-2 giờ.

Bị chú: Đã dùng bài thuốc nói trên chữa cho 38 trường hợp, trong đó có 17 người phổi có 20 cái hang, chỉ dùng mùi tỏi trị trong 6-8 tháng, 4 cái hang thu nhỏ lại, 11 cái khít lại; có 21 trường hợp có 27 cái hang dùng mùi tỏi, đồng thời uống rimifon trong 4 tháng, 9 cái hang thu nhỏ lại, 13 cái khít lại; lại có 9 trường hợp không có hiệu quả, 1 trường hợp ác hóa.

(8) BỆNH LAO RUỘT

Đơn thuốc: Một số tỏi vỏ tím hoặc vỏ trắng.

Cách dùng: Nếu dùng tỏi vỏ tím, liệu trình thứ nhất là 10 ngày, mỗi ngày 3 lần, mỗi lần 25g, dùng lúc ăn cơm (dưới đây cũng vậy); liệu trình thứ hai là 2 ngày, mỗi ngày 3 lần, mỗi lần 20g; liệu trình thứ ba là 30 ngày, mỗi ngày 3 lần, mỗi lần 15g; liệu trình thứ tư là 12 tháng, mỗi ngày 2 lần, mỗi lần 10g. Nếu thay bằng tỏi trắng, mỗi liệu trình, mỗi lần, lượng tỏi dùng gấp đôi, cách dùng không thay đổi.

(9) VIÊM MÀNG NÃO TÍNH DỊCH

1. Chủ trị dự phòng viêm màng não tính dịch.

1) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 100g gừng sống.

Cách dùng: Đem gừng sống rửa sạch, thái miếng và tỏi để cả củ ngâm vào trong 500ml dấm, bịt kín, ngâm trong 1 tháng trở lên. Trong thời kỳ có dịch bệnh truyền nhiễm về đường hô hấp, đem dùng với mức vừa phải trong mỗi bữa ăn, hoặc sau bữa ăn, uống 10ml nước tỏi gừng ngâm dấm.

2) **Đơn thuốc:** 5-10g tỏi (trẻ con dưới 15 tuổi, giảm một nửa), nước muối 2%.

Cách dùng: Ăn tỏi khi ăn cơm, ăn xong lấy nước muối 2% súc miệng, làm liên 3 ngày.

3) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, một lượng vừa phải đường trắng.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, đổ vào 40ml nước để ngâm, sau khi ngâm lấy nước bỏ đường trắng 10% vào, chia uống 2 lần, uống liên trong 5 ngày.

4) **Đơn thuốc:** 60g tỏi, 30g hoa cúc đại.

Cách dùng: Đem hai vị nói trên sắc trong 30 phút dùng vải màn lọc lấy nước sắc, bỏ bã, đem nước thuốc dùng lửa nhỏ sắc cô lại, rồi cất vào bình để dùng. Khi có bệnh viêm não, lấy nước thuốc súc miệng, mỗi ngày 3-4 lần.

5) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 100g gừng sống, 500g dấm ăn.

Cách dùng: Đem gừng sống rửa sạch, thái thành miếng, đem tỏi rửa sạch, bỏ chung vào bình, đổ dấm ăn vào nút kín, ngâm 1 tháng trở lên. Trong thời gian có bệnh viêm màng não, đem ăn thường xuyên, hoặc sau khi ăn cơm uống nước ngâm tỏi gừng, mỗi ngày 3 lần, mỗi lần 10ml.

2. Chủ trị viêm màng não.

Đơn thuốc: Tỏi, bột đường nho (glucoza), mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Tỏi bóc vỏ, giã nát, vắt lấy nước, thêm nước vào nước tỏi, chế thành dung dịch 20% rồi thêm vào dung dịch một lượng bột đường nho vừa phải. Căn cứ vào bệnh tình tuổi tác khác nhau mà dùng liều lượng khác nhau. Người lớn nói chung có thể uống 20ml dung dịch thuốc tỏi 20%, 4 giờ 1 lần. Người bị bệnh nặng thì 3 giờ 1 lần, lúc hôn mê, não áp cao và bệnh nguy kịch thì dùng kim châm (chảy máu) các huyết bách hội, thập tuyền, thủy cầu, thiếu thương; người bị đau đầu, nôn mửa thì châm các huyết hợp cốc, thái âm, liệt khuyết.

(10) BỆNH SỞ

1. Chủ trị sỏi nốt.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, bôi vào gan 2 bàn chân. Ngoài ra lấy một lượng muối ăn vừa phải xát ra nhiều điểm tím ở sườn lưng trước và sau.

2. Chủ trị sỏi vôi.

Đơn thuốc: Tỏi sống không kể số lượng.

Cách dùng: Lấy vài ba củ tỏi bỏ vào miệng nhai ăn. Mỗi ngày 2-3 lần, ăn đến khi nôn ra thì thôi.

(11) CHỨNG NẮC

1) **Đơn thuốc:** 1-2 nhánh tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bỏ vào miệng nhai nát thành nước, người bị nhẹ không nuốt được cũng khỏi, người bị nặng nuốt nước tỏi sẽ khỏi nấc.

2) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 5g hồng trà.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, bỏ vào ấm trà cùng với hồng trà, dùng nước sôi để pha. Nước chè pha ra chia uống làm nhiều lần, mỗi lần một ít.

(12) CHỨNG NÔN MỬA

1. Chủ trị nôn mửa.

1) **Đơn thuốc:** một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát hòa vào rượu trắng để uống.

2) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 100g muối ăn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát như, trộn đều với muối, thêm vào 500ml nước sôi, rót vào bình, đem cất đi để dùng. Mỗi lần uống 5-8ml, mỗi ngày 4 lần.

2. Chủ trị nôn mửa ngoạn cô.

Đơn thuốc: 5 củ tỏi tươi mới, 10g ngô thù du.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, đem ngô thù du nghiền bột, trộn đều với tỏi giã, rồi làm thành những bánh thuốc lớn bằng đồng trinh, đem đắp vào lòng hai bàn chân.

3. Chủ trị nôn do dạ dày bị lạnh.

Đơn thuốc: 12g tỏi, một lượng mật ong vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, sắc lấy nước thêm vào nước thuốc một lượng mật ong vừa phải, chia uống 2 lần, uống ấm.

4. Chủ trị nôn mửa do giun tích gây nên.

Đơn thuốc: Tỏi, dấm gạo, mỗi vị lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi ngâm vào dấm gạo, thời gian càng lâu càng tốt, uống nước, sau khi uống vào nôn ra giun tức là khỏi, nếu nôn chưa ra giun thì uống tiếp với lượng vừa phải.

5. Chủ trị nòn ói.

Đơn thuốc: 24g tỏi vỏ tím, 300g gừng sống, 300g đường đỏ.

Cách dùng: Đem tỏi nướng chín trong bếp than rồi bóc vỏ, thêm gừng sống và đường đỏ, giã nát như, bỏ vào bình bít kín. Bày ngày sau lấy ra dùng, mỗi ngày ba bữa sáng, trưa, tối mỗi bữa ăn 30g khi đói bụng, ăn với nước cơm.

6. Chủ trị nòn ói do tì vị hư hàn.

Đơn thuốc: 300g tỏi, 15g đại hồi hương, 200g thịt dê, một lượng rượu gạo vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, thịt dê rửa sạch thái nhỏ, bỏ thêm vào một lượng vừa phải nước lạnh, bỏ đại hồi hương và rượu gạo vào, ninh cho nhừ, gia vị thêm một ít muối, ăn thịt và tỏi, uống nước canh. Mỗi ngày 1 thang, uống liền vài ba ngày.

7. Chủ trị nòn ói, ăn sáng tối nòn, ăn tối sáng nòn.

Đơn thuốc: 100g tỏi, 1,5kg thịt dê.

Cách dùng: Đem thịt dê đã chần qua ướp vào rượu cùng với hành, gừng, muối, trong 1 giờ, rồi bỏ vào lồng hấp, hấp bằng nước sôi lửa nhỏ cho chín, lấy thịt dê ra để nguội rồi cắt thành thỏi dài, bỏ thịt dê vào nồi mỡ đun sôi, rán cho thịt khô nước rồi vớt ra. Để mỡ lại trong nồi, bỏ hành gừng vào, đảo qua cho tỏa mùi thơm cho xì dầu, rượu, đường, sữa, nước, tỏi giã nát rồi bỏ thịt dê vào, dùng lửa vừa đun cho khô, rắc vừng lên, đảo đều là ăn được.

8. Chủ trị nòn mửa hư chứng.

Đơn thuốc: 3g tỏi, 30g mạch, 30g dấm cũ, 80g bột mì.

Cách dùng: Đem 2 vị dầu giã nát, bỏ vào dấm cùng bột mì, làm thành hai cái bánh da nhỏ đắp vào gan hai bàn chân, sau đó dùng lá ngải cứu để cứu ấm.

Bị chú: Bài thuốc này là nghiệm phương trong dân gian, có người dùng bài này chữa cho nhiều người bị bệnh, đều thu được kết quả.

(13) CHỨNG ẲN TÍCH TRƯỞNG BỤNG

1. Chủ trị ản tích trướng bụng.

1) *Đơn thuốc:* 18g tòi, 15g thần khúc.

Cách dùng: Bỏ tòi và thần khúc vào một lượng nước vừa phải đem sắc lên bỏ bã lấy nước uống ngay.

2) *Đơn thuốc:* 12g tòi, 12g thần khúc, một lượng rượu trắng vừa phải.

Cách dùng: Đem tòi, thần khúc sắc với nước, lấy nước sắc, thêm vào 1 chén rượu trắng rồi uống.

2. Chủ trị trướng bụng.

Đơn thuốc: 10g tòi.

Cách dùng: Đem tòi giã nát sau đó dùng vài màn gói lại 2-4 lớp, đắp vào huyệt trung quán. Đợi cho da cục bộ phát đỏ và có cảm giác nóng bỏng thì bỏ thuốc ra, nói chung sau 2 giờ thì rửa sạch nước tòi, mỗi ngày 1 lần.

3. Chủ trị trướng bụng do tì vị hư nhược.

Đơn thuốc: 36-60g tòi, lươn, rượu nhẹ (nồng độ thấp) với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem lươn rửa sạch mổ bụng bỏ ruột, bỏ vào nồi, đổ vào một lượng nước vừa phải đun chín, sau khi chín, bỏ tòi và rượu vào rồi đun lại khoảng 3-5 phút, ăn lúc nào tùy ý.

4. Chủ trị chứng không muốn ăn.

Đơn thuốc: Một cây tòi, 500g máu gà (hoặc máu vịt), 500g đậu phụ.

Cách dùng: Đổ vào nồi ba bát nước trong rồi đun sôi. Sau khi nước sôi thêm máu gà (hay vịt) và đậu phụ đã thái vuông như quân cờ vào, rồi bỏ thêm muối ăn và rượu, gia vị với lượng vừa phải, lại đun cho sôi lại, chờ một lúc rồi bỏ vào một ít tinh bột sau khi nước sôi lại, nhanh chóng bỏ vào một lượng vừa phải dấm, tiêu bột, mì chính, rồi cho tỏi vào, tắt lửa nhắc nồi lên là xong.

5. Chủ trị tiêu hóa không tốt, không muốn ăn.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 2 quả mướp đắng, một lượng dấm vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát nhừ, đem mướp đắng thái nhỏ. Sau khi nấu chín mướp đắng, bỏ tỏi giã nát và dấm vào, khuấy trộn đều, làm thức ăn.

2) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 10g sa nhân, 10g trần bì, 10g tāt bāt, 10g ớt cay, 1kg cá diếc to, hành và muối với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem cá diếc cạo vẩy, bỏ mang và ruột bỏ các vị thuốc và các gia vị nói trên vào bụng cá rồi nấu thành canh, ăn lúc đói bụng.

6. Chủ trị tích do ăn quá nhiều trứng gà.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Nấu chín tỏi rồi ăn.

(14) CHỨNG DẠ DÀY CÓ NHIỀU NƯỚC CHUA

1) **Đơn thuốc:** 30g-50g tỏi, 150-200g thịt nạc.

Cách dùng: Đem hai vị nói trên bỏ vào nồi cùng với một ít nước và muối ăn hấp chín, sau nửa giờ là có thể lấy ra ăn. Đối với trẻ em, lượng dùng châm chút giảm bớt.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 4g diên thất (tức tam thất), 200g thịt nạc, một ít dầu lạc (đậu phộng), một ít muối tinh.

Cách dùng: Đem diên thất nghiền thành bột đem thịt nạc thái thành miếng, lấy dầu lạc sống, tỏi, muối tinh xào với thịt nạc cho chín đến 8 phần, rồi lấy ra bỏ vào bát, rắc bột diên thất lên trên thịt nạc, lại bỏ vào nồi hấp cho thật chín, ăn lúc còn nóng, hoặc ăn kèm với cơm. Cứ cách một ngày ăn một lần, người bị nhẹ ăn 3-5 lần là khỏi.

(15) BỆNH THỔ TẢ

1. Chủ trị thổ tả.

1) **Đơn thuốc:** 20-30 nhánh tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, đắp vào lòng 2 bàn chân là được.

2) **Đơn thuốc:** 500g tỏi.

Cách dùng: Đổ vào 2ml nước, sắc còn 1ml, rồi uống. Uống liên tiếp nhiều lần.

2. Chủ trị thổ tả khô.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, đắp vào lòng 2 bàn chân.

3. Chủ trị thổ tả chân co quắp.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát đắp vào lòng 2 bàn chân.

(16) BỆNH ĐAU DẠ DÀY

1. Chủ trị đau dạ dày.

1) **Đơn thuốc:** 4-5 củ tỏi tươi.

Cách dùng: Dem củ tỏi còn vỏ rửa sạch, bỏ vào nồi đổ nước vào (nước ngập tỏi là vừa) nấu chín đến 8, 9 phần. Nước luộc tỏi để cho nguội hoặc hơi ấm, đem uống hết 1 lần. Dem củ tỏi luộc chín bỏ vào bình đậy kín, đem cất đi để dùng khi cần. Lượng dùng là: khi đói bụng, đem bóc vỏ, ăn 2-3 nhánh, sắp đi ngủ lại ăn 2-3 nhánh (điều này rất quan trọng đối với người đau tá tràng, sau khi ăn tỏi không nên ăn các thức ăn khác hoặc uống nước). Sáng vào lúc 9-10 giờ, chiều vào lúc 2-3 giờ, mỗi buổi ăn 2-3 nhánh tỏi. Ngoài ra có thể ăn thêm 1-2 lần nữa, nhưng phải xa thời gian ăn uống.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 30g đường đỏ, 9g quăng mộc hương, 9g mạch nha.

Cách dùng: Dem các vị thuốc nói trên nghiền dùng thành bột mịn, làm thành viên lớn bằng hạt ngô. Lúc đau uống mỗi lần 7 viên.

3) **Đơn thuốc:** 7 cây tỏi cả lá, dấm và muối với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi cả cây nấu chung với dấm và muối đem ăn nóng lúc đau.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi sống vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi rửa sạch, bóc vỏ, giã nát, vắt lấy nước, mỗi lần 50ml, mỗi ngày 1 lần, hòa với nước sôi để ấm rồi uống.

5) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi để cách năm, một lượng vừa phải dầu vừng.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, giã nát, lọc bỏ bã lấy nước, thêm vào một lượng dầu vừng bằng một nửa nước tỏi, khuấy trộn đều rồi uống.

6) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi để cách năm, một lượng vừa phải dấm gạo.

Cách dùng: Nấu chín tỏi với dấm gạo, dùng lúc còn nóng.

2. Chủ trị đau dạ dày, đau sưng sườn ngực.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 250g lươn, một lượng rượu vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, đem lươn mổ bụng, bỏ ruột, rửa sạch, bỏ hai thứ vào chảo xào chung, thêm mỡ muối, và gia vị vào, xào chín rồi ăn.

3. Chủ trị đau khoang (hốc) dạ dày, viêm dạ dày mạn tính.

1) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 100g gừng, 500ml dấm.

Cách dùng: Đem tỏi và gừng rửa sạch, thái miếng, ngâm vào trong dấm, bịt kín bình đựng cất trong 1 tháng trở lên. Thương xuyên uống nước dấm ngâm và ăn tỏi, gừng ngâm với lượng vừa phải. Người đau dạ dày có nhiều nước chua, khi dùng phải cẩn thận.

2) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 250g thịt bò, 100g đậu đỏ, 100g lạc nhân.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên bỏ vào nồi, đổ nước vào và thêm vào một lượng muối ăn vừa phải, nấu chín nhừ. Ăn lúc đói bụng, chia làm 2 lần ăn hết. Ăn liên 20-30 ngày.

3) **Đơn thuốc:** 500g tỏi, dấm và rượu đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, bỏ vào bình, đổ dấm và rượu vào ngâm. Sau 10 ngày, lấy ra ăn. Lúc đau ăn mỗi ngày 3-5 củ tỏi, ăn liên trong 1 tuần.

(17) CHỨNG VIÊM RUỘT

1. Chủ trị viêm ruột.

Đơn thuốc: 24g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi già qua loa, bỏ vào trong 100ml nước đun sôi để ấm, ngâm trong 1 giờ, bỏ bã, lấy nước để rửa ruột, mỗi tối làm 1 lần.

2. Chủ trị viêm ruột cấp tính.

Đơn thuốc: 12g tỏi, một lượng dấm gạo vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi già nát nhừ, đổ dấm vào, khuấy đều rồi uống từ từ.

3. Chủ trị viêm ruột - dạ dày cấp tính.

1) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 30g muối ăn, 7 nén lá ngải cứu.

Cách dùng: Đem tỏi và muối ăn bỏ chung, già nát, đem đắp tỏi già vào huyết thần khuyết ở giữa rốn, rồi cứu bằng 7 nén lá ngải cứu.

2) **Đơn thuốc:** 200g tỏi, 500g rượu trắng, 200g đường phèn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, hấp trong 20 phút. Bỏ tỏi hấp vào bình, đổ rượu và thêm đường phèn vào, ngâm trong 1 tháng để cho mùi tỏi mất đi, rồi uống. Mỗi lần uống 5ml rượu tỏi, mỗi ngày uống 1-2 lần.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi già nát đắp vào huyết dũng tuyến ở gan 2 bàn chân, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

4) **Đơn thuốc:** 1-2 củ tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Đem tỏi già nát nhừ, trộn đều vào cháo loãng ăn một lần rồi nằm ngủ.

5) **Đơn thuốc:** 6g tỏi, 10g trà, 3g muối.

Cách dùng: Trước hết, đem tỏi bóc vỏ già nát nhừ rồi thêm trà và muối ăn vào, trộn đều, bỏ vào bình đựng thuốc hoặc trong muôi sắt, đun lửa nhỏ vừa trong 5-7 phút, sau đó lấy

ra, hòa vào trong 200ml nước sôi để nguội, đợi nhiệt độ xuống đến khoảng 40°C, rót nước thuốc ra uống, đem bã thuốc còn lại bỏ vào ngâm trong 150ml nước sôi, nước thuốc này chia làm 2 lần để uống.

6) **Đơn thuốc:** 12-24g tòi, 3-6g phèn.

Cách dùng: Đem tòi bóc vỏ già nát, đem phèn nghiền thành bột mịn, đem hai thứ hòa tan vào nước sôi, uống đến khi không còn nổi nữa mới thôi.

7) **Đơn thuốc:** Một nửa củ tòi, 60g rễ hẹ.

Cách dùng: Đem rễ hẹ rửa sạch, đem tòi bóc vỏ, bỏ chung, già nát, rồi hòa vào nước sôi ấm, mỗi ngày uống 2 lần.

(18) CHỨNG NÔN RA MÁU

1. Chủ trị nôn ra máu.

1) **Đơn thuốc:** 4 phần tòi, 1 phần huyền minh phấn (còn gọi là mang tiêu hay phác tiêu).

Cách dùng: Đem tòi trộn lẫn với huyền minh phấn rồi già nát, lấy 3 lạng (150g) dùng vải màn bọc lại 4 lớp, đắp vào chỗ lõm của bàn chân, tức là huyệt dũng tuyền, dùng băng dính dán lại. Sau 3-4 giờ thì lấy ra bỏ đi, mỗi ngày đắp một lần, cho đến khi không còn nôn nữa mới thôi. Để tránh cho chỗ đắp thuốc không nổi phồng bóng lên, trước khi đắp thuốc, phải bôi vasolin vào lòng bàn chân để bảo vệ.

2) **Đơn thuốc:** 24g tòi.

Cách dùng: Đem tòi bóc vỏ, già nát, đắp vào lòng bàn chân dùng vải màn băng lại, dùng băng dính dán lại. Cứ 4 giờ đắp thuốc 1 lần, đắp liền 2 lần.

3) **Đơn thuốc:** 50g tỏi, một ít vazolin.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như. Trước hết bôi vazolin vào huyết dưỡng tuyến (tức gan bàn chân, chỗ lõm lúc cong bàn chân lại, tức là chỗ giao điểm của 1/3 đầu bàn chân và 2/3 đuôi bàn chân), rồi đắp tỏi giã vào dùng vải màn băng lại, ngoài dùng băng dính dán lại.

2. Chủ trị nòn ra máu không ngừng.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 5-7 cây hạn liên thảo tươi (còn gọi là cỏ nhọ nồi, cỏ mực), 5-7 cây tiểu kế tươi, 15g bách thảo dương (nhọ nồi).

Cách dùng: Đem hạn liên và tiểu kế giã chung vắt lấy một chén nước, rồi đem tỏi giã nát như, sau đó đem nhọ nồi (chất mịn màu đen dưới đáy nồi đun bằng rơm, cỏ) và tỏi trộn đều, đổ nước thuốc nói trên vào làm thành cao, đem đắp vào lỗ rốn và lòng hai bàn chân (huyết dưỡng tuyến), ngoài lấy vải màn băng lại, chớ để rơi rớt. Mỗi ngày thay thuốc 2-3 lần, bệnh khỏi mới ngừng thuốc.

3. Chủ trị chứng ra máu ở đường tiêu hóa trên.

Đơn thuốc: 2 củ tỏi.

Cách dùng: Giã nát như, đắp vào lòng hai bàn chân, 4 giờ đắp một lần, đắp liền 2 lần. Kỵ uống rượu.

Bài này cũng dùng cho chứng chảy máu cam.

(19) BỆNH SỐT RÉT

1. Chủ trị sốt rét.

1) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 30g hùng hoàng.

Cách dùng: Đem 2 vị bỏ chung giã nát như rồi làm viên to bằng hạt ngô. Mỗi lần uống 6g, uống liền 2 lần. Cũng có thể

đợi đến khi phát bệnh 4-5 lần, uống một lần với nước sôi, lúc gà gáy.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 1 thang "bình vị tán".

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, đổ một bát nước giếng vào tỏi, lọc lấy nước trong, lấy một nửa trộn với bình vị tán, uống hết, rồi lại uống nước tỏi còn thừa lại, uống xong đắp mền dày nằm, ra mồ hôi là khỏi.

Bài "bình vị tán": Trần bì, hậu khác (sao nước gừng) mỗi vị 15g, thương truật (ngâm nước gạo) 24g, cam thảo (sao) 9g, nghiền chung thành bột mịn, mỗi lần dùng 9g.

3) **Đơn thuốc:** Tỏi, hồ tiêu, bách thảo sương với lượng bằng nhau.

Cách dùng: Giã chung 3 vị nói trên, làm thành viên, đắp vào huyết nội quan.

4) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi (bóc vỏ), 6 hạt đào nhân (bóc vỏ)

Cách dùng: Đem hai vị thuốc nói trên đặt vào một chỗ, giã làm thành cao. Lấy thuốc cao dán vào các huyết thần môn, thái uyên, nội quan, lấy vải màn dày lại, dùng băng dính băng lại. Sau khi dán thuốc cao vào huyết vị, có thể sinh bóng nước, đợi sau khi khỏi sốt rét, lấy cao đi, bôi thuốc tím vào là khỏi. Chú ý: chớ uống thuốc này.

5) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 1 hoa chỉ giáp thảo (còn gọi là phượng tiên hoa, tức là cây bóng nước).

Cách dùng: Đem hai vị thuốc nói trên giã chung nát nhừ, đặt lên máng mạch (chỗ động mạch quay), dùng vải băng lại.

6) **Đơn thuốc:** Tỏi, ba đậu sương (hạt ba đậu sau khi đã ép hết dầu), hồ tiêu, mỗi vị lượng vừa phải.

Cách dùng: Giã chung nát nhừ, đắp vào rốn.

Chú ý: Không được uống.

7) **Đơn thuốc:** 6g tỏi, 3g gừng sống, 6g lá cây thuốc phiện.

Cách dùng: Trước hết đem lá thuốc phiện và gừng sống nghiền chung thành bột, sau đem giã chung với tỏi, rồi đắp vào huyết nội quan.

8) **Đơn thuốc:** 7 củ tỏi, rượu gạo với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, hòa vào rượu nóng rồi uống, mỗi ngày 2 lần, uống liền vài ba ngày.

9) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 60g lá ổi cay.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ ngoài, sau đem bỏ vào nồi với lá ổi cay, thêm vào một lượng nước vừa phải, sắc lấy nước. Trước khi lên cơn sốt hai giờ, bốn giờ đều uống 1 lần, uống liền cho đến khi khỏi sốt rét, ba ngày sau mới thôi.

10) **Đơn thuốc:** tỏi, cóc mẩn (còn gọi là cò the) lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi và cóc mẩn với phần bằng nhau giã chung. Đắp vào huyết thái uyên.

11) **Đơn thuốc:** Hai củ tỏi núi, một lượng vừa phải lá khoai lang.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát chung với lá khoai lang, rồi đắp vào trên động mạch xương quay.

12) **Đơn thuốc:** 40g tỏi, 9g thường sơn chế rượu.

Cách dùng: Sắc với nước, lấy nước đặc uống vào trước khi lên cơn sốt hai giờ, mỗi ngày 1 thang, lấy khỏi bệnh làm chừng.

13) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, một ít muối ăn.

Cách dùng: Đem tỏi rửa sạch, bóc vỏ, giã nát, thêm muối ăn vào trộn đều. Hai, ba giờ trước khi lên cơn sốt, đem đắp thuốc vào huyết nội quan, nổi bóng nước, dùng kim sát trùng trích cho bóng nước chảy, lấy vải màn khô sạch, dấp lại, dùng vải nhựa băng lại.

14) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát như, đắp vào trên huyết giác sử (trước 1cm trên vân ngang cổ tay, giữa gân dài của bàn tay và gân gập của cổ tay phía xương quay), bên ngoài dùng vải màn băng lại, nam bên trái, nữ bên phải, đợi đến khi da nổi bóng thì sốt rét khỏi.

15) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, làm thành viên to bằng hạt đậu tằm, trước hết dùng một trang giấy mỏng chằm lỗ nhét vào huyết liệt khuyết (tức là 0,5cm trên vân ngang cổ tay phía ngón tay cái ở trên mấu xương quay, tức là lúc eo bàn tay trái phải đan chéo ngón tay trở áp lên trên mấu xương quay sau cổ tay chỗ lõm nhỏ mà đầu ngón tay trở chỉ là đẫy), rồi đem viên tỏi đắp vào, ngoài dùng vải mềm băng lại, sau khi nổi bóng, trích bóng chảy nước vàng ra là khỏi bệnh.

16) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 30g đại hoàng, 10g mang tiêu (còn gọi là phác tiêu hay huyền minh phẩn).

Cách dùng: Đem 3 vị thuốc trên giã nát như, đắp vào chỗ cục cứng dưới sườn, ngoài dùng vải màn dầy lại và băng dính băng lại.

2. Chủ trị sốt rét, đói không ăn được.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 0,3g gừng sống.

Cách dùng: Đem 2 vị thuốc trên nghiền nhỏ, hòa vào nửa lít rượu, bỏ bã, uống khi chưa lên cơn sốt.

3. Chủ trị sốt cách nhật.

1) **Đơn thuốc:** Tỏi hùng hoàng, dầu tày bánh tét, mỗi thứ lượng vừa phải.

Cách dùng: Bỏ chung vào giã nát làm thành viên, ngoài bọc thân (châu) sa. Sau khi lên cơn sốt 3 lần, sáng sớm dán vào giữa sống lưng mào, ngoài lấy băng keo dính lại.

2) **Đơn thuốc:** Nửa củ tỏi sống, 3-5 lá đào tươi.

Cách dùng: Đem giã chung 2 vị thuốc trên gói lại bằng vải màn đem nhét vào lỗ mũi trái hoặc phải, nhét vào hai, ba giờ trước khi lên cơn sốt.

4. Chủ trị sốt 3 ngày, chỉ sốt rét cách 2 ngày lên cơn 1 lần.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 3g hoàng đơn (còn gọi là hồng đơn, duyên đơn, châu đơn).

Cách dùng: Đem 3 vị thuốc trên giã nát trộn với nhau làm thành 3 viên, sáng ngày lên cơn sốt hướng về phía đông lấy nước giếng uống 1 viên, uống liền 3 ngày.

Bị chú: Bài thuốc này là nghiệm phương của người xưa, chữa sốt 3 ngày có hiệu quả.

(20) BỆNH ĐAU BỤNG

1. Chủ trị đau bụng.

1) **Đơn thuốc:** 10 củ tỏi.

Cách dùng: Ngâm dấm 2-3 năm, người bệnh có thể ăn 1 lần 2-3 củ, nếu như không kịp ngâm dấm, luộc ăn cũng được.

2) **Đơn thuốc:** 6g tỏi, 6g gừng, 12g đường cát.

Cách làm: Đem các vị thuốc trên bỏ chung, giã nát, sau khi ăn, uống nước sôi để nguội.

2. Chủ trị đau ở phần bụng.

Đơn thuốc: 4 củ tỏi cả đầu.

Cách dùng: Dùng giấy ướt gói lại, nướng chín, ăn 2 củ, một chốc lại ăn 2 củ còn lại, sẽ hết đau, khỏi bệnh.

3. Chủ trị viêm ruột kết và tất cả các chứng đau chướng bụng.

Đơn thuốc: Vài ba chục củ tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, trải lên trên vải mỏng, dán vào chỗ đau chướng.

4. Chủ trị đau bụng tính hàn.

Đơn thuốc: 100g tỏi, 100g gừng sống, 500ml dấm.

Cách dùng: Dem gừng rửa sạch, thái miếng ngâm vào dấm, cùng với tỏi cả củ rửa sạch, đặt kín cất giữ 1 tháng trở lên, mỗi lần uống nước dấm và nhai ăn tỏi, gừng với lượng vừa phải.

5. Chủ trị đau bụng không dứt.

Đơn thuốc: Tỏi, lá ngải cứu, a ngù, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem a ngù nghiền thành bột mịn, giã cùng tỏi nướng chín, làm thành viên bằng hạt đậu tương, mỗi lần uống 5 hạt, nặng khoảng 0,75g với canh ngải cứu.

6. Chủ trị đau chướng bụng do khí trể (không lưu thông)

Đơn thuốc: Vài cân ta tỏi, rượu màu, rượu trắng với lượng vừa phải.

Cách dùng: Bỏ tỏi vào bình, đổ đầy rượu màu và rượu trắng, đặt lên bếp hầm chín, mỗi ngày ăn một ít tùy lượng.

7. Chủ trị đau bụng do ruột co giắt gây nên.

Đơn thuốc: Một lượng vừa phải tỏi sống.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, vắt lấy nước, hòa vào một lượng nước sôi vừa phải rồi uống.

8. Chủ trị đau bụng do tà hàn nội trử.

Đơn thuốc: Tỏi, lưu hoàng (huỳnh), ngô thù du, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem lưu hoàng, ngô thù du nghiền thành bột mịn, giã chung với tỏi thành dạng cao, dem đập vào lỗ rốn của người bệnh, dầy lại bằng vải màn, dán băng dính để giữ lại, thường thì chỉ sau 1 giờ dùng thuốc đau có thể giảm nhẹ hoặc mất đi, lúc dùng thuốc kiêng dùng các thức ăn sống, lạnh.

9. Chủ trị đau bụng do bị rét.

Đơn thuốc: 1,5kg tỏi, 0,75kg dấm, 0,75kg rượu.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ ngâm vào trong dấm rượu bịt kín sau 10 ngày là dùng được, lúc đau mỗi ngày ăn 5-6 nhánh tỏi, chia làm 2-3 lần, ăn lúc đói bụng, ăn liền trong 7 ngày.

10. 9. Chủ trị đau bụng do bị rét, hoặc ăn quá nhiều trái cây gây nên.

Đơn thuốc: 50g tỏi, 50g gừng sống, 250g dấm.

Cách dùng: Dem tỏi rửa sạch, tách nhánh, dem gừng rửa sạch, thái miếng, bỏ tất cả vào bình, đổ dấm ăn vào, bịt kín, ngâm trong 30 ngày trở nên, lúc đau bụng ăn một ít tỏi, gừng và uống 15ml nước ngâm thuốc.

(21) CHỨNG SAY NẮNG

1. Chủ trị để phòng say nắng.

Đơn thuốc: Một lượng vừa phải tỏi ngâm tương.

Cách dùng: Hàng ngày dem ăn khi ăn cơm.

2. Chủ trị say nắng.

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, nước sôi để ấm đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, hòa vào nước sôi để ấm, rồi uống.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, giã nhỏ, bỏ vào trong một lượng vừa phải nước sôi để nguội, khuấy đều rồi uống, hoặc giã tỏi lấy nước rỏ vào mũi làm cho người bị hôn mê vì say nắng tỉnh lại.

3) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như vò và lấy đất nóng mặt đường, bỏ bề mặt không dùng, bỏ bụi bùn không dùng, hòa với nước mới mức lên uống 1 bát.

Bị chú: Bài thuốc này là nghiệm phương của người xưa. Theo sách "ứng nghiệm lương phương" thì chữa say nắng rất hay.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng nước tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem rỏ vào mũi và họng là tỉnh và dùng một ít nước sôi nguội hòa vào nước tỏi rồi uống là khỏi.

3. Chủ trị say nắng bị hôn mê.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, vắt lấy nước rỏ vào mũi người bệnh, lại lấy nước tỏi hòa vào nước mát uống là khỏi.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, gừng tươi, hẹ, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem 3 vị nói trên rửa sạch, đem tỏi, gừng bóc cạo hết vỏ, bỏ chung 3 vị đem giã nát, vắt lấy nước để uống.

3) **Đơn thuốc:** Tỏi, lá cóc mần tươi đều với lượng vừa phải

Cách dùng: Bỏ chung giã nát, lấy nước rỏ vào mũi cho hắt hơi.

4. Chủ trị say nắng thương thổ hạ tả.

Đơn thuốc: 6 củ tỏi, 9g phèn.

Cách dùng: Đem tỏi, phèn, bó chung giã nát hòa vào nước sôi để mát rồi uống.

(22) BỆNH LỊ

1. Chủ trị lị.

1) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, một lượng vừa phải đường đỏ hoặc đường trắng.

Cách dùng: Giã nát tỏi, thêm đường đỏ vào nếu là hồng lị, thêm đường trắng vào, nếu là bạch lị, hòa vào nước sôi để uống.

2) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 1 củ khoai lang, 30g đường đỏ.

Cách dùng: Đem củ khoai lang rửa sạch, cạo vỏ, khoét một cái lỗ, bỏ tỏi, đường và bột mì vào, bịt miệng lỗ lại, đem nướng chín, mỗi lần ăn 1 củ, mỗi ngày ăn 1 lần, ăn liền 3 ngày.

3) **Đơn thuốc:** 140g tỏi, 62g rau sam, 31g hồng trà.

Cách dùng: Đem rau sam, hồng trà nghiền thành bột mịn, đem tỏi giã nát như trộn vào, rồi lại trộn với hồ gạo làm thành viên. Vào cuối mùa xuân đầu mùa hè, sáng chiều mỗi buổi đều uống 3-6g, uống liền 7 ngày.

Bài này có tác dụng để phòng đối với bệnh lị rất tốt.

4) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 500g rau sam tươi, muối ăn, xì dầu, đường trắng, gừng đen, hoa tiêu (hạt sen), dấm, hành củ, mì chính đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem rau sam nhặt bỏ rễ già và tạp chất, rửa sạch, cắt thành từng đoạn ngắn, nhúng vào nước sôi, vớt ra cho ráo nước, giã nát tỏi, rang gừng cho thơm, trộn đều với rau sam đã làm tươi ra; cuối cùng bỏ tỏi, hành, bột hoa tiêu, dấm, mì chính, gừng vào rau sam, trộn đều rồi ăn.

2. Chủ trị nhiệt li (li nóng).

Đơn thuốc: Tỏi, đậu xị nhạt đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, lấy một lượng tương đương đậu xị bỏ chung vào, giã nát; mỗi lần uống 5-10g với nước sôi ấm, mỗi ngày 2 lần.

3. Chủ trị hàn li (li lạnh)

Đơn thuốc: 12g tỏi, một ít cẩu tẩu thuốc lá.

Cách dùng: Khoét rỗng củ tỏi, nhét vào một ít cẩu thuốc, nướng chín rồi đem sắc uống.

4. Chủ trị xích (hồng) li, bạch li

1) **Đơn thuốc:** 30-60g tỏi cả cọng, 6-9g hoắc hương.

Cách dùng: Sắc 2 vị thuốc trên lấy nước, chia ra uống.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 30g xì dầu vừng, 30ml dấm.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, hòa vào xì dầu vừng pha dấm rồi uống.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 500g mắm kiểu mạch, một ít muối, một ít dấm.

Cách dùng: Luộc chín mắm kiểu mạch, bỏ thêm tỏi giã nát, muối và dấm vào, làm thức ăn ăn với cơm.

5. Chủ trị li cảm khẩu.

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, dấm gạo đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi ngâm vào dấm gạo, thời gian càng lâu càng tốt, mỗi lần ăn 15g, mỗi ngày 3 lần.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát đắp vào gan hai bàn chân (đắp vào rốn cũng được) người bệnh, lấy vải màn băng lại. ngoài dùng băng dính dán lại, mỗi ngày đắp thuốc 1-2 lần.

Trước khi đắp thuốc, phải bôi lên chỗ đắp thuốc một lớp vazolin hoặc mỡ lợn để khỏi hại da.

6. Chủ trị lỵ do vi khuẩn.

1) **Đơn thuốc:** 36g tỏi vỏ tím, một lượng gạo tẻ vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, bỏ vào nước, đun sôi 2-3 lần, sau đó vớt ra, bỏ gạo tẻ vào nước luộc tỏi nấu thành cháo loãng, rồi bỏ tỏi luộc vào, nấu lại. Sáng, tối mỗi buổi ăn cháo tỏi 1 lần.

Bài thuốc này có hiệu quả rất tốt đối với việc chữa trị bệnh lỵ mạn tính do vi khuẩn của các vị trung, lão niên.

2) **Đơn thuốc:** 50g tỏi vỏ tím, một lượng sirô đường vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, ngâm vào trong 100ml nước ấm 38°C trong 2 giờ, lấy vải màn lọc qua, thêm vào một lượng sirô đường bằng một nửa lượng tỏi. Người lớn mỗi ngày uống 80-120ml, chia làm 4 lần, trẻ con mỗi ngày uống 15-40ml, chia làm 3 lần.

3) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 60g gạo.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, đem gạo vò sạch, bỏ chung vào nồi nấu thành cháo tỏi rồi ăn.

4) **Đơn thuốc:** Tỏi, hoàng liên đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem hoàng liên nghiền thành bột mịn, bỏ vào trong một lượng tương đương tỏi, giã chung, trộn đều, mỗi lần uống 3-6g, mỗi ngày 3 lần, uống với nước cơm.

5) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 3 lát gừng sống.

Cách dùng: Đem tỏi và gừng sắc với một lượng nước vừa phải, lấy nước uống. Mỗi ngày 1 thang.

6) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 200ml nước muối ấm 2%.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, vắt lấy nước, dùng nước sôi ấm pha thành dung dịch tỏi 10%. Trước hết dùng nước muối ấm 2% rửa sạch ruột. Sau lấy dung dịch tỏi 10% bơm vào ruột.

7) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 100g rau dền, một ít dầu vừng.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, giã nát, đem rau dền rửa sạch, cắt thành đoạn dễ ăn. Sau khi bỏ dầu vừng vào chảo nhôm, bỏ rau dền vào ngay, sau đó đặt lên bếp lửa đỏ xào chín, rắc tỏi giã lên, ăn hết 1 lần.

8) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 54g đại kế, 90g đường đỏ.

Cách dùng: Dem 2 vị trước giã nát với đường, đổ vào 400ml, ngâm trong 12 giờ, sau đó chia uống hết 2 lần.

9) **Đơn thuốc:** 10 củ tỏi, 15g đường đỏ, 50g rượu trắng.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ cắt nhỏ, thêm rượu và đường vào, trộn đều, dùng lửa đun rượu, đồng thời khuấy đảo, đợi lửa tắt, hơi nguội, dùng hết 1 lần.

10) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải (tỏi vỏ tím càng tốt).

Cách dùng: Dem tỏi giã nát lấy 30ml nước tỏi, đổ thêm vào 300ml nước sôi để nguội, khuấy đảo cho thật đều, dùng dụng cụ rửa ruột từ từ bơm dịch tỏi vào ruột thẳng, mỗi ngày 1 lần. Người lớn mỗi ngày 300ml, trẻ con châm thước giảm bớt, làm liên 3-5 ngày.

7. Chủ trị lỵ tính vi khuẩn dạng thấp nhiệt.

Đơn thuốc: 2 củ tỏi, 100g rau sam, 2 cái trứng gà rán, một lượng vừa phải bột kê.

Cách dùng: Dem nước đổ vào bột kê, làm thành bánh bột. Sau đó lấy rau sam, tỏi rửa sạch, cắt nhỏ, rán với trứng gà để làm nhân, đem nhân bỏ vào bánh hấp chín rồi ăn.

8. Chủ trị lỵ do vi khuẩn, viêm ruột.

Đơn thuốc: 30g tỏi, một ít muối ăn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, thêm vào một ít muối ăn, trộn đều rồi ăn, ăn liền 3 ngày là khỏi, mỗi ngày 3 lần.

9. Chủ trị lỵ mà trong phân có dạng keo, bệnh trình tương đối dài.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 200g mì sợi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, trộn với mì sợi nóng rồi ăn, mỗi ngày 1-2 lần, có thể dùng quấy quét tỏi để ăn.

10. Chủ trị lỵ tính vi khuẩn mạn tính.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 60g trà long tỉnh.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ rửa sạch, giã nát, bỏ vào bình trà cùng trà, pha với nước sôi, uống như trà.

11. Chủ trị đi ỉa chảy do ăn uống và đi lỵ không ngừng.

Đơn thuốc: 2 củ tỏi, 30g sơn tra sao.

Cách dùng: Sắc nước uống, mỗi ngày 2-3 lần.

12. Chủ trị lỵ nghỉ (lúc nghỉ, lúc phát, lâu không khỏi)

Đơn thuốc: 2 củ tỏi, 1 quả trứng gà.

Cách dùng: Đem nồi đặt lên bếp lửa, bỏ tỏi vào nồi, đập trứng gà tươi vào trên tỏi, đập vung thật kín, đợi tỏi chín, ăn khi đói bụng mỗi ngày 3 lần, lấy khỏi bệnh làm mức. Hoặc dùng 2 quả trứng gà luộc chín ăn với tỏi giã nát, cũng có hiệu quả.

13. Chủ trị lỵ amíp.

1) **Đơn thuốc:** 70-100ml nước ngâm tỏi 10%

Cách dùng: Bơm vào ruột, giữ lại, mỗi ngày 1 lần, nói chung 6 lần là một liệu trình. Đồng thời có thể lấy 1 củ tỏi vỏ tím, chia ba lần ăn sống.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Hàng ngày lấy 1 củ tỏi vỏ tím, chia làm 3 lần ăn sống trong các bữa ăn và dùng 70-100ml dung dịch tỏi 10%, mỗi tối bơm vào giữ lại trong ruột. Sau khi khỏi, trong vòng 1-2 tháng, kiên trì ăn hàng ngày nửa củ đến 1 củ tỏi vỏ tím, có thể để phòng được bệnh tái phát.

14. Chủ trị dị trẻ con.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 50g đường trắng.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ rửa sạch giã nát, dùng vải màn lọc lấy nước, cứ 10ml thêm vào 50g đường trắng, rồi đổ vào 100ml nước sôi để nguội, khuấy đều để cho đường tan. Trẻ con dưới hai tuổi, mỗi ngày 3 lần, mỗi lần 5ml; từ 2-5 tuổi, mỗi lần 8ml, mỗi ngày 3 lần; 5 tuổi trở lên, mỗi lần 10ml, mỗi ngày 3 lần.

2) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 500g rau sam tươi, hành củ, gừng, muối ăn, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi rửa sạch, giã nát, rau sam rửa sạch, cắt thành đoạn, bỏ vào nước sôi luộc chín vớt ra cho khô; hành củ rửa sạch thái thành miếng, gừng rang thơm giã nhỏ. Đem tỏi giã, rau sam, gừng giã, muối ăn bỏ vào trong bát trộn đều, làm thức ăn, ăn với cơm.

15. Chủ trị để phòng dị.

Đơn thuốc: 3-4 củ tỏi sống.

Cách dùng: Hàng ngày ăn lúc ăn cơm.

16. Chủ trị dị, viêm ruột, dị ỉa chảy.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 20g đường cát.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, tách nhánh, cắt vụn, trộn với đường, chia ăn hai lần, mỗi ngày, sáng 1 lần, tối 1 lần, ăn trước khi ăn cơm, ăn liên 7-10 ngày.

17. Chủ trị li lâu ngày, thân thể suy nhược, đau bụng, sợ lạnh.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 3 lát gừng sống.

Cách dùng: Bỏ tỏi và gừng vào ấm sắc chung lấy nước uống, mỗi ngày 1 thang.

Bị chú: 35 người bệnh đã dùng đơn thuốc này đều thu được hiệu quả tốt. Nói chung uống thuốc sau 5-10 ngày là thấy hiệu quả.

18. Chủ trị li cấp, mạn tính.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Hàng ngày, lúc ăn cơm, ăn 1-2 nhánh tỏi sống, mỗi ngày ăn 3 lần, ăn liền vài ba ngày.

(23) CHỨNG VIÊM NÃO B TÍNH DỊCH

1) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 60g thạch cao sống, 30g rễ cây gai (làm bánh).

Cách dùng: Đem tỏi, thạch cao và rễ gai bỏ chung, giã nát, dùng vải màn gói lại, đắp vào sau cổ.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 15g đậu xanh, 3g cam thảo sống.

Cách dùng: Đem tỏi, đậu xanh, cam thảo bỏ vào ấm sắc lấy nước, uống mỗi ngày 1-2 lần.

(24) BỆNH THƯƠNG HÀN VÀ PHÓ THƯƠNG HÀN

Đơn thuốc: Viên tỏi hoặc cồn tỏi (lượng dùng dựa theo thuốc viên mà tính) không định lượng.

Cách dùng: 2g viên tỏi (hoặc cồn tỏi), cứ 4 giờ uống 1 lần, uống đến khi thân nhiệt bình thường. Sau đó uống tiếp tục 7-9 ngày, một liệu trình là 9-16 ngày.

(25) CHỨNG ỈA CHẢY (tháo dạ)

1. Chủ trị ỉa chảy.

1) **Đơn thuốc:** Một cái dạ dày (bao tử) lợn, một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem dạ dày lợn rửa sạch, bóc hết màng mỡ, rồi bỏ tỏi vào, dày dạ dày là vừa, bỏ vào nồi ninh từ sáng đến tối, ninh đến khi tỏi và dạ dày như hết là được, bỏ thuốc "bình vị tán" (một loại thuốc làm sắn) vào, giã thành dạng cao, dem làm thành viên lớn bằng hạt ngô, mỗi lần ăn 30-50 viên với canh hoặc với cơm lúc đói bụng.

2) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, hai viên phen (lớn bằng hạt đậu tương).

Cách dùng: Dem tỏi giã nát bỏ bã, lấy nước, dem phen nghiền thành bột, trộn vào nước tỏi, uống hết 1 lần, mỗi ngày 2 lần.

3) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 60g củ cải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ giã nát, dem củ cải luộc lấy nước bỏ bã, nhân lúc nước còn nóng, bỏ tỏi giã vào, chia uống làm 2-3 lần. Mỗi ngày uống 1 thang, cho đến khi khỏi.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Hàng ngày 3 bữa ăn, lúc ăn, mỗi bữa ăn hai củ tỏi, ăn liền 2 ngày.

5) **Đơn thuốc:** 12-24g tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi nướng chín bóc vỏ, uống với nước đường đỏ, mỗi ngày 2-3 lần.

6) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 100g muối ăn.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ giã nát như, bỏ vào bình đựng cùng với muối ăn, đổ vào 500ml nước, mỗi ngày uống 4 lần, mỗi lần 6-9ml.

7) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 30g đường đỏ, 30g lá chè tươi.

Cách dùng: Trước hết đem tỏi giã nát bỏ vào bát, rồi bỏ lá chè và đường vào, pha nước sôi nóng vào, đậy bát lại, đợi khi nước hơi ấm thì uống, mỗi ngày 3 lần.

2. Chủ trị ỉa chảy liên miên, không dứt.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi nướng tồn tính, pha vào nước sôi rồi uống.

2) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 30g đường đỏ, 1 củ khoai lang.

Cách dùng: Trước hết đem củ khoai lang khoét một lỗ, bỏ tỏi và đường vào, bịt lại, đem nướng ở bếp than cho chín rồi ăn. Mỗi ngày 1-2 lần, mỗi ngày 1 thang.

Bị chú: Biểu hiện của bệnh này là bụng sôi, phân lỏng hoặc ăn không tiêu. Bài này là nghiệm phương dân gian, có hiệu quả điều trị khá tốt.

3) **Đơn thuốc:** 30g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi nướng chín rồi ăn. Mỗi ngày 2 lần.

4) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi

Cách dùng: Đem tỏi nướng tồn tính, rồi sắc lấy nước chia uống 2 lần, mỗi ngày 1 thang.

3. Chủ trị ỉa chảy mạn tính.

Đơn thuốc: Vài ba củ tỏi, một lượng vừa phải nén ngải cứu.

Cách dùng: Đem tỏi thái thành lát mỏng, đem dán vào huyệt thiên xu (ở giữa rốn, cách huyệt thần khuyết 2 tấc ta) và huyệt thần hải (ở trên đường chính giữa bụng, chỗ 1,5 tấc ở dưới rốn). Sau đó đem lá ngải cứu vè thành hình cầu, to bằng hạt đậu xanh, đem đặt lên trên lát tỏi để đốt cứu, mỗi huyệt đốt 3 lần.

4. Chủ trị ỉa chảy do bị lạnh.

Đơn thuốc: 120g tỏi, 2 quả trứng gà.

Cách dùng: Đem tỏi rửa sạch, băm nhỏ, rán với trứng gà, không bỏ muối, ăn tùy ý.

5. Chủ trị ỉa chảy do bị lạnh về mùa hè.

Đơn thuốc: 64g tỏi, 64g hành củ, 64g gừng, 10g xuyên sơn giáp (vẩy tê tê, vẩy con trút), 15g mộc miết nhân (nhân hạt gấc).

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên nhào bằng dầu vừng, rồi thêm vào 8,5g nhũ hương, 8,5g một dược, 1,5g đinh hương, đảo đều đem đắp vào rốn của người bệnh, lấy vải màn dày lại, ngoài dán băng dính.

Bài này là một nghiệm phương của người xưa.

6. Chủ trị ỉa chảy do hàn (hàn tả).

1) **Đơn thuốc:** 12g tỏi, một ít chu sa.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, trộn đều với chu sa, đắp vào lỗ rốn và vào huyết dũng tuyến ở lòng hai bàn chân, lấy vải màn bó lại, ngoài dán băng dính. Mỗi ngày thay thuốc một lần.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như đắp vào lỗ rốn người bệnh, lấy vải băng lại ngoài dán băng dính.

7. Chủ trị ỉa chảy do nhiệt (nhiệt tả)

Đơn thuốc: Tỏi, hoàng liên, mỗi vị lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem hoàng liên nghiền thành bột mịn, lấy tỏi giã nát trộn vào, làm thành viên to bằng hạt ngô, mỗi ngày uống 2-3 lần, mỗi lần 50 viên khoảng 5g, uống với nước cơm.

8. Chủ trị ỉa chảy do thấp (thấp tả).

1) **Đơn thuốc:** 12g tỏi, 9g gừng sống, 12g đại táo bỏ hạt, một lượng vừa phải đất lòng bếp.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát như dạng cao, đắp vào rốn của người đau, rồi dùng lá ngải cứu để cách thuốc cứu treo trong 20 phút, sau khi cứu lấy vải màn dày lại, ngoài dán băng dính, mỗi ngày thay thuốc 1 lần, cứu bằng ngải cứu 1 lần.

2) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 24g bạch truật sao, 15g xa tiền tử (hạt mã đề).

Cách dùng: Đem tỏi nướng chín, lấy vải gói hạt mã đề lại, đem tỏi nướng, hạt mã đề và bạch truật sao, sắc với một lượng nước vừa phải, lấy nước sắc chia uống 2 lần, mỗi ngày 1 thang.

9. Chủ trị ỉa chảy nhiều nước (thủy tả)

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát như đắp vào gan bàn chân, lấy vải màn dày lại, ngoài dán băng dính, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

10. Chủ trị ỉa chảy do tì vị hư nhược.

Đơn thuốc: 12g tỏi, 6g hồ tiêu.

Cách dùng: Đem hồ tiêu nghiền thành bột, bỏ tỏi vào giã chung nát như, đắp vào rốn người bệnh, lấy vải màn dày lại, ngoài dán băng dính, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

11. Chủ trị ỉa chảy do tì hư, hoặc đi ỉa lâu không dứt.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 1 quả trứng gà.

Cách dùng: Đem trứng gà luộc chín giã với tỏi rồi ăn ngay.

2) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 1 củ khoai lang, 30g đường đỏ.

Cách dùng: Đem tỏi và đường bỏ trong lòng củ khoai, nướng chín khoai rồi ăn.

12. Chủ trị đau bụng ỉa chảy tính thấp hàn.

Đơn thuốc: 1-2 củ tỏi sống.

Cách dùng: Đem tỏi nướng chín trong than bếp, lấy ra bóc vỏ, giã nát như, lúc còn nóng đem đặt vào rốn, giữ lại. Hoặc lấy tỏi sống giã nát đắp vào rốn, hoặc gan bàn chân.

13. Chủ trị chứng ỉa chảy lâu ngày, có máu.

Đơn thuốc: Tỏi, đậu xị nhạt với phân bằng nhau.

Cách dùng: Đem hai vị nghiền nhỏ, trộn với nhau làm viên to bằng hạt ngô, mỗi ngày uống 30 viên.

14. Chủ trị ỉa chảy do viêm ruột, dạ dày gây nên.

Đơn thuốc: 15-25g tỏi, 50-100g rau sam.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, trước hết lấy rau sam sắc lấy 1 bát nước, rồi hòa tỏi giã vào, lọc lấy nước, cũng có thể bỏ thêm đường vào, mỗi ngày chia uống 2 lần.

15. Chủ trị ỉa chảy như sôi do hư hàn.

Đơn thuốc: 12g tỏi, 6g gừng sống, 30g phục long can (đất lòng bếp, còn gọi là táo tâm thổ), 12 quả hồng táo (tức đại táo).

Cách dùng: Đem các vị thuốc giã nát, đắp vào bụng, rồi sau dùng nén ngải cứu ấm, mỗi ngày 2 lần.

16. Chủ trị viêm ruột.

1) **Đơn thuốc:** 6 nhánh tỏi, 50g dấm ăn.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, trộn vào dấm ăn, uống một lần.

2) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 250g dấm ăn.

Cách dùng: Đem tỏi rửa sạch, tách thành nhánh, bỏ vào bình, rồi đổ dấm ăn vào, dẩy kín, ngâm trong 30 ngày trở lên để sẵn. Lúc đi ỉa chảy, mỗi ngày 3 lần, mỗi lần ăn 6 nhánh tỏi.

17. Chủ trị viêm ruột mạn tính

Đơn thuốc: Tỏi, hành, hẹ đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem 3 vị nói trên, cắt nhỏ, nấu cháo ăn.

(26) CHỨNG TÁO BÓN

1. Chủ trị táo bón.

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, rượu trắng, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, bỏ vào rượu ngâm, sau 10 ngày lấy ra dùng, hàng ngày trước khi đi ngủ uống 1-2 chén rượu tỏi.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi sống không kể số lượng.

Cách dùng: Hàng ngày ăn một lượng tỏi sống vừa phải, tập thành thói quen đi ỉa đúng giờ nhất định.

3) **Đơn thuốc:** 200g tỏi, 600ml rượu trắng 40°C, 50g lòng đỏ trứng gà, 50g gừng, 100g mật ong thuần túy.

Cách dùng: Dem tỏi giã nhừ, bỏ lòng đỏ trứng gà vào trộn đều, dùng lửa nhỏ sấy khô, chớ để cháy, nghiền thành bột, dem gừng rang chín, chớ để cháy nghiền thành bột. Dem hai loại bột nói trên hòa vào rượu trắng, sau đó thêm mật ong vào, khuấy đảo đều, rồi dem cất vào trong chỗ mát trong 6 tháng, thì thu được một thứ dịch trong ở tầng trên trong suốt, có màu nước chè nhạt, gọi là dịch tỏi, không có mùi hôi. Lúc dùng, lấy 20 giọt dịch tỏi, hòa vào trong một lượng nước nhiều gấp 5 lần rồi uống. Mỗi buổi tỏi uống một lần.

2. Chủ trị táo bón do lạnh (lạnh bí)

1) **Đơn thuốc:** 10g tỏi, 15g phụ tử bào chế, 9g khổ đĩnh hương, 9g bào xuyên ô (phụ tử Tứ Xuyên bào chế), 9g hương bạch chí, 3g hồ tiêu.

Cách dùng: Dem các vị thuốc trên giã nát, làm thành bánh đập vào rốn.

2) **Đơn thuốc:** Một nhánh tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi rửa sạch bóc vỏ, nướng chín, rồi đem nhét vào lỗ dít.

(27) BỆNH VÀNG DA, VÀNG MẮT DO VIÊM GAN, DO THẤP NHIỆT

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải, 250g củ niễng, một lượng tương cà chua vừa phải.

Cách dùng: Tỏi giã nát như, củ niễng cắt thành từng miếng dài, đổ mỡ vào chảo rán, rán cho chín để 7 phần, chia đợt bỏ củ niễng vào, rán cho vàng, rồi vớt ra, cho ráo khô hết mỡ. Để mỡ lại đáy chảo, bỏ tỏi giã vào, đảo qua cho bốc mùi thơm, thêm vào tương cà chua, muối, đường trắng, xào một chốc, rồi đổ vào một lượng nước vừa phải, sau khi nước sôi sùng sục, bỏ củ niễng vào, đun tiếp 5 phút nữa bằng lửa vừa, lấy tinh bột rút nước là được.

(28) CHỨNG VIÊM GAN

1. Chủ trị viêm gan mạn tính.

1) **Đơn thuốc:** 1500ml dịch tỏi, 2000ml dịch hạt cau kỷ, 3000g đường quả, 50ml tinh thơm của chanh, 50g axít táo tây, 6500ml nước sôi để nguội.

Cách dùng: Dem dịch hạt cau kỷ và dịch tỏi trộn lẫn nhau và khuấy đều ở trong một cái bình sạch. Sau đó dem lọc lấy nước, bỏ thêm đường quả, tinh thơm của chanh, axít táo tây vào dịch lọc, rồi lại đem pha vào nước sôi để nguội. Dem lọc lại một lần nữa là có thể đem dùng.

2) **Đơn thuốc:** 50g tòi, đậu xanh, đường trắng đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tòi giã nát như để sẵn, nấu cháo đậu xanh với một lượng đường trắng vừa phải, đợi cho cháo nguội, lấy tòi giã bỏ vào, ăn mỗi ngày 2 lần.

2. Chủ trị viêm gan do trúng độc.

Đơn thuốc: Một lượng tòi vừa phải.

Cách dùng: Dem tòi bóc vỏ, hấp chín, sấy khô, nghiền thành bột, dùng làm gia vị trong 3 bữa ăn hàng ngày, dùng liên 1-3 tháng.

(29) BỆNH GIUN ĐƯA

1. Chủ trị giun dưa.

1) **Đơn thuốc:** Tòi, rượu trắng đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tòi giã nát, vắt lấy 15g nước, dem nước tòi hòa vào rượu trắng, khuấy đều rồi uống.

2) **Đơn thuốc:** 30g tòi, 20g phi tử (thông dò hời *Torreya nucifera*), 10g nhân sứ quân tử.

Cách dùng: Dem 3 vị nói trên giã nát, sắc lấy nước, bỏ bã, mỗi ngày uống 3 lần, lúc đói bụng.

3) **Đơn thuốc:** 30g tòi, 30g vỏ cây bạch dương.

Cách dùng: Dem 2 vị thuốc nói trên giã nát, đắp vào rốn người bệnh, dây vải màn lên trên, ngoài dùng băng dính dán lại. Mỗi ngày làm 1 lần, giun tự ra.

2. Chủ trị giun dưa ở mắt, cùng trị giun dưa ở ruột.

1) **Đơn thuốc:** 90g tòi.

Cách dùng: Dem tòi giã lấy nước, bơm nước tòi vào ruột, mấy ngày sau giun sẽ ra.

2) **Đơn thuốc:** Nước tỏi (củ thì tỏi), đun đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Pha ấm vào nước tỏi, uống 2-3 bát và ăn nhiều tỏi.

3. Chủ trị táo do giun đũa.

Đơn thuốc: 30g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi luộc chín, ăn một lần cả nước lẫn cái.

(30) BỆNH GIUN MỐC

1. Chủ trị giun móc.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi sống cắt thành miếng nhỏ ăn lúc đói bụng.

2) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 20g phi tử, 15g nhân sứ quân tử.

Cách dùng: Đem 3 vị nói trên giã nát, sắc lấy nước, bỏ bã, mỗi ngày uống nước sắc 3 lần vào lúc đói bụng.

3) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 6-9g cau, 6-9g vỏ rễ xoan dâu, 6-9g hạc sắt (Lappnha echinata)

Cách dùng: Bỏ chung sắc lấy nước uống, mỗi ngày 1 thang, uống đến khi khỏi bệnh thì thôi, uống lúc đói bụng.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi tách nhánh, bóc vỏ, cắt nhỏ. Hàng ngày sáng sớm nhai ăn lúc đói bụng, ăn liền 2-3 ngày.

2. Chủ trị giun đũa, giun móc, sán xo mít.

Đơn thuốc: 30g tỏi, 30g phi tử, 30g nhân sứ quân tử.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên sắc lọc lấy nước chia uống 3 lần lúc đói bụng.

31. BỆNH GIUN KIM

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải, một ít dầu hạt cải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, thêm dầu hạt cải vào, trộn đều. Lúc sắp đi ngủ, bôi vào quanh lỗ đít.

32. BỆNH SÁN LÁ GAN

1. Chủ trị bệnh xơ gan cổ chướng.

Đơn thuốc: 60g tỏi, 60g đào nhân, 60g sò huyết.

Cách dùng: Trước hết đem đào nhân (nhân hạt đào) và sò huyết sấy khô, nghiền thành bột, rồi đem bột này trộn với tỏi giã nát làm thành viên to bằng hạt đậu Hà Lan, mỗi lần uống 7 viên, uống liền 3 tuần. Trong thời kỳ uống thuốc, cần phải bổ sung thêm dinh dưỡng, sau 3 tuần lễ lại uống 1-2 thang bài "tứ quân tử" (gồm 4 vị sâm (nhân sâm), linh (phục linh), trạch (bach trạch), thảo (cam thảo)).

2. Chủ trị bệnh sán lá gan thời kỳ cuối.

Đơn thuốc: 2 củ tỏi, 400g đậu xanh, một lượng đường cát vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi tách nhánh, bóc vỏ, đem đậu xanh vò sạch, ngâm trước trong 4 giờ. Đem tỏi và đậu xanh bỏ vào nồi, đổ vào một lượng nước trong vừa phải, dùng lửa to đun sôi, sau đó dùng lửa nhỏ ninh nhừ, rồi bỏ thêm đường cát vào là được. Mỗi ngày 1 thang, chia làm 3 lần, uống ấm, uống liền 7-14 ngày. Nếu như thấy bệnh có hiệu quả thì phải thay bằng phương pháp khác để điều trị. Trong thời gian uống thuốc, kiêng ăn muối và các thức ăn cay.

(33) BỆNH PHÙ (thủy thũng)

1. Chủ trị phù.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 60g đậu đỏ, 1,5g gừng sống.

Cách dùng: Bỏ các vị nói trên vào nồi, đổ nước vào đun cho đến khi đậu chín nhừ, lấy gừng và tỏi ra, ăn đậu vào lúc đói bụng, sau đó uống hết nước thuốc.

2) **Đơn thuốc:** Một cái dạ dày lợn đực, 120g tỏi, 9g cau, 9g sa nhân, 6g mộc hương.

Cách dùng: Bỏ các vị thuốc vào nồi đất, nấu chín bằng nước sông, ăn dạ dày lợn lúc đói bụng.

3) **Đơn thuốc:** 250g tỏi, 120g mật ong.

Cách dùng: Đem 2 vị nói trên bỏ vào bát hấp chín rồi ăn (phải kiêng ăn muối 100 ngày).

4) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi hấp chín giã nát. Lấy 1 thang "bình vị tán", 1 thang "ngũ linh tán", trộn chung với nhau làm thành viên, mỗi lần uống 1 viên, ngày uống 2 lần với nước sắc mộc thông.

Bài "Ngũ linh tán" gồm: 9g trư linh (một loài nấm tên la tinh là *Polyporus umbellata*), 9g phục linh, 9g bạch truật, 2g trạch tả, 6g quế chi, nghiền chúng thành bột, mỗi lần dùng 9g.

5) **Đơn thuốc:** 200g tỏi, 200g rượu màu.

Cách dùng: Theo tuổi mà định lượng tỏi dùng, 1 tuổi 1 củ, bỏ tỏi vào siêu với rượu màu, đổ thêm 1 bát nước, sắc uống, uống trong thời gian bao lâu cũng được.

6) **Đơn thuốc:** Tỏi với lượng vừa phải, 60g đậu tằm.

Cách dùng: Đem đậu tằm luộc chín, bỏ thêm vào một lượng tỏi vừa phải, đun nửa giờ, thêm đường vào, mỗi ngày uống 1 lần, uống liền 3 ngày.

7) **Đơn thuốc:** 10 củ tỏi, 1 con ba ba, 20g cau.

Cách dùng: Dùng nước trong nấu chín, bỏ cau ra rồi ăn tỏi và ba ba.

8) **Đơn thuốc:** 60g tỏi, 6g hạt mã đề, 30g thịt ốc ruộng.

Cách dùng: Đem hạt mã đề nghiền thành bột, bỏ tỏi và ốc vào, giã nát như, đắp vào lỗ rốn người bệnh, dặt vải màn lại, rồi lấy vải nhựa băng lại. Mỗi ngày thay thuốc 1 lần. Nếu rốn phát ngứa thì bỏ ngay thuốc đắp, đợi khi rốn không ngứa nữa mới đắp lại. Nói chung, sau 3 ngày mới thấy hiệu quả. Sau khi bệnh khỏi rồi, thì suốt đời phải kiêng ăn ốc.

9) **Đơn thuốc:** 24g tỏi, 15g thịt ốc ruộng, một lượng vừa phải hạt cải trắng.

Cách dùng: Đem hạt cải trắng nghiền thành bột, bỏ chung bột hạt cải, ốc và tỏi đem giã nát như lấy vải màn gói lại, đắp vào chỗ 3 cm ở trên rốn dùng băng băng lại. Mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

10) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 10g hạt mã đề, 3 con ốc ruộng.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên bỏ chung giã nát như đắp vào rốn, ngoài dùng vải màn băng lại.

Bị chú: Bài này là bài thuốc dân gian của tộc Miêu trị bệnh phù có hiệu quả tốt.

11) **Đơn thuốc:** 50g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, đắp vào dưới rốn và dưới đầu gối, khoảng 1 giờ sau nước sẽ chảy ra. Nói chung 3-4 ngày thì mất hết phù. Sau khi hết phù, lấy một con cá trắm đen vào 3-4 quả quýt nấu cho chín như, ăn cá uống canh.

Bị chú: Đã dùng bài thuốc này chữa cho 12 người bệnh, đều thu được kết quả tốt.

2. Chủ trị phù thũng.

Đơn thuốc: 1 con cá chép (khoảng 360g), 8 củ tỏi vỏ tím, 1,5g tạo phèn (còn gọi là lục phèn, tức là phèn đen), 9g tùng la trà (chè rêu tùng la usnea).

Cách dùng: Dem cá chép tươi (thay bằng cá diếc tươi cũng được), cạo hết vẩy, mổ bụng, lấy ruột bỏ đi, sau đó bỏ các vị thuốc vào bụng cá, bỏ cá vào nồi sành hấp chín. Dem ăn chung thịt cá hấp cùng trà và tỏi trong bụng cá. Sau khi ăn không có tác dụng phụ, nhưng phải kiêng ăn muối 120 ngày.

3. Chủ trị phù thũng hư nhược.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 150g đậu đỏ, một lượng đường trắng vừa phải.

Cách dùng: Tỏi (không bóc vỏ), đậu đỏ bỏ vào trong một lượng nước vừa phải nấu cháo, bỏ đường trắng vào cho tan ra, một ngày ăn hai lần.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 150g đậu đỏ, 250g sườn lợn.

Cách dùng: Dem sườn lợn rửa sạch chặt nhỏ bỏ chung vào nồi cùng đậu đỏ và tỏi, đổ vào một lượng nước vừa phải nấu chín, thêm vào một ít mỡ và muối. Ăn thịt và đậu uống nước canh, mỗi ngày 1 thang, ăn liền 5 ngày.

3) **Đơn thuốc:** 50g tỏi, 1 cái dạ dày lợn, 50g lá mã đề.

Cách dùng: Rửa sạch dạ dày lợn, tỏi và mã đề bỏ vào trong dạ dày, thêm vào một lượng nước vừa phải ninh cho đến khi dạ dày chín như, chia ăn dạ dày và uống canh mỗi ngày 2 - 3 lần.

4. Chủ trị phù thũng đột ngột thân, mặt, khí trào lên thành suyền.

Đơn thuốc: 15g tỏi nướng, 15g cam toại nướng, 15g đậu đen rang.

Cách dùng: Dem cam toại và đậu đen nghiền thành bột, đem bột trộn với tỏi nướng giã nát và đại táo làm bằng viên to bằng hạt ngô, mỗi lần uống 10 viên với nước sắc mộc thông.

5. Chủ trị các loại phù thũng.

Đơn thuốc: 30g tỏi, 15g quả hồng (đại) táo, 100g lạc nhân, 15g mỡ.

Cách dùng: Dem tỏi vắt thành miếng, bỏ vào nồi xào mỡ cho nóng, rồi bỏ hồng và lạc nhân vào, đổ vào nồi hai bát nước, nấu chín như rồi đem ra ăn.

6. Chủ trị phù chương bụng.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 250g lươn tươi, 1 chén rượu gạo.

Cách dùng: Dem lươn nuôi mấy ngày không cho ăn, để cho nó bài tiết hết chất bẩn, sau đó lăm thịt, băm nhỏ, rồi thêm tỏi và rượu vào, nấu chín, ăn thịt lươn, uống canh mỗi ngày 1 thang, ăn liền vài ba ngày.

7. Chủ trị phù do viêm thận mạn tính.

1) **Đơn thuốc:** 10g tỏi, 250g cá diếc.

Cách dùng: Dem cá diếc cạo vẩy, mổ bụng, bỏ nội tạng, rửa sạch, đem tỏi bỏ vào bụng cá, ngoài gói bằng giấy trắng khô sạch, sau khi cho nước thấm ướt bỏ vào trong lửa đun trâu nướng cho chín, ăn hết tỏi và cá, tốt nhất là mỗi ngày ăn 1 lần, kiên trì ăn mãi.

2) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 500g thịt ba ba, đường trắng và rượu trắng đều với lượng nước vừa phải.

Cách dùng: Trước hết đem thịt ba ba rửa sạch, rồi đem hầm cho chín với tỏi, đường trắng và rượu trắng, là ăn được, mỗi ngày 1 thang, chia hai lần ăn hết, ăn liền 10-15 ngày.

Bài thuốc này có hiệu quả điều trị tốt đối với chứng chóng mặt, tai ù, lưng mỏi, đùi mỏi rời rã do viêm thận mạn tính gây nên.

8. Chủ trị phù do viêm thận hoặc do tim.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, vỏ của 1 quả dưa chuột, 20g phục linh, 20g hạt mã đề, 10g trư linh.

Cách dùng: Trước hết đem 3 vị sau nghiền thành bột, rồi đem tỏi và vỏ dưa chuột giã nát, trộn với bột nói trên làm thành bánh thuốc, đem đắp vào huyết quan nguyên (nằm giữa, cho 1 cm dưới rốn trên đường chính giữa bụng), lấy vải màn băng lại, ngoài dùng băng dính dán lại.

Bài thuốc này là bài thuốc dân gian của dân tộc Miêu, đối với các loại bệnh phù đều có hiệu quả điều trị nhất định.

9. Chủ trị phù do dinh dưỡng không tốt.

Đơn thuốc: 150g lươn tươi, 2 củ tỏi.

Cách dùng: Đem lươn mổ bỏ nội tạng, rửa sạch, cắt nhỏ, bỏ chung với tỏi vào trong một lượng nước vừa phải, ninh bằng lửa nhỏ cho chín nhừ. Mỗi ngày 1 thang, dùng liền vài ba ngày.

10. Chủ trị phù gốc thận.

1) **Đơn thuốc:** 7-8 củ tỏi, 1 con gà dồ trắng.

Cách dùng: Dùng dao tre mổ giết gà, không được bỏ xuống nước, lấy nội tạng ra, nhét tỏi vào bụng gà, khâu lại, không dùng muối, xì dầu, bỏ gà vào bát, đậy nắp lại, hầm cách thủy cho chín. Hàng ngày ăn tùy ý, cấm kỵ ăn kèm thức ăn có muối.

2) **Đơn thuốc:** 4g tỏi, 1 quả dưa hấu, 90g sa nhân.

Cách dùng: Đem tỏi, dưa hấu và sa nhân bỏ chung vào nồi nấu chín, mỗi thang thuốc chia ra làm 4-5 lần để ăn, mỗi ngày 2 lần.

3) **Đơn thuốc:** 10g tỏi, 3g trần bì, 3g tât bột, 3g sa nhân, 1 con cá diếc 500g.

Cách dùng: Dem cá diếc cạo vẩy, mổ bụng, lấy nội tạng ra, rửa sạch. Dem tỏi, trần bì, tât bột, sa nhân bỏ vào bụng cá rồi bỏ cá vào nồi, đổ thêm vào một lượng nước vừa phải, đun sôi bằng lửa to, sau đó ninh bằng lửa nhỏ cho chín thành canh. Thêm hành và xì dầu làm gia vị rồi đem ăn.

4) **Đơn thuốc:** 50-100g tỏi, 100-150g nhân lạc (đậu phụng).

Cách dùng: Dem tỏi và nhân lạc bỏ vào nồi sành, đổ nước vào nấu chín rồi ăn.

5) **Đơn thuốc:** 5 củ tỏi, 500g bí đao, 60g đậu đỏ, 100-150g cá tươi sống.

Cách dùng: Dem cá cạo vẩy và lấy nội tạng bỏ đi, sau đó bỏ cá, bí đao cạo vỏ, tỏi, đậu đỏ vào nồi, đổ thêm vào một lượng nước trong vừa phải, nấu thành canh để ăn.

11. Chủ trị phù do viêm thận cấp mạn tính.

Đơn thuốc: Tỏi, gừng sống, hành củ mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem ba vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát, làm thành bánh tròn, nướng cho nóng, đem đắp vào rốn người bệnh, trên đây vải màn, rồi lấy vải nhựa băng lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

12. Chủ trị do viêm thận mạn tính.

1) **Đơn thuốc:** Vài ba củ tỏi, 1 quả dưa hấu.

Cách dùng: Dem cắt phần cuống của quả dưa hấu, moi hạt và cùi ra, bỏ đầy tỏi đã bóc vỏ vào, rồi lấy phần cuống đã cắt ra đây lại, ngoài trát bùn trộn giấy cho kín, vùi vào trong lửa trấu cho chín tồn tính, lấy ra nghiền thành bột, đựng vào

binh dễ dùng. Mỗi lần uống 3g, mỗi ngày 2 lần, uống với nước sôi để ấm.

2) **Đơn thuốc:** 4-5 củ tỏi, 1 con vịt già.

Cách dùng: Đem vịt giết chết, vặt lông, bỏ nội tạng, đem tỏi đã bóc bỏ vào bụng vịt, nấu cho đến khi chín như, thêm vào một ít muối ăn, ăn thịt vịt, tỏi và uống nước canh. Cứ 2 ngày ăn một con vịt, ăn liền 7-10 ngày.

3) **Đơn thuốc:** 120g tỏi, 1 quả bí đao to, 60g đậu đỏ.

Cách dùng: Cắt một đầu quả bí đao, bỏ tỏi và đậu đỏ vào, đặt quả bí lên nồi cơm hấp chín, lấy nước uống, mỗi ngày 2 lần.

4) **Đơn thuốc:** 50g tỏi, 1 con vịt dầu màu lục (3 tuổi trở lên).

Cách dùng: Đem vịt giết chết, vặt lông, mổ bụng, bỏ nội tạng, rửa sạch, bỏ tỏi đã bóc vỏ vào, dùng dây cột lại, bỏ vào nồi ninh đến khi chín như (không bỏ thêm muối, có thể thêm một ít đường). Một ngày ăn vài lần, cách vài ngày ăn một con vịt.

13. Chủ trị phù toàn thân do thận viêm mạn tính.

Đơn thuốc: 5 củ tỏi, 50g đậu xanh, một lượng đường trắng hoặc đường phèn vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, bỏ cùng đậu xanh vào nồi đất đổ nước vào nấu chín như, rồi thêm đường vào. Sáng, tối mỗi buổi ăn một lần, ăn trước lúc ăn cơm hoặc ăn lúc đói bụng là tốt nhất. Một tháng rưỡi đến hai tháng là một liệu trình, có thể khôi phục lại cơ bản, dùng thêm một tháng nữa là khỏi bệnh.

14. Chủ trị phù tính dinh dưỡng.

Đơn thuốc: 30g tỏi, 45g lạc nhân, 45g đậu đen.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên đổ chung vào nồi nấu chín để ăn. Mỗi ngày 1 thang, ăn vài ba ngày là có hiệu quả.

15. Chủ trị phù hư chứng.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 1 cái dạ dày (bao tử) lợn.

Cách dùng: Đem dạ dày lợn rửa sạch, bỏ tỏi đầy 2/3 dạ dày lợn, khâu lại, đun chín bằng lửa nhỏ rồi ăn.

2) **Đơn thuốc:** 120g tỏi, một lượng vừa phải bột sò.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, trộn bột sò vào làm thành viên lớn bằng hạt ngô. Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 20 viên.

3) **Đơn thuốc:** 3g tỏi, 150g cá quả (cá lóc, cá tràu).

Cách dùng: Đem cá quả rửa sạch, mổ bụng, bỏ nội tạng, bỏ tỏi vào, dùng giấy ướt gói lại, ngoài dùng bùn vừng trát kín, nướng trong lửa than, sau khi chín lấy ra ăn.

4) **Đơn thuốc:** 10g tỏi, 12g đậu đen, 80g hải đới (rong dài), 60g lạc nhân.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên rửa sạch, bỏ vào nồi, đổ nước vào nấu chín nhừ, uống nước ăn cái, chia làm vài lần ăn hết, mỗi ngày 1 thang.

16. Chủ trị phù thực chứng.

Đơn thuốc: 24g tỏi, 24g thổ nưư tất tươi.

Cách dùng: Đem tỏi và thổ nưư tất bỏ chung, giã nát như dạng cao, đắp vào lỗ rốn, lấy vải màn dày lại, ngoài dùng băng dính dán lại. Mỗi ngày thay thuốc 1 lần, 10 lần là một liệu trình.

17. Chủ trị phù do thận hư.

Đơn thuốc: Một củ tỏi, một con cá diếc.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, đem cá diếc mổ bụng, bỏ ruột rửa sạch, bỏ tỏi giã vào bụng cá, lấy giấy ướt bọc lại, đem bỏ vào bếp nướng chín, ăn lúc còn nóng, mỗi ngày 1 thang.

18. Chủ trị phù do viêm thận, phù do tim, phù do dinh dưỡng không tốt, phù do bệnh cước khí (bêri - bêri)

Đơn thuốc: 5 củ tỏi, 7 củ hành, 250g bí đao, 1 con cá quả sống (khoảng 300g).

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ và hành rửa sạch, đem bí đao bỏ ruột, cắt thành miếng, đem cá quả mổ bụng, bỏ ruột, rửa sạch. Đem 4 vị bỏ vào nồi, đổ vào một lượng nước vừa phải, nấu cho chín nhừ, ăn cá, uống canh. Mỗi ngày một thang, uống liền 7 ngày.

19. Chủ trị bệnh cước khí (bêri - bêri) dùng thích hợp cho người bệnh gầy vơ ra, nhiễm trùng có mủ.

Đơn thuốc: 25 củ tỏi, 200g dấm ăn.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, thêm dấm vào, khuấy đều ngâm 2 - 3 ngày. Đem chân bị phù ngâm vào trong nước ấm khoảng 5 phút, sau đó ngâm vào nước dấm tỏi trong 20 phút, mỗi ngày làm 3 lần. Nói chung 10-15 ngày là có hiệu quả.

20. Chủ trị phù do viêm thận mạn tính và do bệnh cước khí.

Đơn thuốc: 180g tỏi, 240g đậu đỏ, 120g lạc nhân, 10 đốt đấng tâm thảo (cỏ bắc đèn).

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên rửa sạch, bỏ vào nồi dùng lửa nhỏ nấu chín, chia làm 2-4 lần, ăn uống khi đói bụng, không dùng muối.

Bị chú: Đã dùng đơn thuốc này chữa cho 12 người bệnh, nói chung uống 2-3 thang là thấy hiệu quả.

21. Chủ trị dinh dưỡng không tốt, do bệnh cước khí.

Đơn thuốc: 30g tỏi, 60g lạc nhân, 250-300g hòa trùng (con rươi *Tylorrhynchus heterochacta*).

Cách dùng: Trước hết đem hòa trùng rửa sạch bỏ vào trong nồi, rắc lên một ít muối ăn, một chốc hòa trùng vỡ bụng, nước trong mình chảy ra. Lúc đó bỏ tỏi đã bóc vỏ và nhân lạc vào, rồi đổ thêm vào một lượng nước trong, dùng lửa nhỏ nấu từ từ, sau khi chín là ăn được.

22. Chủ trị phù tính thận lúc mới bắt đầu.

Đơn thuốc: Một số tỏi vỏ tím, 1 quả dưa hấu.

Cách dùng: Căn cứ theo tuổi của người bệnh mà xác định lượng tỏi dùng. Ví dụ: 5 tuổi dùng 5 củ, 20 tuổi dùng 20 củ. Trước hết đem quả dưa cắt đi một miếng ở trên đầu, khoét móc lấy hết phần ruột dưa đỏ, bỏ tỏi vào. Sau đó lấy đầu miếng dưa cắt ra để đậy lỗ khoét, bỏ vào hộp, đặt vào nồi hấp. Đến khi tỏi chín nhừ, ăn ngay tỏi và uống nước canh trong vỏ quả dưa, ăn uống hết ngay trong một lần. Nếu ăn không hết có thể hấp lại một lần nữa. Ăn lúc nóng, ăn hết 1 lần là tốt nhất. Mỗi ngày ăn 1 quả dưa, ăn liền 3-4 quả là khỏi. Sau khi ăn không có phản ứng phụ.

(34) BỆNH HUYẾT ÁP CAO

1. Chủ trị bệnh huyết áp cao.

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, đường và dấm đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Ngâm tỏi vào đường dấm vài ba ngày. Hàng ngày, sáng sớm lúc còn đói bụng, ăn 1-2 nhánh tỏi ngâm dấm đường và uống một ít dấm tỏi, làm như vậy liên tục 10-15 ngày.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi vỏ tím và gạo đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bỏ vỏ luộc trước trong 2 phút, rồi vớt ra, sau khi nấu cháo gạo rồi, bỏ tỏi vào, đun thêm mấy phút nữa, ăn cả tỏi và cháo cùng một lúc.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, lúc ăn cơm đem tỏi giã trộn với đậu phụ để ăn với cơm, ăn trường kỳ như vậy.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một lượng rượu trắng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ ngâm vào rượu, hai tuần sau là dùng được.

5) **Đơn thuốc:** 5 củ tỏi, 100g rau cần, 5 củ hành tây, 5 củ mã thầy (còn gọi là củ nân), 1 quả cà chua.

Cách dùng: Đem các vị nói trên nấu với 4 bát nước bằng lửa nhỏ, thành 1 bát, trước khi ngủ ăn hết 1 lần.

6) **Đơn thuốc:** 10g tỏi, 10g ngô thù du.

Cách dùng: Đem giã nát chung, đắp vào lòng 2 bàn chân, dùng vải màn băng lại, sau 24 giờ lấy ra, cứ 3 ngày đắp thuốc 1 lần.

7) **Đơn thuốc:** Tỏi, gừng đều với lượng vừa phải, 30g hành, 250g cật lợn, 15g đỗ trọng, 250ml dầu đậu, 10g tinh bột.

Cách dùng: Bỏ ngay quả cật từ chính giữa thành 2 nửa, sau khi lạng hết mỡ cật thành miếng, dùng dao rạch thành các ô cật thành miếng nhỏ. Dùng dao cạo vỏ thô củ đỗ trọng, đun sôi 30 phút, lọc lấy khoảng 50ml nước, bỏ bã, lấy tinh bột bỏ vào bát, thêm vào 25ml nước đỗ trọng, rượu và muối, thả cật đã cắt miếng vào trộn đều. Lấy một cái bát khác, bỏ đường, bột xi dầu, dấm và nước đỗ trọng còn thừa lại và khuấy đều. Đặt chảo lên trên lửa thật đỏ, đổ dầu đậu vào rán cho đến khi bốc khói, trước hết bỏ hoa tiêu (hạt sen) vào, rồi tiếp theo bỏ hành, gừng, tỏi và cật lợn vào, đảo nhanh khoảng nửa phút, bỏ vào nước đã điều chế ở trên vào, rồi đảo mấy cái nữa là lấy ra bày lên bàn ăn.

8) **Đơn thuốc:** 500g tỏi, 500g dấm ăn, 200g đường đỏ.

Cách dùng: Đem tỏi rửa sạch, tách nhánh, bỏ vào trong bình, thêm dấm ăn và đường đỏ vào, nút kín, ngâm trong 30

ngày trở lên. Hằng ngày, sáng sớm, lúc còn đói bụng, ăn 4-5 nhánh tỏi, uống một ít nước ấm ngâm tỏi, dùng liên nửa tháng, huyết áp có thể hạ xuống trong một thời gian dài.

2. Chủ trị huyết áp cao tính nguyên phát.

Đơn thuốc: 50 củ tỏi, 100g đậu xanh, một lượng vừa phải đường phèn.

Cách dùng: Người 50 tuổi trở lên thì dùng 50 củ, người 50 tuổi trở xuống thì lấy 1 tuổi 1 củ mà tính. Đem tỏi bóc vỏ, đậu xanh vỏ sạch, đem hai vị bỏ vào một cái chén to miệng có nắp, đổ vào 500ml nước, rồi thêm vào một lượng đường phèn vừa phải, đậy kín nắp lại, rồi đặt chén vào nồi hấp chín, lấy nước làm thức uống (đậu xanh cũng ăn được). Mỗi ngày uống vài ba lần cho hết, liệu trình không hạn chế.

(35) CHỨNG ĐAU NGỰC

1. Chủ trị đau ngực do viêm màng ngực.

Đơn thuốc: 10g cộng tỏi, 10g trần bì, 30g hạt mã đề (lấy vải gói lại).

Cách dùng: Sắc lấy nước uống, mỗi ngày 1-2 lần.

2. Chủ trị đau ngực, tức ngực, hụt hơi.

Đơn thuốc: 2 củ tỏi, 10g hành củ, 10 gừng sống, 100g sơn dược (khoai mài), 100g khoai sọ, 50ml rượu trắng.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên giã nát, rồi hòa vào rượu trắng, đem đắp lên chỗ đau ở trước ngực và sau lưng.

3. Chủ trị đau ngực do màng cách của ngực không thông hơi gây nên.

Đơn thuốc: Một củ tỏi, 3g gừng sống, 20g trần bì.

Cách dùng: Sắc nước uống, mỗi ngày 2-3 lần.

(36) CHỨNG NGỰC ĐAU CỨNG (chỉ bệnh chứng do tà khí kết lại ở trong ngực mà xuất hiện đau ở dưới, ấn vào thấy cứng đầy)

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, giã nát như. Trước hết bôi vào chỗ đau một ít vazolin, rồi dem tỏi giã nát đắp lên trên, lấy vải màn dầy lại, ngoài lấy băng dính dán lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

Bị chú: Bài thuốc này là bài thuốc dân gian, trị chứng đau ngực đau cứng có kết quả tốt.

(37) CHỨNG VIÊM MÀNG NGỰC TÍNH CHẤT LAO
(Là chứng viêm cục bộ ở màng ngực do nhiều nguyên nhân như cảm nhiễm, phản ứng biến thái, hóa học, vật lý gây nên. Biểu hiện lâm sàng phần nhiều là đau ngực, thở gấp, phát sốt, ho...)

1) *Đơn thuốc:* 7 củ tỏi vỏ tím, 1 con gà trống trắng, 7 con rết.

Cách dùng: Dem gà trống giết chết, vặt lông, mổ bụng, bỏ nội tạng. Dem tỏi và rết bỏ vào trong bụng gà, khâu kín lại, hấp chín không thêm gia vị. Vứt bỏ tỏi và rết, chỉ ăn thịt gà, chia làm 2 lần.

2) *Đơn thuốc:* 20 củ tỏi, 50g gạo tẻ.

Cách dùng: Nấu chín cháo tỏi, mỗi ngày ăn 1 lần.

(38) CHỨNG MỠ TRONG MÁU CAO

1) *Đơn thuốc:* 1 củ tỏi, 1 con cá diếc, 30g đậu đỏ.

Cách dùng: Thêm gia vị vào hầm chín rồi ăn.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 2 quả dưa chuột.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, đem dưa chuột thái miếng, làm nộm ăn, mỗi ngày ăn 1-2 lần.

3) **Đơn thuốc:** Tỏi, kem sữa đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát vắt lấy nước, thêm kem sữa vào rồi uống, hoặc chỉ uống nước tỏi với lượng vừa phải.

4) **Đơn thuốc:** Tinh dầu tỏi hoặc viên nhộng tinh dầu tỏi.

Cách dùng: Viên nhộng tinh dầu tỏi, mỗi ngày 3 lần, mỗi lần uống 2-3 viên, mỗi ngày tổng lượng là 0,12g. Tinh dầu tỏi mỗi ngày uống 0,2ml, chia làm 3 lần. Uống sau hoặc trong bữa ăn, uống liên 1 tháng là một liệu trình.

(39) CHỨNG TẮC ĐỘNG MẠCH VÀNH TIM

1. Chủ trị tác động mạch vành tim.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 1 con rết, 3g tăng ong.

Cách dùng: Bỏ vào ấm sắc lấy nước uống, mỗi ngày 1 thang.

2) **Đơn thuốc:** 6 củ tỏi, 50g hạt ngô, đường dấm đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ ngoài, ngâm vào trong dấm đường 1 ngày, đem hạt ngô giã nát nấu thành cháo, đem tỏi ngâm dấm bỏ vào cháo, đun lên một chốc, thêm vào một ít gia vị, ăn lúc cháo còn nóng ấm, ăn liên 15 ngày.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi sống vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi sống thái nhỏ, dùng nước cất hoặc nước sôi để nguội, hòa tỏi vào rồi uống. Uống vào thời gian giữa 2 bữa ăn. Mỗi ngày uống 2-3 lần.

2. Chủ trị tác động mạch vành tim, và đau thắt ngực.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải dầu tỏi (có bán ở thị trường).

Cách dùng: Mỗi lần uống 10ml, mỗi ngày 3 lần, nói chung 5 ngày là có thể trấn định được chứng đau thắt ngực.

2) **Đơn thuốc:** 30g tỏi vỏ tím, 100g gạo tẻ.

Cách dùng: Đem tỏi bóc hết vỏ ngoài, bỏ vào nước sôi trong một phút, rồi vớt ra. Sau đó bỏ gạo vào cháo, cùng nấu thành cháo tỏi, sáng chiều ăn vào lúc cháo còn nóng.

3) **Đơn thuốc:** 20g tỏi, 150g thịt nạc lợn, 10g hoàng kỳ, 10g đan sâm.

Cách dùng: Đun hoàng kỳ, đan sâm sắc nước, lọc lấy nước bỏ thịt lợn, tỏi vào nước thuốc nấu chín, thêm vào một ít muối ăn cho hợp khẩu vị, ăn thịt, uống canh, mỗi ngày 1 lần.

(40) CHỨNG VIÊM THẬN

1. Chủ trị viêm thận.

1) **Đơn thuốc:** 1 quả dưa hấu (khoảng 5kg), 90g sa nhân (giã nhỏ), 120g tỏi (bóc vỏ).

Cách dùng: Đem dưa hấu cắt khoét một lỗ nhỏ hình tam giác, đem tỏi và sa nhân nhét vào, ngoài bọc bùn trộn rơm dày khoảng 0,3 cm, sau đó nướng bằng lửa nhỏ, nướng đến khi quả dưa hấu có màu vàng đen là được (nướng khoảng 3-4 ngày), bóc bùn, đem dưa nghiền thành bột để dùng. Trẻ con mới đẻ dưới 6 tháng, mỗi lần 0,9g; 6 tháng đến 1 tuổi mỗi lần 1,2g; 1-3 tuổi mỗi lần 1,5g; 3-6 tuổi mỗi lần 1,8g; 6-12 tuổi mỗi lần khoảng 2,1g, 1 ngày 3 lần.

2) **Đơn thuốc:** 5 củ tỏi, 3 lát gừng sống, 3 cây hành.

Cách dùng: Đem 3 vị trên giã nát, đem hấp nóng vào trên rốn, 1 ngày đem hấp 3 lần.

2. Chủ trị viêm thận mạn tính.

1) **Đơn thuốc:** 1 lượng tỏi vừa phải, 1 con cá chép.

Cách dùng: Đem cá chép bỏ ruột, không bỏ vảy, đem các nhánh tỏi bỏ vào bụng cá, dùng giấy gói lại rồi lấy dây cột lại, ngoài bọc bùn, bỏ vào bếp nướng chín, lấy ra bóc bùn giấy bỏ đi, ăn nhạt cá, ăn hết trong 1 ngày.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, đậu đỏ đều với lượng vừa phải, 1 con cá quả (cá tràu, cá lóc, cá trộ) to (nặng khoảng 500g).

Cách dùng: Đem cá bỏ ruột để vẩy, bỏ tỏi và đậu đỏ vào bụng cá, đầy bụng là được, rồi lấy giấy dày gói lại mấy lớp, cột lại. Trước hết bỏ vào trong nước trong cho ướt thấm cả trong lẫn ngoài, sau đó đem bỏ vào bếp lửa nướng chín, lấy cá ra ăn nhạt hoặc chấm vào một ít dấm đường rồi ăn, ăn liền vài ba ngày là có thể có kết quả.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 1 quả dưa hấu.

Cách dùng: Đem tỏi tách nhánh, bóc vỏ, đem dưa hấu rửa sạch, cắt đầu quả dưa ra một cái nắp nhỏ, sau khi khoét lấy ruột và hạt dưa ra, nhét đầy tỏi vào rồi đậy cái nắp nhỏ lại, ngoài dùng bùn trộn giấy bọc kín, đặt vào trong lửa trấu nướng cho khô, lấy ra nghiền thành bột, cất vào trong bình để dùng. Mỗi ngày 2 lần, mỗi lần 5g, uống với nước sôi để ấm.

4) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 1 con cá diếc.

Cách dùng: Đem tỏi tách nhánh, bóc vỏ, rồi cắt nhỏ, đem cá diếc cạo vẩy, bỏ ruột, rửa sạch. Đem tỏi bỏ vào trong bụng cá, dùng lá sen gói cá lại, đem bỏ vào bếp trấu nướng cho chín thơm, ăn lúc còn nóng.

5) **Đơn thuốc:** 50g tỏi, 1 con vịt trời.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, tách nhánh, rửa sạch, đem vịt trời vật lông, bỏ ruột, rửa sạch, đem tỏi bỏ vào bụng vịt rồi khâu lại, hầm cách thủy cho đến khi chín mềm, cứ hai ngày ăn 1 con vịt, ăn liền mấy lần, ăn thịt vịt, uống nước canh.

6) **Đơn thuốc:** 100g tỏi, 1 con ba ba khoảng 0,500kg,

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, đem ba ba mổ bỏ ruột rửa sạch. Đem tỏi bỏ vào bụng ba ba, bỏ ba ba vào lồng hấp, hấp cho chín nhừ, uống canh, ăn thịt ba ba, chia làm mấy lần ăn hết.

3. Chủ trị viêm thận cấp tính.

Đơn thuốc: 100g tỏi, 200g đậu tằm, 50g đường trắng.

Cách dùng: Trước hết đem đậu tằm luộc chín, sau bỏ tỏi vào, lại tiếp tục luộc, đợi đến khi tỏi chín, bỏ đường trắng vào khuấy đều. Ăn đậu tằm và tỏi, mỗi ngày 1 lần, 5 ngày là một liệu trình. Nói chung 1-2 liệu trình là thấy hiệu quả.

(41) CHỨNG CHỨC NĂNG THẬN KHÔNG ĐẦY ĐỦ

1) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 2 con đế dũi.

Cách dùng: Sau khi đem giã chung lấy vải màn gói lại hai lớp, ép thành bánh thuốc, đắp dán vào huyệt thần khuyệt.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 3-7 quả dành dành, một ít muối ăn.

Cách dùng: Sau khi giã chung nát nhừ, đem trải lên giấy, dán vào huyệt thần khuyệt, mỗi ngày thay 1 lần, dán liền 7 ngày.

3) **Đơn thuốc:** 15g tỏi.

Cách dùng: Sau khi giã nát, đem đắp vào huyệt mệnh môn ở lưng, mỗi ngày thay thuốc 1 lần; 3-7 ngày là một liệu

trình. Nếu như người bệnh có bóng nước sau khi đắp thuốc, trước hết phải ngừng lại, đồng thời dùng thuốc tím bôi vào da, mấy ngày là khỏi.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, rang chín, đựng vào túi vải, nhét lỗ đít.

(42) CHỨNG BÍ ĐÁI

1. Chủ trị bí đái.

1) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 5 con đế dũi.

Cách dùng: Đem hai vị trên bỏ chung giã nát, dùng vải màn dầu gói lại hai lớp, ép thành bánh, dán vào giữa rốn (huyệt thần khuyết) ngoài dùng băng dính băng lại, khoảng 30 phút là thấy hiệu quả.

2) **Đơn thuốc:** Một củ tỏi, 3 hạt dành dành, một ít muối ăn.

Cách dùng: Đem các vị trên giã nát làm thành dạng bánh, dùng vải màn sạch gói lại một lớp, dán vào rốn, đợi một chốc là tiểu tiện thông. Nếu như lúc đái thấy đau mà không thông, ngoài ra có thể bôi vào âm nang (bìu đái), nữ thì bôi vào hội âm bộ (đáy chậu, phần giữa hậu môn và bộ phận sinh dục).

3) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 4g hạt dành dành, 0,3g xạ hương, một ít muối ăn.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên trộn chung, giã nát như cao, lấy cao dát vào giữa một miếng vải nhựa 5-8 cm², rồi đem cao dán vào huyệt thần khuyết, huyệt quan nguyên, nối chung 12-24 giờ là thông, nếu bệnh nặng thì dán cả vào âm nang (bìu đái).

2. Chủ trị bí đái, sau khi mổ đi đái khó khăn.

Đơn thuốc: Vài củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ cắt thành miếng, vắt lấy nước đổ vào ống đái, nói chung 5-30 phút là có thể đi đái, nếu 1 lần chưa thấy hiệu quả thì làm lần thứ hai.

3. Chủ trị bí đái cũng có hiệu quả đối với chứng trúng gió không cảm được đi đái hoặc chứng tăng ure - huyết.

Đơn thuốc: 250g tỏi, 250g muối ăn.

Cách dùng: Đem tỏi và muối bỏ vào chảo nhôm rang chín, đựng vào túi vải, đem đắp vào huyết trung cực, huyết quan nguyên ở vùng bàng quang. Mỗi lần đắp nóng 30 phút, nếu nóng quá, có thể đệm thêm khăn mặt cho khỏi bỏng da. Nói chung đắp thuốc một lần là thấy có hiệu quả, nhiều lắm là 2 lần.

4. Chủ trị đi đái không thông.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 10g hành củ to, 25g phèn trắng, một ít muối ăn.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên bỏ chung, giã nát trước khi đắp vào rốn. Nếu như hiệu quả không tốt, có thể dùng nén ngải cứu để cứu, trong chốc lát là có hiệu quả.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 1 cây mã đề tươi, một cây hành to cả rễ, một ít muối.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên bỏ chung, giã nát, hơ nóng, đắp vào chỗ cách dưới rốn 3 đốt ngón tay.

3) **Đơn thuốc:** Nửa củ tỏi, 8 cây hành cả rễ, 30g hoa tiêu, 15g hồ tiêu, 8 lá cải trắng già, một nhúm muối.

Cách dùng: Bỏ các vị thuốc nói trên sắc thành một chậu nước thuốc, nhân lúc nóng đem xông âm hộ (bộ phận sinh

dục), khi nước hơi nguội thì lấy nước thuốc rửa âm hộ, làm cho ra mồ hôi là có thể đi đại được.

Bị chú: Bài thuốc này đã dùng để chữa cho nhiều người bệnh, đều thu được hiệu quả tốt.

4) *Đơn thuốc:* 1 củ tỏi, 6g hạt dành dành, 150g muối.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên giã nát, trộn với nhau, pha vào một ít nước sôi nóng đem đắp vào rốn, ngoài dùng băng dính dán lại.

Bị chú: Bài thuốc này đã dùng để chữa cho 22 người bệnh đắp thuốc nhanh nhất là 1 giờ, chậm nhất là 2 giờ, người bệnh đi đại được, hiệu quả tốt.

5) *Đơn thuốc:* 5 củ tỏi, 4 con ốc ruộng, 9g hạt mã đề.

Cách dùng: Đem tỏi, ốc (đã lột vỏ) hạt mã đề bỏ chung giã nát, đắp lên rốn, bên ngoài lấy vải băng lại, kỵ ăn ốc.

5. Chủ trị tuyến tiền liệt sưng to, bí đại.

Đơn thuốc: 3 củ tỏi, 3 hạt dành dành sống, 3g mang tiêu sạch.

Cách dùng: Trước hết đem hạt dành dành nghiền thành bột rồi đổ bột mang tiêu vào, giã chung chúng, rồi lại bỏ mang tiêu vào, giã chung đến cực đều, thành dạng cao, đem thuốc cao dán vào hốc rốn, ngoài lấy băng băng chặt lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

(43) BỆNH CỔ CHƯỞNG

Bệnh xơ gan mà đông y gọi là cổ chướng, chỉ bệnh mà bụng người bệnh chướng to, da bụng nổi gân xanh, tứ chi không phù hoặc hơi phù. Phần nhiều do tinh thần phiền muộn không phát tiết ra được, ăn uống không điều độ, uống

rượu quá mức, bụng có giun lâu ngày, làm cho gan, lá lách bị tổn thương, khí huyết ứ trệ gây nên.

1. Chủ trị cổ chướng (xơ gan).

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, ba đậu sừng (hạt ba đậu ép hết dầu) với lượng bằng nhau, bột quất hồng (tức trần bì) với lượng vừa phải.

Cách dùng: Tỏi bóc vỏ, mỗi củ khoét một lỗ, bỏ vào 1 hạt ba đậu đã bóc vỏ, bọc giấy ướt, nướng chín, đem tỏi nói trên giã thành cao, trộn bột quất hồng (bột vỏ quít) vào làm thành viên lớn bằng hạt ngô, mỗi lần uống 30-50 viên với nước gừng.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một con cá quả.

Cách dùng: Đem cá quả mổ bụng bỏ nội tạng, bỏ tỏi vào bụng cá, mỗi tuổi 1 củ, dùng giấy ướt gói kín lại rồi lấy bùn bọc kín ở ngoài, vùi trong lửa, chín bỏ ra được, rồi lấy cá ra ăn.

3) **Đơn thuốc:** Vài ba củ tỏi cũ.

Cách dùng: Đem sắc uống, mỗi ngày vài ba lần.

4) **Đơn thuốc:** 60 củ tỏi, 30-60g miết giáp (mai con ba ba, còn gọi là con hèn).

Cách dùng: Đem tỏi và miết giáp sắc với một lượng nước vừa phải, ăn tỏi uống canh, mỗi ngày 1 thang.

5) **Đơn thuốc:** 120g tỏi, 15g hùng hoàng.

Cách dùng: Đem tỏi luộc chín, giã nát tỏi với hùng hoàng, làm thành viên bằng hạt ngô, mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần 4,5g, uống với nước cơm.

6) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 1 quả bí đao nặng 3-4kg.

Cách dùng: Đem bí đao móc hết ruột, bỏ vào đầy tỏi, dùng lửa than nướng chín khô nghiền thành bột, mỗi ngày uống 2 lần sáng và tối, mỗi lần 9g, uống với nước sôi để ấm.

7) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 1 cái dạ dày (bao tử) lợn đực khoảng 600g.

Cách dùng: Đem dạ dày lợn rửa sạch, đựng đầy tỏi, luộc chín như, ăn nhạt, mỗi lần ăn 5-6 củ tỏi, dạ dày với lượng vừa phải, mỗi ngày ăn 1-2 lần, ăn liền 10 ngày, phải kỵ muối, tương 100 ngày.

8) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 1 con gà dò trắng.

Cách dùng: Dùng dao tre thịt gà, không dùng nước rửa, lấy nội tạng bỏ đi, nhét đầy tỏi, khâu lại. Chờ thêm muối, bỏ vào bát, hầm cách thủy cho chín. Mỗi tháng đều ăn 1 lần, phải kiêng ăn muối và dấm.

9) **Đơn thuốc:** 20g tỏi, 20g cau, 1 con ba ba.

Cách dùng: Đem ba ba bỏ đầu và nội tạng, cắt thành miếng, bỏ thêm cau và tỏi nấu chung cho chín rồi ăn thịt, uống nước canh ăn liền trong 5 ngày.

2. Chủ trị bụng trương đại tiểu tiện không thuận lợi.

Đơn thuốc: Tỏi, ốc sên, tạo giác (quả bồ kết).

Cách dùng: Đem các vị trên giã nát, đắp vào rốn, sau khi khô, thay đi.

3. Chủ trị khí cổ (chứng chướng bụng do tích tụ hơi vì chức năng của lá lách bị rối loạn hoặc vì những yếu tố xúc cảm)

Đơn thuốc: 300g tỏi, 300g hành củ.

Cách dùng: Bỏ chung tỏi và hành giã nát, bỏ vào siêu đất sặc, bỏ bã, cô thành cao. Đem cao đất lên vải, dán vào rốn, mỗi ngày thay thuốc một lần. Mười ngày là một liệu trình.

4. Chủ trị thủy cổ (chứng xơ gan bụng chướng nước, phân nhiều do tụy đạo bí tắc, lá lách vận động kém, huyết ứ khí trệ, gan thận thất điều gây nên).

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, ốc ruộng, hạt mã đề với phân bằng nhau.

Cách dùng: Dem các vị trên bỏ chung nấu thành cao, đem dán vào rốn, ngoài đắp vải màn, dùng băng băng lại, mỗi ngày 1 lần.

Bị chú: Bài này là nghiệm phương của người xưa.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi vỏ tím, đậu xanh đều với lượng vừa phải (lượng dùng tùy theo lượng cơm ăn của người bệnh mà định, có thể ăn bao nhiêu thì dùng bấy nhiêu, ăn nhiều thêm một ít tỏi, thì hiệu quả điều trị càng tốt).

Cách dùng: Dem đậu xanh nấu chín nhừ, đem tỏi vỏ tím giã nát, mỗi ngày ăn ba lần như ăn cơm. Sau khi uống thuốc, kỵ ăn muối và các loại thức ăn cay trong 100 ngày. Trong quá trình điều trị, không ăn các thức ăn khác, cần phải ăn ít nhất 20 ngày mới thấy hiệu quả.

Bị chú: Có cụ già họ Tô, 70 tuổi mắc chứng thủy cổ đã 5 tháng dùng nhiều cách chữa không có hiệu quả, sau dùng bài thuốc này chữa 6 tháng thì khỏi bệnh.

5. Chủ trị chứng thủy cổ, chứng khí cổ.

1) **Đơn thuốc:** Tỏi (nam 8 củ, nữ 7 củ), một con cá quả sống nặng khoảng 350g, 9g gừng la trà (chè rêu gừng la), 1,5g phèn đen tốt.

Cách dùng: Dem cá mổ bụng, bỏ ruột, rửa sạch, bỏ tỏi vào bụng cá, thêm gừng la trà và phèn đen vào, đặt vào nồi hầm cách thủy cho chín, ăn cá, tỏi, gừng la trà và uống canh.

2) **Đơn thuốc:** 12g tỏi, 2 phần rượu ngọt, 1 phần rượu trắng.

Cách dùng: Dem tỏi bỏ vỏ, bỏ vào trong bát, đổ thêm rượu ngọt và rượu trắng vào, rượu ngập tỏi là vừa, bỏ vào nồi hấp cho chín, mùa hè uống ấm, mùa đông uống lúc còn nóng. Lượng tỏi dùng tùy theo tuổi mà khác nhau, 1 tuổi 1 củ. Sau khi uống thuốc sẽ đi đại tiện, phù chướng tự mất, không kiêng muối, xì dầu.

3) **Đơn thuốc:** 24g tỏi, 30g mã đề.

Cách dùng: Dem tỏi, mã đề giã chung nát như đắp vào rốn người bệnh trên đây vải màn, lấy băng dính dán lại, mỗi ngày thay thuốc một lần, 7 lần là một liệu trình.

4) **Đơn thuốc:** 2 phần tỏi, 1 phần sa nhân, 1 quả dưa hấu khoảng 3-3,5kg.

Cách dùng: Khoét một lỗ ở bên cuống quả dưa hấu, lấy ruột dưa ra, bỏ đầy tỏi và sa nhân vào, vẫn dùng cuống dưa đặt lại xung quanh bọc bùn dày 3cm, bỏ vào nung trong lửa than, nung phải đều 4 bên, sau 12 giờ là được. Để cho nguội, ngày hôm sau bỏ ra, lấy than dưa và thuốc nghiền thành bột đựng vào bình để dùng. Mỗi ngày uống 2-3 lần, mỗi lần 5-9g uống với nước sắc xơ mướp.

6. Chủ trị chứng chướng phù khí hư.

Đơn thuốc: 10 củ tỏi, một lượng bột sò vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát trộn với bột sò, làm thành viên bằng hạt ngô. Mỗi lần uống 20 viên với nước sôi ấm trước khi ăn cơm, đi đại tiện nhiều là khỏi. Sau đó uống thuốc bổ tì.

7. Chủ trị chứng xơ gan, bụng sinh nước.

1) **Đơn thuốc:** 4g củ tỏi, 5 con cóc, một cái dạ dày lợn.

Cách dùng: Đem dạ dày lợn rửa sạch, đem cóc làm thịt bỏ đầu, bỏ ruột, bỏ tòi và cóc vào trong dạ dày lợn, ninh chín, chia ra ăn làm nhiều lần.

2) **Đơn thuốc:** 60-90g tòi, 1 quả dưa hấu nặng khoảng 1,5-2kg.

Cách dùng: Trước hết dùng dao nhọn khoét một lỗ hình tam giác trên vỏ quả dưa, rồi lấy miếng vỏ dưa ra, bỏ tòi vào trong quả dưa, rồi lấy miếng vỏ dưa đã khoét ra đậy lỗ khoét lại, cho miếng lỗ hướng lên trên, lấy một cái đĩa sứ đậy lại, đem hấp cách thủy cho chín. Ăn tòi và dưa, ăn lúc còn nóng.

3) **Đơn thuốc:** 125g tòi, 1 con ba ba nặng khoảng 0,500kg.

Cách dùng: Giết ba ba, bỏ nội tạng, rửa sạch, đem ninh với tòi đã bóc vỏ, chớ có thêm muối, ninh đến khi chín nục là đem ăn. Hai ngày ăn 1 lần, 5 lần là một liệu trình. Nếu buồn nôn, không ăn được thì thêm vào 10g gừng sống, nếu khi trẻ bụng chướng thì thêm 200g củ cải trắng.

8. Chủ trị chứng xơ gan bụng sinh nước và chứng bụng sinh nước do các bệnh khác gây nên.

Đơn thuốc: 10 củ tòi, 1 con cá quả khoảng 250g, 9g gừng la trà.

Cách dùng: Đem cá quả cạo vẩy, mổ bụng, bỏ nội tạng, rửa sạch, đem tòi và gừng la trà bỏ vào bụng cá, bỏ cá vào nồi đất, đổ nước sạch vào, trước hết dùng lửa to đun sôi, rồi chuyển sang lửa nhỏ, ninh cho chín nhừ, ăn hết cá uống hết canh, kỵ ăn muối và dấm trong 7 ngày.

9. Chủ trị chứng xơ gan bụng sinh nước do viêm thận và bệnh phù do dinh dưỡng không tốt.

Đơn thuốc: 250g tòi, 120g sa nhân, 1 quả dưa hấu.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ và chọn sa nhân dễ sần, cắt một nắp nhỏ trên đầu quả dưa hấu khoét móc lấy ruột bỏ đi, bỏ tỏi và sa nhân vào rồi đậy nắp lại, lấy bùn trát kín quả dưa, đem phơi nắng cho bùn khô, rồi bỏ vào lửa than nướng khô từ từ, sau đó bóc bùn bỏ đi, đem vỏ dưa, tỏi và sa nhân nghiền thành bột mịn, cất vào bình. Mỗi ngày sáng tối mỗi buổi dùng 1 lần, mỗi lần khoảng 1,5g thuốc uống với nước sôi ấm trong thời gian điều trị, cấm ăn muối và dưa hấu.

10. Chủ trị xơ gan bụng cổ chướng.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải, một lượng dầu lạc vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, dùng dầu lạc rán chín để ăn. Ăn liền 1-2 tháng.

(44) CHỨNG GAN, LÁ LÁCH PHÙ TO

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 30g bì tiêu (còn gọi là mang tiêu, phác tiêu hay huyền minh phấn).

Cách dùng: Bỏ chung, giã thành bột thuốc, vè làm bánh thuốc, đem đắp vào chỗ tương ứng ở sườn bụng, đến khi hết phù là được.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, lá hoàng kỳ, dấm, bột vẩy tê tê, muối ăn, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên giã nát, vè thành bánh thuốc, đo kích thước to nhỏ của cục sưng phù mà đắp thuốc vào chỗ tương ứng ở sườn bụng. Sau hai giờ, lấy thuốc bỏ đi.

3) **Đơn thuốc:** 4,5g tỏi, 1,5g hạt gấc bóc vỏ, 1,5g hùng hoàng, một ít dấm.

Cách dùng: Bỏ chung giã nát, bôi vào giấy sếp, dán vào chỗ tương ứng ở sườn bụng.

(45) CHỨNG TÊ

1. Chủ trị tê.

Đơn thuốc: 100g tỏi, 1 cái tổ ong bắp cày, 4,5g bách thảo sương (nhỏ nổi).

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên bỏ chung, giã nát, đắp vào chỗ đau.

2. Chủ trị viêm khớp tính phong thấp

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, rễ hành, hoa tiêu, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem ba vị thuốc nói trên sắc với một lượng nước vừa phải, lấy nước sắc xông rửa chỗ đau.

2) **Đơn thuốc:** Cọng tỏi, gừng sống, hành củ, hành hạt, xương bồ, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên sắc lấy nước, rửa chỗ đau.

3) **Đơn thuốc:** Nước tỏi, nước hành, nước gừng sống, dấm gạo, bột mì, bột hoài ngư tât (cây cỏ xước) đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem các vị nói trên trộn với nhau, đem đắp vào chỗ đau, cứ hai ngày thay thuốc 1 lần.

4) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 15g ngô thù du.

Cách dùng: Đem 2 vị thuốc trên bỏ chung, giã nát nhừ, đắp vào huyết đũng tuyến ở gan bàn chân bên đau, ngoài dùng băng dính dán lại. Mỗi ngày đắp thuốc 1 lần, đắp cho đến khi khỏi bệnh mới thôi.

3. Chủ trị tê hàn phong thấp.

Đơn thuốc: Nước tỏi, nước gừng, nước hành, nước rau hẹ, dầu vừng, mỗi vị 120g, 30g nước lá ngải cứu, 600g rượu trắng ngon.

Cách dùng: Trước hết đem nước tỏi, nước gừng nước lá hẹ, nước lá ngải cứu bỏ vào nồi, trộn khuấy đều rồi đổ rượu trắng vào, đun bằng lửa nhỏ cho sôi, rồi từ từ đổ dầu vừng vào khuấy đều, rồi dùng lửa nhỏ cô cho đến khi chảy thành giọt, rồi thêm vào một lượng vừa phải gừng hương và đông đơn, khuấy đều thành cao, cất để dùng. Lúc dùng, cần phải làm cao ấm, dất lên vải, đắp vào chỗ đau, cứ 1-2 ngày thay thuốc 1 lần.

Bị chú: Bài này là bí phương do tổ truyền lại, đem chữa cho nhiều người, hiệu quả tốt.

4. Chủ trị tê chân, đau phong.

Đơn thuốc: 1 chén nước tỏi, 1 chén nước hành, 1 chén nước hoa cây bóng nước (còn gọi phượng tiên), 1 chén dấm, 240g keo da.

Cách dùng: Đem 5 vị thuốc trên sắc cô thành cao, đựng vào bình để dùng. Lúc dùng, lấy một lượng cao vừa phải dất lên vải, đắp vào chỗ đau.

5. Chủ trị đau xương phong thấp.

Đơn thuốc: 200g tỏi, 200g gừng sống, 200g hành sống, 1 cái xác rắn (đầy đủ), 400g chương đơn (long não viên).

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên đổ nước vào sắc lấy nước, bỏ bã. Thêm hoàng đơn vào, cô thành cao, dán vào chỗ đau.

6. Chủ trị, đau thần kinh do chứng phong thấp cơ gây nên.

Đơn thuốc: Một lượng vừa phải tỏi củ to, vài ba nén ngải cứu.

Cách dùng: Đem tỏi cắt thành miếng dày 2 cm, đặt vào trên điểm ép thấy đau, trên đặt nén ngải cứu vào để cứu, châm lửa đốt nén ngải cứu cho đến khi miếng tỏi cháy thành màu bạc,

thay miếng tỏi di, ban dầu mỗi lần đốt 3 miếng tỏi, dần dần tăng thêm số lần, chia sử dụng 2 lần vào buổi sáng và buổi chiều.

(46) CHỨNG VIÊM PHỔI

1. Chủ trị áp xe phổi.

Đơn thuốc: 30g tỏi vỏ tím, 50g dấm ăn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát nhừ, đổ dấm ăn vào, nấu chín nhừ, mỗi ngày ăn một lần sau khi ăn cơm.

2. Chủ trị viêm phổi lá to.

1) **Đơn thuốc:** Si rô tỏi 10-100%.

Cách dùng: Mỗi lần uống 15-20ml, cứ 4 giờ uống 1 lần cũng có thể lấy 100g tỏi, sau khi giã nát, đem bỏ vào trong 200ml nước sôi để ấm, ngâm trong 4 giờ rồi lọc lấy nước. Cứ 4 giờ uống 10ml, uống liền 2-3 ngày.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một lượng đường trắng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát nhừ, trộn với đường đổ thêm vào một lượng nước vừa phải, phối chế thành si rô tỏi 10-100%, mỗi lần uống 15-20ml, cứ 4 giờ uống 1 lần, uống liền vài ba ngày.

3. Chủ trị viêm phổi, suyễn cưỡng phổi.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát đựng vào bình, đặt mũi, miệng vào trước miệng bình, hít mùi tỏi. Mỗi ngày hít nhiều lần.

4. Chủ trị sốt, khạc ra đờm đục ở thời kỳ sau của viêm phổi.

Đơn thuốc: 100g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, bỏ vào trong một cái bình, đổ vào bình 200ml nước sôi để ấm, ngâm trong 4 giờ, rồi lọc lấy nước để dùng. Cứ 10 giờ uống 10ml nước tỏi, uống liền 2-3 ngày.

(47) BỆNH LIỆT DƯƠNG

1. Chủ trị liệt dương.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 150g gừng sống, 15-20g thực phụ phiến (phụ tử thái miếng hấp chín), 500-1000g thịt chó.

Cách dùng: Đem gừng sống nướng chín, đem thịt chó rửa sạch thái thành miếng nhỏ. Trước hết đổ một lượng vừa phải dầu lạc vào nồi để phi tỏi một lúc, sau đó đổ vào một lượng nước vừa phải, rồi bỏ thịt chó, thực phụ phiến và gừng nướng vào, ninh trong 2 giờ, sau đó lấy chia ra làm mấy lần để ăn, ăn nóng.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, mật ong và rượu trắng đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát bỏ vào rượu trắng cùng mật ong, khuấy đều uống dần dần.

3) **Đơn thuốc:** 50g tỏi, 150-200g thịt dê, 30g tôm nõn.

Cách dùng: Đem thịt dê rửa sạch, thái miếng. Trước hết nấu chín tôm nõn, tỏi có thêm hành, sau đó mới bỏ thịt dê vào, nấu chín. Uống canh, ăn thịt dê và tôm nõn.

2. Chủ trị liệt dương, dái đem nhiều, sợ lạnh.

Đơn thuốc: 150g gừng sống, 30g thực phụ phiến, 100g thịt chó, tỏi, hành với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem thực phụ phiến bỏ vào nồi, đổ nước vào, đun sôi, rồi dùng lửa nhỏ ninh thêm 2 giờ nữa. Đem gừng sống, tỏi, hành, rửa sạch, cắt thành miếng, đem thịt chó rửa sạch, cắt thành miếng. Sau đó đem thịt chó cùng tỏi, hành bỏ vào nồi nấu phụ phiến, nấu cho chín mềm. Chia làm mấy lần uống canh, ăn thịt.

(48) CHỨNG PHONG MÉO MIỆNG HAY LIỆT THẦN KINH MẶT

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 50g rau cần tươi.

Cách dùng: Đem 2 vị thuốc bỏ chung, giã nát, miệng xệch sang bên trái đắp thuốc vào bên phải, xệch sang phải đắp bên trái, mỗi ngày 1 lần, đắp đến khi miệng trở lại bình thường mới thôi.

(49) CHỨNG VIÊM KHỚP

1. Chủ trị viêm khớp phong thấp.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 15g ngô thù du.

Cách dùng: Đem hai vị thuốc bỏ chung giã nát, đắp vào huyết dừng tuyến ở gan bàn chân bên đau, ngoài dùng vải màn băng lại. Mỗi ngày 1 lần, đắp thuốc cho đến khi hết bệnh.

2. Chủ trị viêm khớp dạng phong thấp.

Đơn thuốc: 100g tỏi, 100g rễ hành, 60g hoa tiêu.

Cách dùng: Bỏ thuốc vào ấm, đổ vào một lượng thuốc vừa phải, sắc lấy nước rửa chỗ đau, mỗi ngày 3-4 lần, cứ 5 ngày thay thuốc 1 lần.

(50) BỆNH HỦI, BỆNH PHONG

Đơn thuốc: 50g tỏi, 50g hành củ, 20g ớt cay.

Cách dùng: Đem các vị thuốc bó chung, giã nát, đem đắp vào chỗ đau.

(51) CHỨNG RA MỒ HÔI TRỘM DO ÂM HƯ

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 1 quả qua lâu (còn gọi là quất lâu).

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, bỏ vào ấm cùng với qua lâu, sắc lấy nước uống, ngày 1-2 lần.

(52) CHỨNG ĐAU ĐẦU

1. Chủ trị đau đầu.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đun sôi bóc vỏ, nghiền ra vắt lấy nước, bảo người bệnh nằm ngửa dốc đầu xuống, lấy một chiếc đĩa đồng, nhúng vào nước tỏi cho chảy nhỏ giọt vào lỗ mũi, người bệnh hít vào, nước mắt chảy ra là khỏi.

Đơn thuốc này là nghiệm phương của người xưa, chọn ở trong cuốn "Kỳ hiệu lương phương" (Những bài thuốc hay có hiệu quả kỳ diệu).

2) **Đơn thuốc:** 7 củ tỏi, 30g cương tàm.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, nướng cho chín, lấy từng củ một mài ra thành dạng thuốc cao, lấy cương tàm vắt bỏ dầu, chân đem đặt lên trên cao tỏi, lấy bát dấp lại để qua 1 đêm, chờ để không khí lọt vào. Sáng hôm sau chỉ lấy cương tàm ra nghiền thành bột, hít vào mũi, trong miệng ngậm nước, rất có hiệu quả.

Bị chú: Bài này lấy từ sách "Phổ tế phương" là nghiệm phương của người xưa hiệu quả chữa đau đầu rất tốt.

3) Đơn thuốc: 12g tỏi, 6g gừng sống.

Cách dùng: Đem tỏi và gừng sống giã nát như cao, đắp vào huyệt thái dương.

4) Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi thái thành miếng đặt lên rốn, dùng lá ngải cứu cứu miếng tỏi, cho đến khi trong miệng người bệnh có mùi tỏi là được.

2. Chủ trị đau đầu do não chương (phù não).

Đơn thuốc: Một củ tỏi.

Cách dùng: Lấy kim chích vào huyết túc tam lý, huyết hợp cốc, huyết ấn đường, huyết thái dương, để kín lại, 15 phút rồi mới rút ra. Đem tỏi cắt thành thoi nhỏ, lấy vải màn gói lại rồi đem nhét vào lỗ mũi, ra mồ hôi là được.

3. Chủ trị đau đầu do cảm mạo gây nên.

Đơn thuốc: Một củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, dùng vải gói lại, rồi đem xoa xát vào đầu, trán.

4. Chủ trị đau đầu do bệnh dịch gây nên.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, vắt lấy nước uống ngay.

5. Chủ trị đau nửa đầu (thiên đầu thống).

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát vắt lấy nước nhỏ vào khoang mũi 2-3 giọt, dùng liên 2-3 ngày, mỗi ngày 2 lần. Nếu nước mắt chảy ra thì đau đầu sẽ giảm nhẹ.

6. Chủ trị đau đầu sổ mũi.

Đơn thuốc: 3 củ tỏi, 10 cây hành, một lượng gạo nếp vừa phải.

Cách dùng: Nấu 2 bát cháo gạo nếp, lúc cháo sắp chín bỏ hành, tỏi vào, đun lại cho sôi vài lần là được, ăn hết một lần lúc cháo còn nóng, ăn xong đắp chăn cho mồ hôi ra khắp người.

(53) CHỨNG MẤT NGỦ

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ sấy khô rồi nghiền thành bột, lúc ăn cơm đem ăn như gia vị, kiên trì ăn lâu dài.

(54) CHỨNG THẦN KINH SUY NHƯỢC

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, nén ngải cứu đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi cắt thành miếng đặt vào xung quanh rốn, đồng thời đặt nén ngải lên trên, châm lửa để cứu, có thể cứu 1-2 nén, mỗi ngày 1 lần.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Chủ yếu lấy những củ tỏi mùa hè, hong cho khô để dùng. Mỗi ngày lấy 2-4g đổ vào 240ml nước, sắc còn 160ml, mỗi ngày chia làm 3 lần uống hết.

3) **Đơn thuốc:** 20g tỏi, 100g óc lợn, 20g hành, 10g gừng sống, 10g rượu màu, 10g dầu vừng, 10g xì dầu.

Cách dùng: Tỏi bóc vỏ đem giã nát nhừ, đem óc lợn ngâm vào trong nước trong, bóc sạch gân máu, giũ rửa sạch, vớt ra cho ráo khô. Gừng sống cạo vỏ giã nát, hành rửa sạch đem cắt thành đoạn, lấy một cái đĩa, đặt óc lợn vào lòng hấp,

hấp trên lửa nhỏ 30 phút, lấy ra hong cho nguội, thêm tỏi giã dầu vừng, xì dầu vào, trộn đều là được. Ăn ngay.

(55) BỆNH ĐÁI ĐƯỜNG

1) *Đơn thuốc*: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: hàng ngày ăn 10g tỏi.

2) *Đơn thuốc*: 6g tỏi, 10g lá chè, 3g muối ăn.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát nhừ, thêm lá chè, muối ăn vào, dùng lửa nhỏ rang 5 phút, pha thêm nước vào cho ngấm uống thay chè.

3) *Đơn thuốc*: Một lượng tỏi giã vừa phải, 200g đậu ván, một lượng gừng vừa phải.

Cách dùng: Đem đậu ván rửa sạch, cắt thành hai đoạn, đem gừng cắt nhỏ. Sau khi nồi đun nóng, bỏ đậu ván vào xào rồi bỏ tỏi giã, nước muối, gừng vào ninh chín bằng lửa nhỏ, lúc sắp chín, cho lửa to lên, đảo đều là được.

(56) CHỨNG TRÚNG PHONG (TRÚNG GIÓ)

1. Chủ trị trúng gió.

Đơn thuốc: 50g tỏi (bóc vỏ, cắt nhỏ), 100g đậu tương (rang).

Cách dùng: Thêm 500ml nước vào 2 vị trên, sắc bằng lửa nhỏ, nước hơi đặc là thôi. Uống lúc đói bụng, mỗi ngày 100-200ml.

2. Chủ trị trúng gió, không nói được.

Đơn thuốc: 4g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát nhừ, đắp vào gốc răng mỗi ngày 2 lần, kiên trì, vài ba ngày.

3. Chủ trị trúng gió do bế chứng (hôn mê, hàm răng nghiến chặt, tay nắm lại, đại tiểu tiện đều bí).

Đơn thuốc: Tỏi và rễ cây gai (lấy lá làm bánh) đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi và rễ gai với lượng bằng nhau giã nát như dạng cao, đắp vào sau cổ, ngoài dùng vải màn quấn lại.

4. Chủ trị trúng gió do bế chứng âm dương hoặc khí huyết hư thoát gây nên.

Đơn thuốc: 10g tỏi, 10g lá ngải cứu, 30g truy phong tàn (rễ cây *Nothapodytes pittosporoides*), 30g rễ cây bông dại, 20g rễ cây đại da quan môn (cây móng chân dê *Bauhinia perinervosa*).

Cách dùng: Dem các vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát sau đó thêm muối ăn vào, rang nóng lên, gói vào túi vải, đem là ấm vào chỗ đau và các huyết lân cận, mỗi ngày 2 lần, mỗi lần nửa giờ. Sau khi là, thuốc nguội lại đem rang lại, phải giữ một độ ấm nhất định, nhưng không được nóng quá, để tránh bỏng da.

(57) BỆNH CƯỚC KHÍ (bệnh tê phù chân, còn gọi là bêri - bêri)

1) **Đơn thuốc:** 20 nhánh tỏi sống, 250g nhân lạc sống, 3 đôi móng chân gà.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, bỏ vào nồi nấu với hai vị kia, rồi ăn.

2) **Đơn thuốc:** 5 củ tỏi, 1 con rùa.

Cách dùng: Dem rùa làm thịt, rửa sạch, cắt nướng, đem tỏi giã dập, bỏ vào nồi ninh chung, mỗi ngày ăn 1 lần.

3) **Đơn thuốc:** 200g tỏi (bóc vỏ), 200g nhân lạc, 200g đậu đỏ, 200g đường đỏ.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên bỏ vào nồi ninh nhừ, mỗi ngày ăn một lần, không được thêm muối.

4) **Đơn thuốc:** 60g tỏi, 30g gừng già, 30g trần bì, 60g đậu đỏ, 1 con cá diếc.

Cách dùng: Đem cá diếc làm thịt rửa sạch, bỏ vào nồi cùng các vị thuốc nói trên, đổ vào một lượng nước vừa phải, ninh chín rồi ăn.

(58) TRÚNG ĐỘC

1. Chủ trị trúng độc thức ăn.

1) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 300g giá đậu xanh.

Cách dùng: Đem 2 vị thuốc nói trên băm nát, vắt lấy nước, ngày uống 2 lần.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 1g bột hùng hoàng.

Cách dùng: Đem bỏ chung, giã nát, hòa vào nước sôi ấm, rồi uống.

3) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 60g đậu xanh, 10g lá mã đề, 30g lá diếp cá.

Cách dùng: Đem các vị trên sắc lấy nước, mỗi ngày uống vài ba lần.

2. Chủ trị trúng độc do ăn thịt ươn.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 250g rau sam.

Cách dùng: Đem 2 vị nói trên bỏ chung, giã nát, hòa vào nước sôi, uống luôn cả bã.

3. Chủ trị trúng độc do ăn trứng muối.

Đơn thuốc: 6g tỏi, 9g gừng sống, 15g dấm, một ít đường trắng.

Cách dùng: Đem tỏi, gừng sống bỏ chung, giã nát, vắt lấy nước thêm dấm ăn và đường trắng vào, khuấy đều rồi uống.

4. Chủ trị trúng độc do ăn cua cá.

1) **Đơn thuốc:** Nước tỏi, nước ngó sen sống, nước bí đao.

Cách dùng: Đem ba vị sau pha vào trong một lượng nước sôi để ấm vừa phải, rồi đem uống với nước tỏi.

2) **Đơn thuốc:** 30g tỏi.

Cách dùng: Bỏ tỏi vào ấm, đổ nước vào, sắc lấy nước uống.

3) **Đơn thuốc:** 6g nước tỏi, 30g nước bí đao, 20g nước lá tía tô, 20g nước ngó sen sống.

Cách dùng: Đem trộn các vị thuốc nói trên lại với nhau rồi uống hết một lần.

5. Chủ trị trúng độc do ăn gạo hoặc bột mì mốc.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, trộn với dấm rồi ăn.

2) **Đơn thuốc:** Một củ tỏi, một lượng muối ăn vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ thô trộn với muối rồi giã nát, hòa vào nước sôi ấm để uống.

6. Chủ trị trúng độc do ăn nhầm phải một ít nấm độc.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Lúc nấu nấm ăn, bỏ vào một lượng tỏi vừa phải.

7. Chủ trị trúng độc chì.

Đơn thuốc: 12g tòi.

Cách dùng: Dem tòi giã nát, hòa vào nước sôi ấm rồi uống.

8. Chủ trị trúng độc mật đà tăng (dư phẩm của việc chế biến bạc ở đáy lò nấu hạc).

Đơn thuốc: Tòi không kể số lượng.

Cách dùng: Mỗi bữa cơm ăn hai nhánh, ăn liền 1 tháng.

9. Chủ trị trúng độc thủy ngân mạn tính.

Đơn thuốc: Một lượng tòi vừa phải.

Cách dùng: Dem tòi giã nát hoặc thái thành miếng, thường xuyên ăn với các món ăn khác.

(59) BỆNH THIẾU MÁU

Đơn thuốc: Một lượng tòi vừa phải.

Cách dùng: Dem tòi giã nhỏ, mỗi ngày ăn một lượng vừa phải, ăn thường kỳ.

(60) CHỨNG ĐÁI DẪM

1. Chủ trị các chứng đái dầm.

Đơn thuốc: Tòi, đậu xị nhạt, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem hai vị nói trên hấp chín, sấy khô, nghiền thành bột, làm viên, mỗi lần uống 30-40 viên với nước sôi ấm, mỗi ngày 3 lần, 3 ngày thì khỏi.

2. Chủ trị đái dầm do hư thận.

Đơn thuốc: Một củ tòi.

Cách dùng: Bọc vào giấy, nướng chín, để qua một đêm, ăn khi đói.

(61) CHỨNG ĐÁI ĐÊM

Đơn thuốc: Tỏi, nước quả, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi sấy khô, nghiền thành bột, hòa vào trong nước quả làm nước uống.

(62) CHỨNG VIÊM TUYẾN TIỀN LIỆT MẠN TÍNH

Đơn thuốc: 40ml nước tỏi, 40ml hoàng liên tố 5%.

Cách dùng: Sau khi trộn hai vị thuốc lại với nhau, đem bơm chầm chậm vào ruột, bơm xong cho người bệnh ngồi dậy 3-5 phút, rồi cho nằm ngửa, kê lưng cao lên 10cm.

(63) CHỨNG NƯỚC ĐÁI ĐỤC

Đơn thuốc: Tỏi, hàu, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem hàu nghiền thành bột, đem giã chung với tỏi thành dạng cao, đắp vào rốn người bệnh, lấy vải màn dày lên, ngoài lấy băng dính băng lại. Mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

(64) BỆNH TRUYỀN NHIỄM ĐƯỜNG RUỘT

1) **Đơn thuốc:** 27g tỏi, một lượng vừa phải đường trắng.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, cắt thành miếng, đổ nước vào nấu sôi 2-3 lần, bỏ bã, bỏ đường vào rồi uống.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, rau sam, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi và rau sam rửa sạch, bỏ vào nước nấu chín, thêm vào một lượng muối ăn vừa phải, ăn rau uống canh.

3) **Đơn thuốc:** 24g tỏi, 9g ô mai.

Cách dùng: Đem tỏi và ô mai sắc đặc, uống trước khi ăn cơm lúc còn đói bụng.

(65) CHỨNG ĐÁI KHÓ

1. Chủ trị đái khó.

Đơn thuốc: 24g tòi.

Cách dùng: Đem tòi nướng chín, để nguội, rồi đem uống với nước sôi để nguội.

2. Chủ trị đái khó, tính nhiệt.

Đơn thuốc: 24g tòi, 10g dành dành, một ít muối ăn.

Cách dùng: Đem hạt dành dành, muối ăn, bỏ chung nghiền thành bột, trộn bột này với tòi, đem giã nát rồi đắp vào lỗ rốn và bộ phận hội âm của người bệnh, lấy vải màn dày lại rồi lấy băng dính dán lại.

3. Chủ trị đái khó tính hư hàn.

Đơn thuốc: Tòi, gừng sống, hành củ, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Bỏ chung 3 vị nói trên, giã nát thành dạng cao, đem đắp vào lỗ rốn của người bệnh, lấy vải màn dày lại rồi dùng túi nước nóng chườm lên.

4. Chủ trị đái không thông.

1) **Đơn thuốc:** 4g tòi, 1,5g cam toại nướng, 27 nén ngải cứu.

Cách dùng: Đem cam toại nghiền thành bột, trộn với tòi đem giã nát nhừ, rồi đem đắp vào lỗ rốn của người bệnh. Lấy ngải cứu đặt lên trên thuốc châm lửa cứu liên tục cứu 27 nén.

2) **Đơn thuốc:** 15g tòi, 12g mã đề tươi, một ít muối ăn, 25g hành cả rễ.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát đem hơi nóng rồi đắp vào dưới rốn, chỗ cách rốn 3 ngón tay.

3) **Đơn thuốc:** Nửa củ tỏi, 8 cây hành cả rễ, 30g hoa tiêu, 15g hồ tiêu, 8 lá rau cải trắng già, một nhúm muối ăn.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên, sắc lấy một chậu nước, nhân lúc nóng, đem xông âm hộ. Đến lúc nước nguội thì dùng để rửa âm hộ, làm cho nó ra mồ hôi là đi dái được.

5. Chủ trị dái không thông và thủy cổ.

Đơn thuốc: 60g tỏi, 6g hạt mã đề, 24g thịt ốc ruộng.

Cách dùng: Đem 3 vị trên bỏ chung, giã nát, đắp vào lỗ rốn người bệnh, lấy vải màn che lại, ngoài dùng băng dính dán lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

6. Chủ trị bí dái, đi dái không thuận lợi.

Đơn thuốc: Tỏi, bột sò, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, trộn với bột giã nát, làm thành viên bằng hạt ngô, mỗi ngày uống 20 viên bằng khoảng 2g uống với nước sôi để ấm.

7. Chủ trị dái không thông, bụng dưới sưng đau.

Đơn thuốc: Nửa tím lá tỏi, 8 cái rễ hành, 8 lá cải trắng già.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên bỏ vào nồi nấu lấy một chậu nước, nhân lúc nước còn nóng đem xông rửa hòn dái, làm cho ra mồ hôi thì đi dái tự thông và khỏi bệnh.

(66) CHỨNG NHIỄM TRÙNG MÁU

Đơn thuốc: Tỏi, nước muối sinh lý, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát lọc lấy nước thêm vào một lượng nước muối sinh lý vừa phải, pha chế thành dung dịch 5% mỗi lần uống 20ml, mỗi ngày 4 lần, uống liền một tuần.

(67) BỆNH THỐNG PHONG HAY BỆNH GÚT

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi hấp chín, sấy khô, nghiền thành bột, mỗi bữa ăn một ít, kiên trì sử dụng lâu dài.

(68) CHỨNG LIỆT THẦN KINH MẶT

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, gừng sống, băng phiến, nhi trà, rễ thạch xương bồ, lá ngải cứu, lá thầu dầu, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Trộn các vị nói trên lại với nhau, đem giã nát, đắp vào bên đau, nắm chặt bàn tay, mỗi ngày 1 lần, mỗi lần 2-4 giờ.

2) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, một con lươn.

Cách dùng: Đem tỏi và lươn bỏ chung, giã nát, đắp vào phần mặt bên đau.

(69) CHỨNG BAN XUẤT HUYẾT TÍNH TIỂU CẦU GIẢM THIỂU VÀ BAN XUẤT HUYẾT TÍNH QUÁ NHẠY

1) **Đơn thuốc:** 50-100g tỏi, 100-150g lạc nhân.

Cách dùng: Đem tỏi và lạc nhân bỏ vào nồi, đổ nước vào ninh chín rồi ăn. Ăn liền 2-4 lần.

2) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 250g thịt mèo.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ rửa sạch, đem thịt mèo rửa sạch, thái thành miếng nhỏ, đem hai vị bỏ vào bát thêm vào một ít gia vị, đặt vào nồi hấp, hấp chín mềm, uống canh ăn thịt, mỗi ngày 1 thang.

Bài thuốc này đã điều trị nhiều người bệnh, hiệu quả khá tốt.

(70) CHỨNG NHIỆT RA MÁU TÍNH DỊCH, ÍT ĐI ĐÁI

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải, 1 quả dưa hấu to.

Cách dùng: Dem quả dưa hấu cắt rời phần cuống, khoét lấy hết ruột và hạt, rồi nhét đầy tỏi vào, sau đó lấy phần cuống đã cắt rời ra đậy lại, ngoài bọc bùn kín, bỏ vào bếp trấu nướng chín, lấy ra nghiền thành bột, mỗi lần uống 3g, mỗi ngày 2 lần.

(71) BỆNH TINH HỒNG NHIỆT (hay còn gọi là bệnh scaclatinh, hoặc bệnh sốt phát ban màu đỏ tươi)

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát lấy nước, phối chế thành si rô tỏi 5%, dịch ngâm tỏi 10%. Mỗi lần uống 15ml si rô tỏi 5%, mỗi ngày 4 lần, dung dịch ngâm tỏi 10% phun vào họng, mỗi ngày 4 lần.

(72) BỆNH DỊCH

1. Chủ trị bệnh dịch hạch.

Đơn thuốc: 60g tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ giã nát pha nước sôi vào uống.

Bài thuốc này có hiệu quả điều trị tốt lúc bệnh mới bắt đầu.

2. Chủ trị bệnh thổ tả, bệnh thổ tả khô (không nôn)

1) **Đơn thuốc:** Một củ tỏi sống, hoặc một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát đắp vào lòng 2 bàn chân.

2) **Đơn thuốc:** 90g tỏi.

Cách dùng: Dùng nước sắc tỏi, lấy nước sắc uống ngay.

3. Chủ trị bệnh thổ tả chân cơ quắp.

Đơn thuốc: Tỏi, muối ăn, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi và muối ăn giã nát, trực tiếp đắp vào trên rốn người bệnh, thay lại bằng vải màn, ngoài băng bằng vải nhựa.

(73) CHỨNG ỈA, ĐÁI KHÔNG THÔNG

1. Chủ trị ỉa, đái không thông.

Đơn thuốc: Một lượng vừa phải tỏi, 250g củ niễng, một lượng vừa phải tương cà chua.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, dem củ niễng cắt thành quân cờ, đổ dầu vào chảo rán cho chín đến 7 phần, dem củ niễng chia đợt bỏ vào rán cho củ niễng vàng ở bề ngoài thì vớt ra, để cho ráo cho bay mùi thơm, thêm tương cà chua, đường trắng và một ít muối vào, rồi đổ thêm vào một lượng nước vừa phải, đun cho sôi sùng sục, rồi bỏ củ niễng vào, dùng lửa độ vừa đun 5 phút, dùng hồ tinh bột hút nước là được.

2. Chủ trị ỉa đái không thông tính nhiệt.

Đơn thuốc: 24g tỏi, 3g hạt dành dành, 3g muối ăn.

Cách dùng: Dem hạt dành dành và muối ăn nghiền thành bột, bỏ bột vào tỏi giã nát, đắp vào rốn, lấy vải màn thay lại, ngoài dán băng dính.

3. Chủ trị quan cách tức là bệnh ỉa đái không thông kèm nôn mửa không dứt.

Đơn thuốc: Một lượng vừa phải tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi nướng chín, bóc vỏ, lấy bông bọc lại, bỏ vào hạ bộ, khí sẽ thông.

(74) CHỨNG THỂ CHẤT HƯ NHƯỢC

1. Chủ trị thể chất hư nhược.

1) **Đơn thuốc:** 1-3 củ tỏi, 1 con cá chép nặng khoảng 500g.

Cách dùng: Dem cá chép rửa sạch, mổ bỏ ruột, dem tỏi bóc vỏ giã nhỏ, bỏ vào bụng cá, thêm mỡ muối vào hấp chín, mỗi ngày chia ra ăn làm 3 lần, ăn liền 5-6 ngày.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ nướng chín, sấy khô, nghiền thành bột, lúc ăn cơm đem ăn như một món gia vị, ăn liên tục trong 1 năm.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi, một lượng vừa phải rượu cũ lâu năm, một lượng vừa phải đường cát.

Cách dùng: Dem tỏi, rượu, đường cô cháy thành cao, uống dần dần.

2. Chủ trị hư lao (Bao gồm những bệnh do khí huyết tạng phủ hư tổn gây nên).

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải, một lượng nén ngải cứu vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát như, sau đó dem trải bằng lên trên cột sống, rộng khoảng 2 cm, dày khoảng 0.5cm xung quanh lấy giấy làm bằng vỏ dầu vẩy kín, sau đó dùng nén ngải cứu vào huyết đại chùy, huyết yêu da vài chục nén, cứu đến khi trong mũi miệng người bệnh có mùi tỏi là thôi.

3. Chủ trị cường tinh và khôi phục thể lực.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải, một lượng xì dầu vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi mài thành nước rồi bỏ nước tỏi vào trong xì dầu, lấy nước này kho thịt, cá, đậu phụ để ăn.

4. Chủ trị bắt đầu cảm thấy chân căng mềm nhão thiếu sức.

Đơn thuốc: 400g tỏi, 250g đào nhân, 250g đậu xị.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát đào nhân bóc vỏ, rang lên nghiền nhỏ đậu xị rang thơm, dùng vải trắng mỏng gói lại rồi bỏ vào đồ đựng sạch, dùng 2000ml rượu tốt ngâm, đậy kín. Bảy tháng mùa thu đông và 3 tháng mùa hè lấy ra uống. Lúc đầu uống 10ml, nâng dần lên 20ml, tùy lượng, mỗi ngày 3-4 lần, thường có mùi rượu. Nếu như hết rượu, cho thêm vào 1500ml rượu và 30g ớt cay.

II. KHOA NGOẠI

(1) CÔN TRÙNG ĐỘC CẦN BỊ THƯƠNG

1. Chủ trị rết cắn, bò cạp đốt, bị thương.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát đắp vào chỗ bị cắn hoặc bị đốt.

2. Chủ trị rết cắn, nhện độc cắn.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải và lá ngải cứu.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát nhừ đắp vào chỗ bị cắn, trên đắp lá ngải cứu rồi đốt, đến khi không đau nữa mới thôi.

3. Chủ trị bò cạp đốt bị thương.

Đơn thuốc: 15g tỏi, 15g rau sam, 0,3g gừng khô.

Cách dùng: Đem 3 vị nói trên nghiền thành bột đắp vào chỗ bị đốt.

4. Chủ trị rết cắn, nhện độc cắn và bò cạp, ong đốt bị thương.

Đơn thuốc: Một củ tỏi sống, một lượng dấm vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ bỏ rễ, giã nát thành hồ, hòa vào dấm đem đắp vào chỗ đau.

5. Chủ trị các loài côn trùng độc đốt bị thương.

1) **Đơn thuốc:** Tỏi 2 phần, hùng hoàng 1 phần, rượu trắng với lượng vừa phải.

Cách dùng: Tỏi bóc vỏ đem trộn với hùng hoàng theo tỉ lệ nói trên, thêm vào một lượng rượu trắng vừa phải, giã nát như, đắp vào chỗ đau.

2) **Đơn thuốc:** 6g tỏi, 30g hoa cúc đại, 30g diệp cá, 30g chua me.

Cách dùng: Đem các vị nói trên bỏ chung, giã nát như, đắp vào chỗ đau, ngoài dùng vải màn cột lại.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như đắp vào chỗ đau.

6. Chủ trị rết cắn bị thương.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, một lượng vừa phải tang bạch bì (vỏ rễ cây dâu) tươi.

Cách dùng: Đem tỏi rửa sạch, cắt nhỏ, hòa vào nước vỏ rễ dâu, bôi vào chỗ đau.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 1 cục gang, một ít dầu ăn.

Cách dùng: Lấy tỏi mài vào gang, rồi hòa vào dầu ăn, đem bôi vào chỗ đau.

7. Chủ trị ngứa da sau khi bị muỗi đốt.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem xé đôi nhánh tỏi, đem mặt xé của tỏi xoa lại mấy lần lên chỗ ngứa do muỗi đốt là có thể hết ngứa.

8. Chủ trị phòng muỗi đốt.

Đơn thuốc: Tỏi không kể số lượng.

Cách dùng: Thường xuyên ăn tỏi sống.

(2) RẮN ĐỘC CẮN BỊ THƯƠNG

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, nước điều hút thuốc, hùng hoàng, rượu trắng, mỗi vị lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem các vị nói trên mài chung thành hồ, bôi vào chỗ đau.

2) **Đơn thuốc:** 12g tỏi, 9g hùng hoàng.

Cách dùng: Đem tỏi hùng hoàng, bỏ chung giã nát như, đắp vào chỗ bị cắn.

3) **Đơn thuốc:** Tỏi, phượng tiên hoa (cây bóng nước) với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi và phượng tiên hoa giã nát, đắp vào chỗ bị cắn.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát đắp vào chỗ bị cắn.

5) **Đơn thuốc:** Tỏi, nén ngải cứu với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi cắt thành miếng, dán vào miệng vết thương, lấy nén ngải cứu đốt cứu, không kể số lần.

6) **Đơn thuốc:** Tỏi, cây chua me với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem hai vị bỏ chung, giã nát, đắp vào chỗ bị cắn, thuốc khô đi thì thay.

7) **Đơn thuốc:** 500g tỏi, sữa người với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bỏ vào sữa luộc chín, ăn ngay lúc đói bụng, sau đó ăn cơm. Ngày hôm sau, lại uống như hôm trước.

8) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 1,5g bột hùng hoàng.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, sắc bột hùng hoàng lên rồi ăn.

Bị chú: Bài này chỉ dùng tạm lúc cấp cứu, nếu bị nặng thì phải đưa ngay đến bệnh viện.

(3) RẮN CẮN BỊ THƯƠNG

1) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, 15g thảo ô (tức phụ tử), 15g minh hùng (hùng hoàng có ánh), 15g bạch chỉ, 15g sơn từ cô (củ giố).

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên nghiền thành bột, hòa vào dầu cải, bôi vào chỗ đau.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 15g minh hùng hoàng, 0,3g xạ hương.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên giã nát, đắp vào chỗ đau. Nói chung, sau ba ngày điều trị là khỏi.

(4) CHÓ DẠI CẮN BỊ THƯƠNG

Đơn thuốc: 15g tỏi, 15g hành, 15g cam toại, 15g cam thảo.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát như, đắp vào chỗ đau, lấy vải màn dầy lại, ngoài dùng vải nhựa băng lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

Bị chú: Bài này chỉ dùng tạm thời để đối phó lúc cấp bách, còn người bị thương nặng thì phải đưa ngay đến bệnh viện.

(5) ĐINH NHỌT

1. Chủ trị dinh nhọt.

1) *Đơn thuốc:* 2 củ tỏi, một lượng dầu vừng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi mài nát, trộn đều vào dầu vừng, đắp dày vào chỗ đau, khô rồi lại đắp đến khi khỏi thì thôi.

2) *Đơn thuốc:* 1 củ tỏi, 20 hạt hồ tiêu, 3 củ hành.

Cách dùng: Dem 3 vị thuốc trên bỏ chung giã nát, đắp vào chỗ đau.

2. Chủ trị dinh nhọt lâu ngày không liền miệng.

Đơn thuốc: Một lượng cọng tỏi (lõi cây tỏi ở chính giữa các nhánh tỏi) vừa phải.

Cách dùng: Dem cọng tỏi đốt thành tro tồn tính rắc vào chỗ đau.

3. Chủ trị dinh đầu rắn (dinh ngón tay).

Đơn thuốc: Một củ tỏi, 200g dấm gạo, 1 cái mật lợn (lấy nước).

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ giã nát, thêm dấm và mật lợn vào, đặt lên bếp lửa cô thành cao, sau khi nguội đem bôi dày vào chỗ đau rồi băng lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

4. Chủ trị nhọt ác tính, sưng to như quả mướp, hạt đậu.

Đơn thuốc: 60g tỏi, 30g ngô thù du.

Cách dùng: Đun nghiền chung, đắp vào chỗ đau, mỗi ngày thay 2 lần.

5. Chủ trị các loại dinh nhọt ác tính khí huyết lạnh, không sinh thịt mới.

Đơn thuốc: 100 nhánh tỏi.

Cách dùng: Dem tòi cắt bỏ rễ, mầm cắt miếng phơi khô. Dem chảo gang đun lên cho thông nhiệt, quạt hết bụi đi, rồi bỏ tòi vào. Dùng một cái chậu sạch đầy lại, xung quanh lấy bùn sạch trát kín không cho gió lọt vào, qua một đêm rồi lấy ra, quạt hết tro bụi, đem giã nát như, không kể nhiều ít đem đắp vào chỗ đau.

6. Chủ trị lúc mới nổi nhọt vảy cá.

Đơn thuốc: Tòi già và viên lá ngải cứu đều với một số lượng nào đó.

Cách dùng: Dem tòi thái thành miếng dày khoảng 2mm, đặt lên trên đầu đinh nhọt, viên lá ngải cứu to bằng hạt đậu đặt lên trên miếng tòi rồi châm đốt đến khi không đau nữa thì thôi. Ngoài ra, dán thêm thuốc cao "Hồi hương ngọc long".

7. Chủ trị các loại đinh nhọt lở loét.

Đơn thuốc: 1 củ tòi, 3 củ hành to cả rễ, 3 lát gừng sống, 14 hạt hồ tiêu, 1 đồng tiền đồng cổ, 7 quả đại táo bỏ hạt, một nhúm tóc (cắt nhỏ).

Cách dùng: Dem các vị thuốc nói trên bỏ chung, giã nát, làm thành viên đem viên thuốc đặt vào bàn tay, nắm lại, nam bên trái, nữ bên phải, cho đến khi ra mồ hôi thì thôi.

(6) UNG NHỌT

1. Chủ trị ung nhọt.

Đơn thuốc: Tòi, phục long can (đất lòng bếp), đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tòi và phục long can bỏ chung giã nát, hòa vào nước, đắp vào chỗ đau, khô rồi lại thay.

2. Chủ trị ung nhọt sưng tấy.

Đơn thuốc: 10g tỏi, 5g hoàng liên.

Cách dùng: Đổ nước vào hoàng liên sắc thành 100ml tức là dịch hoàng liên 5%. Đem tỏi giã nát bỏ vào trong 100ml nước sôi để nguội, lọc lấy nước, đem trộn với dịch hoàng liên, khuấy trộn đều đựng vào bình để dùng (mùa đông không quá 7 ngày, mùa hè không quá 3 ngày) lấy giấy hút nước bỏ vào trong nước thuốc cho ướt, rồi đem đắp vào chỗ đau.

3. Chủ trị các ung nhọt không có tên.

1) **Đơn thuốc:** 3-4 củ tỏi, một lượng dầu vừng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ ngoài, giã nát, đổ dầu vừng vào khuấy thành hồ, bôi dày vào chỗ sưng, khô rồi lại thay, đến khi khỏi mới thôi.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi tươi và dấm ăn đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, tách thành nhánh, giã nát như vắt lấy nước. Sau khi thêm vào một lượng tương đương dấm ăn đem trộn đều rồi đắp lên chỗ đau, lấy vải màn dày lại, ngoài dùng băng dính dán lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

4. Chủ trị viêm tấy tổ chức tổ ong.

Đơn thuốc: Tỏi, hành với phần bằng nhau.

Cách dùng: Đem 2 vị nói trên giã nát như, lấy vải màn gói lại vắt lấy nước, rồi đổ nước vào nồi nhỏ, sắc cô thành cao, đắp cao vào chỗ đau, mỗi ngày thay thuốc một lần.

5. Chủ trị ung có mủ.

Đơn thuốc: 125g tỏi, 31g đại hoàng (nghiên thành bột) 63g mang tiêu, 63g dấm ăn, một lượng vừa phải vazolin.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, tách nhánh, bỏ chung vào mang tiêu, giã nát, cất để dùng. Trước hết dùng vazolin bôi vào chỗ đau, sau đó đắp tỏi giã lên dày độ 3mm, diện tích hơi lớn hơn chỗ bị đau. Sau một giờ, lấy thuốc bỏ đi, dùng nước ấm rửa sạch, lại dem bột đại hoàng hòa vào dấm ăn thành hồ, đem đắp vào chỗ đau, trong 6-8 giờ, sau đó lấy bỏ đi. Nói chung điều trị một lần là có hiệu quả, nếu chưa được thì đắp lần thứ hai.

6. Chủ trị viêm tấy tổ chức tổ ong như ung nhọt sau gáy.

Đơn thuốc: 500g tỏi, 1kg củ cải đỏ (thái nhỏ), 2,5 kg lá trắc bá xanh.

Cách dùng: Bỏ 3 vị thuốc nói trên vào nồi, rồi thêm vào 7 lít nước, đun sặc cho đến khi còn lại một bát nước, vớt 3 vị nói trên ra, rồi dùng lửa nhỏ, cô nước thành dạng hồ, sau khi nguội, đem đắp vào chỗ đau, mỗi ngày 1-2 lần.

7. Chủ trị ung nhọt sơ khởi, sưng tấy đỏ đĩnh, mụn cơm, lúc bắt đầu đau rất ngứa.

Đơn thuốc: Một số tỏi và một số nén ngải cứu.

Cách dùng: Lấy tỏi thái thành miếng dài khoảng 2mm, đặt lên trên cái nhọt, người đau thì cứu cho đến khi không đau, người không đau cứu cho đến lúc đau mới thôi.

8. Chủ trị nhọt ở lưng, sưng dần dần, không có đầu.

Đơn thuốc: 10 nhánh tỏi, 40g đậu xanh, 3-4g nhũ hương.

Cách dùng: Dem các vị thuốc nói trên bỏ chung, giã nát, đặt lên trên cái nhọt, đắp ngải cứu lên trên rồi cứu, người đau thì cứu làm cho không đau, người không đau thì cứu làm cho đau.

9. Chủ trị sưng tấy làm mủ cấp tính, loét mủ chảy ra.

Đơn thuốc: Vài ba củ tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ rửa sạch, giã nát như, đổ nước sôi để nguội vào (tỏi giã với nước theo tỉ lệ 1/4), mỗi ngày dội rửa chỗ đau 3-4 lần, sau khi dội rửa, lấy nước tỏi 10% (tức 10ml nước tỏi, 90ml nước sôi để nguội phối chế thành) bôi vào chỗ đau.

10. Chủ trị mụn nhọt ở đầu, ở nách hoặc ở mông cục bộ có chứng trạng sưng tấy, nóng, đỏ.

Đơn thuốc: Tỏi, dấm cũ, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Trước hết dem tỏi giã thành hồ, lấy vải màn gói lại vắt lấy nước, rồi dem nước tỏi và dấm cũ với lượng bằng nhau, đổ vào nồi, dùng lửa nhỏ sắc thành cao, dem đắp vào chỗ đau, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

11. Chủ trị các cục sưng do mụn có mủ ở sâu máu ứ lại tạo thành.

Đơn thuốc: Tỏi, đại hoàng, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát dem đại hoàng nghiền thành bột, trộn đều hai vị thuốc làm thành cao, dem đắp vào chỗ đau. Sau khi đắp thuốc, có đau nhức cục bộ nhưng không hề gì, đến ngày hôm sau bỏ thuốc đi thì sẽ thấy nổi vết châm hoặc nổi bóng, chích vỡ sẽ chảy nước ra. Dùng thuốc tán (nguyệt bạch trần châu tán) rắc vào là khô ngay.

(7) CHỨNG LÊN BAN, NỔI ĐƠN

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát như, đắp vào chỗ đau.

(8) NHỮNG MỤN NHỌT KHÔNG CÓ TÊN GỌI

1. Chủ trị các loại mụn nhọt không tên, không kể đã loét hay chưa loét.

Đơn thuốc: Một củ tỏi, 20g hùng hoàng, 1 con rết (sấy khô).

Cách dùng: Bỏ chung giã nát đắp vào chỗ đau, nếu đã loét thì lượng rết giảm đi một nửa.

2. Chủ trị tất cả các loại mụn nhọt không tên, hoặc đau, hoặc ngứa.

Đơn thuốc: Một củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, lấy tỏi giã đắp vào chỗ đau, nếu như đã thấy đầu của nhọt thì chừa đầu lại, đắp ở xung quanh, bất kể tẩy đỏ, đau ngứa, đều thấy công hiệu.

3. Chủ trị đinh nhọt.

Đơn thuốc: 3-4 củ tỏi.

Cách dùng: đem tỏi bóc vỏ giã nát, bỏ vào dầu vừng, đắp dày vào chỗ sưng, sau khi khô lại thay đi.

4. Các loại mụn nhọt.

Đơn thuốc: 20ml nước tỏi tươi, 20ml dấm.

Cách dùng: Đem nước tỏi tươi và dấm cô thành cao, đắp vào chỗ đau.

(9) CHỨNG TOÀN THÂN SƯNG TẤY ĐỎ

Đơn thuốc: 2 củ tỏi, 30g đậu xanh, một lượng thịt lợn ba chỉ vừa phải, 10g cam thảo.

Cách dùng: Ninh các vị thuốc cho đến khi chín như, uống nước ăn thịt.

Bị chú: Đây là bài thuốc dân gian của các dân tộc thiểu số ở biên giới miền Nam có hiệu quả nhất định đối với việc điều trị chứng tấy đỏ toàn thân.

(10) CHỨNG CHỐC LỖ TOÀN THÂN

Đơn thuốc: 5 thân cây tỏi (thân già là tốt nhất), 1,5g ngô thù du, 60g mỡ lợn.

Cách dùng: Trước hết đem thân cây tỏi sắc lấy nước. Lấy nước thuốc rửa sạch chốc lở, đem ngô thù da nghiền thành bột; đem mỡ lợn đặt lên trên lá cây thông ở phía trên đốt lửa cho mỡ rỏ giọt, đem nước mỡ này hòa vào bột ngô thù da thành hồ loãng, bôi vào chỗ đau, mỗi ngày 1 lần.

Bị chú: Bài này là nghiệm phương dân gian.

(11) BỆNH UỐN VÁN

1) *Đơn thuốc:* 1 củ tỏi, 15g uy linh tiêu, 3g dầu vừng, một lượng rượu ngon vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi và uy linh tiêu bỏ chung giã nát, rồi thêm dầu vừng vào trộn đều, rồi hòa vào rượu nóng để uống, ra mồ hôi là khỏi.

Bị chú: Bài này là nghiệm phương của người xưa.

2) *Đơn thuốc:* Tỏi, rượu màu, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Lấy rượu màu ninh tỏi cho thật nhừ, ăn tỏi uống canh.

3) *Đơn thuốc:* 2 củ tỏi vỏ tím, 3g hoa cao lương đỏ, 9g quan phần (bột chì, còn gọi là duyên phần, bạch phần, ngôa phần, duyên hoa, quang phần, cung phần).

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát làm thành viên, nắm ở trong tay, nam trái, nữ phải, lấy ra mồ hôi làm chừng.

(12) MỤN NHỌT CHƯA CÓ MỦ

1. Chủ trị vết thương hóa mủ.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem 1 phần tỏi giã nát như, thêm vào 3-4 phần nước sôi để nguội, khuấy đều rồi lọc bỏ bã đi, lấy nước tỏi, dem rửa miệng vết thương hóa mủ, có thể làm cho miệng vết thương mau liền lại.

2. Chủ trị mụn nhọt có mủ.

Đơn thuốc: 125g tỏi, 60g mang tiêu, 30g bột đại hoàng, 60ml dấm.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, bỏ chung với mang tiêu giã nát thành dạng hồ, dem vazolin bôi vào chỗ đau, sau đó dem hồ tỏi đắp lên trên, phạm vi bôi vazolin phải hơi lớn hơn chỗ đau, lớp hồ tỏi phải dùng khoảng 3mm, dùng vải màn cột cố định lại sau 1 giờ tháo bỏ đi, dùng nước ấm rửa sạch rồi lại lấy bột đại hoàng hòa với dấm đắp vào, sau 6-8 giờ thì lấy bỏ đi. Nói chung làm một lần là khỏi, lúc cần thì làm lại 1 lần nữa.

3. Chủ trị mụn tấy.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải, một lượng bột thạch cao sống vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi thái thành miếng, chấm vào bột thạch cao, rồi dem xát vào mụn tấy, ra mồ hôi là thôi.

(13) BỊ BỎNG

Đơn thuốc: Vỏ tỏi, dầu vừng, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem vỏ tỏi rang khô, sao vàng, nghiền thành cao, đắp vào chỗ đau.

(14) BỊ THƯƠNG DO DAO, SÚNG HOẶC NGÃ, HOẶC TẤT CẢ CÁC VẾT THƯƠNG LÀM RÁCH DA

Đơn thuốc: Vài ba củ tỏi tươi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, vắt lấy nước, bôi vào miệng vết thương và xung quanh, hoặc đem tỏi cắt ra lấy mặt cắt sát vào da bị thương cũng được.

(15) SÚNG CỤC CÓ TÍNH CHẤT VIÊM

Đơn thuốc: 1 phần tỏi sống, 2 phần đại hoàng sống, 2 phần sunfat manhê.

Cách dùng: Bỏ chung 3 vị giã nát như, lấy vải màn gói lại hai lớp, đắp vào chỗ đau, rồi lại đem thuốc nói trên đặt lên trên vải màn, lại dùng vải màn dày lại, ngoài dùng băng dính băng lại, mỗi ngày làm 1 lần cho đến khi khỏi thì thôi.

(16) VIÊM RUỘT THỪA

1. Chủ trị viêm ruột thừa.

Đơn thuốc: 8 củ tỏi, 90g huyền minh phấn (tức mang tiêu).

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, bỏ chung vào huyền minh phấn, giã nát như. Lấy dấm xoa hai lần vào bộ phận có ruột thừa, rồi đem tỏi giã đắp lên, sau 40-50 phút thì lấy bỏ đi, 1 lần là khỏi. Nếu còn có đau ngấm, thì dùng 25g bột đại hoàng hòa vào dấm, rồi bôi vào chỗ đau là có thể chữa khỏi.

2. Chủ trị viêm ruột thừa cấp tính.

Đơn thuốc: Tỏi, lưu lan hương (tinh dầu của cây lục bạch hà mentha viridis), muối ăn, ba vị đều với lượng bằng nhau.

Cách dùng: Dem lưu lan hương nghiền thành bột mịn, bỏ chung với tỏi và muối ăn, giã nát như, lót hai lớp vải dầu, đắp vào các huyết a thị, thiên xu, lan vĩ, bên cạnh chỗ đau. Lúc người bệnh cảm thấy cục bộ có cảm giác nóng, da đỏ lên thì lấy bỏ đi (ít nhất cũng phải đắp hai giờ). Mỗi ngày làm 1-2 lần.

3. Chủ trị viêm ruột thừa sung mủ.

Đơn thuốc: 90g tỏi, 30g mang tiêu, 30g đại hoàng, một lượng vừa phải vazolin.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, bỏ chung với mang tiêu đại hoàng giã nát, thêm vazolin vào khuấy thành hồ, đắp vào cục sung ở phần bụng dưới bên phải phạm vi đắp thuốc phải lớn hơn viên cục sung, thuốc đắp dày khoảng 1cm, ngoài lấy vải màn dầy lại, lấy vải dính băng lại. Sau 6-12 giờ thay thuốc mới một lần, chú ý đến tình hình da bị thuốc kích thích.

4. Chủ trị viêm ruột thừa tính đơn thuần và viêm ruột thừa tính hóa mủ.

Đơn thuốc: 1/ Đơn đắp ngoài: 120g tỏi sống, 30g mang tiêu, một lượng vừa phải bột đại hoàng chín, một ít xì dầu.

2/ Đơn uống trong: 30g bạch hoa xà thiệt thảo (cơ lười rắn hòa trắng Oldenlandia diffusa), 30g diệp cơ hoàng (còn có tên địa nhĩ thảo Hypericum japonicum) 15g hoàng cầm, 15g đại hoàng, 9g cương mai (rễ cây đông thạch Ilex asprella).

Cách dùng: Đắp ngoài phối hợp với uống trong.

Lúc đắp ngoài, dem tỏi và mang tiêu giã nát, đắp vào chỗ đau ở phần bụng (trước khi đắp thuốc lấy dấm ăn bôi vào bề mặt của da ở chỗ đau của người bệnh, đắp ngoài thì lấy vị trí bệnh biến làm trung tâm, hơi vượt quá phạm vi ép thấy đau, bề dày không dưới 1cm. Thuốc không thể tiếp xúc trực tiếp với da, cần phải lót 2-4 lớp vải màn có vazolin để bảo vệ). Sau 2 giờ thì lấy thuốc đắp bỏ đi, rồi lấy bột đại hoàng chín hòa vào xì dầu thành dạng hồ, đắp ngoài từ 6-12 giờ.

Uống trong: Dem 5 vị nói trên sắc lấy nước, mỗi ngày 1 thang chia uống 2 lần, người viêm ruột thừa sưng mủ thì thêm hạt bí đao và nhân ý dĩ, người buồn nôn mửa thì thêm trúc nhự và tư hồng.

5. Chủ trị sưng mủ xung quanh ruột thừa.

Đơn thuốc: 100g tỏi, 50g mang tiêu.

Cách dùng: Dem hai vị thuốc trên giã nát nhừ, đắp vào chỗ đau, trên đây vải màn, ngoài lấy băng dính băng lại.

(17) CHỨNG THOÁT VỊ (chứng sa bìu dái)

1. Chủ trị thoát vị lúc mới bị đau.

Đơn thuốc: Một củ tỏi (bóc vỏ), 120g gừng sống, 10 củ hành.

Cách dùng: Giã nát chung, đắp vào chỗ đau. Dem trấu rang nóng đựng vào vải màn đắp lên trên.

2. Chủ trị thoát vị.

1) **Đơn thuốc:** 12g vỏ tỏi.

Cách dùng: Dem bóc lấy vỏ ngoài của tỏi (1 kg tỏi có thể bóc được 12g vỏ), sắc lấy nước uống.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 10 củ hành, 120g gừng sống.

Cách dùng: Dem các vị thuốc bỏ chung với nhau rồi giã nát, đắp vào chỗ đau.

3) **Đơn thuốc:** 1 bó thân cây tỏi, 1 nhúm hoa tiêu (hạt sen), 1 bó lá ngải cứu.

Cách dùng: Dem thân cây tỏi đốt, lúc tỏi nửa sống nửa chín, thêm lá ngải cứu và hoa tiêu vào, dem đắp vào bụng dưới, một ngày một lần.

3. Chủ trị đau thoát vị một cách khác thường.

Đơn thuốc: 2 củ tỏi vỏ tím, 30g hạt cam, 2 quả kim quất (còn gọi là sơn quất *Fortunella hindsii*), 30g đường trắng.

Cách dùng: Lấy 2 bát nước, bỏ các vị thuốc nói trên vào sắc, lấy 1 bát thuốc chia uống 2 lần, mỗi ngày 1 thang.

(18) CHỨNG ĐAU SƯỜN NGỰC

1. Chủ trị đau sườn. (Từ nách đến chỗ thất lưng)

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ giã nát, bỏ vào nồi rang nóng, dùng vải gói lại, đem là ủi ở chỗ đau. Khi thuốc nguội thì thay thuốc nóng mới rang.

2. Chủ trị thực chứng đau ngực. (Triệu chứng tim như thất lại, ngực tức khó chịu, đau ngấm ngấm, đau từng trặn, hoặc đau kịch liệt).

Đơn thuốc: 2 củ tỏi, 8g gừng sống, 60g khoai sọ, 60g khoai mài.

Cách dùng: Dem các vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát đắp vào chỗ đau, trên đây vải màn, ngoài lấy vải nhựt bó lại.

Bị chú: Bài này là một nghiệm phương dân gian, tác giả đã dùng để chữa cho 5 người bệnh đều thu được kết quả tốt.

(19) CHỨNG SƯNG TINH HOÀN (hòn đá) CẤP TÍNH

Đơn thuốc: 2-3g tỏi, 2 phần rượu màu, 1 phần rượu trắng.

Cách dùng: Bỏ tỏi và rượu vào trong một cái bát hấp chín, một ngày chia làm 3 lần, dùng hết.

(20) CHỨNG SÙNG ẨM NANG (biu dái).

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 120g rượu màu, 60g rượu trắng.

Cách dùng: Đem tỏi và rượu bỏ chung vào trong cái bát, hấp chín, chia làm 3 lần, dùng hết trong một ngày.

(21) CHỨNG SA DẠ CON

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi thêm nước vào sắc lấy nước tỏi, rửa phía ngoài âm hộ.

(22) CHỨNG ĐI ĐÁI KHÓ SAU KHI MỔ

Đơn thuốc: Một củ tỏi tươi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ thái thành miếng, bôi nước tỏi vào lỗ đi đái, hoặc đem miếng tỏi ép lấy nước, đem nước tỏi rỏ vào lỗ đi đái, vì nước tỏi kích thích màng nhón của niệu đạo, nên hơi khó chịu, sau 30 phút thì có thể đái được.

(23) BỆNH TRỊ

1. Chủ trị bệnh trĩ.

1) *Đơn thuốc:* 15g tỏi, 15g rau sam, 15g đông thanh điệp (tức lá cây trinh nữ *Ligustrum lucidum*)

Cách dùng: Đem các vị thuốc sắc chung lấy nước 2 lần, mỗi ngày 1 thang, sáng và tối lấy nước xông rửa chỗ đau.

2) *Đơn thuốc:* 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, lấy vải mềm gói lại, đem nhét vào lỗ đít.

3) *Đơn thuốc:* Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: 1/ Đem tỏi mài lấy nước, hòa nước tỏi vào nước sôi để nguội với lượng gấp 2-3 lần nước tỏi, nhúng bông hút nước vào dung dịch rồi đem bôi vào lỗ đít, mỗi ngày 1 lần, kiên trì sử dụng liền vài ba tháng.

2/ Lúc tắm, bỏ nước tỏi mài từ 2-3 củ tỏi vào chậu tắm, đổ thêm nước ấm vào rồi ngồi vào tắm, mỗi lần ngâm từ 5-10 phút.

2. Chủ trị trĩ trong, ngoài, vết rò.

Đơn thuốc: 30g lõi cây tỏi, 120g hạt bóng.

Cách dùng: Đem hai vị thuốc trên sắc lấy nước, đổ vào trong chậu lúc còn nóng, cho người bệnh ngồi lên trên chậu để xông, đợi khi nước bớt nóng, không bỏng tay nữa, dùng nước này rửa chỗ đau.

3. Chủ trị trĩ ngoài.

Đơn thuốc: 60g tỏi củ, 4-5 củ tỏi.

Cách dùng: Lấy hai bát nước đem sắc lấy nước, trước xông sau rửa chỗ đau.

4. Chủ trị trĩ chảy máu.

Đơn thuốc: 3 củ tỏi, 15g bạch cập, 1 con cá chép (khoảng 250g)

Cách dùng: Đem cá chép cạo vẩy bỏ nội tạng, bỏ vào nồi nấu canh với tỏi và bạch cập để ăn. Mỗi ngày 1 thang, ăn liền vài ba ngày.

5. Chủ trị trĩ chảy máu không ngừng.

Đơn thuốc: 10 củ tỏi vỏ tím, 60 hạt đại tiêu (còn gọi là hoa tiêu, xuyên tiêu), 120g đậu xị.

Cách dùng: Dem ba vị thuốc trên bỏ chung giã nát, làm thành viên to bằng viên đạn, lúc đói nhai một viên với canh nước muối, mỗi ngày 3 lần.

(24) CHỨNG TÍCH (ĂN KHÔNG TIÊU)

1) **Đơn thuốc:** Tỏi xuyên sơn giáp, ngọc trâm hoa (hosta plataginea), mỗi vị đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem xuyên sơn giáp (vẩy tè tè) nghiền thành bột bỏ chung vào tỏi và hoa ngọc trâm, giã nát bỏ vào dấm gạo làm thành bánh thuốc, dán vào chỗ đau, thay vải màn lên để giữ lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

2) **Đơn thuốc:** 31g tỏi, 31g phác tiêu, 31g thủy hồng hoa tươi (Polygonum orientable).

Cách dùng: Dem các vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát, đắp vào chỗ đau, khô thì thay thuốc.

3) **Đơn thuốc:** 31g tỏi, 3g đại hoàng, 31g phác tiêu.

Cách dùng: Giã nát chung như cao, đắp vào chỗ đau, lấy vải màn dây lại, băng lại để giữ, mỗi ngày thay thuốc một lần.

4) **Đơn thuốc:** 6 củ tỏi, 31g gừng sống, 300-400g hành củ, 18g bồ kết.

Cách dùng: Dem các vị thuốc trên bỏ chung, giã nát như, đắp vào chỗ đau, lấy vải màn dây lại, rồi lấy vải nhựa băng lại. Mỗi ngày thay thuốc một lần. Mười lần là một liệu trình.

5) **Đơn thuốc:** Tỏi, gừng sống, hành củ, đại hoàng, bồ kết, mỗi vị với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem các vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát, lấy nước bỏ bã, dem nước cô đặc lại có màu đen là được, trải ra trên vải dày. Trước hết lấy kim chích chỗ đau, rồi sau dán thuốc vào, cứ hai ngày thay thuốc 1 lần.

(25) CHỨNG ÂM SÚC (CO ÂM HỘ)

1) **Đơn thuốc:** 12g tỏi, 3g hồ tiêu, 3g muối, một ít cơm nguội.

Cách dùng: Trước hết đem hồ tiêu nghiền thành bột, rồi thêm muối ăn và tỏi vào, giã cho cực nát, làm thành những tấm bánh hình tròn, bỏ vào nồi hấp chín để dùng. Lúc dùng, lấy một tấm bánh hình tròn dán vào lỗ rốn, ngoài dùng vải màn băng lại, 1 giờ sau thì lấy bỏ đi.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, lưu huỳnh (hoàng), ngô thù du với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem lưu huỳnh, ngô thù du nghiền thành bột, thêm tỏi vào giã nát thành dạng cao đem đắp vào lỗ rốn của người bệnh, trên đây vải màn ngoài lấy vải nhựa băng giữ chặt.

3) **Đơn thuốc:** Tỏi, muối ăn, với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi và muối ăn bỏ chung giã nát, rang nóng, đem đắp vào huyết khí hải, cách phía dưới rốn 4,5cm, lấy vải màn dày lại và dùng vải nhựa băng giữ chặt.

(26) CHỨNG RÒ

1) **Đơn thuốc:** Lõi cây tỏi với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem lõi cây tỏi đốt tồn tính, thổi vào trong khoang ống rò mỗi ngày một lần.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, hoàng bá với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát lấy nước, thêm hoàng bá vào sắc lấy nước, rửa khoang ống rò, mỗi ngày 2 lần.

(27) BỆNH LAO XƯƠNG. (Lao khớp xương)

Đơn thuốc: 3 củ tỏi, 30g thanh hao (cao), 30g hạ khô thảo.

Cách dùng: Bỏ chung sắc lấy nước, ngày uống 2 lần.

(28) CHỨNG VIÊM TỦY XƯƠNG

1) **Đơn thuốc:** 500g tỏi, 250g hành củ cả đầu, 1500g dấm.

Cách dùng: Đem tỏi hành giã nát, bỏ vào dấm sắc cò thành cao, dán vào chỗ đau.

2) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi cả vỏ, 50g rau sam khô.

Cách dùng: Đem rang hai vị cho đến khi có màu vàng cháy, nghiền thành bột mỗi lần uống 3-6g, mỗi ngày 2-3 lần.

(29) HÔN MÊ SAU KHI NGÃ BỊ THƯƠNG

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, giã nát vắt lấy nước, lấy nước tỏi rỏ vào mũi 3-5 giọt là tỉnh.

(30) CHÂN BỊ CHUỘT RÚT

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi xát vào gan bàn chân cho nóng lên, rồi lấy nước sôi để nguội nuốt một nhánh tỏi.

(31) BỆNH TRÀNG NHẠC

1. Chủ trị tràng nhạc sơ khởi.

Đơn thuốc: 90g tỏi bỏ vỏ, 2 quả trứng vịt.

Cách dùng: Đem hai vị trên bỏ vào một lượng nước vừa phải rồi luộc, sau khi trứng vịt chín lấy ra bóc vỏ, rồi lại bỏ vào luộc tiếp một lúc nữa là được, ăn trứng uống canh (có thể ăn, cũng có thể không ăn tỏi).

2. Chủ trị tràng nhạc.

Đơn thuốc: Một củ tỏi, một số nén ngải cứu.

Cách dùng: Đem tỏi cắt hai đầu bỏ tim, làm nén ngải to nhỏ phải tương xứng với tỏi. Đặt lên trên tràng nhạc cứu 7 mỗi, tỏi chín thì thay tỏi, mỗi ngày 1 lần. Lúc cứu, chớ dốt bóng da, nếu có nhiều tràng nhạc thì bắt đầu cứu từ cái tràng nhạc dưới cứu đến cái lớn nhất (tràng nhạc mẹ) thì thôi.

3. Chủ trị tràng nhạc kết tụ không tan cứng như đá.

Đơn thuốc: 3 củ tỏi, 1,5g xạ hương.

Cách dùng: Đem hai vị nói trên giã nát đều, đem dán vào chỗ đau, dùng vải màn dày lại, ngoài dùng băng dính băng lại. Một ngày thay 2 lần, dùng lúc nào già lúc ấy.

4. Chủ trị lao hạch ở cổ (tràng nhạc).

Đơn thuốc: 15g tỏi tươi, 50g thịt hàu tươi.

Cách dùng: Lấy một lượng tỏi vừa phải, đổ nước vào nấu chín tái, thêm vào thịt hàu và tỏi đã rửa sạch cắt nhỏ, rồi đun thêm vài ba phút nữa rồi bỏ thêm ít muối ăn vào. Mỗi ngày 1 lần, ăn thay điểm tâm.

5. Chủ trị tràng nhạc lở loét.

Đơn thuốc: Một số củ tỏi, 5000g cao lương (lúa miến), 2000g đậu nành.

Cách dùng: Đem cao lương trộn lẫn với đậu nành bỏ vào cối đá xay nhỏ, dùng rây nhỏ rây lấy bột, sau đó cho nước vào bột, vắt thành bánh bao, vắt được khoảng 20 cái bánh. Trong mỗi cái bánh bỏ vào 4 củ tỏi, sau khi hấp chín lấy ra. Hàng ngày buổi tối lấy tỏi chín xát vào vết loét. Dùng bao nhiêu tỏi thì có thể dựa vào kích thước của vết loét mà định. Nói chung số tỏi mà mỗi cái bánh hấp, chỉ xát một lần là hết, và bánh hấp cũng phải ăn hết. Mỗi ngày buổi tối kiên trì làm một lần. Bệnh tình sẽ chuyển biến tốt dần, đi đến khỏi hẳn.

(32) CHỨNG VIÊM QUANH VAI

1) **Đơn thuốc:** 210g tỏi, 210g gừng sống, 210g họ, 210g xú ngô đồng (*Clerodendron trichotomum*), 210g rễ bạch phượng tiên (rễ cây bóng nước).

Cách dùng: đem các vị thuốc trên bỏ chung, giã nát lấy nước, đem cô thành cao bằng lửa nhỏ, dán cao vào chỗ đau.

2) **Đơn thuốc:** Nước tỏi, nước hành, dấm gạo, nước gừng sống, bột gạo, mỗi vị đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem trộn các vị thuốc nói trên lại với nhau, sắc cô thành cao, dán vào chỗ đau.

(33) CHỨNG TẮC RUỘT

1. Chủ trị tắc ruột.

Đơn thuốc: 9-12g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, hòa vào nước sôi rồi uống.

2. Chủ trị tắc ruột không hoàn toàn hoặc hoàn toàn bộ phận do tính chất đơn thuần lúc đầu, do tính động lực, do tính cứng, do tính giun, do tính dính liền gây nên.

Đơn thuốc: 1/ 120g tỏi, 30g mang tiêu.

2/ 60g đại hoàng sống (nghiền bột), 60ml dấm.

Cách dùng: Đem các vị trong bài 1/ giã nát, đắp vào huyệt a thị (tức điểm đau) và huyệt thần khuyết. Trước khi đắp, lấy 2-4 lớp vải dầu làm nệm, sau 2 giờ thì lấy thuốc bỏ đi, và dùng nước ấm rửa sạch nước tỏi. Sau đó đem các vị trong bài 2/ làm thành hồ đắp vào trong 6 giờ.

3. Chủ trị tắc ruột tính chất tê của con trẻ.

Đơn thuốc: 3-5 nhánh tỏi, 30-40g mang tiêu, 20-30g chỉ thực (quả phơi khô của 10 loại cây thuộc họ cam quýt).

Cách dùng: Dem các vị thuốc nói trên giã nát, nghiền bột bỏ vào xì dầu khuấy thành dạng hồ, đắp vào bụng ở dưới rốn, dùng băng vải cột lại. Trước khi đắp thuốc, phải bôi parafin vào bụng để khỏi bong da. Mỗi lần đắp thuốc 2-4 giờ.

(34) CHỨNG MỎI ĐAU Ở BẮP THỊT

Đơn thuốc: Tỏi và nén ngải cứu đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi thái thành lát mỏng, dán vào chỗ đau mõi rõ nhất, đốt nén ngải để cứu, cứu cho đến khi da cảm thấy đau bỏng là thôi. Mỗi ngày 1 lần, cứu liên 5-6 lần.

(35) NỘI THƯƠNG Ở PHẦN BỤNG. (Trong lao động hoặc trong vận động thể dục, đột nhiên dùng sức quá mạnh, có thể làm cho phần bụng bị bầm tím do bị đè hoặc bị vấp, đau nhưng không chảy máu).

Đơn thuốc: 12g tỏi, 30g hẹ, 6g hồ tiêu, 12g cau.

Cách dùng: Dem các vị thuốc trên giã nát như, thêm rượu trắng vào trộn đều, đắp vào chỗ đau cách một ngày thay thuốc 1 lần. Nói chung đắp thuốc 5-7 lần là khỏi.

III. KHOA DA

(1) BỆNH TÓC BẠC LÚC CÒN ÍT TUỔI

Đơn thuốc: 2 củ tỏi, một củ gừng to bằng ngón tay cái.

Cách dùng: Dem tỏi, gừng mài nhỏ, trộn thật đều, rồi đem xát đi xát lại vào da đầu, sau đó lấy nước gội đi. Xong, có

thể xức một ít dầu thơm hoặc nước hoa cho mất đi mùi tỏi. Ba ngày làm một lần, tốt nhất là làm trước khi đi ngủ. Xát liền 3-4 tháng, có thể có hiệu quả.

(2) BỆNH HỘT CƠM (còn gọi là mụn cóc)

1. Chủ trị hột cơm bình thường.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi sống.

Cách dùng: Dem tỏi sống xát vào hột cơm mỗi ngày 2-3 lần.

2) **Đơn thuốc:** 1-2 củ tỏi sống.

Cách dùng: Mài tỏi lấy nước, bôi vào hột cơm, mỗi ngày 3-4 lần.

3) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Giã nát tỏi thành dạng hồ để dùng hoặc tách nhánh tỏi ra, xát vào hột cơm mỗi ngày 6-8 lần, nói chung hơn 20 ngày là hột cơm rụng.

4) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Giã nát tỏi thành dạng hồ để dùng. Trước hết dùng vải nhựa dán đầy kín da ở xung quanh gốc hột cơm, rồi dùng cồn 75% sát trùng hột cơm, dùng kéo đã sát trùng cắt đầu hột cơm, thấy máu là được, rồi đem một lượng vừa phải hồ tỏi bôi vào hột cơm, lấy vải màn dây lại, dùng băng giữ lại. Nói chung, sau 4-5 ngày là hột cơm có thể rụng. Nếu như hiệu quả chưa tốt, có thể làm lại một lần nữa. Nếu không muốn cắt đầu hột cơm cũng được, thì đem tỏi xát vào hột cơm, mỗi ngày 6-8 lần, nói chung cần khoảng 20 ngày là hột cơm có thể rụng.

Bị chú: Hơn 100 trường hợp đã chữa khỏi bằng bài thuốc này.

2. Chủ trị hột cơm dẹt bằng.

Đơn thuốc: Tỏi, còn đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát ngâm vào trong cồn. Sau 1 tuần, rót lớp nước trong ở phía trên ra, lấy bông thấm nước nhúng vào nước thuốc, đem bôi vào chỗ đau, mỗi ngày 2 lần, chú ý giữ cho da bình thường. Nếu như phát hiện thấy da bị đỏ, nổi bóng nước tạm dừng 1-2 ngày rồi lại làm tiếp đến khi khỏi thì thôi.

(3) BỆNH NẤM

1. Chủ trị bệnh nấm đầu.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi mài thành tương ở trên tấm sắt ri, đem bôi vào chỗ đau, bôi liên 3 ngày.

2) **Đơn thuốc:** Một số củ tỏi vỏ tím, 5g mỡ lông cừu (lanolin), 5g sunfat manhê, 60ml nước mỡ lợn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ rửa sạch, giã nát ép lấy nước, đem lọc lấy nước thành dịch nước tỏi. Sau đó đem trộn nước tỏi với ba vị sau cho thật đều, phối chế thành các tỉ lệ khác nhau để dùng. Trong 1-4 tuần lễ đầu, hàm lượng nước tỏi là 30%, trong thời gian từ tuần 5-8, tăng lên 50%, từ tuần 9 trở về sau dùng 70%. Trước khi sử dụng, cần phải cạo hết tóc ở chỗ đau. Hàng ngày, lấy xà phòng gội đầu một lần, rồi mới bôi cao vào và phải đội mũ vải, để phòng gãi vào chỗ đau.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát lấy nước, bôi vào chỗ đau, bôi liên 3 ngày.

4) **Đơn thuốc:** 50g tỏi, dầu thầu dầu hoặc mỡ lợn với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, trộn vào dầu thầu dầu hoặc mỡ lợn rồi đem bôi vào chỗ đau.

5) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một ít dầu vừng.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, bỏ vào dầu vừng, khuấy đều thành dạng hồ. Người bệnh phải cạo hết tóc ở chỗ có nấm, rồi bôi hồ thuốc vào, ngoài dùng vải màn bao lại, sau khi dùng thuốc có cảm giác nóng bỏng. Hàng ngày hoặc cách một ngày bôi thuốc một lần.

2. Chủ trị nấm đầu, nấm trắng, nấm vàng.

1) **Đơn thuốc:** 3 loại thuốc cho dầu nước tỏi 30% hoặc cao dầu bột tỏi 30% và tỏi giã nát.

Cách dùng: Dùng một trong ba loại thuốc pha chế này bôi hoặc đắp vào chỗ đau, mỗi ngày 2 lần.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một lượng vazơlin vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, thêm vazơlin thành cao tỏi. Sau khi cạo tóc của người bệnh, đem cao dán vào chỗ đau, mỗi ngày hoặc cách ngày thay thuốc 1 lần.

3. Chủ trị nấm đầu, nấm trắng, nấm vàng.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải, một lượng dầu vừng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, bỏ vào dầu vừng khuấy thành dạng cao. Trước hết đem cạo tóc người bệnh sau đó đem thuốc cao bôi vào chỗ đau, mỗi ngày hoặc cách ngày thay thuốc 1 lần.

4. Chủ trị nấm trắng.

Đơn thuốc: Một số tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, giã nát như, lọc lấy nước. Sau khi người bệnh gội đầu, lấy xà phòng gội đầu

với nước ấm lấy nước tỏi bôi từ bốn phía chỗ bị nấm vào trong, mỗi ngày hai buổi sớm tối, mỗi buổi bôi 1 lần. Nói chung 7-10 ngày là có hiệu quả, trong 40 ngày là khỏi, 15 ngày là một liệu trình.

5. Chủ trị nấm chân.

1) **Đơn thuốc:** 5-6 củ tỏi sống, 5g hoa tiêu.

Cách dùng: Trước hết đem hoa tiêu rang lên, xay thành bột trộn với tỏi giã thành dạng hồ. Sau khi rửa sạch chỗ đau bằng nước ấm, đem hồ hoa tiêu đắp vào chỗ đau, đắp dày khoảng 2mm, cách một ngày đắp thuốc 1 lần. Sau khi đắp thuốc được 20 phút, trên mặt hồ thuốc sẽ có nước vàng, hơi đau, nhưng không có tác dụng phụ.

2) **Đơn thuốc:** 12 cọng tỏi (củ tỏi, trừ bộ phận ăn được, còn lại là cọng), 12g lưu ký nô, 12g lá ngải cứu.

Cách dùng: Đem 3 vị thuốc nói trên sắc lấy nước, rửa bàn chân đau, mỗi ngày 1 lần, một thang thuốc có thể dùng 2-3 lần.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, vắt lấy nước. Sau khi chân đau đã được rửa sạch, lấy bông thấm nước đã sát trùng nhúng vào nước tỏi rồi bôi vào chân. Nếu da chân người bệnh mỏng thì phải đổ thêm nước vào hòa loãng nước tỏi rồi mới bôi, để tránh cho da khỏi bị bỏng.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một lượng nén ngải cứu vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi cắt nhỏ đựng vào trong vải màn, gấp thành chiếu dày 5mm che kín chỗ đau. Rồi lấy nén ngải cứu châm lửa đốt để cứu. Nén ngải thường phải thay luôn, nước tỏi khô rồi lại phải thay mới, cứu cho đến khi chỗ đau

phát nóng mới thôi. Hàng ngày cứu di cứu lại mấy lần cho đến khi khỏi bệnh.

5) **Đơn thuốc:** 120g tỏi, 4 bộ chân gà, 120g lạc nhân.

Cách dùng: Trước hết đem chân gà ninh trong 2 giờ, rồi bỏ tỏi và lạc vào nấu thêm 1 giờ nữa là được. Đem ăn hết 1 lần.

6) **Đơn thuốc:** 20g tỏi, 12g cám gạo, 60g lá ngải cứu, 20g rễ lưu ký nô.

Cách dùng: Đem các vị thuốc bỏ chung vào nồi, sắc lấy nước, ngâm chân bị nấm vào, mỗi lần 15 phút, mỗi ngày 1-2 lần.

7) **Đơn thuốc:** Tỏi, muối ăn đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem 2 vị nói trên bỏ chung, giã nát, trộn đều, đắp vào chân bị nấm.

6. Chủ trị nấm chân ướt.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi cũ, 20g bí đao.

Cách dùng: Bỏ vào ấm, đổ nước vào, sắc lấy nước đem xông và rửa chỗ chân đau.

7. Chủ trị nấm tay.

1) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 30g lá đào.

Cách dùng: Đem tỏi và lá đào, bỏ chung, giã nát như, đem đắp vào chỗ đau, mỗi ngày 1 lần.

2) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 50g dấm cũ.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, trộn vào dấm, ngâm bàn tay nấm vào nước thuốc.

3) **Đơn thuốc:** Một số củ tỏi tươi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát thành dạng hồ, hàng ngày sáng, tối mỗi buổi xát vào bàn tay một lần. Làm liền 5 ngày là được.

8. Chủ trị nấm móng tay chân.

1) **Đơn thuốc:** 10g tỏi bóc vỏ, 10g hoa phượng tiên (hoa cây bóng nước) tươi, 10g phèn.

Cách dùng: Đem ba vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát, đắp lên móng bị nấm, mỗi ngày thay thuốc 1 lần. Để đề phòng da thường bị bong, xung quanh móng bị nấm, cần dùng vải nhựa bảo vệ.

2) **Đơn thuốc:** 10 củ tỏi tươi, 30-60g dấm.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, ngâm vào dấm trong 2 giờ, rồi đem ngón tay bị bệnh thò vào trong dịch tỏi, mỗi ngày 3-5 lần, mỗi lần 10-15 phút.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một lượng cơm nếp vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi và cơm nếp giã chung, bôi vào trên ngón tay, sau 24 giờ thay thuốc. Điều trị vào mùa nóng thì hơn.

9. Chủ trị các loại nấm, nấm khó không có hiệu quả.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi sống.

Cách dùng: Đem tỏi thái thành miếng, trực tiếp xát vào chỗ đau, mỗi ngày 2-3 lần, mỗi lần 5-10 phút. Nếu nấm ướt (tức là có chảy nước, thì sau khi xát phải lấy bột phèn đắp bên ngoài). Nói chung 5-7 ngày là thấy hiệu quả, nhiều nhất là 15 ngày, chữa cho đến khi khỏi không có bất kỳ một tác dụng phụ nào.

10. Chủ trị nấm khoang (nấm lang ben)

Đơn thuốc: 2 củ tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, rồi xát vào chỗ đau.

11. Chủ trị nấm da.

Đơn thuốc: 10g tỏi cách năm, 10g phèn chua, 30g lưu huỳnh, 6g oxit kẽm, 6g lô cam thạch (muối kẽm thiên nhiên), một lượng vừa phải đâm ăn.

Cách dùng: Trước hết đem tỏi, phèn chua, lưu huỳnh nghiền thành bột rồi bỏ oxit kẽm, lô cam thạch vào trộn đều, bỏ vào trong nồi, đổ dầu vào khuấy thành hồ, dùng lửa nhỏ đun sôi 10 phút. Sau khi nguội đem bôi vào chỗ đau, mỗi ngày 2 lần. Nói chung sau 2-5 ngày điều trị là thấy hiệu quả tốt.

(4) CHỨNG NẼ DA

1. Chủ trị nẻ da.

Đơn thuốc: Tỏi, đường đen, mật ong, dầu với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ mài nát, ngâm vào trong đường đen và mật ong, khuấy đều rồi đem bôi vào chỗ đau.

2. Chủ trị nẻ chân tay.

Đơn thuốc: 50g tỏi, 30g xuyên tiêu, 20g hồng hoa, 500ml rượu trắng, 10g long não.

Cách dùng: Đem tỏi, xuyên tiêu, hồng hoa bỏ chung giã thành bột tro rồi đem ngâm vào rượu trắng, 1 tuần sau đó lấy nước thuốc ra, bỏ long não vào cho hòa tan, sau đó lấy nước thuốc này bôi vào chỗ đau, mỗi ngày 2- 3 lần.

(5) BỆNH GHỀ

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, xát vào chỗ ghẻ.

2) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 100g hẹ.

Cách dùng: Dem tỏi và họ bó chung, giã nát, đắp vào chỗ đau, mỗi ngày 1-2 lần.

(6) BỆNH CHAI

1. Chủ trị chai chân tay.

Đơn thuốc: Vài ba củ tỏi, vài ba nén ngải.

Cách dùng: Dem tỏi vắt thành miếng, đặt lên trên chai, đem nén ngải đặt lên trên miếng tỏi, cứu từ từ, miếng tỏi khô, lại thay miếng khác rồi cứu tiếp. Cứu 2-3 lần, đến khi chai có màu vàng nâu thì thôi. Sau khi sát trùng, dùng cái nhíp nhỏ chai xuống rồi băng bó lại.

2) Đơn thuốc: Vài ba củ tỏi.

Cách dùng: Trước khi đi ngủ, lấy nước nóng rửa chỗ chai cho mềm ra, sau đó dùng que tre bóc lớp chai già đi, dùng mặt cắt của tỏi sát vào, mỗi ngày 1 lần. Dùng cách này trong 4-5 ngày thì chai tự rụng.

3) Đơn thuốc: 1 củ tỏi vỏ tím, 1 củ hành, một lượng dấm vừa phải, 5g muối ăn, 2000ml nước sôi để ấm.

Cách dùng: Dem tỏi, hành giã nát, bỏ vào dấm. Dem lớp chai xù xì trên bề mặt chai cắt bỏ đi, thấy rớm máu là vừa. Dem miếng vết cắt ngâm trong nước muối độ 20 phút, cho da mềm ra, lau cho khô, đun tỏi giã nhét đầy miếng vết cắt, dùng vải màn đã sát trùng và vải nhựa bọc lại, mỗi ngày hoặc cách ngày thay thuốc 1 lần. Nói chung 5-7 ngày là một liệu trình. Thuốc này phải phối chế dùng ngay.

4) Đơn thuốc: 1 củ tỏi, khoảng 10g hành, 3-5 hạt hoa tím.

Cách dùng: Dem các vị thuốc trên giã nát như, căn cứ vào kích thước của chai mà dùng lượng thuốc vừa phải để đắp lên chai, lấy giấy vệ sinh xe thành một sợi giấy quây xung

quanh thuốc đắp, dùng vải nhựa băng giữ lại, sau 24 giờ thì lấy bỏ đi, thay thuốc cho đến khi khỏi.

5) **Đơn thuốc:** 12g tỏi vỏ tím, 15g hành củ.

Cách dùng: Đem tỏi và hành bỏ chung giã nát, đắp vào chỗ đau, cứ hai ngày thay thuốc 1 lần.

6) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một ít muối ăn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, thêm vào một ít muối ăn, trộn đều, đắp vào chỗ chai, lấy vải màn băng lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

7) **Đơn thuốc:** Một củ tỏi vỏ tím, 1 củ hành tây, một ít muối ăn.

Cách dùng: Đem tỏi, hành bóc vỏ cắt thành miếng, giã nát như, thêm vào một ít muối ăn, trộn đều, cắt để dùng. Trước hết dùng dao mổ hoặc dao sắc thường dùng, cắt lớp màng sừng xù xì ở bề mặt, lấy róm máu làm chùng, rồi dùng nước muối 2,5% ngâm thuốc trong khoảng 20 phút, dùng khăn lau khô, sau đó lấy thuốc ra đắp vào chỗ đau, trên dùng vải màn dày lại, ngoài dùng vải nhựa băng giữ lại. Mỗi ngày hoặc cách ngày thay thuốc 1 lần. Nói chung 5-7 ngày là một liệu trình. Thuốc đắp thì làm đến đâu dùng đến đấy.

Bị chú: Đã dùng bài này chữa cho hơn hai chục người bệnh, nói chung 5-7 ngày là khỏi, có những cục chai to như quả táo, có đã 10 năm rồi mà vẫn chữa khỏi.

2. Chữa trị chai chân.

1) **Đơn thuốc:** Tỏi và sữa bò với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ bỏ vào sữa ngâm, rồi giã nát, bôi vào trên vết chai già, có thể làm cho vết chai biến thành mềm.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi tươi, 30g mao đại dinh thảo (còn có tên là nhất chi hương, mần địa hương *Gerberia piloselloides*), 10g lớp vỏ tươi thứ hai của cây long não.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên giã nát đắp vào chỗ đau.

(7) CHỨNG NGỨA ÂM BỘ DO MỒ HÔI

1) **Đơn thuốc:** Tỏi và đậu xị nhát đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi và đậu xị nhát với lượng bằng nhau giã nát, làm thành viên bằng hạt ngô, lấy chu sa làm vỏ bọc, uống 30 viên lúc đói bụng với nước sắc cỏ bắc đèn.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, khổ sâm, bạch tiên bì (*Dictamnus dasycarpus*) mỗi vị 30g.

Cách dùng: Bỏ chung vào nồi nấu sắc lấy nước, rửa ngoài âm bộ, mỗi ngày 2 lần, rửa liền 7 ngày.

3) **Đơn thuốc:** Hai củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, sắc lấy nước, hàng ngày ngâm rửa cục bộ 2-3 lần.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, sắc lấy nước xông rửa chỗ đau, mỗi ngày 1 lần.

(8) CHỨNG ECZÊMA (CHÀM)

1. Chủ trị eczema.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dùng lửa nóng nướng tỏi, lấy vải màn gói lại, đem đắp nóng vào chỗ đau, mỗi ngày vài ba lần, kiên trì làm vài ba ngày.

2. Chủ trị eczema ở âm nang (biu dái)

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Sắc tỏi lấy nước, xông rửa chỗ đau.

3. Chủ trị eczema ở xung quanh hậu môn (lỗ dít), xung quanh âm nang.

Đơn thuốc: 50g cọng tỏi khô, 50g hạt xoan, 80g rau hẹ.

Cách dùng: Đem rau hẹ rửa sạch, rồi bỏ cùng cọng tỏi và hạt xoan vào một cái chậu nhôm to, thêm vào 4000ml nước, dùng lửa nhỏ, sắc còn 300ml. Sau khi nhắc nồi khỏi bếp, trước hết cho người bệnh xông hơi thuốc đang bốc, đợi cho nước thuốc không bốc nữa, cho người bệnh ngồi vào trong chậu ngâm rửa 10-15 phút, sáng tối mỗi buổi 1 lần, 2 ngày là một liệu trình, nói chung 1-2 liệu trình là khỏi.

(9) CHỨNG MÀY ĐAY

1. Chủ trị mày đay.

1) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, 30g đại phong tử (hạt cây đại phong *Hydnocarpus anthelmintica*).

Cách dùng: Đem tỏi và đại phong tử bỏ chung giã nát, thêm vào 100ml nước, đun sôi khoảng 5 phút, lấy nước bôi vào chỗ đau, mỗi ngày 1-2 lần.

2) **Đơn thuốc:** 60g cuống hoa tỏi.

Cách dùng: Sắc lấy nước để rửa, mỗi ngày 1 lần.

3) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, 15g muối ăn, 15g phèn chua.

Cách dùng: Đem ba vị thuốc nói trên bỏ vào ấm đổ nước vào sắc lấy nước, nhân lúc nóng bôi vào chỗ đau.

4) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, 30g đại phong tử.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên sắc lấy nước, đem rửa xát vào chỗ đau, mỗi ngày 1-2 lần.

2. Chủ trị mày đay dạng huyết tử.

Đơn thuốc: 30g cọng hoa tời non, 10g phượng hoàng y (tức lớp vỏ trong của vỏ trứng gà), 3g xác ve (bỏ đầu và chân).

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên sắc lấy nước, rửa chỗ đau ngày 1-2 lần.

(10) VIÊM DA TÍNH RUỘNG LÚA

1) **Đơn thuốc:** 30g tòi, 20g lưu huỳnh, 10g mật đà tăng.

Cách dùng: Đem 3 vị thuốc nói trên giã nát thành hồ, thêm vào 200ml nước sôi nguội để pha loãng, rồi đem bôi vào chỗ đau, mỗi ngày 2-3 lần. Chớ có uống.

2) **Đơn thuốc:** 60g tòi, 20g hùng hoàng.

Cách dùng: Đem tòi bóc vỏ, giã nát cùng hùng hoàng làm thành dạng hồ, thêm vào 1000ml nước sôi ấm để pha loãng, khuấy đều rồi đem bôi vào chỗ đau.

3) **Đơn thuốc:** 30g tòi, 150g hùng hoàng.

Cách dùng: Đem hai vị thuốc nói trên để riêng nghiền thành bột rồi bỏ chung hai thứ bột vào trộn đều, lấy đắp vào chỗ đau.

(11) VIÊM DA TÍNH THẦN KINH

1. Chủ trị viêm da tính thần kinh.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tòi, một lượng dấm ăn vừa phải.

Cách dùng: Đem tòi bóc vỏ, giã nát như, dùng vải màn gói lại, ngâm vào trong dấm ăn một lát rồi lấy ra bôi xát vào chỗ đau, mỗi ngày 2 lần, làm liên 1 tuần lễ.

2) **Đơn thuốc:** 20g tỏi vỏ tím, 7 củ hành, 1,5g băng phiến, 15g đường cát, 15g hạt thầu dầu.

Cách dùng: Dem tỏi và hành (có nướng qua) bỏ vào với 3 vị còn lại, giã nát như, đem bôi vào chỗ đau, mỗi ngày hoặc cách 1 ngày 1 lần.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 50ml dấm gạo.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, lấy vải màn gói lại, ngâm vào dấm gạo trong chốc lát, lấy ra xát vào chỗ đau, mỗi ngày 2 lần, làm liền một tuần lễ.

4) **Đơn thuốc:** 30g thân cây tỏi, 30g cọng thuốc lá, 30g mã tiền thảo (cỏ roi ngựa).

Cách dùng: Bỏ chung các vị thuốc trên vào nồi sắc lấy nước, dùng nước sắc rửa chỗ đau, mỗi ngày 1-2 lần.

5) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, lấy vải màn gói lại, đắp vào chỗ đau, mỗi ngày thay thuốc một lần.

Cũng có thể dùng nén ngải cứu để cách gói tỏi, cứu vào chỗ đau, cho đến khi cảm thấy đau mới thôi, cách một ngày làm một lần.

6) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, một lượng dấm gạo vừa phải, một lượng lưu huỳnh vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, dùng vải màn gói lại, ngâm vào trong dấm gạo và lưu huỳnh, trong chốc lát rồi lấy ra, đem gói tỏi xát vào chỗ đau, mỗi ngày 2 lần vào sáng và tối, xát liền trong 1 tuần lễ.

7) **Đơn thuốc:** 21g tỏi vỏ tím, 7 củ hành, 15g đường trắng, 1,5g băng phiến, 15g nhân hạt thầu dầu.

Cách dùng: Đem tỏi nướng nhẹ bỏ chung vào các vị nói trên, giã nát như bôi vào chỗ đau.

8) **Đơn thuốc:** 4 củ tỏi, 120g lá sinh địa tươi, 120g củ khoai tây, một lượng vừa phải dấm cũ.

Cách dùng: Đem 3 vị trước bỏ chung, giã nát như, dùng một lượng vừa phải dấm cũ trộn vào thành dạng hồ đặc. Trước hết đem nước sạch rửa sạch chỗ đau, rồi lấy bông nhúng vào nước thuốc xát lên chỗ đau, xát đi xát lại cho đến khi da đỏ lên, cục bộ phát nóng, rồi lại xát 5 phút nữa mới thôi. Mỗi ngày 2-3 lần, 1 tuần là một liệu trình. Nghỉ 5 ngày rồi lại làm liệu trình thứ hai.

2. Chủ trị viêm da tính thần kinh và bệnh vẩy nến.

Đơn thuốc: 50g tỏi bóc vỏ, 50g rau hẹ.

Cách dùng: Đem tỏi và hẹ bỏ chung giã nát, đắp vào chỗ đau, nói chung 3-6 lần. Lúc bắt đầu đắp có cảm giác đau ngứa, sau khi đắp 2-3 lần thì cảm giác này mất đi, chỗ bị viêm bắt đầu đóng vẩy rụng đi và khỏi. Thuốc đắp cần hết sức giảm bớt việc tiếp xúc với da lành, để tránh nổi bóng. Cũng có thể đem các vị thuốc trên giã nát như, đặt lên lửa cho nóng lên rồi dùng sức xát vào chỗ viêm mỗi ngày 1-2 lần, làm liên vài ba ngày.

(12) CHỨNG VIÊM NIỆU ĐẠO

1. Chủ trị viêm niệu đạo.

Đơn thuốc: Tỏi, đậu xị nhạt, bánh bột hấp đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem các vị nói trên với lượng bằng nhau giã tan, mỗi lần 3-4g uống với nước cơm, mỗi ngày 2-3 lần.

2. Chủ trị viêm niệu đạo do nhiệt.

Đơn thuốc: Nửa xâu tỏi, 8 lá rau cải trắng, 8 cái rễ hành, 50g hoa tiêu, 15g muối.

Cách dùng: Đem các vị nói trên bỏ chung nấu một chậu nước, nhân lúc nóng xông rửa hờn dái, làm cho ra mồ hôi, tiểu tiện tự thông.

3. Chủ trị các bậc trung, lão niên đi dái nhiều và nhiều nước dái.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải, 1 bộ ruột gà trống, 250g bột mì, 25g dầu vừng, muối, gừng, hành, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Mổ ruột gà, rửa sạch, bỏ vào nồi rang cho khô, rồi nghiền thành bột. Đem bột mì và bột ruột gà bỏ vào trong chậu, trộn đều, thêm vào một lượng nước vừa phải, hòa thành cục bột. Đem cục bột đặt lên bàn, cán cho dẹt ra, rắc hành, tỏi, gừng và muối lên, theo phương pháp nướng bánh mà nướng chín là được.

(13) BỆNH VẢY NẾN

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, hẹ, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, bỏ chung với hẹ, giã nát nhừ, đặt lên lửa sấy nóng, dùng sức bôi xát vào chỗ đau, mỗi ngày 1-2 lần, liên tục vài ba ngày.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, rượu trắng, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, trộn đều với rượu trắng thành dạng hồ, buổi tối trước khi đi ngủ đem đắp vào chỗ đau. Tỏi giã đắp vào dày khoảng 3mm, lấy màng nhựa đắp lên trên rồi dùng vải màn bọc lại vài ba lớp, sau 24 giờ thì cởi ra, da ở chỗ đau bị rượu và tỏi kích thích ăn mòn, đã bong ra, lấy nước ấm rửa sạch chỗ đau, rồi lấy thuốc mỡ tiêu viêm bôi vào, khoanh lại để bảo vệ, để phòng lây lan.

3) **Đơn thuốc:** 20g tỏi vỏ tím, 7 củ hành, 20g đường trắng, 1g băng phiến, 15g hạt nhân thầu dầu.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên bỏ chung, giã nát nhừ, xát vào chỗ đau, ngày 1 lần.

4) **Đơn thuốc:** Tỏi, khoai sọ, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi và khoai sọ bỏ chung, giã nát đắp vào chỗ đau.

5) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một số nén ngải cứu.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát nhừ, đắp vào chỗ đau dày cỡ đồng tiền đồng, lấy nén ngải đặt cách tỏi rồi đốt lửa cứu, khi cảm thấy hơi đau thì thôi.

6) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 50g hẹ.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên rửa sạch (tỏi bóc vỏ), giã nát nhừ, đặt lên trên lửa nhỏ cho nóng lên, dùng sức bôi xát vào chỗ đau, mỗi ngày 1-2 lần.

7) **Đơn thuốc:** Một củ tỏi, một ít đường trắng.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, tách nhánh rồi cắt ra, đem mặt cắt chấm vào một ít đường trắng, xát nhẹ vào chỗ đau, mỗi ngày 3 lần.

8) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, tách nhánh, giã nát nhừ, làm thành miếng mỏng. Trước hết đặt lên chỗ đau một miếng vải mỏng làm nệm chèn, sau đó đặt lên trên miếng nệm một miếng tỏi giã, rồi đặt lên một nén ngải cứu để cứu, nếu cảm thấy đau thì có thể di dịch nhẹ nhẹ, cứ cách 1 tuần làm 1 lần.

9) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 6g hùng hoàng, 15g cốt toái bổ, 30g rượu trắng, 30g dấm ăn.

Cách dùng: Đem tỏi, hùng hoàng, côi toái bỏ bỏ chung, giã nát, rồi thêm vào dấm ăn và rượu trắng và khuấy đều, để ngâm trong 3 ngày. Sau đó lấy nước thuốc bôi vào chỗ đau, mỗi ngày 2-3 lần.

Bị chú: Bài thuốc này lưu hành trong dân gian ở biên giới tây Nam Trung Quốc, chữa bệnh vẩy nến có hiệu quả rất tốt.

(14) CHỨNG MỤN GIỘP HÌNH DẢI

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, dã yên diệp (lá cây thuốc đại Cócprsium cernuum) đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: đem 2 vị nói trên bỏ chung giã nát, hòa với nước đem bôi vào chỗ đau.

2) **Đơn thuốc:** 2 phần tỏi vỏ tím (bóc vỏ), 1 phần hồ tiêu trắng.

Cách dùng: Đem hồ tiêu nghiền thành bột bỏ cùng với tỏi vào trong một cái bát giã nát như, đựng vào bình, nút kín, cất để dùng. Lúc trích máu ở mu (mặt trái) tai, trước hết điều chỉnh lấy ánh sáng để tìm tĩnh mạch ở hai bên mu tai. Sau khi sát trùng da, lấy kim ba cạnh hoặc mũi dao mổ chích ở đầu xa tĩnh mạch, cho giọt ra 5-10 giọt máu, lấy cục bông khô vô trùng dẩy lại, tiếp đó sau khi sát trùng chỗ lõm ở chân vành tai một bên, dùng lưỡi dao mổ rạch nhẹ lớp da ngoài (không chảy máu là được), đem một cục tỏi-hồ tiêu giã nát lớn bằng hạt đậu tằm, đặt vào trong vải nhựa dán vào chỗ rạch (lần sau dán vào phía đối diện) là được, cách một ngày làm một lần, 5 lần là một liệu trình, nếu làm một liệu trình mà không có hiệu quả thì đổi sang cách điều trị khác.

(15) CHỨNG LỞ LOÉT ÂM BỘ

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi sắc lấy nước để rửa chỗ đau 1 ngày vài ba lần.

(16) BỆNH MỤN TRÚNG CÁ

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi sống cắt thành miếng, hàng ngày đem xát vào chỗ có mụn trứng cá ở trên mặt, có thể làm cho mất mụn mà không để lại vết sẹo, nhưng cách này không ngăn ngừa được việc sinh mụn trứng cá mới.

(17) CHỨNG RỤNG TÓC, HÓI ĐẦU

1. Chủ trị hói đầu.

Đơn thuốc: Tỏi không kể số lượng.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát nhừ, rồi đem tỏi giã trực tiếp bôi đắp lên đầu, cũng có thể lấy vải màn bọc tỏi giã lấy nước bôi lên đầu vào chỗ hói, chỗ hói không cần khoan lại. Mỗi ngày 1 lần, 2 giờ sau khi bôi, lấy xà phòng thơm hoặc bột gội đầu gội sạch, lau khô. Mỗi lần 7-10 ngày là một liệu trình. Trong mỗi liệu trình, có thể ngừng lại 2-3 lần. Người bị bệnh thuộc dạng tóc khô, thì tốt nhất là thêm vào dịch tỏi một lượng tương đương dầu thực vật. Nói chung thời gian điều trị không được dưới 2-3 tháng. Ngoài ra cũng có thể dùng tỏi làm thành thuốc tỏi ngâm hoặc cao ngâm để chữa bệnh hói đầu. Người bệnh có dạng chất dầu thì nên dùng thuốc ngâm, dạng tóc khô thì nên dùng cao ngâm.

2. Chủ trị hói tóc.

Đơn thuốc: Tỏi với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi tươi rửa sạch, bóc vỏ, giã thành dạng hồ, cân lấy 5g bỏ vào trong 300ml nước khuấy đều, nấu cô đặc thành 100ml, sau khi lọc đem bôi lên đầu tóc, vỏ sát đầy đủ, kiên trì sử dụng lâu dài.

3. Chủ trị rụng tóc.

Đơn thuốc: 2 củ tỏi, 30ml mật ong.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, trộn với mật ong, làm thành dạng hồ, đem bôi hồ vào chỗ da rụng tóc, mỗi ngày 1-2 lần.

(18) CHỨNG LANG BEN

Đơn thuốc: Một củ tỏi, 9g mật ong.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, trộn đều với mật ong, đắp vào chỗ đau, kiên trì đắp thuốc.

(19) CHỨNG HÔI NÁCH

1) **Đơn thuốc:** 3 phần tỏi sống, 1 phần mật đà tăng.

Cách dùng: Lấy mật đà tăng (nghiên thành bột), tỏi sống (bóc vỏ) theo tỉ lệ trên, bỏ chung giã nát, mỗi lần lấy khoảng 5g, trát bằng lên trên vải màn sạch, dán vào dưới nách, dùng băng nhựa băng lại. Mỗi ngày thay thuốc 1 lần, 7 ngày là một liệu trình, nói chung 2-4 tuần là có hiệu quả.

2) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 10g mật đà tăng.

Cách dùng: Trước hết đem tỏi bóc vỏ giã nát rắc lên trên mật đà tăng (nghiên thành bột), trộn đều, mỗi lần lấy khoảng 5g tỏi giã đắp vào chỗ đau, lấy vải màn dầy lại, ngoài dùng vài

nhựa băng lại. Mỗi ngày 1 lần, 7 ngày là một liệu trình. Nói chung đắp thuốc 2-4 liệu trình mới có thể khỏi bệnh.

3) **Đơn thuốc:** Nước tỏi, nước gừng sống, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem nước tỏi và nước gừng trộn với nhau, khuấy đều, bôi vào chỗ đau.

(20) CHỨNG NẼ DA VÌ LẠNH

1. Chủ trị để phòng nẻ da.

Đơn thuốc: Vài ba củ tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Vào tháng 6 dương lịch, lấy tỏi vỏ tím giã nát phơi nắng cho nóng lên, đắp vào chỗ dễ sinh nẻ da. Mỗi ngày 3 lần, đắp liên 4-5 ngày, thì đến mùa đông không sinh nẻ nữa.

2. Chủ trị nẻ da khi mới phát sinh.

Đơn thuốc: 20g thân cây tỏi, 20g thân cây ớt cay, 60g dây mướp, 60g củ cải trắng.

Cách dùng: Đem các vị trên thái nhỏ, sắc lấy nước để ngâm chỗ đau, mỗi ngày 1-2 lần.

3. Chủ trị nẻ da.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, vào hè nắng nóng đem đắp vào chỗ nẻ da vào năm trước, qua một ngày một đêm, đem rửa đi. Ba bốn ngày sau lại đắp một lần nữa.

2) **Đơn thuốc:** Thân cây tỏi, thân cây cà để qua sương hoặc thêm vào một lượng vừa phải mầm lúa đại mạch.

Cách dùng: Đem 2 vị hoặc 3 vị nói trên bỏ vào sắc chung, lấy nước rửa chỗ đau, mỗi ngày 3 lần.

3) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, 85g mỡ lợn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, bỏ vào mỡ lợn rán đã nguội, để làm thành cao thuốc, đắp vào chỗ nề dùng vải màn và bông bọc lại, mỗi ngày thay thuốc 1-2 lần.

4) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, 15g hoa tiêu, 70g mỡ lợn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, đem hoa tiêu nghiền nhỏ, sau đó đem bỏ 2 vị vào mỡ lợn đã rán, trộn đều làm thành thuốc cao, đem thuốc cao đắp vào chỗ da bị cồng chưa nề. Mỗi ngày 1 lần, dùng vải màn bọc lại.

5) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, đắp vào chỗ đau. Mỗi ngày 1 lần, cũng có thể thái tỏi thành miếng đắp vào chỗ đau. Mỗi lần 3 giờ, mỗi ngày 2 lần.

6) **Đơn thuốc:** Thân cây tỏi, thân cây cà, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem 2 vị nói trên bỏ chung cắt nhỏ, sắc lấy nước để rửa, mỗi buổi tối 1 lần.

7) **Đơn thuốc:** 20ml nước tỏi, 20ml nước gừng, 20ml cồn, 10g bột hoa tiêu, 10g bột long não, một ít băng phiến.

Cách dùng: Nghiền chung tất cả các vị thuốc nói trên để làm cao đắp vào chỗ đau.

8) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, bỏ vào trong nồi hấp chín, lấy ra xát nhẹ vào bộ phận bị nề, mỗi ngày xát 2 lần, mấy ngày là có thể khỏi.

4. Chủ trị tất cả các loại nề.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, hơ lửa cho nóng lên, rồi đem đắp vào chỗ đau.

IV. KHOA NGŨ QUAN

(1) CHỨNG VIÊM GIÁC MẠC (màng sừng)

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, một lượng ngải cứu vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, viên thành viên thuốc nhỏ, đắp vào huyết dương khô, con mắt bên trái đau thì đắp vào bên phải, con mắt bên phải đau thì đắp vào bên trái, dùng nén ngải để cách viên thuốc rồi cứu mỗi lần cứu 7 nén, mỗi ngày 1 lần, cứu liền 3-5 ngày.

(2) CHỨNG VIÊM KẾT MẠC (màng kết)

Đơn thuốc: Một lượng tỏi sống vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, đựng vào trong một cái bình bé miệng, đem mắt đau đặt vào miệng bình để hơi tỏi bốc vào mắt, mỗi ngày vài ba lần.

(3) BỆNH GLÔCÔM (hay bệnh tăng nhãn áp)

Đơn thuốc: Tỏi không kể số lượng.

Cách dùng: Dùng ăn thường xuyên.

(4) CHỨNG VIÊM TAI GIỮA

1. Chủ trị viêm tai giữa.

1) *Đơn thuốc:* Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, giã nát, thêm vào một ít nước sôi để nguội, vắt lấy nước rỏ vào tai.

2) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 1 quả mướp tươi.

Cách dùng: Đem hai vị bó chung giã nát, gói vào vải, vắt lấy nước rỏ vào tai, mỗi lần 3-4 giọt, mỗi ngày 2-3 lần.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nhỏ đặt trước lỗ mũi, hít đi hít lại mùi của nó, mỗi ngày nhiều lần. Vì mũi thông với ống màng nhĩ của tai hống, hơi tỏi có thể từ miệng, mũi vào tai trong, gây tác dụng diệt khuẩn.

2. Chủ trị viêm tai giữa mạn tính có mủ.

1) **Đơn thuốc:** 20ml nước tỏi, 5g gôm arabic, 2g procain 1%, 75ml dầu thầu dầu.

Cách dùng: Đem nước tỏi, gôm arabic, procain trộn đều với nhau thành nước dạng keo, sau đó từ từ đổ dầu thầu dầu vào, sau đó nghiền mài theo một hướng cho đến khi thành dịch dinh dưỡng là thôi, đem cất vào tủ lạnh có thể bảo quản được một tuần lễ, đem rỏ vào tai, mỗi lần 1-2 giọt, mỗi ngày 3 lần.

2) **Đơn thuốc:** Thuốc sữa tỏi 20%.

Cách dùng: Rỏ vào lỗ tai, mỗi lần 1-2 giọt, mỗi ngày 3 lần.

3. Viêm tai giữa có mủ.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 10ml nước cất.

Cách dùng: Đem tỏi rửa sạch, giã nát, vắt lấy nước, bỏ vào nước cất trộn đều rỏ vào tai, mỗi ngày vài ba lần, mỗi lần vài ba giọt.

(5) CÔN TRÙNG CHUI VÀO TAI

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, vắt lấy nước, rỏ vào trong lỗ tai, chưa ra lại rỏ tiếp.

(6) CHỨNG Û TAI

Đơn thuốc: Tỏi, rượu trắng, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, ngâm vào rượu trong 10 ngày, rồi đem ra dùng. Hàng ngày, mỗi buổi tối trước lúc đi ngủ, uống 1-2 chén nhỏ rượu tỏi, uống liên 7-10 ngày.

(7) THÙNG MÀNG NHĨ

Đơn thuốc: Một lượng màng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Trước hết dùng bông nhúng cồn 75% sát trùng đường tai, trừ bỏ ráy tai, chớ có để cho cồn vào tai giữa để tránh kích thích màng nhĩ. Căn cứ vào kích thước của lỗ thủng màng nhĩ, cắt lấy màng tỏi dán vào chỗ lỗ thủng, nếu như có dán sai vị trí có thể dùng que bông thuốc nhẹ nhẹ đưa về đúng chỗ. Sau khi dán thuốc có cảm giác đau, nhưng mất ngay. Sau khi dán thuốc dùng bông thuốc nhét vào đường tai ngoài. Trong 1-2 tuần, quan sát tình hình, sinh trưởng của màng nhĩ, mà châm trước dùng chất kháng sinh để khống chế sự phản ứng phát sinh thêm.

Bài này đã dùng để chữa cho 20 người bệnh có hiệu quả 17 người, không hiệu quả 3 người.

(8) CHỨNG MŨI CHẢY MÁU CAM

1. Chủ trị mũi ra máu cam.

1) **Đơn thuốc:** 5 củ tỏi, 15g sinh địa.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, giã nát như với sinh địa, đắp vào gan bàn chân bên khỏe.

2) **Đơn thuốc:** 1-2 củ tỏi, 10g hoa tiêu.

Cách dùng: Tỏi, hoa tiêu bỏ chung giã nát, đem đắp vào gan bàn chân, mỗi ngày 1 lần.

3) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, một ít muối ăn.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, thêm vào một ít muối ăn để làm bánh, đắp vào huyết đông tuyến ở gan hai bàn chân. Nói chung đắp từ nửa giờ đến 1 giờ.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, nếu khoang lỗ mũi phải ra máu, thì đem tỏi giã đắp vào gan bàn chân trái, nếu khoang lỗ mũi trái ra máu thì đem tỏi giã đắp vào gan bàn chân phải, hiệu quả hết sức rõ ràng.

5) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, hai đoạn thân cây hành.

Cách dùng: Đem hai vị nói trên giã nát như, đem đắp vào huyết đông tuyến ở gan bàn chân.

2. Chủ trị mũi chảy máu cam, khạc ra máu, nôn ra máu.

Đơn thuốc: 2 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ giã nát, chia thành 2 phần, một phần dùng giấy gai gói lại 8 lớp, đặt vào huyết bách hội, một phần dùng giấy gai gói lại 7 lớp, đặt vào huyết đông tuyến, sau đó đắp nóng vào trên thuốc ở trong gói.

3. Chủ trị mũi chảy máu.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, tách nhánh, giã nát như, nếu mũi bên trái chảy máu đắp vào gan bàn chân phải, nếu mũi bên phải chảy máu đắp vào gan bàn chân trái, nếu hai lỗ mũi đều ra máu thì đắp cả hai chân, ngoài dùng vải màn băng lại. Nói chung, khoảng 1 giờ là thấy hiệu quả.

2) **Đơn thuốc:** 5 củ tỏi, nửa chén nhỏ nước sinh địa, nửa chén nhỏ nước rế hẹ.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát như, thêm nước sinh địa vào khuấy đều. Đem tỏi giã trải lên trên vải xanh, làm một cái bánh tỏi to bằng đồng trinh, dày khoảng 0,3cm, lỗ mũi trái ra máu, đắp vào gan bàn chân phải, lỗ mũi phải ra máu đắp vào gan bàn chân trái, hai lỗ mũi ra máu thì đắp vào gan của cả hai chân. Đồng thời thêm nước sôi vào pha loãng nước rế hẹ, rồi uống.

3) **Đơn thuốc:** 2-3 củ tỏi, 6-10g hoàng đơn (còn gọi là hồng đơn, duyên đơn).

Cách dùng: Đem hai vị trên giã chung, làm thành viên, lỗ mũi phải chảy máu thì đắp vào gan bàn chân trái, lỗ mũi trái chảy máu thì đắp vào gan bàn chân phải, sau 10-20 phút thì dỡ bỏ.

4) **Đơn thuốc:** 1 phần tỏi, 1 phần phụ tử sống.

Cách dùng: Đem hai vị nói trên giã nát dùng vải màn gói lại 2-4 lớp, ép thành bánh, đắp vào gan hai bàn chân, sau 3-4 giờ thì lấy bỏ đi. Mỗi ngày chỉ đắp 1 lần, cho đến khi máu ngừng chảy. Nhất thiết chớ uống.

4. Chủ trị mũi chảy máu do tì khí hư, khí không hấp thụ huyết.

Đơn thuốc: 12g tỏi, 2g gừng sống, 12g lá ngải cứu, 1 cái lòng trắng trứng gà.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên bỏ chung giã nát như, đắp vào gan hai bàn chân.

(9) CHỨNG VIÊM XOANG MŨI

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát như, đắp vào huyết dừng tuyến, lấy vải màn dầy lại. ngoài dùng băng băng lại. Mỗi ngày thay thuốc một lần. Huyết dừng tuyến ở vào chỗ lõm tại 1/3 phía trước gan bàn chân.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, mật ong đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, vắt lấy nước, thêm mật ong vào với lượng gấp hai lần tỏi. Trước khi dùng thuốc phải lấy nước muối rửa mũi, lau khô. lấy một cục bông chấm thuốc rồi nhét vào lỗ mũi.

3) **Đơn thuốc:** Tỏi, glyxêrin, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, giã vắt lấy nước, thêm vào glyxêrin với lượng gấp hai lần tỏi. Lấy một cục bông chấm thuốc đem nhét vào lỗ mũi. Trước khi dùng thuốc, phải lấy nước sạch rửa sạch khoang mũi.

(10) CHỨNG VIÊM MŨI

1. Chủ trị viêm mũi.

1) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 10g lá tre, 6g cam thảo, 30g hoa sen.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên sắc lấy nước uống mỗi ngày 2 lần.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một lượng glyxêrin gấp đôi lượng tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, thêm glyxêrin vào. Trước hết dùng nước muối rửa sạch mũi, lau khô, lấy cục bông chấm thuốc nhét vào lỗ mũi. Nếu không có glyxêrin dùng mật ong thay thế.

2. Chủ trị viêm mũi mạn tính.

Đơn thuốc: Tỏi, củ cải trắng tươi, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Lấy 2 vị thuốc nói trên với lượng bằng nhau đem giã nát lấy nước, mỗi ngày dùng 1ml, chia làm 2 lần đem rỏ vào mũi, sáng vào tối. Bảy ngày là một liệu trình, dùng liền 2-3 liệu trình.

3. Chủ trị viêm mũi tính teo.

1) **Đơn thuốc:** Dịch tỏi 40% hoặc glyxêrin tỏi 50%.

Cách dùng: Dùng 1 trong hai vị thuốc nói trên bôi vào xoang mũi, mỗi ngày 3 lần, 3-4 ngày sau là thấy hiệu quả. Hoặc lấy glyxêrin tỏi 50%, dùng bông đã sát trùng làm thành viên đạn thuốc glyxêrin tỏi nhét vào trong các bộ phận của khoang mũi sau nửa giờ thì lấy ra, 6-12 lần là một liệu trình, phải kiên trì tiến hành 3 liệu trình.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, nước muối sinh lý, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát thành dạng hồ, lọc lấy nước, đem nước tỏi bỏ vào nước muối sinh lý làm thành dịch tỏi 40%. Lúc dùng, lấy bông thấm nước chấm vào dịch tỏi này, bôi vào trong xoang mũi, mỗi ngày bôi 3 lần.

(11) CHỨNG VIÊM HỌNG

1. Chủ trị viêm họng.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, nhét vào trong tai, mũi, 2 ngày thay thuốc một lần.

2. Chủ trị viêm họng cấp tính.

Đơn thuốc: Một củ tỏi già.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát như, làm thành viên thuốc to bằng hạt đậu Hà lan, đắp vào huyết kinh cừ (tức là chỗ giữa chỗ lõm của động mạch cổ tay, ngửa bàn tay ra, từ vân ngang cổ tay đi lên độ 1 tấc ta), khoảng 5-6 giờ nổi lên 1 cái bóng nhỏ, dùng kim chích vỡ là khỏi.

(12) CHỨNG VIÊM AMIDAN

1. Chủ trị viêm amidan.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 6g hùng hoàng.

Cách dùng: Dem hai vị bỏ chung giã nát như, lấy một cục lớn bằng hạt lạc đắp vào huyết hợp cốc, dùng vỏ hạt mơ dẩy lại, lấy băng băng lại. Ngày hôm sau trên tay nổi bóng, có thể chích vỡ, sau đó bôi thuốc tím vào.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, xát vào cổ và nhét vào mũi, còn có thể dùng tỏi giã đắp vào huyết kinh cừ, hiệu quả đều tốt.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: 1/ Dem tỏi bóc vỏ, sau khi mài nát, dem bỏ vào trong một cái chén, pha vào một lượng vừa phải nước sôi để nguội dùng để ngậm súc miệng, mỗi ngày vài ba lần.

2/ Dem tỏi nấu cháo gạo, ăn mỗi ngày 3 bữa.

2. Chủ trị viêm amidan cấp tính (họng sưng đỏ, có thể có mủ, miệng hôi, tưa lưỡi dày, nuốt khó, mình phát nóng lạnh).

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, vắt lấy nước, hòa vào rượu trắng rồi uống, nôn mửa ra, tự khỏi.

(13) CHỨNG SƯNG TÊ HỌNG

1. Chủ trị sùng đau họng.

1) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát đắp vào huyết ngư tể, huyết đại chùy.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, đắp vào huyết dương khê (khi co hai bàn tay đan chéo nhau, chỗ hết của ngón tay cái là huyết) nổi bóng nước là khỏi. Nhưng phải chú ý vệ sinh để đề phòng nhiễm trùng.

2. Chủ trị tê họng (họng sưng đỏ, đau nhẹ, nuốt hơi khó).

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, tách nhánh, nhét vào trong lỗ mũi và lỗ tai mỗi ngày 2 lần.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, làm thành viên lớn bằng hạt đậu tằm. Trước hết dùng giấy mỏng có lỗ nhỏ dán lên huyết liệt khuyết, rồi đem viên tỏi đặt lên trên lỗ thủng của giấy, ngoài dùng vải màn bọc lại. Sau khi nổi bóng chích bỏ nước vàng, bệnh khỏi ngay.

Bị chú: Bài thuốc này đã dùng để chữa cho 36 người bệnh đều khỏi hết.

3. Chủ trị sùng đau họng do phong hàn thấp nhiệt.

Đơn thuốc: 30g tỏi, 50ml dấm.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát bỏ vào trong dấm rồi lấy ra đắp vào chỗ đau.

4. Chủ trị đau họng.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 1 cái hạt mơ.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, đem hạt mơ đập vỡ, bỏ nhân ra, đem tỏi giã bó vào hạt mơ, úp vào hai bên huyết liệt khuyết, dùng vải màn cột giữ lại. Nói chung hơi đau. Sau 1-2 giờ thì lấy ra, chỗ nổi bóng có thể dùng kim sát trùng chích vỡ ra, đắp vải màn đã sát trùng lên là được.

(14) CHỨNG KHẢN TIẾNG

1. Chủ trị chứng khản tiếng do viêm họng gây nên.

Đơn thuốc: 2 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, đắp vào huyết kinh cù, dùng một cái vỏ chai nhỏ đẩy lại, hoặc dùng một vật tương tự khác cũng được, một lát sau thấy hơi cay là gỡ đi, bên trong nổi lên một cái bóng, dùng kim chích vỡ, nước vàng chảy ra là khỏi.

2. Chủ trị khản tiếng do phong hàn, phong nhiệt xâm phạm họng gây nên.

Đơn thuốc: 6g tỏi, 3g gừng sống, 20g lá ngải cứu, 1 cái lòng trắng trứng gà.

Cách dùng: Đem 3 vị trước giã nát, bỏ vào lòng trắng trứng gà khuấy đều, phân biệt đắp vào huyết đại chùy (chỗ lõm dưới mấu gai đốt sống cổ thứ 7 lúc ngồi thẳng cúi đầu), huyết dũng tuyến, ngoài dùng vải màn băng lại.

(15) XƯƠNG CÁ MẮC VÀO HỌNG

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi nhét vào lỗ mũi, xương cá tự ra.

Bị chú: Đây là nghiệm phương của người xưa.

2) **Đơn thuốc:** Một củ tỏi, một lượng đường cát vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, cắt ngang củ tỏi thành hai nửa, đem nhét vào trong hai lỗ mũi, chờ để lọt hơi, nướng khô một thìa đường cát, nếu chưa thấy hiệu quả ăn một thìa nữa là khỏi, kỵ dùng nước trà.

3) **Đơn thuốc:** Một củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi cắt bỏ đầu to, hóc xương bên phải thì nhét tỏi vào lỗ mũi trái, hóc xương bên trái thì nhét tỏi vào lỗ mũi phải, xương sẽ ra.

(16) CHỨNG LỞ MIỆNG

Đơn thuốc: Tỏi, ngô thù du, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem ngô thù du sao đến bán sinh bán thực (nửa sống nửa chín) đem tỏi bóc vỏ, bỏ chung hai vị lại với nhau, giã nát thành dạng cao, đắp vào huyết đông tụ ở gan bàn chân. Nói chung sau 2-3 ngày dùng thuốc là miệng vết loét liền lại ngay, người chậm thì phải 3-5 ngày, cá biệt có người bệnh chân nóng ngứa tức, nhưng không hề gì, không ảnh hưởng đến hiệu quả điều trị.

(17) BỆNH ĐAU RĂNG

1. Chủ trị bệnh đau răng.

1) **Đơn thuốc:** Một hạt ba đậu, 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem hai vị bỏ chung giã nát thành cao, lấy một ít cao, dùng một lượng bông vừa phải gói lại nhét vào lỗ tai, đau răng bên trái nhét vào lỗ tai trái, đau răng bên phải nhét vào tai phải, 8 giờ thay thuốc một lần. Nói chung sau 3-5 phút là ngừng đau, dùng liền 2-3 lần là khỏi.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát thành cao, đem đắp vào huyết kinh cũ, lấy vỏ hến dày lại rồi cột chặt, qua đêm nổi lên một cái bóng nhỏ, chích vỡ cho nước vàng chảy ra là khỏi.

3) **Đơn thuốc:** Một ít rễ tỏi, một ít táo, một ít hạt thâu dầu, một ít xạ hương.

Cách dùng: Trước hết đem rễ tỏi đốt một lúc, rồi bỏ chung vào các vị thuốc còn lại, giã nát, làm viên to như hạt táo, bọc vào trong bông rồi nhét vào lỗ tai.

4) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, đắp vào huyết dừng tuyến, vài ba giờ sau thì lấy bỏ đi.

5) **Đơn thuốc:** 2 củ tỏi, 2 phần mang tiêu, 1 phần hùng hoàng (hai vị này nghiền riêng) 4 phần tế tân, 4 phần bồ kết (hai vị nghiền chung).

Cách dùng: Đem tất cả vị thuốc trên giã nát thành cao làm viên to bằng hạt ngô. Mỗi viên dùng bông gói lại. Răng đau ở bên trái thì bỏ vào tai trái, răng đau ở bên phải thì bỏ vào tai phải. Rất lâu sau khi khỏi đau thì lấy ra, một viên có thể chữa cho vài ba người.

6) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 9g hạt cải trắng.

Cách dùng: Đem hạt cải trắng nghiền thành bột bỏ chung với tỏi, giã nát, đem đắp vào trước huyết giáp xa một chút. Khoảng 2 giờ có thể nổi bóng, gỡ bỏ đi là được.

7) **Đơn thuốc:** Vài ba củ tỏi, 0,6g khinh phấn.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, rắc khinh phấn lên trộn đều đắp vào huyết hợp cốc, dùng một cái vỏ sò nhỏ dày lại, rồi dùng vải màn khác cột lại trong 2-3 giờ là có thể lấy thuốc bỏ đi, thấy một cái bóng nước nhỏ, dùng kim chích vỡ, sau khi

chảy nước dùng thuốc tím bôi vào để sát trùng là được. Nam tử, nữ hữu, trước khi đắp thuốc phải dùng cồn sát trùng huyết hợp cốc và vô sò, để tránh nhiễm trùng.

Bị chú: Bài này đã chữa nhiều người bệnh đều thu được hiệu quả tốt.

8) **Đơn thuốc:** Một miếng tỏi, 5 nén ngải cứu.

Cách dùng: Dem miếng tỏi đặt vào huyết Kiên tinh để nén ngải lên trên, châm lửa đốt để cứu, cứu liền lúc 5 nén. Đau răng bên phải cứu vai bên phải, đau răng bên trái cứu vai bên trái.

9) **Đơn thuốc:** 2g tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi cắt nhỏ, đặt một cục lên điểm đau răng, lấy dụng cụ bít răng đốt cho đến hơi hồng lên đem ép nhanh vào tỏi giã trong mấy phút.

10) **Đơn thuốc:** 2-3 củ tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ đặt lên bếp lửa nướng chín, nhân lúc còn nóng cắt ra đem là vào chỗ đau, ngועi lại thay, liên tục nhiều lần.

11) **Đơn thuốc:** Tỏi, củi táo đen (*Diospyros lotus*) mỗi vị một ít.

Cách dùng: Dem hai vị bỏ chung giã nát đắp vào chỗ đau, làm cho nước dãi chảy ra, lấy thuốc bỏ đi, đau sẽ ngừng ngay.

2. Chủ trị đau răng nói chung.

Đơn thuốc: Một củ tỏi vỏ tím tươi.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, đắp vào huyết hợp cốc ở hai tay, giữ lại trong 40 phút, dùng để cho da nổi bóng là được.

3. Chủ trị đau răng hư hỏa.

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, sinh địa tươi, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi nướng chín rồi bỏ chung với sinh địa, giã nát, lấy vải gói lại, đặt vào chỗ đau, nhai chớ nuốt nước, nước ra thì nhổ đi.

2) **Đơn thuốc:** 6g tỏi, 6g gừng sống, 12g lá chè, 12g uy linh tiên.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên giã nát nhừ, trộn vào một ít dầu vừng và lòng trắng trứng, đắp vào huyết hợp cốc, và huyết dũng tuyến, lấy vải màn dày lại, ngoài băng bằng băng dính.

4. Chủ trị đau răng do phong nhiệt.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, đắp vào huyết dương khe dùng vải màn cột giữ lại.

5. Chủ trị đau răng do phong hóa, đau răng do sâu.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi nướng cho nóng mà không chín, nhân lúc nóng thái tỏi thành miếng, đem dán vào chỗ răng đau, nguoì thì nướng lại, dán lại, cho đến khi giảm đau. Cũng có thể đem tỏi sống xát vào chỗ răng đau.

6. Chủ trị viêm lợi.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 30g lá bông, 3g lá chè.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên sắc lấy nước để súc miệng, mỗi ngày 2-3 lần.

7. Chủ trị đau răng do sâu.

1) **Đơn thuốc:** Một ít tỏi, một ít long cốt (xương hóa thạch của một số động vật thời cổ đại) sống.

Cách dùng: Dem hai vị thuốc nói trên nghiền thành bột rắc vào trên răng sâu.

2) **Đơn thuốc:** 12g tỏi, 0,3-0,6g bột long cốt.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, giã nát như, thêm bột long cốt vào, rồi nghiền đều, đắp vào chỗ sâu, một giờ là đỡ đau.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát như, lúc đau dem tỏi giã nhét vào răng sâu, có thể giết sâu, ngừng đau, tiêu viêm, phòng mục.

8. Chủ trị răng chảy máu.

Đơn thuốc: 25g tỏi, một ít mỡ lợn.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát như, trước hết dùng mỡ lợn bôi vào gan bàn chân, rồi đắp tỏi giã vào, ngoài dùng vải màn băng lại.

9. Chủ trị lợi chảy máu mạn tính.

Đơn thuốc: 50-100g tỏi, 100-150g lạc nhân.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ ninh chín với lạc nhân rồi ăn, mỗi ngày 1 thang. Uống liền 2-4 thang là thấy hiệu quả.

18) CHẤT RĂNG (xương răng) QUÁ NHẬY (dễ dị ứng)

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nhỏ, lấy một cục nhỏ đặt vào điểm quá nhậy, dùng dụng cụ bịt răng dem đốt trên đèn cồn cho hơi đỏ lên rồi dem ép nhẹ nhanh vào tỏi trên mặt răng trong mấy phút cảm giác đau sẽ mất, dùng 2-3 lần là khỏi.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một lượng cồn 95% vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi cắt vụn, ngâm vào cồn 95% trong một tuần lễ, rồi dem bôi cục bộ ở ngoài.

V. KHOA PHỤ SẢN

(1) CHỨNG KINH NGUYỆT ÍT

Đơn thuốc: 700g tỏi loại hảo hạng, 1800ml rượu lúa miến 40° trở lên.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, hong khô trong bóng râm, sau đó giã vụn bỏ vào bình, đổ rượu lúa miến vào, rượu chỉ bằng 9/10 bình, nút kỹ rồi dùng nến bịt kín, không được để ra ánh sáng, đào ở trong sân một cái lỗ sâu hơn 1m, đem bình chôn vào đấy, chôn ít nhất 5 tháng, nếu như chôn lâu 2-3 năm càng tốt. Sau khi đào bình lên, đem rót rượu vào bát lớn lấy vải màn sạch lọc qua, rồi lại rót vào bình cất ở chỗ râm tối mát lạnh. Lúc dùng, thêm vào một lượng nước gấp 2 lần và có thể thêm đường phèn hoặc mật ong vào. Tỷ lệ có thể là 1800ml phối chế với 75g đường phèn hoặc 180g mật ong. Buổi sáng và buổi tối, mỗi buổi uống 1 chén. Sau 1 tuần thì nguyên khí tăng lên nhiều, sau 1 tháng thì kinh nguyệt ra nhiều, sau 1 tháng thì kinh nguyệt trở lại bình thường.

(2) CHỨNG ĐẢO KINH (mỗi lần trước khi hành kinh hoặc trong lúc hành kinh có chảy máu cam, ho ra máu, nôn ra máu, thì gọi là đảo kinh).

Đơn thuốc: 50g tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát nhừ, trước hết đem mỡ lợn bôi vào gan bàn chân, rồi đem tỏi giã đắp vào gan hai bàn chân (tức huyệt đũng tuyến), ngoài dùng vải màn băng lại. Nói chung sau khi đắp gan bàn chân nóng lên, lúc máu có mùi tỏi tức là có hiệu quả.

Bị chú: Đây là bài thuốc dân gian, có hiệu quả nhất định đối với việc điều trị chứng đảo kinh.

(3) CHỨNG BẾ KINH (con gái 18 tuổi mà chưa có kinh hoặc sau chu kỳ kinh nguyệt liên tục ngừng hành kinh vài ba tháng).

1) *Đơn thuốc:* Tỏi, vỏ quýt tươi, đường đỏ, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem 3 vị thuốc nói trên bỏ chung sắc lấy nước, chia ra uống mỗi ngày 1 thang, uống liền 3-5 ngày.

2) *Đơn thuốc:* 6g tỏi, 30g hạ khô thảo, 90g vỏ quýt tươi, 20g đường đỏ.

Cách dùng: Dem các vị thuốc trên bỏ chung sắc lấy nước uống, chia ba lần uống ấm, mỗi ngày 1 thang.

(4) CHỨNG THÔNG KINH (đau bụng dưới trước và sau khi hành kinh hoặc trong lúc hành kinh)

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, vắt lấy nước, dùng bông sát trùng chấm vào nước tỏi rồi đem nhét vào lỗ tai.

(5) CHỨNG VIÊM ÂM ĐẠO TÍNH TRÍCH TRÙNG

1) *Đơn thuốc:* Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, giã nát, vắt lấy nước, đem một miếng vải màn đã sát trùng ngâm vào nước tỏi, trước khi sắp đi ngủ đem nhét vào chỗ sâu của âm đạo, sau 15-20 phút lấy ra, liên tục điều trị 7 ngày.

2) **Đơn thuốc:** 9g tỏi củ, 8-10 củ hành, 6g sơn khố sâm, 6g xà sàng tử, 3g đường trắng.

Cách dùng: 1/ Đem hành sắc nước, đổ vào chậu, ngồi tắm rửa chỗ đau.

2/ Đem các vị thuốc trên sấy khô nghiền thành bột mịn, đựng vào túi keo, mỗi tối lấy hai túi nhét vào trong âm đạo. Làm liên 5-10 ngày.

3) **Đơn thuốc:** 4 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, thái thành miếng, sắc lấy nước, nhân lúc nước thuốc còn nóng ấm. Xông rửa ngoài âm hộ.

4) **Đơn thuốc:** Tỏi, củ cải trắng vị cay, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi, củ cải trắng rửa sạch cắt nhỏ, ép lấy nước hòa nước tỏi vào nước sôi để nguội với lượng gấp 3-4 lần, rửa ngoài âm hộ.

5) **Đơn thuốc:** 4 củ tỏi, 120g tiểu kế.

Cách dùng: Tỏi thái thành miếng mỏng, tiểu kế rửa sạch bỏ chung, đổ vào 2000ml nước, sắc lấy nước, rửa ngoài âm hộ lúc còn nóng ấm, buổi sáng, buổi tối mỗi buổi 1 lần.

6) **Đơn thuốc:** Tỏi, dung dịch thuốc tím (1:5000)

Cách dùng: Dung dịch thuốc tím nước tỏi sống đã sát trùng rửa thành âm đạo.

7) **Đơn thuốc:** 9g tỏi củ, 6g khổ sâm, 3g đường trắng, 6g xà sàng tử.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên thêm vào 8-10 củ hành sắc lấy nước, ngồi tắm 10 phút, mỗi tối 1 lần, làm liên 5-10 ngày.

(6) CHỨNG BẠCH ĐỐI, XÍCH ĐỐI, HOÀNG ĐỐI

1. Chủ trị bạch đới.

Đơn thuốc: 1 lượng tòi già vừa phải, 200g đậu ván, một lượng gừng vừa phải.

Cách dùng: Đậu ván rửa sạch, cắt thành 2 đoạn, gừng thái nhỏ, đun chảo cho nóng, đổ đậu vào rang, rồi thêm tòi già, gừng băm, muối và nước vào ninh chín bằng lửa nhỏ, lúc sắp chín cho lửa to lên, đảo đi đảo lại là được. Đổ thêm một ít nước vừa phải, sắc lấy nước để uống.

2. Chủ trị hoàng đới (niêm dịch màu vàng nhạt hoặc màu vàng nâu chảy từ âm đạo ra) viêm và ngứa ngoài âm bộ, viêm âm đạo tính trịch trùng.

Đơn thuốc: 9g tòi cũ năm trước, 8-10 củ hành, 6g khổ sâm, 6g xà sàng tử, 3g đường trắng.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên bỏ chung, đổ nước vào sắc lấy nước đổ vào chậu, ngồi vào ngâm tắm trong 10 phút, mỗi tối làm 1 lần, làm liên 5-10 ngày.

3, Chủ trị xích, bạch đới hạ sau khi đẻ.

Đới hạ là tên bệnh chứng theo đông y học. Có hai nghĩa rộng và nghĩa hẹp - nghĩa rộng chỉ các bệnh tật ở dưới mạch đới của phụ nữ, tức là các bệnh tật phụ khoa, nghĩa hẹp chỉ chất nhờn phân tiết ở âm đạo của phụ nữ, vì màu sắc của nó khác nhau mà chia làm bạch đới, xích đới, hoàng đới.

Đơn thuốc: 90g tòi, 90g đậu xị nhạt (còn gọi là hương xị) 1kg thịt dê.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên bỏ chung nấu ăn.

(7) CHỨNG VIÊM ÂM ĐẠO TÍNH NGUYÊN TRÙNG AMÍP

Đơn thuốc: 3-4 củ tỏi vỏ tím, 1-2ml nước muối sinh lý, một lượng vừa phải thuốc tím 1:5000

Cách dùng: Đem tỏi bỏ vào trong cái bát đã sát trùng, đổ nước muối sinh lý vào, nghiền thành dạng hồ, lấy thuốc tím 1:5000 thêm vào hồ tỏi với lượng vừa phải, rửa ngoài.

(8) CHỨNG BẰNG HUYẾT

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 13g quỳên sâm (còn gọi là loan đầu kê, bạn xà liên *Polygonum coriaccum*), 15g châu sa liên (còn gọi là nhất điểm huyết *Aristolochia kaempferi*), 30g đường đỏ.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên sắc chung lấy nước uống, mỗi ngày 1 thang.

(9) CHỨNG NGỨA ÂM BỘ CỦA PHỤ NỮ (ngứa bên ngoài và ngứa trong khó chịu, nằm ngồi không yên)

1) **Đơn thuốc:** 20g tỏi, 60g phương nhãn thảo (*Ailanthus altisimic*) 6 quả nha đam tử (sầu đâu rừng *Bruca javanica*) 300g kinh anh tử (*Rosa laevigatae*)

Cách dùng: Sắc các vị thuốc trên lấy nước (đợi đến lúc nước ấm) bôi rửa chỗ đau mỗi ngày 2 lần.

2) **Đơn thuốc:** 6 củ tỏi, 60g long nha thảo (còn có tên là tiên hạc thảo *agrimomia nepalensio*), 12g xà sàng tử, 20g ngũ bội tử.

Cách dùng: Sắc các vị thuốc trên lấy nước, đợi đến khi nước ấm ngâm rửa chỗ đau, mỗi ngày 1-2 lần.

Đây là nghiệm phương dân gian.

(10) CHỨNG VIÊM VÚ

1. Chủ trị viêm vú cấp tính.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, một lượng nén ngải cứu vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi thái thành miếng mỏng, dày 0,8-1mm, cho người bệnh nằm ngửa, đem miếng tỏi đặt lên huyết chiếu trung, dùng nén ngải cứu, cứu 5-7 mồi trên miếng tỏi đến khi da cục bộ nổi đỏ lên là được. Lại cho người bệnh ngồi dậy, lấy huyết thiên tông ở bên đau, dùng tay trái giữ cố định vai của người bệnh, lấy đầu ngón tay cái đè, xuống đẩy đi đẩy lại, thủ pháp hơi nặng, làm cho cục bộ có cảm giác đau ê ẩm, liên tục đẩy sang bên trái bên phải 6-7 cái là một lần, đẩy đi đẩy lại như vậy 3-5 lần, làm như vậy 1 ngày 2 lần, 3 ngày là một liệu trình.

2. Viêm vú cấp tính nhiệt.

Đơn thuốc: 12g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát như đắp vào huyết ngư tể và huyết đại chùy hoặc ở gan bàn chân, dùng vải màn đắp lại, ngoài dùng băng dính băng lại.

(11) CHỨNG VÔ SINH

Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Ăn lâu dài một lượng tỏi vừa phải, có thể nâng cao rất nhiều tỉ lệ có con.

(12) CHỨNG CÓ U Ở BUỒNG VÚ

Đơn thuốc: Tỏi (thái miếng), nén ngải, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Lấy một miếng tỏi đặt lên trên đỉnh u, đem nén ngải cứu đặt lên trên miếng tỏi rồi cứu, lấy cảm thấy nóng đau làm chừng, mỗi ngày vài ba lần.

(13) CHỨNG PHÙ LÚC CÓ CHỮA

1. Chủ trị phù lúc có chữa.

1) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 7 củ hành, 250g bí đao, 1 con cá quả sống (khoảng 250g)

Cách dùng: Đem tỏi (bóc vỏ), hành rửa sạch, đem bí đao gọt vỏ bỏ ruột, cắt miếng, đem cá quả mổ bụng bỏ ruột, rửa sạch sẵn. Đem tất cả bỏ vào nồi, đổ vào một lượng nước vừa phải nấu cho chín nhừ, uống canh ăn cá, mỗi ngày 1 thang, uống liền 7 ngày.

2) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 30g đường đỏ, 100g đậu đen.

Cách dùng: Đem tỏi và đậu đen rửa sạch, đem tỏi thái miếng. Trước hết đổ 500g nước vào nồi đất dùng lửa nhỏ đun sôi, sau đó bỏ vị thuốc nói trên vào, dùng lửa nhỏ đun cho đến khi đậu đen chín nhừ là đem ăn.

3) **Đơn thuốc:** 50 củ tỏi, 250g cá đò gia (một loài cá biển).

Cách dùng: Đem cá đò gia cắt bỏ ruột, rửa sạch, đem tỏi rửa sạch thái miếng, bỏ tất cả vào nồi đất, đổ vào 1 lít nước, đun sôi, rồi để lửa nhỏ nấu canh, thêm vào một ít gia vị, mỗi ngày 1 thang. Chia ra ăn làm 2-3 lần, 7 ngày là một liệu trình.

4) **Đơn thuốc:** 25g tỏi, 3 quả ớt cay đỏ, 150g lạc nhân, 200g đậu đỏ, 250g cá chép đỏ.

Cách dùng: Đem cá chép cạo vẩy bỏ nội tạng, bỏ chung cùng các vị kia vào nồi đất, đổ vào một lượng nước vừa phải,

ninh chín cục như, ăn ấm lúc đói bụng, chia làm 2 lần ăn hết, dùng liền 3-5 ngày.

5) **Đơn thuốc:** 60g thân cây tỏi, một lượng vừa phải ốc ruộng sống.

Cách dùng: Dem ốc ruộng rửa sạch bỏ chung với thân cây tỏi vào nồi, nấu chín, có thể thêm muối, dem canh uống nhạt 1 lần cho hết, mỗi ngày 1 lần, đến khi hết phù thì thôi.

2. Chủ trị phù lúc có chữa do thận hư.

Đơn thuốc: 30g tỏi, 100g đậu đen, 30g đường đỏ.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, thái miếng mỏng, dem đậu đen vò sạch. Rồi đổ vào nồi nửa lít nước trong, dùng lửa nhỏ đun sôi, sau đó bỏ đậu đen, tỏi và đường vào, rồi dùng lửa nhỏ đun cho đến khi đậu đen chín mềm, chia ra làm vài ba lần để ăn, mỗi ngày 1 thang, nói chung uống 5-7 thang là thấy hiệu quả.

Đây là nghiệm phương dân gian.

3. Chủ trị phù lúc có chữa do khí trệ.

Đơn thuốc: 30g tỏi, 125g lạc nhân, 10 quả hồng táo (đại táo).

Cách dùng: Dem lạc rửa sạch, ngâm nước, bóc vỏ lạc, dem táo rửa sạch bỏ hạt, dem tỏi rửa sạch thái thành miếng mỏng. Dem một ít dầu lạc đổ vào nồi đun chín bằng lửa to, bỏ tỏi vào trước rán một chốc, sau đó bỏ lạc, táo vào, và đổ vào 1 lít nước, nấu đến lúc lạc chín như là được. Mỗi ngày 1 thang, chia ra ăn làm 2- 3 lần, 7-10 ngày là một liệu trình.

4. Chủ trị phù chân, đi đái ngắn và ít lúc có chữa.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 400g cá chép, 200g đậu đỏ, 10g trần bì.

Cách dùng: Dem cá mổ bụng bỏ tạp vật, rửa sạch, dem tòi bóc vỏ. Bỏ 4 vị vào nồi, thêm nước vào nấu chín như, ăn cá, uống canh, một ngày 3 lần, ăn uống hết.

5. Chủ trị phù lúc có chữa, hành động khó khăn.

Đơn thuốc: 15g tòi, 30g rễ ớt cay, 250g ruột lợn.

Cách dùng: Dem rễ ớt cay tươi rửa sạch thái nhỏ dem ruột lợn rửa sạch cắt thành khúc. Bỏ rễ ớt, ruột lợn cùng tòi vào nồi, đổ thêm nước nấu chín để ăn. Mỗi ngày 1 thang, uống liền vài ba thang.

(14) CHỨNG HUYẾT ÁP CAO LÚC CÓ CHỮA

1) **Đơn thuốc:** 30g tòi, 100g đường đỏ, 30g đậu đỏ, 30g rau dền tím.

Cách dùng: Dem tòi rửa sạch, bóc vỏ, đánh dập, bỏ chung với ba vị kia, cùng sắc, mỗi ngày 1 thang, chia làm 2-3 lần ăn uống hết, có thể làm liên tục một tuần.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tòi vừa phải, 200g đậu ván, một lượng gừng vừa phải.

Cách dùng: Dem tòi giã nát, dem gừng thái nhỏ, dem đậu ván cắt thành hai đoạn sau khi rửa sạch. Dem đậu ván bỏ vào chảo mỡ xào qua, rồi bỏ thêm tòi giã nát, gừng thái, muối và nước vào đun lửa nhỏ, đun cho đến khi gần chín thì chuyển sang đun lửa to xáo đảo một chốc là được.

(15) CHỨNG VIÊM NIỆU ĐẠO LÚC CÓ CHỮA

Đơn thuốc: 12g tòi, 2g hạt dành dành, một ít muối ăn.

Cách dùng: Dem tòi, hạt dành dành, muối ăn bỏ chung giã nát đắp vào lỗ rốn, trên đây vải màn, ngoài dùng băng dính băng lại.

(16) CHÚNG ĐI ỈA CHẢY LÚC CÓ CHỮA

Đơn thuốc: 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi nướng chín rồi ăn.

(17) CHÚNG NHAU THAI KHÔNG RA

Đơn thuốc: 1 củ tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát nhừ, đặt vào huyết dũng tuyến ở gan bàn chân, đợi khi nhau ra rồi, nhanh chóng lấy tỏi ra đem đắp lên huyết bách hội trên đầu.

(18) CHÚNG ĐI LỊ SAU KHI ĐỂ

Đơn thuốc: 36g tỏi, 9g hoắc hương.

Cách dùng: Sắc tỏi và hoắc hương lấy nước chia uống.

(19) CHÚNG TRÚNG GIÓ SAU KHI ĐỂ

Đơn thuốc: 30 nhánh tỏi.

Cách dùng: Lấy 3 bát nước sắc tỏi còn 1 bát, bỏ bã đổ vào họng người bệnh là tỉnh ngay.

(20) CHÚNG KINH GIẬT SAU KHI ĐỂ

Đơn thuốc: 90g tỏi.

Cách dùng: Lấy nước sắc tỏi, bỏ bã, uống ngay.

(21) CHÚNG SA RUỘT SAU KHI ĐỂ

Đơn thuốc: Một nắm tỏi.

Cách dùng: Lấy 3 bát nước sắc tỏi còn một bát rượu, bỏ bã lấy nước xông rửa chỗ đau.

Bị chú: Bài thuốc này chữa chứng sa ruột sau khi đẻ có thần hiệu.

(22) CHỨNG THIẾU SỮA SAU KHI ĐẺ

Đơn thuốc: 200g tỏi, 1kg cá trê sống (hoặc cá nheo)

Cách dùng: Dem cá trê rửa sạch, mổ bụng, bỏ ruột, cắt khúc, đem nồi đun nóng rồi đổ dầu lạc vào, lúc dầu sôi, bỏ tỏi vào rán nửa chín, rồi vớt ra, đem rót dầu ra rán, rồi đổ vào 150g dầu hỗn hợp, lúc dầu sôi, bỏ cá vào rán, lúc cá đã chín một bên rồi thì lật rán bên kia, rán xong cá để cá ra một bên, đổ tương đặc vào chảo rán lại, lúc ra máu đỏ thì thêm nước canh, xì dầu, dấm, đường, tỏi, hành, rượu, gia vị, bột mì chính là được, rồi đem ra ăn.

(23) CHỨNG SA TỬ CUNG

Đơn thuốc: 30g tỏi, 20g bạch tiên bì (vỏ cây bạch tiên Dictamnus dasycarpus), 20g xà sàng tử, 30g bèo tím.

Cách dùng: Dem các vị thuốc nói trên bỏ chung sắc lấy nước rửa âm bộ, mỗi ngày 1 lần, làm liên tục 7 ngày.

(24) CÁC CHỨNG TỔNG HỢP THỜI KỲ MÃN KINH CỦA PHỤ NỮ

1) *Đơn thuốc:* Tỏi, rượu trắng, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, ngâm vào rượu trắng trong 10 ngày, sau đó lấy ra dùng, mỗi ngày trước khi đi ngủ dùng một ít.

2) *Đơn thuốc:* Tỏi không kể số lượng.

Cách dùng: Hàng ngày ăn nhiều tỏi.

VI. KHOA NHI

(1) CẢM MẠO CỦA TRẺ CON

1. Chủ trị đề phòng cảm mạo của trẻ con.

Đơn thuốc: 10g tòi, 20g lá bạc hà, 30g lá ngải cứu, 12g lá đại thanh (lá bọ mẩy), 12g thạch xương bồ.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên bỏ chung, giã nát, bỏ vào trong một cái túi vải, ngày thương cho trẻ con đeo ở trước ngực. Về mùa hè làm để đề phòng cảm mạo.

2. Chủ trị cảm mạo của trẻ con.

Đơn thuốc: 6g tòi, 6g lá bạc hà, 20g lá đại thanh, 12g rễ chùm.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên giã nát như, bỏ vào trong một cái chén nhỏ, cho trẻ con bị bệnh ngửi trong một chốc, mỗi ngày vài ba lần.

3. Chủ trị cảm mạo phong hàn của trẻ con.

Đơn thuốc: 6g tòi, 20g lá đại thanh, 12g rễ cảnh, 6g bạc hà.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát, sắc lấy nước uống.

(2) BỆNH HO HEN CỦA TRẺ CON

1. Chủ trị trẻ con ho lâu không khỏi, đêm không ngủ được.

Đơn thuốc: 20g tòi, 15g mật ong.

Cách dùng: Dem tòi bóc vỏ, giã nát, ngâm vào trong một chén nước sôi trắng, nguội rồi lại đun sôi ngâm 1 giờ nữa, lọc lấy nước, hòa vào mật ong, chia uống 2 lần, mỗi ngày 1 thang.

2. Chủ trị trẻ con ho lâu không khỏi.

Đơn thuốc: 60g tòi, một lượng đường trắng vừa phải.

Cách dùng: Dem tòi bóc vỏ, thái nhỏ, bỏ vào trong 300ml nước sôi để nguội, ngâm trong 10 giờ, lọc lấy nước trong, thêm vào một ít đường trắng. Trẻ con 5 tuổi trở lên, mỗi lần uống 15ml, dưới năm tuổi giảm đi một nửa, cứ 2 giờ uống 1 lần.

3. Chủ trị trẻ con ho do phong hàn.

Đơn thuốc: 15g tòi, 30g bánh quít.

Cách dùng: Dem hai vị thuốc nói trên cắt nhỏ bỏ vào nồi, thêm vào một lượng nước vừa phải đun sôi lọc lấy nước, bỏ bã mỗi ngày 1 thang, chia ra uống 2 lần.

(3) BỆNH HO GÀ CỦA TRẺ CON

1. Chủ trị dự phòng ho gà.

Đơn thuốc: Một lượng tòi vừa phải.

Cách dùng: có 3 cách:

1/ Ăn sống tòi, mỗi ngày 3g, ngày 3 lần, ăn liền 3 ngày.

2/ Dem tòi giã nát, vắt lấy nước, rỏ vào mũi mỗi ngày 2 lần.

3/ Có thể phối chế sirô tòi 50% (tức 50ml nước tòi, 50ml nước đường) mỗi ngày uống 10ml, chia 3 lần uống liền 4 ngày, 5 tuổi trở lên, mỗi ngày uống 20ml.

2. Chủ trị ho gà.

1) **Đơn thuốc:** 1 chiếc mật gà, 20 nhánh tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, trộn đều với mật gà, bỏ vào trong nồi hấp 10 phút, ăn ngay, 2 ngày 1 lần, ăn liền 3-4 lần.

2) **Đơn thuốc:** 30g nước tỏi, 1 cái bánh quít, 30g mật ong.

Cách dùng: Dem hấp chín hai vị sau, cho thêm nước tỏi vào rồi ăn.

3) **Đơn thuốc:** 40g tỏi, 20g hạch đào (quả óc chó), một ít đường trắng.

Cách dùng: Dem hạch đào bỏ vỏ, lấy nhân, sáng và tối, mỗi buổi ăn 3 hạt. Nếu như trẻ con bé quá không nhai được thì dem giã nhỏ bỏ vào nước đun sôi, lấy nước. Rồi dem tỏi bóc vỏ giã nhỏ ngâm vào 250ml nước sôi trong 10 giờ, sau đó dem lọc lấy nước, dem nước hạch đào và nước tỏi trộn với nhau, thêm vào một lượng đường trắng vừa phải. Một ngày 1 thang, chia ra uống 8-10 lần. Đây là lượng dùng một ngày của trẻ con 5-10 tuổi. Trẻ con 1-5 tuổi, có thể dùng 25g tỏi, dưới 1 tuổi dùng 15g tỏi.

4) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi, 1 cái bánh hồng.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát, bỏ vào bánh hồng, nướng lên ăn, mỗi lần 1 cái.

5) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, một lượng mật ong vừa phải, 6 g bách bộ (dây đẹt ác, dây ba mươi)

Cách dùng: Dem tỏi và bách bộ, sắc lấy nửa bát nước rồi dem hòa vào mật ong. Trẻ con trong vòng 1 tuổi dùng 120ml tỏi, trẻ con 2-3 tuổi dùng 180ml.

6) **Đơn thuốc:** 36g tỏi, 6g cát cánh.

Cách dùng: Dem tỏi và cát cánh bỏ chung giã nát, phơi khô nghiền thành bột, mỗi ngày uống 3g với nước sôi nguội.

7) **Đơn thuốc:** 120g tỏi, 9g thiên trúc hoàng (cận động ở đốt một số cây nửa, những cây nửa này bị một loại nấm làm cho chất nước trong cây đọng lại), 60g đường trắng.

Cách dùng: Lấy nước tỏi giã sắc với thiên trúc hoàng lấy nước, rồi hòa đường vào nước thuốc, mỗi ngày uống 3 lần, uống liền 7 ngày.

8) **Đơn thuốc:** 50g tỏi vỏ tím, 100ml nước mật lợn.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát nhừ, thêm nước sôi để nguội vào, lọc lấy 200ml nước, rồi thêm mật lợn vào khuấy đều, mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần 1ml, mỗi lần uống nhiều nhất không được quá 10ml.

9) **Đơn thuốc:** 60g tỏi, 30g lá tì bà (lá cây nhót tây).

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, thái miếng, đem lá tì bà sắc lấy nước, đem tỏi ngâm vào nước sôi trong nửa giờ, lọc lấy nước đổ vào trong nước tì bà, thêm mật ong vào. Trẻ con dưới 5 tuổi uống 6-9ml, 5 tuổi trở lên tăng gấp đôi, cứ 4 giờ uống 1 lần.

10) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi sống, một lượng vừa phải đường trắng.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, lấy nước, đem nước tỏi và đường hòa vào nước sôi, mỗi ngày uống 1-2 lần, uống liền 6-7 ngày.

11) **Đơn thuốc:** 15g tỏi, 6g đường đỏ, 1 lát gừng sống.

Cách dùng: Đem tỏi, đường, gừng bỏ chung, thêm nước, sắc uống, mỗi ngày 3-5 lần.

12) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 20ml sirô trần bì.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, giã nát, dùng vải màn lọc lấy nước, mỗi 10ml nước tỏi thêm vào 70ml nước, rồi thêm sirô trần bì vào khuấy đều cho tan. Mỗi ngày 3 lần, trẻ con dưới 2 tuổi mỗi lần 5ml, từ 2-5 tuổi mỗi lần 8ml, còn nữa mỗi lần 10ml.

13) **Đơn thuốc:** 24g tỏi, hạt bàng đại hải (cây lười ươi hoặc đười ươi) không kể số lượng.

Cách dùng: Đem tỏi giã dập và bàng đại hải ngâm vào nước sôi rồi uống.

14) **Đơn thuốc:** 24g tỏi, 12g bột cam thảo, một lượng vừa phải đường phèn.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên sắc lấy nước, chia uống 3 lần.

15) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ thái thành lát, cứ 30g tỏi dùng 50 thìa canh nước sôi, ngâm trong 10 phút, lọc lấy nước, bỏ bã, rồi thêm đường vào nước thuốc. Mỗi ngày uống 3 lần. Trẻ con 1-2 tuổi, mỗi ngày uống 12-15g, 3-5 tuổi mỗi ngày uống 30-40g, nói chung uống 3-7 ngày là khỏi.

16) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 4,5g bách bộ, 1 cây mã đề tươi.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ rửa sạch, bỏ vào bát giã nát lấy nước, rồi lấy nước sắc bách bộ và mã đề hòa vào nước tỏi, ngày chia ra uống 2 lần.

17) **Đơn thuốc:** 48g tỏi, 6g bách bộ, 6g mã đậu linh (arisflochin debilis)

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên sắc lấy nước uống.

18) **Đơn thuốc:** 60g tỏi, 60g đậu phụ trắng.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát, trộn với đậu phụ trắng, thêm vào một lượng nước vừa phải, bỏ vào nồi nấu cách thủy trong 1 giờ, ăn tỏi, đậu phụ và uống canh, làm liền 3 ngày.

19) **Đơn thuốc:** 3 củ tỏi vỏ tím, 15ml dấm, một lượng vừa phải đường trắng.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ ngoài, thái thành lát, ngâm vào trong một chén nước sôi trắng trong 15 phút, rồi vớt ra,

thêm dấm và đường vào, chia ra uống nhiều lần, uống hết trong 1 ngày.

20) **Đơn thuốc:** 60g tỏi, 80g đường trắng.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, cắt nhỏ, thêm vào 300ml nước sôi để nguội, ngâm trong 10 giờ, sau đó lọc lấy nước rồi thêm đường trắng vào. Trẻ con 5 tuổi, mỗi lần uống 5ml, 5 tuổi trở lên uống 8ml, mỗi ngày uống 5-6 lần.

21) **Đơn thuốc:** 6g tỏi, 1 cái mật gà, 6g lá tì bà, 6g hạt cải củ, 6g lá ngải cứu.

Cách dùng: Dem các vị thuốc trên bỏ chung rang nóng lên, dùng vải màn gói lại, đem là vào ngực và lưng, vào gan bàn chân.

(4) BỆNH BẠCH HẦU CỦA TRẺ CON

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, giã nát đắp vào các huyết dương khê, mi tâm, hợp cốc, khúc trì, kinh cừ, nhân nhên, đồng thời chích 2 huyết thiếu thương cho ra máu, mỗi lần chọn 1-2 huyết thay phiên nhau đắp thuốc.

2) **Đơn thuốc:** Một củ tỏi, một lượng đường đỏ vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát và đường đỏ, hòa vào nước sôi ấm, mỗi ngày 1 thang, uống liền 4-5 ngày.

(5) CHỨNG VIÊM CUỐNG PHỔI MẠN TÍNH CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: 2 củ tỏi.

Cách dùng: Nấu chín ăn, mỗi ngày 3 lần.

(6) BỆNH HEN SUYỄN CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: 500g tỏi, 4 quả trứng gà, 20g bột can xi.

Cách dùng: Đem tỏi thái nhỏ, bỏ vào nồi đáy bằng, thêm vào một ít nước, vừa nấu vừa khuấy, đợi 2 giờ sau khi có dạng giống bùn, thì thêm vào 4 cái lòng đỏ trứng gà, đun bằng lửa nhỏ, rồi lại thêm bột can xi vào, viên thành viên lớn bằng hạt ngô, mỗi ngày ăn 1 hạt.

(7) CHỨNG VIÊM PHỔI CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: 30g tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát như, ngâm vào nước đun sôi trong nửa giờ, bỏ bã, thêm đường trắng vào rồi uống ấm, mỗi ngày 4 lần, uống liền 7 ngày.

(8) CHỨNG PHÙ CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: Tỏi, hành đều với lượng vừa phải, 1 con cá quả (khoảng 500g)

Cách dùng: Đem cá quả mổ bụng, bỏ ruột, rửa sạch, bỏ vào bát, thêm tỏi và hành vào, chớ bỏ muối, đặt vào nồi hấp hấp chín bằng cách thủy, chia ra ăn, lấy lượng vừa phải làm chừng.

(9) CHỨNG NÔN MỬA VI HÀN (do dạ dày bị lạnh) CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: 1 củ tỏi.

Cách dùng: Đem tỏi nấu chín, ăn với mật ong hòa vào nước sôi, hoặc sắc tỏi lấy nước, chia uống nhiều lần, mỗi lần một ít.

(10) CHỨNG VIÊM THẬN CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: 60g tỏi, 24g ốc ruộng, 10g hạt mã đề.

Cách dùng: Đem các vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát, mềm cứng vừa phải, làm thành những chiếc bánh thuốc nhỏ. Lúc dùng, lấy bánh thuốc đắp vào rốn của trẻ con, dùng vải màn dây lại, lấy băng dính băng lại. Mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

(11) CHỨNG TỔNG HỢP BỆNH THẬN CỦA TRẺ CON

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 1 con cá diếc (khoảng 200g), 1g sa nhân.

Cách dùng: Đem cá diếc cạo vẩy, rửa sạch, mổ bụng bỏ nội tạng. Đem tỏi tách nhánh và sa nhân bỏ vào trong bụng cá, hầm cách thủy chín là ăn được.

2) **Đơn thuốc:** 60-90g tỏi, 1 quả dưa hấu khoảng 1,5-2kg.

Cách dùng: Lấy con dao nhọn khoét một cái lỗ hình tam giác trên quả dưa hấu, đem tỏi bóc vỏ, tách nhánh bỏ vào trong quả dưa hấu, lấy vỏ dưa khoét ra đậy miệng khoét lại, hấp chín rồi ăn.

3) **Đơn thuốc:** 5 củ tỏi, 7 củ hành, 1 con cá quả khoảng 350g, 350g dưa hấu, một lượng mì chính vừa phải.

Cách dùng: Đem cá quả bỏ mang, bỏ ruột, rửa sạch, đem dưa hấu bỏ ruột cắt thành miếng, đem hành tỏi thái nhỏ, bỏ chung, thêm nước, hấp chín, chín rồi thêm mì chính vào, không thêm muối. Uống canh, ăn cá. Mỗi ngày 1 thang, uống liền 7 thang.

(12) CHỨNG CAM TÍCH CỦA TRẺ CON

1) **Đơn thuốc:** 9g tòi, 3g thương nhĩ tử (quả ké đầu ngựa)

Cách dùng: Sắc tòi và quả thương nhĩ lấy nước uống, mỗi ngày 1 thang chia uống 2 lần sáng tối.

2) **Đơn thuốc:** 2 củ tòi, 9g hạt mã đề.

Cách dùng: Dem hạt mã đề rang lên, sau dem bỏ chung với tòi giã nát nhừ, dem đắp lên rốn trong khoảng 4 giờ, không được để lâu.

3) **Đơn thuốc:** Một củ tòi, 9g hòa tiêu (còn gọi là mang tiêu, phác tiêu, huyền minh phấn tức muối Natri sulphat thiên nhiên).

Cách dùng: Dem tòi bóc vỏ giã nát, bỏ thêm hòa tiêu vào nghiền chung thành bột mịn, đắp lên trên rốn.

(13) CHỨNG ĐI ỈA CHẢY CỦA TRẺ CON

1. Chủ trị trẻ con đi ỉa chảy.

1) **Đơn thuốc:** 12g tòi, 1 quả trứng gà.

Cách dùng: Dem tòi bóc vỏ giã nát, đập trứng gà lấy lòng trắng, bỏ lòng đỏ. Dem lòng trắng trộn với tòi giã, đắp vào huyệt dũng tuyền.

2) **Đơn thuốc:** 2 củ tòi, 2 cục nhỏ phèn chua bằng hai hạt đậu tương.

Cách dùng: Dem tòi giã nát lọc lấy nước, dem phèn chua nghiền thành bột, bỏ bột phèn chua vào trong nước tòi, uống nuốt hết 1 lần, mỗi ngày 1 lần.

3) **Đơn thuốc:** 1-2 lát tòi.

Cách dùng: Lấy 1-2 lát tòi, bỏ vào trong tro nóng nướng chín, dem giã nát đắp vào rốn, giữ cố định, đắp 1-2 lần là khỏi.

2. Chủ trị đi ỉa chảy, cũng trị lị trắng lị đỏ.

Đơn thuốc: 2-3 củ tỏi, 3 mẫu đinh hương (tức đinh hương), 0,3g xạ hương.

Cách dùng: Dem hai vị sau nghiền thành bột, bỏ chung với tỏi, giã nát, làm thành các viên thuốc to bằng hạt ngô, lấy châu sa bọc ngoài. Dem viên thuốc nạp vào trong rốn của trẻ con. Lấy tay ấn chặt rồi lấy vải nhựa băng kín giữ lại, mỗi ngày thay thuốc một lần, đến khi bệnh khỏi thì mới ngừng thuốc.

3. Chủ trị trẻ con miệng nôn tròn thào.

Đơn thuốc: 3 củ tỏi, 0,3g hùng hoàng.

Cách dùng: Dem hai vị thuốc trên trộn với nhau, giã nát như, chia làm bốn lần, uống với nước sôi ấm, một ngày.

4. Chủ trị ăn cả quả trứng gà bị tích.

Đơn thuốc: Tỏi không kể số lượng.

Cách dùng: Ăn nhiều.

5. Chủ trị đi ỉa chảy do tiêu hóa không tốt.

1) **Đơn thuốc:** 7 củ tỏi, 1 quả dưa hấu.

Cách dùng: Dem tỏi bỏ vào trong quả dưa hấu, lấy giấy bọc lại rồi trát bùn ở ngoài, nướng khô bằng lửa than củi, lấy tỏi ra nghiền thành bột, hòa vào nước rồi uống.

2) **Đơn thuốc:** Một số nhánh tỏi.

Cách dùng: Dem tỏi đặt vào trong lửa nhỏ, nướng cho đến khi có màu vàng, vị thì từ cay biến thành ngọt. Trẻ 1 tuổi mỗi lần ăn 2 nhánh. Trẻ 2 tuổi mỗi lần ăn 4 nhánh, theo đấy mà suy ra, mỗi ngày ăn 2-3 lần.

3) **Đơn thuốc:** 15g đuôi cọng hoa tỏi, 60g sơn tra, một ít đường đỏ.

Cách dùng: Dem sơn tra sao cho đen, thêm đường vào trộn đều, rồi cùng với cọng hoa tòi sắc trong khoảng 30 phút, bỏ bã rồi uống, ngày uống 2-3 lần. Đối với trẻ buồn nôn, nôn mửa, thì thêm 6g trần bì, 2 lát gừng.

4) **Đơn thuốc:** 30g tòi, 1 cái dạ dày lợn.

Cách dùng: Dem dạ dày lợn rửa sạch, cắt thành miếng, đem tòi bóc vỏ ngoài, thêm vào một lượng nước vừa phải rồi nấu chín, thêm vào ít mỡ muối mè chính, mỗi ngày 1 thang, ăn lúc nào cũng được, ăn liền 2 ngày.

5) **Đơn thuốc:** 20g tòi, 20g đường hoặc 20ml sirô trần bì.

Cách dùng: Dem tòi bóc vỏ, rửa sạch, giã nát, lọc lấy nước, cứ 10ml nước tòi thì thêm vào 70ml nước sôi để nguội, rồi thêm vào 20ml sirô, trần bì, hoặc thêm đường, thêm nước sôi để nguội cho đến 100ml, khuấy đều cho tan. Trẻ con dưới 2 tuổi, mỗi ngày 3 lần, mỗi lần 5ml; 2-5 tuổi mỗi lần 8ml, mỗi ngày 3 lần; 5 tuổi trở lên, mỗi lần 10ml, mỗi ngày 3 lần.

(14) BỆNH GIUN, SÁN CỦA TRẺ CON

1. Chủ trị các loại bệnh giun ở đường ruột.

Đơn thuốc: 30g tòi, 30g phỉ tử (hạt thông đỏ hôi), 10g sứ quân tử.

Cách dùng: Dem phỉ tử giã nát, đun sứ quân tử và tòi thái nhỏ, sắc nước, bỏ bã, lấy nước, mỗi ngày 3 lần, uống lúc đói bụng.

2. Chủ trị bệnh giun kim.

1) **Đơn thuốc:** 3-5 củ tòi, 15g đường trắng.

Cách dùng: Dem tòi bóc bỏ vỏ mỏng, bỏ chung với đường rồi giã nát, pha vào một ít nước sôi, sau khi nguội thì uống. Mỗi ngày uống hết 1 lần, cả nước lẫn bã, uống liền 5-7 ngày.

2) **Đơn thuốc:** 20g tỏi, một lượng vừa phải dầu thực vật.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, thêm dầu thực vật vào trộn đều, trước khi đi ngủ, bôi vào xung quanh lỗ đít.

3) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng:

1/ Đem tỏi bóc vỏ, mài lấy nước, hòa vào nước sôi nóng với lượng gấp 2-3 lần nước tỏi, rồi đem rửa ruột.

2/ Lấy 3g tỏi, cắt nhỏ, gói vào màng mỏng làm bằng gạo nếp rồi đem ăn, mỗi ngày 1 lần, ăn liên vài ba ngày.

3/ Đem tỏi mài lấy nước, lúc ăn cơm đem nước tỏi ra ăn như một món gia vị.

4) **Đơn thuốc:** 25g tỏi, 250g sữa bò.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, bỏ vào sữa bò nấu chín thành canh. Ăn ấm.

5) **Đơn thuốc:** Một lượng vừa phải tỏi, một lượng vừa phải vị tăng thảo (còn gọi là vị thảo, mã hoàng thảo *Desmodium caudatum*, có thể dịch là cỏ mùi, hoặc cỏ đĩa).

Cách dùng: Bỏ chung, nấu chín, ăn mỗi lần 2-3 miếng, mỗi ngày ăn 3 lần lúc đói bụng.

3. Chủ trị sán dây.

Đơn thuốc: 9g tỏi, 9g phỉ tử, 4,5g hạnh nhân.

Cách dùng: Đem phỉ tử, hạnh nhân nghiền thành bột, đem tỏi giã nát rồi trộn với bột nói trên, làm thành viên, chia làm 2 lần, uống với nước sôi để nguội.

4. Chủ trị giun móc.

Đơn thuốc: Một lượng tỏi sống vừa phải.

Cách dùng: Nuốt ăn lúc đói bụng.

(15) CHỨNG BÍ ĐÁI CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: 12g tòi, 12g hạt dành dành, một ít muối ăn.

Cách dùng: Dem các vị thuốc trên bỏ chung, giã nát, trải lên giấy, rồi dem dán vào rốn, lâu là khỏi.

(16) CHỨNG PHONG RỖN (chứng uốn ván ở rốn) CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: Một lượng tòi vừa phải.

Cách dùng: Dem tòi giã nát để sẵn. Trước hết lấy vazolin bôi vào rốn, rồi đắp tòi giã lên, trên đặt lá ngải, đốt lá ngải để cứu, cứu đến khi trong miệng có hơi tòi mới thôi. Rồi lại lấy nước tòi rỏ vào mũi.

Bài này là nghiệm phương của người xưa.

(17) BỆNH QUAI BỊ CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: 50g tòi, một ít bột mì.

Cách dùng: Dem tòi bóc vỏ, giã nát như, đem trộn với bột mì, rồi lại đem trộn với dầu vừng, đắp vào chỗ đau, mỗi ngày 1 lần.

(18) BỆNH SỞI KHẮP NGƯỜI CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: 1 củ tỏi sống.

Cách dùng: Dem tỏi giã nát thành bánh, rồi đắp vào huyết dừng tuyến ở gan bàn chân. Lỗ mũi trái ra máu thì đắp bên phải, lỗ mũi phải ra máu thì đắp bên trái, hai mũi đều ra máu thì đắp cả hai bên. Trẻ con từ 1-3 tuổi đắp trong 2 giờ, 4 tuổi trở lên thì đắp 3 giờ.

(19) CHỨNG UNG NHỌT CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: Tỏi, gừng, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem hai vị nói trên bỏ chung, giã nát, đắp lên chỗ đau.

(20) BỆNH CHỐC ĐẦU TRẮNG CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: Một số tỏi vỏ tím.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ rửa sạch, giã nát thành tương lọc lấy nước. Sau khi cạo đầu trẻ bị bệnh, lấy nước ấm và xà phòng gội sạch đầu và lau khô, bôi nước tỏi từ bốn phía xung quanh vùng nấm vào trong, hàng ngày sáng một lần, tối một lần. Nói chung 7-10 ngày là có hiệu quả, trong vòng 40 ngày là khỏi, một liệu trình là 15 ngày.

(21) BỆNH CHỐC ĐẦU VÀNG CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: Tỏi, hành, mật ong, đều với lượng bằng nhau.

Cách dùng: Đem 3 vị nói trên bỏ chung giã nát nhừ, đựng vào bình. Lúc dùng thì cạo sạch tóc trên đầu của trẻ bị bệnh, dùng nước ấm và xà phòng gội sạch đầu, sau đó bôi thuốc, 3 ngày thay thuốc một lần.

(22) BỆNH CHỐC LỖ CÓ MỦ VÀNG CỦA TRẺ EM

Đơn thuốc: Thân cây tỏi, thân cây đậu Hà lan, mỗi loại một nắm.

Cách dùng: Đem 2 loại nói trên sắc lấy nước, rửa chỗ đau, mỗi ngày 1 lần, rửa liên một tuần lễ là khỏi.

(23) CHỨNG ÂM SỨC (cơ âm bộ) CỦA TRẺ EM

1) **Đơn thuốc:** Tỏi, lưu huỳnh, ngô thù du, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem lưu huỳnh và ngô thù du với lượng bằng nhau, nghiền thành bột, sau khi rây lấy bột mịn đều, đem trộn với tỏi, giã nát như cao rồi đắp vào huyết trong rốn của trẻ bị đau, trên đây vải màn, ngoài dùng băng dính dán lại. Mỗi ngày thay thuốc 1 lần, đắp thuốc đến khi bệnh khỏi mới thôi.

2) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 3g hồ tiêu trắng, một ít muối ăn, một cục nhỏ cơm nguội.

Cách dùng: Trước hết đem hồ tiêu trắng nghiền thành bột, đem bột hồ tiêu trộn với tỏi và muối ăn rồi giã nát, rồi lại thêm cơm nguội vào, giã đến cục nát, làm thành những chiếc bánh tròn nhỏ, bỏ vào trong lồng hấp chín, lấy một bánh thuốc đắp vào giữa lỗ rốn của trẻ bị đau, trên lấy vải màn đắp lại, rồi dùng băng dính băng lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần, đắp đến khi khỏi mới ngưng thuốc.

(24) CHỨNG KHÓC ĐÊM CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 2g nhũ hương.

Cách dùng: Đem tỏi nướng chín, bỏ chung với nhũ hương, nghiền thành bột, làm thành thuốc viên lớn bằng hạt cải, mỗi lần 7 hạt uống với sữa.

Bài thuốc này dùng thích hợp cho trẻ con khóc đêm do tì hàn.

(25) BỆNH LỊ CỦA TRẺ CON

1. Chủ trị lị có vi khuẩn.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải, 50g đường trắng.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, giã nát, dùng vải màn lọc lấy nước, cứ 10ml nước tỏi thêm vào 50g đường rồi thêm nước sôi để nguội vào cho đến 100ml. Khuấy đều làm cho đường tan. Trẻ con dưới 2 tuổi mỗi ngày 3 lần, mỗi lần 5ml; từ 2-5 tuổi, mỗi lần 8ml, mỗi ngày 3 lần. Trẻ con 5 tuổi trở lên, mỗi lần 10ml, mỗi ngày 3 lần.

2) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 500g rau sam tươi, hành, gừng, muối ăn, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, giã nát như, dem rau sam rửa sạch, cắt đoạn, bỏ vào nồi luộc chín vớt ra cho khô nước, dem hành rửa sạch thái thành lát, dem gừng rang thơm nghiền thành bột dem tỏi giã, rau sam, gừng, hành muối bỏ vào đĩa trộn đều rồi dem làm thức ăn.

3) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi, 5-6 quả ô mai.

Cách dùng: Dem tỏi, ô mai sắc thành nước đặc uống lúc đói bụng, mỗi ngày 2 lần.

4) **Đơn thuốc:** 30g tỏi, 60g củ cải.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, giã nát, dem củ cải sắc lấy nước, bỏ bã, nhân lúc nước còn nóng hòa tỏi giã vào, chia ra uống 2-3 lần, mỗi ngày 1 thang cho đến khi khỏi bệnh mới thôi.

2. Chủ trị có vi khuẩn cấp tính.

1) **Đơn thuốc:** 10g tỏi vỏ tím, 2g cam thảo, 6g kim ngân hoa.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, giã nát, ngâm vào nước sôi cùng với cam thảo và kim ngân hoa, thêm vào một lượng đường trắng vừa phải, dùng làm thức uống.

2) **Đơn thuốc:** 24g tỏi, 15-30g đậu xị nhạt.

Cách dùng: Dem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, bỏ chung với đậu xị, giã nát như, bỏ vào trong bát rồi đặt vào nồi hấp chín bằng

cách thủy, mỗi ngày 1 thang, chia uống hết trong 1-2 lần, uống liền 5-7 thang.

(26) BỆNH BÁNG (có cục trong bụng) CỦA TRẺ CON

Đơn thuốc: 1,5g tòi, 10g phượng tiên hoa đỏ chót, 3,5g hùng hoàng.

Cách dùng: Bỏ chung các vị thuốc đem giã thành cao, phết cao lên trên một miếng vải màn, dán vào rốn của trẻ bị báng, ngoài dán vải nhựa để giữ lại. Mỗi ngày 1 lần, cho đến khi bệnh khỏi thì thôi.

VIII. KHOA U BƯỚU

(1) U ÁC TÍNH

1. Chủ trị các loại u bướu ác tính.

Đơn thuốc: Thuốc tiêm tòi.

Cách dùng: Mỗi lần dùng 25ml thuốc tím, 5ml thuốc tiêm Glucoza 10% tiêm vào tĩnh mạch, mỗi ngày 1 lần, 2 tháng là một liệu trình.

2. Chủ trị u ung thư.

Đơn thuốc: Dầu tòi dễ bay hơi.

Cách dùng: Uống quanh năm.

3. Chủ trị các loại ung thư.

1) **Đơn thuốc:** 5ml nước tòi cất, một lượng vừa phải procain 2%.

Cách dùng: Dem trộn hai thứ làm thành thuốc tiêm, mỗi ngày tiêm 3 lần vào cơ bắp.

2) **Đơn thuốc:** 1ml thuốc sữa tòi, 2ml procain 2%.

Cách dùng: Dem trộn hai thứ làm thành thuốc tiêm, mỗi ngày tiêm 2 lần vào cơ bắp.

(2) UNG THƯ THỰC QUẢN

1) **Đơn thuốc:** 100g tòi, 200ml dấm, một lượng vừa phải hẹ (dem hẹ rửa sạch, giã nát lấy nước)

Cách dùng: Dem nấu chín tòi và dấm, ăn tòi uống canh. Nếu nôn ra nhiều nước dãi thì uống thêm nửa bát nước hẹ. Mỗi ngày 1 thang.

Đây là một bài thuốc dân gian, có hiệu quả nhất định đối với điều trị ung thư thực quản, nhưng phải kiên trì uống thuốc lâu dài.

2) **Đơn thuốc:** Tòi, trần bì, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Dem hai vị giã nát thành cao, làm thành viên lớn bằng quả anh đào, mỗi lần nhai 1-2 viên với nước trắng.

3) **Đơn thuốc:** 2 củ tòi, 10 quả đại táo, 12g đảng sâm, 6g trần bì, 1 con cá diếc to đang sống.

Cách dùng: Dem cá diếc, mổ bụng, bỏ ruột, rửa sạch, dem tòi thái nhỏ, bỏ vào bụng cá, lấy giấy gói lại, ngoài bọc bùn, dem nướng tồn tính, nghiền thành bột, mỗi lần 3g uống với nước sắc của đại táo, đảng sâm và trần bì, mỗi ngày 1 thang, uống thường xuyên.

Bài này cũng dùng để chữa ung thư dạ dày.

4) **Đơn thuốc:** 20g tòi, một con cá quả to khoảng 500g trở lên, 30g đậu đỏ.

Cách dùng: Dem cá quả cạo vẩy, mổ bụng, bỏ ruột, rửa sạch, đem bỏ tỏi và đậu đỏ vào bụng cá, dùng giấy thô dày gói lại mấy lớp, đem ngâm thấm trong nước, vùi vào bếp tro nung chín, lấy ra ăn nhạt, hoặc cho thịt cá vào một ít dấm đường, một ngày chia ra vài ba lần ăn hết, ăn liền vài ba ngày.

Bài này cũng dùng để chữa gan xơ cứng, ung thư gan.

5) Đơn thuốc: Một lượng tỏi vừa phải, một con cá diếc sống 150g trở lên.

Cách dùng: Dem cá cạo vẩy, mổ bụng, bỏ ruột, rửa sạch đem tỏi thái nhỏ, bỏ đầy bụng cá, dùng mấy lớp giấy gói lại và lấy bùn bọc kín đem nướng tồn tính, bóc bỏ bùn, nghiền thành bột, bỏ vào bình để sẵn. Lúc dùng, uống với nước cơm, mỗi lần 3g, mỗi ngày uống 2-3 lần.

(3) UNG THƯ GAN

1. Chủ trị gan xơ cứng, ung thư gan.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 1 con cá quả, 100g bí đao, 1 củ hành, một lượng muối vừa phải.

Cách dùng: Dem cá cạo vẩy, mổ bụng, bỏ ruột, rửa sạch, thêm vào bí đao, tỏi, hành, muối ăn, nấu chín, uống nước canh, ăn cá. Mỗi ngày 1 thang, uống liền 3-7 ngày.

2. Chủ trị ung thư gan, đau đốn, ngày đêm không ngủ được.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 3 con cóc.

Cách dùng: Dem cóc bóc lấy da, đem tỏi giã nhỏ bôi lên da cóc, rồi đem đắp vào chỗ đau.

(4) UNG THƯ DẠ DÀY RUỘT

1. Chủ trị ung thư đường tiêu hóa.

Đơn thuốc: 1/2 thìa nước tỏi, 1/2 thìa bột trần bì sao, 1 thìa đường phèn.

Cách dùng: Bỏ các vị trên vào cháo nếp, khuấy đều, ăn hết 1 lần.

2. Chủ trị ung thư ruột.

Đơn thuốc: Nước ngâm từ tỏi 5%.

Cách dùng: Dùng 100ml nước tỏi, để thịt ruột bảo lưu, mỗi ngày làm 1 lần.

3. Chủ trị ung thư dạ dày lúc đầu.

Đơn thuốc: 1 củ tỏi, 1 con cá diếc to đang sống.

Cách dùng: Đem cá diếc cạo vẩy, mổ bụng, bỏ ruột, rửa sạch, đem tỏi thái thành miếng, bỏ đầy bụng cá, lấy giấy gói lại và lấy bùn bọc kín, nướng tồn tính, nghiền thành bột, uống 5g với nước cơm, mỗi ngày 2-3 lần.

4. Chủ trị ung thư dạ dày.

Đơn thuốc: 250g tỏi sống, 1250ml rượu cao lương (lúa miến)

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, ngâm vào trong rượu cao lương, rượu ngập cao hơn mặt tỏi 1/3 là vừa, ngâm độ 1 năm. Sáng tối mỗi buổi uống 1 chén nhỏ lúc đói bụng.

(5) UNG THƯ DA

Đơn thuốc: Tỏi sống không kể số lượng.

Cách dùng: Đun tỏi già nát thành hồ, đắp vào chỗ đau, ngoài lấy vải màn dày lại, dùng băng dính băng lại, cứ 2-3 ngày thay thuốc 1 lần.

(6) UNG THƯ PHỔI

1. Chủ trị ung thư phổi.

1) **Đơn thuốc:** 10g tỏi tươi bóc vỏ, 6g bột lưu huỳnh, 3g bột nhục quế, 3g băng phiến.

Cách dùng: Đem tỏi giã nát thành dạng cao, rồi đem trộn đều với ba vị sau, sau đó đem phết lên trên hai miếng vải màn, đắp vào huyệt dũng tuyền ở hai bàn chân, cách ngày thay thuốc 1 lần. Để đề phòng da nổi bóng, có thể bôi một ít parafin hoặc các loại mỡ vào bàn chân.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tỏi vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi ép vắt lấy nước, mỗi lần uống 10-30ml, mỗi ngày 2 lần.

3) **Đơn thuốc:** Tỏi, phổi lợn, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Đem tỏi thái miếng xào với phổi lợn để ăn, không kể nhiều ít, ăn thường xuyên.

2. Chủ trị ung thư phổi ho ra máu.

Đơn thuốc: 30g tỏi vỏ tím, 60g gạo tẻ.

Cách dùng: Đem tỏi bóc vỏ, bỏ vào nước đun sôi trong 1 phút, rồi vớt ra, bỏ gạo vào nước tỏi nấu cháo, sau đó đem tỏi bỏ vào cháo, đun hơi sôi là ăn được.

(7) UNG THƯ VÚ

1) **Đơn thuốc:** Tỏi sống không kể số lượng.

Cách dùng: Kiên trì ăn hàng ngày.

2) **Đơn thuốc:** 50g xuyên bối mẫu, tỏi, ngư thuận thảo (trạch tả), hương phụ (cỏ gấu), hoa phù dung, hoa cúc, đều với lượng vừa phải.

Cách dùng: Trước hết đem xuyên bối mẫu sắc lấy nước uống, rồi đem 5 vị sau giã nát, đắp vào chỗ đau.

3) **Đơn thuốc:** 20g tòi, 60g tiên nhân chương (xương rồng), 30g sơn từ cô (còn gọi là thổ bối mẫu, thảo bối mẫu *Iphigenia indica*), 60g rễ huyết kiến sâu.

Cách dùng: Đem các vị trên giã nát như, đắp vào chỗ cục sưng đau ở buồng vú, lấy vải màn dầy lại, dùng băng giữ lại, mỗi ngày thay thuốc 1 lần.

(8) BỆNH CỔ TRƯỞNG TÍNH UNG THƯ

Đơn thuốc: Một lượng tòi vừa phải, 9g chích cam toại, 9g sa nhân.

Cách dùng: Đem hai vị sau bỏ chung nghiền thành bột, đem tòi giã nát, trộn với bột trên, thêm nước làm thành dạng hồ, đem đắp vào rốn.

(9) CHỨNG Ế CÁCH (ung thư thực quản)

Chứng ế cách phần nhiều chỉ chứng đói muốn ăn, nhưng ăn vào thì tắc nghẽn ở khoảng giữa cuống họng và màng chắn, hoặc chưa vào dạ dày đã có đờm nước dãi kèm thức ăn đẩy trở ra.

1. Chủ trị ế cách.

1) **Đơn thuốc:** Một lượng tòi vừa phải.

Cách dùng: Đem tòi ngâm vào trong dấm gạo, thời gian ngâm càng lâu càng tốt, uống nước ngâm và ăn nhiều tòi.

2) **Đơn thuốc:** Một lượng tòi vừa phải, 1 con cá diếc to (dùng cá tự chết, cá còn sống không có hiệu quả).

Cách dùng: Dem cá mổ bụng, bỏ hết ruột, để vẩy lại. Dem tỏi bóc vỏ, cắt nhỏ, bỏ vào bụng cá, khếp bụng cá lại, dùng giấy ướt gói lại mấy lớp, rồi dùng vỏ đay quấn lại, lại dùng bùn trát dày cho chắc, đem phơi nắng hơi khô, rồi lấy lửa than cám nướng chín, lấy ra, bỏ vẩy và xương, dùng thuốc "bình vị tán" giã nhỏ, làm thành viên lớn bằng hạt ngô, đem phơi nắng cho khô, mỗi lần nuốt 30 viên, với cơm không.

2. Chủ trị ế cách buồn nôn.

Đơn thuốc: 3 củ tỏi vỏ tím, 500g gừng sống, 500g đường đỏ.

Cách dùng: Dem tỏi nướng chín bằng lửa than rồi bóc vỏ, bỏ thêm gừng sống tươi và đường đỏ vào, giã nát nhừ, đựng vào bình sứ, đậy kín, đào ở chỗ tối trong nhà ở phía nam một cái hố sâu 1m, đem chôn bình sứ vào đấy. Bảy ngày sau lấy ra dùng. Hàng ngày 2 buổi sáng, tối, trước khi ăn cơm, lúc còn đói bụng, uống 1 lần. Mỗi lần uống 50g, uống liên tục.

(10) BỆNH BÁNG

1. Chủ trị báng.

1) **Đơn thuốc:** 7 củ tỏi, 50g đại hoàng, 50g phác tiêu.

Cách dùng: Dem ba vị thuốc nói trên bỏ chung giã nát, đắp vào chỗ đau, lấy mỡ hết báng làm mức.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, vẩy tê tê, lá kỳ ngải, với lượng bằng nhau.

Cách dùng: Dem vẩy tê tê rửa sạch, đặt lên nửa viên ngói để sấy, rồi nghiền thành bột, đem lá kỳ ngải trộn đều rồi bỏ chung với tỏi giã nát, đắp vào chỗ đau, thời gian cháy hết một cây hương là vừa.

3) **Đơn thuốc:** Tỏi, lá ngọc trâm (*Hosta plantaginea*), vẩy tê tê, đều với lượng vừa phải, một ít dấm ngon.

Cách dùng: Đem ba vị thuốc trên bỏ chung giã nát, thêm dấm vào thành bánh, theo kích thước của bánh mà đắp thuốc, thời gian cháy hết hai cây hương là vừa.

Bài này chữa cho người có thân thể cường tráng.

2. Chủ trị báng ở dưới sườn.

1) **Đơn thuốc:** 1 củ tỏi bóc vỏ, 3g hoàng đơn, 3g phiên mộc miết (còn gọi là mã tiền, củ chi) sấy khô nghiền thành bột.

Cách dùng: Làm thành bánh, đắp lên rốn, trên dùng băng dính dán lại. Đợi đến khi trong miệng bốc mùi tỏi, thì lấy nước bỏ đi. Nếu như chưa khỏi, cứ cách 3 ngày đắp thuốc một lần.

Phụ chú: Cũng có thể đem thuốc đắp lên huyết thực thương và huyết lương môn.

2) **Đơn thuốc:** Tỏi, phác tiêu, a ngù, với lượng bằng nhau.

Cách dùng: Đem 3 vị trên bỏ chung, giã nát, làm thành hai cái bánh. Một cái đắp lên lỗ rốn, cái kia đắp lên mặt báng, lấy vải màn dầy lại, dùng băng dính băng lại, cứ cách 3 ngày thay thuốc một lần, cho đến khi khỏi thì thôi.

3. Chủ trị báng ở dưới sườn trái.

Đơn thuốc: 0,45g xạ hương, 7 củ tỏi, hai con rết lớn nghiền thành bột, 3g ngân chu (tức sunfua thủy ngân), 6g a ngù, 7 cái nhân hạt dưa hấu đen.

Cách dùng: Đem các vị thuốc trên giã nát như, làm thành viên, lấy hoàng đơn bọc ngoài, đem phết lên vải xanh, rồi đắp lên chỗ trên không xương mông, đắp khoảng chừng 30 phút. Bệnh nhẹ thì đắp một lần, bệnh nặng thì đắp 2 lần. Nói chung là khỏi bệnh. Nếu qua 20 ngày mà chưa khỏi, hoặc chưa trừ được tận gốc, thì có thể đắp thuốc thêm một lần nữa. Ba mươi phút sau khi đắp thuốc, lúc trong mũi người bệnh ngửi thấy có mùi tỏi, thì lấy thuốc bỏ đi, nếu chỗ đắp thuốc thấy có nổi bóng, thì lấy kim bạc chích vỡ.

CHƯƠNG BA

THUỐC PHA CHẾ TỪ TỎI

1. Thuốc tiêm tỏi.

1) *Cách chứng bệnh thích ứng:* Ho gà, viêm phổi, viêm cuống phổi, cảm cúm, lỵ tính vi khuẩn, viêm ruột, thương hàn. Dùng ngoài để chữa chứng trich trùng ở âm đạo.

2) *Đơn pha chế:* 300g tỏi tím, một lượng vừa phải thuốc tiêm procain 0,5%.

3) *Cách pha chế và cách dùng:* Đem tỏi thái thành miếng, giã nát nhừ, để trong 2 giờ, sau đó dùng vải gói lại, ép lấy nước, bã bỏ vào ngâm trong một ít nước trong 4 giờ, rồi lại ép lấy nước, đem trộn nước ép của hai lần ép rồi đem đặt vào bình cất, thêm nước, gia nhiệt, giảm áp để cất, cất đến khi ra nước trong suốt không có màu, và gần như không có mùi thì thôi (bã thành dạng cao màu hơi nâu), thêm nước vào để điều tiết, cốt thành nước cô đặc 20%, bỏ vào procain 0,5% làm cho hòa tan ra, lọc, để ở nhiệt độ 100°C trong 30 phút để diệt khuẩn là được. Tiêm cơ bắp, liều lượng mỗi lần: 1 tuổi 2ml; 2-3 tuổi 2,5ml; 4-6 tuổi 3ml, 7-10 tuổi 4,5ml; người lớn 5-10ml.

4) Những việc cần chú ý:

a) Khi tiêm, phải chuẩn bị sẵn thuốc phó thận tổ, để đề phòng phản ứng của procain, cũng có thể làm thử nghiệm phản ứng của procain trước.

b) Thuốc này nên cất ở chỗ mát lạnh, ở nhiệt độ 2-4° là tốt nhất.

2. Thuốc tiêm nước tỏi ngâm 10%.

1) *Các chứng bệnh thích ứng:* Các chứng viêm cấp tính, áp xe, tứ chi bị thương ở ngoài, và bụng sau khi phẫu thuật.

2) *Đơn pha chế:* Một lượng vừa phải tỏi, một lượng vừa phải procain 3%.

3) *Cách pha chế:* Trước hết lấy nước rửa sạch tỏi, đem hong khô trong bóng râm, rồi bóc vỏ ngoài, sau đó đem ngâm vào trong cồn 75% trong 20 phút, rồi lấy ra, dùng dao thái nhỏ, bỏ vào trong bát giã nhỏ, dùng vải màn để lọc lấy 10ml nước lọc, thêm vào 80ml nước muối đẳng thẩm, 10ml procain 3%, phân biệt bỏ vào lọ penixilin không là thành nước tỏi ngâm 10%.

4) Những việc cần chú ý:

a) Trong quá trình pha chế, cần phải chú ý công tác sát trùng diệt khuẩn các dụng cụ tiêm. Không cần phải tiến hành diệt khuẩn bằng hơi cao áp.

b) Vì trong thuốc tiêm có thêm procain ngừa đau vào, vì vậy trước khi tiêm, nên tiến hành thử nghiệm phản ứng.

3. Thuốc tiêm dầu tỏi.

1) *Các chứng bệnh thích ứng:* Xem ở thuốc tiêm tỏi.

2) *Đơn pha chế:* 15ml dầu tỏi, 150ml thổ ôn-80, một ít nước dùng để tiêm, một lượng vừa phải dung dịch hydroxit natri 10%.

3) Cách pha chế và cách dùng:

Đem dầu tỏi và thổ ôn-80 trộn đều, thêm vào một ít nước dùng để tiêm, dùng dung dịch hydroxit natri 10% điều tiết đến pH 8-11,2, đun sôi trong 15 phút, để nguội, rồi bỏ vào tủ lạnh

cát qua đêm, trước hết lọc qua hai lớp giấy, rồi tinh lọc đến khi trong, diệt khuẩn 30 phút ở nhiệt độ 100°C. Tiêm vào bắp thịt, mỗi lần 4ml, mỗi ngày 1 lần, 15-20 ngày là một liệu trình.

4. Nước ngâm tỏi.

1) *Các chứng bệnh thích ứng:* Mụn, nhọt, lở loét, viêm tuyến sữa có mủ, vết thương nhiễm trùng.

2) *Đơn pha chế:* Tỏi (vỏ trắng, vỏ tím hoặc tỏi mới, tỏi cũ đều được cả) không định số lượng.

3) *Cách pha chế và cách dùng:*

Đem tỏi bóc vỏ rửa sạch, giã thành dạng hồ, mỗi 10g tỏi thêm vào 100ml nước, ngâm sau 4 giờ là thành nước ngâm tỏi 10%. Trước khi dùng lọc bỏ bã, lấy vải màn chấm vào nước ngâm tỏi, đắp ướt vào chỗ đau, mỗi ngày hoặc cách một ngày 1 lần.

5. Sirô tỏi (a)

1) *Các chứng bệnh thích ứng:* Có công dụng kháng khuẩn tiêu viêm, ngừng ho, khử đờm, có tác dụng điều trị tốt đối với các chứng ho nhiều đờm, ho lâu, ho nóng.

2) *Đơn pha chế:* 110g tỏi sống bóc vỏ, 200g dấm gạo, 100g đường đỏ.

3) *Cách pha chế và cách dùng:*

Đem tỏi giã nát, ngâm vào trong dấm gạo, rồi thêm đường đỏ vào, ngâm trong 10 ngày, bỏ bã đi là thành. Mỗi lần uống 10ml, mỗi ngày 2-3 lần.

6. Sirô tỏi (b)

1) *Các chứng bệnh thích ứng:* Ho gà, viêm phổi, viêm cuống họng, cảm cúm, lỵ có vi khuẩn, viêm ruột, thương hàn. Dùng ngoài để chữa chứng trich trùng ở âm đạo.

2) *Đơn pha chế*: 500g tỏi, 300ml sirô đường đơn (monosaccharide) 2ml axit axêtic, một lượng vừa phải nước cất.

3) *Cách pha chế và cách dùng*: Đem tỏi bóc vỏ rửa sạch giã nát, ép lấy nước, chia lượt thêm sirô đường đơn vào, nghiền đều, rồi thêm vào axit axêtic và một lượng vừa phải nước cất, pha loãng thành 800ml, rồi sau đó nước tỏi ép vào, thêm nước cất vào cho đến 1000ml là được. Mỗi một 100ml chứa một lượng thuốc tương đương với 50g thuốc sống tỏi. Mỗi lần uống 10ml, mỗi ngày 3 lần.

7. Sirô tỏi (c).

1) *Các chứng bệnh thích ứng*: Nhiễm trùng đường ruột.

2) *Đơn pha chế*: 50g tỏi vỏ tím (bóc vỏ), một lượng vừa phải sirô.

3) *Cách pha chế và cách dùng*: Đem tỏi giã nát ngâm vào trong 100ml nước sôi để ấm 38°C trong 2 giờ, sau đó dùng vải màn lọc lấy nước rồi thêm vào một lượng sirô vừa phải. Thuốc mới pha chế để vào tủ lạnh một tuần. Người lớn uống mỗi lần 20-30ml, cứ 4-6 giờ là 1 lần, lấy khỏi bệnh làm mức.

8. Sirô tỏi 20% (d)

1) *Các chứng bệnh thích ứng*: Bệnh lỵ có vi khuẩn.

2) *Đơn pha chế*: 100% nước tỏi vỏ tím 20%, 40% nước chè lá 20%, 60% sirô.

3) *Cách pha chế và cách dùng*: Căn cứ theo tỉ lệ trên mà pha chế là thành. Người lớn uống mỗi lần 10-15ml, trẻ con 10 tuổi trở lên mỗi lần 10ml, trẻ con 10 tuổi trở xuống mỗi lần 5ml, trẻ con 2-3 tuổi mỗi lần 2,5ml.

9. Dung dịch dầu tỏi.

1) *Các chứng bệnh thích ứng*: Ung thư da, vết thương sung mủ ở những bộ phận trên bề mặt nông.

2) *Đơn pha chế*: Dầu tỏi bốc hơi và nhị-giáp-cơ-á-phong, đều với lượng vừa phải.

3) *Cách pha chế và cách dùng*: Đem dầu tỏi dùng nhị-giáp-cơ-á-phong làm dung, mỗi pha chế thành dung dịch với nồng độ nhất định là được. Dung dịch dầu tỏi là mỗi 100ml chứa 10ml dầu bốc hơi của tỏi. Dùng ngoài mỗi ngày 2-3 lần.

10. Thuốc sữa tỏi.

1) *Các chứng bệnh thích ứng*: Viêm tai giữa có mủ mạn tính.

2) *Đơn pha chế*: 20ml nước tỏi, 5g gôm arabic, 2g muối procain 1%, 75ml dầu thầu dầu.

3) *Cách pha chế và cách dùng*: Đem nước tỏi, gôm arabic (nghiền nhỏ), procain trộn đều thành dung dịch dạng keo, sau từ từ thêm dầu thầu dầu vào, vừa thêm vừa xay nghiền theo một hướng, cho đến khi thành dịch dạng sữa màu vàng nhạt thì thôi, đem cất vào tủ lạnh, có thể giữ được 1 tuần. Thuốc sữa tỏi là thuốc hỗn hợp dạng đường trấp tỏi 20%. Rỏ vào trong lỗ tai, mỗi lần 1-2 giọt, mỗi ngày 3 lần.

11. Thuốc viên tỏi.

1) *Các chứng bệnh thích ứng*: Các bệnh nhiễm trùng thường thấy hoặc các bệnh nhiễm vi rút.

2) *Đơn pha chế*: Một lượng vừa phải tỏi, một lượng vừa phải phụ liệu, một ít thuốc mỡ.

3) *Cách pha chế và cách dùng*: Đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, phơi khô, giã nát như, trải mỏng một lớp trong đĩa sứ, sấy khô dưới nhiệt độ dưới 60°C, luôn luôn đảo khuấy, sau khi nguội đem nghiền nhỏ, thêm vào một lượng phụ liệu vừa phải, rây lấy bột với rây 60 mắt, làm thành hạt, sấy khô, thêm thuốc mỡ vào, ép thành viên dẹt là được. Viên tỏi nặng mỗi viên 0,5g trong đó có 0,4g bột tỏi. Mỗi lần uống 2-3 viên, mỗi ngày 3 lần.

12. Thuốc bột tỏi.

1) *Các chứng bệnh thích ứng:* Các bệnh nhiễm trùng ngoại khoa, viêm ruột nội khoa, lỵ ...

2) *Đơn pha chế:* 1 phần tỏi, 2 phần axêton.

3) *Cách pha chế và cách dùng:* Đem tỏi bóc vỏ giã nát nhừ, rồi thêm vào một lượng axêton lớn gấp đôi thể tích tỏi, rồi lại thêm vào nước đá khô, vừa thêm vừa do nhiệt độ, không được dưới -40°C , để lạnh 30 phút, rút không khí rồi lọc, ép vắt tỏi, đem tỏi lát một lớp mỏng lên đĩa sứ, đặt vào thùng sấy, dùng nhiệt độ khoảng 40°C để sấy khô, sau khi khô nghiền thành bột tỏi. Mỗi lần uống 2g, mỗi ngày uống 3 lần. Cũng có thể đựng bột tỏi vào túi keo để uống (làm viên con nhộng).

13. Thuốc cao tỏi.

1) *Các chứng bệnh thích ứng:* Nói chung các vết thương nhiễm trùng cấp tính ngoại khoa.

2) *Đơn pha chế:* Tỏi vỏ tím, thuốc mỡ, đều với lượng vừa phải.

3) *Cách pha chế và cách dùng:* Đem tỏi vỏ tím bóc vỏ, với thao tác vô trùng nghiền thành hồ tỏi, cứ mỗi 10g thêm vào 100g thuốc mỡ, trộn đều là thành. Lúc dùng đem thuốc cao bôi lên vải màn đắp vào chỗ đau, hoặc lấy một lượng thuốc cao vừa phải đắp đầy vào miệng vết thương, mỗi ngày hay cách ngày thay thuốc 1 lần.

14. Rượu tỏi 25% (a)

1) *Các chứng bệnh thích ứng:* Bệnh động mạch vành tim, các bệnh biến mạch máu khác như nghẽn mạch máu não và xơ cứng động mạch.

2) *Đơn pha chế:* 25g tỏi, 100mg rượu trắng.

3) *Cách pha chế và cách dùng* : Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, bỏ vào trong rượu trắng, bịt kín miệng bình, cất 1 tuần lễ, rồi đem ra dùng mỗi lần uống 25-50ml, mỗi ngày 1-2 lần. Có thể tùy theo tình hình cụ thể của người bệnh mà châm chước tăng giảm lượng dùng và lần dùng.

15. Rượu tỏi (b).

1) *Chứng bệnh thích ứng*: Chứng mất ngủ.

2) *Đơn pha chế*: Tỏi, rượu, đường phèn, đều với lượng vừa phải.

3) *Cách pha chế và cách dùng*: Chuẩn bị một cái bình miệng rộng, hoặc là một cái vò rượu, đem tỏi bóc vỏ bỏ vào trong đó, tỏi đầy đến 7 phần bình. Đường phèn thì bỏ vào xen kẽ với tỏi. Rót rượu vào, tốt nhất là rượu nếp tỏi. Người thích ngọt thì lượng đường bỏ vào bằng 15% lượng rượu. Cuối cùng, đem miệng bình bịt kín lại, đặt vào chỗ râm mát. Sau 1-3 tháng, đợi cho các thành phần của tỏi ngấm vào trong rượu, phong vị thành thực, có thể đem ra dùng hàng ngày với lượng vừa phải.

PHỤ LỤC

I. BA MƯƠI TƯ BỆNH ÁN DÙNG LIỆU PHÁP TỎI

1) Tỏi sống trị loét miệng.

Anh Lý... bị loét khoang miệng hơn 20 ngày, đau đớn khác thường, dùng các loại thuốc kháng sinh đều không khỏi. Sau thay bằng ăn tỏi sống, lúc ăn cơm anh ăn 2-3 tép tỏi vỏ tím cùng với thức ăn, nhai nhỏ rồi nuốt, mỗi ngày 3 lần. Sau khi ăn, lần đầu thấy bớt đau, sau khi ăn lần thứ hai thấy bớt nhiều, màng mỏng của mặt loét đã mất, sau khi ăn lần thứ ba mặt loét cơ bản đã liền lại, sau hai ngày là khỏi hẳn.

Theo báo "Nhân dân quân y" (3): 54 năm 1977.

2) Tỏi trị áp xe.

Anh Lưu... 14 tuổi, sinh áp xe ở mông bên phải, phạm vi khoảng 10x6cm. Sưng tấy, rất đau, đi cà nhấc kèm theo sốt (thân nhiệt 38,7°C) đã 3 ngày. Lấy 200g tỏi, 100g mang tiêu, 50g bột đại hoàng, 100ml dấm. Trước hết đem tỏi bóc vỏ cùng mang tiêu giã nát thành hồ sau lấy vazolin bôi lên chỗ đau, rồi đắp hồ tỏi, mang tiêu vào, phạm vi đắp hồ thuốc hơi lớn hơn chỗ đau (dày khoảng 3 phân ta), xung quanh dùng vải màn vây lại thành vòng, sau 1 giờ lấy thuốc bỏ đi, dùng nước ấm rửa sạch rồi dùng bột đại hoàng pha vào dấm thành dạng hồ đem đắp vào chỗ cũ, 6-8 giờ sau lấy thuốc bỏ đi. Dùng cách trên 1 lần là khỏi.

3) Tỏi trị ho ra máu.

Cụ X, nam, 68 tuổi, mắc bệnh lao phổi, chứng giãn cuống phổi (bronchiectasis) đã hơn 20 năm. Ngày 28/8/1977, cụ khạc ra máu 4 lần, mỗi lần trên 100ml. Sau khi vào bệnh viện chữa bằng cách ngưng máu tổng hợp, nhưng vẫn khạc ra máu không ngừng, thay bằng cách đắp tỏi vào huyết dừng tuyến, tức là đem tỏi tươi bóc vỏ giã nát nhừ, còn lấy 10g trộn đều với 60g bột lưu huỳnh cùng 3g bột nhục quế và 3g băng phiến phân biệt bôi vào hai miếng vải màn, đem đắp vào hai huyết dừng tuyến ở hai bàn chân, cách ngày thay thuốc 1 lần. Để đề phòng da bị đỏ lên và bong cục bộ, có thể bôi một ít mỡ vào lòng bàn chân. Chữa bằng phương pháp này, sau 1 lần đắp thuốc việc ho ra máu ngừng ngay.

Báo "Sơn đông y dược" (5): 53 năm 1979.

4) Tỏi trị đau răng.

Ông Trương... 30 tuổi, bị đau răng, khó ngủ. Ông lấy một tép tỏi, 1 hạt ba đậu, bỏ chung vào giã nát thành cao. Ông lấy một ít cao, bỏ vào trong một lượng vừa phải bông, đem nhét vào trong tai, răng bên trái đau thì nhét vào tai bên trái, răng bên phải đau thì nhét vào tai bên phải, 8 giờ thay một lần. Sau 3 phút thì ngừng đau, sau 3 ngày thì khỏi hẳn. Hỏi thăm thì đã nửa năm nay không tái phát.

"Triết Giang Trung y tạp chí" - số 8 - năm 1987.

5) Tỏi trị nấm mắt.

Bà Dư... 47 tuổi, công nhân. Ngày 4 tháng 4 năm 1979, đi khám lần đầu, bà khai trước đây 1 tháng, mắt bên trái thấy ngứa, dần dần hình thành một mảng nấm hình vòng 4,5-6,5cm, có những chấm màu trắng liền với nhau. Ngứa hơn một tháng, gãi thấy có ít mủ. Khám chữa thuốc tây nhiều lần không khỏi. Dặn dùng tỏi độc đầu thái miếng xát lên. Trước xát, sau rắc

bột phèn chua lên (2 ngày sau thì nghi), xét liền 7 ngày là khỏi. Hai năm sau, đến hỏi thăm thì thấy chưa tái phát.

"Tân Trung y" số 2 năm 1982.

6) Tỏi trị nám chân.

Ông Vương... 57 tuổi, công nhân. Ngày 5 tháng 12 năm 1976, đi khám lần đầu tự khai trước đây 5 năm, trước ở trong đui bên phải, sau đến đui bên trái, lúc đầu nổi lên như sợi chỉ, sau to dần bằng bàn tay, hình dáng rõ ràng, là những chấm màu hồng nhạt viền là một cái vòng những nốt lốm đốm màu đỏ tươi, ở giữa có vẩy màu trắng, gãi thì lóc ngay, ngứa rất khó chịu. Chỗ đau không có mủ, đã nhiều lần dùng thuốc nước chữa nám và các loại thuốc pha chế đông y đều vô hiệu. Dùng tỏi một củ tỏi độc đầu sống thái miếng, lấy xát vào chỗ đau, xét liền 7 ngày thì thấy có hiệu quả, 10 ngày thì khỏi hẳn. Sau một năm đến hỏi thì chưa tái phát.

"Tân trung y" - số 2 - năm 1982.

7) Tỏi trị bí đái.

Cụ Trương... 66 tuổi, mắc chứng thấp ôn. Sau khi điều trị thì hết sốt nhưng lại bí đái. Ban đầu dùng phương pháp đạo niệu (làm cho đi đái), làm như vậy 5 ngày vẫn không đi đái được, thay bằng liệu pháp tỏi, lấy một củ tỏi độc đầu, 3 hạt dành dành, một ít muối, bỏ chung 3 vị giã nát, làm thành bánh dẹt, lấy vải màn sạch gói lại một lớp, đem đắp vào rốn. Sau 1 giờ thì có ý muốn đi đái, được người nhà nâng dậy, thì đi đái rất nhiều nước đái, sau đó thì đái như thường.

"Giang Tô Trung y" - số 3 - năm 1960.

8) Tỏi trị phổi sưng mụn nhọt.

Ông Mạnh... 51 tuổi, nông nhân, ở đại đội Tiểu quách - dân công xã Đại-hứa-trại. Rét buốt phát sốt, ho, nôn ra đờm

đặc. Tháng 6 năm 1970, nằm viện ở ngoại tỉnh. Qua kiểm tra cẩn thận và chụp X quang, xác định là phổi phải bị loét có mủ. Qua 3 tháng điều trị bằng Tây y, đều không có hiệu quả rõ rệt. Tinh thần uể oải, mặt trắng bệch, có vẻ đau khổ, ho thở hụt hơi, nôn ra đờm đặc có mủ, mùi tanh. Chết lưỡi đỏ, tưa lưỡi vàng, mạch êm. Khám xác định là phổi bị mưng mủ. Dùng dung dịch bạch cập, bạch liễu, tỏi sắc lên để hít hơi, cách một ngày làm một lần, mỗi lần lâu 2 giờ. Sau hai lần thì hết ho, lượng đờm giảm bớt, tinh thần chuyển sang sốt, ăn uống tăng lên. Làm 5 lần, mọi chứng đều hết, đến nay chưa thấy tái phát.

"Hà Nam trung y" - số 4 - năm 1983.

9) Tỏi trị viêm cuống phổi khí quản mạn tính.

Ông Nhiệm... 45 tuổi, mắc bệnh hơn 4 năm, mỗi năm ho trên 3 tháng, khạc ra đờm dính. Dùng liệu pháp tỏi. Lấy 1 củ tỏi và một lượng đường trắng vừa phải bỏ vào trong một cái bát đặt vào lồng hấp hoặc nồi hấp, hấp trong khoảng 1 giờ. Sau mỗi bữa ăn, uống 1 thang, mỗi ngày uống 2 thang. Sau hai tháng thì bệnh giảm nhẹ, sau bốn tháng thì bệnh khỏi hẳn. Sau 2 năm thăm lại, thì chưa thấy bệnh tái phát.

"Thiên tân y dược" - số 5 - năm 1976.

10) Tỏi trị ho sặc.

Cô Soái... 29 tuổi, ngày 26 tháng 7 năm 1984 đi khám bệnh. Ho sặc đã hơn 10 ngày. Đã dùng liệu pháp tỏi, đem tỏi giã nát, lấy một cục to bằng mảnh hạt đậu, đặt vào cao thuốc "thương thấp chỉ thống cao" mỗi tối sau khi rửa chân tay, đem cao đắp vào huyết dũng tuyến của 2 bàn chân, sáng hôm sau, lấy bỏ đi, đắp liên 3 lần thì hết ho sặc

"Tứ xuyên trung y" - số 6 - năm 1986.

11) Tỏi vỏ tím trị ỉa chảy.

Cô Mã... 19 tuổi, sau khi uống nước chưa đun sôi, sáng ngày 15 tháng 7 năm 1965 sinh đau bụng, nhất là ở xung quanh rốn. Sau đó là đi ỉa chảy, phân sền sệt như hồ, màu vàng, lượng không nhiều, không có máu mủ, ngày hôm đó đi ỉa chảy 3 lần.

Lấy 3 củ tỏi vỏ tím (nặng khoảng 15-20g) bóc vỏ, giã nát, thêm vào khoảng 5g đường đỏ, nửa bát nhỏ nước trong. Đặt lên bếp đun sôi. Nhân lúc thuốc còn nóng, uống 1 lần, mỗi ngày uống 2-3 lần. Qua 2 lần uống thuốc đến lần thứ hai, đau bụng đi ỉa chảy đều ngừng, và đã tham gia lao động nông nghiệp.

"Thượng Hải trung y tạp chí" - số 4 - năm 1966.

12) Hơi tỏi trị lao phổi.

Bà Vương... 42 tuổi, chủ gia đình, bị lao phổi, khạc ra máu nhiều, lúc đó ở đầu mút phổi trái đã có hang, điều trị đã bốn năm mà không khỏi. Vì ho ra máu nhiều mà phải vào viện. Ở đầu mút phổi trái có hang xơ 3,5x3,5cm, xung quanh có ít bệnh biến có tính mọc thêm xơ, điều trị đã nửa năm mà không thấy khá hơn. Sau khi hít hơi tỏi vào để điều trị, hang dần dần thu hẹp lại vào trở nên mỏng hơn, sau 4 tháng thấy khép lại có tính dính liền, đồng thời vi khuẩn đờm chuyển sang âm, sau 3 năm xuất viện chưa thấy xấu thêm.

Cô Trương... 24 tuổi, nhân viên bán hàng sau khi phát hiện lao phổi vẫn liên tục công tác, chưa chịu điều trị. Sau nửa năm, bệnh trở nên nặng hơn, ho ra máu phát sốt, lá trên phổi bên trái có hang, dị ứng với thuốc streptomixin, rimifon, đồng thời cũng dị ứng với nhiều loại thuốc kháng sinh và thuốc giải nhiệt trán thống cách quãng, dùng thuốc bắc để điều trị. Sau nửa năm, bệnh lại xấu thêm một bước, sốt cao ho ra máu, hang

mở rộng. Từ khi dùng 0,5g streptomixin thì có dị ứng ngay toàn thân sưng phù, màng kết mắt, sung máu, thở khò khè, sốt cao, phải đưa ngay đến bệnh viện, sau khi dùng phó-thận-bì chất-kích-tố, thì bệnh nặng thêm, đồng thời thử nghiệm phản ứng thuốc kanamixin thuốc gentamixin, cục bộ đều có xuất hiện phản ứng đáng bóng nước, cơ thể ở vào trạng thái dị ứng cao độ, hơn 1 tháng mới chuyển sang sốt. Sau khi bình ổn, hít hơi tòi để điều trị, hang có sức nở rộng lớn ở trên phổi trái (0,7x8,0cm) thu nhỏ lại rất nhanh, hai tháng sau thu nhỏ đến 0,2x2cm, 4 tháng sau đến 1x1cm, 6 tháng sau thì hang khép lại, hình thành vết râm hình sợi.

"Tân trung y" - số 4 - năm 1980.

13) Tỏi trị bệnh lao.

Anh Trương... 18 tuổi, tháng 7 năm 1982 đi khám lần đầu. Ho ra máu đã 1 tháng, mặt trắng bệch, tinh thần sa sút, thở gấp, mạch đập mạnh, lưỡi đỏ, tưa lưỡi mỏng vàng, có thể thấy một vùng sáng của phổi dưới bên phải ngực, có thể thấy vết râm chấm, ngoài phổi trên bên trái cũng thấy một ít vết râm mỏng nhạt mờ mờ, chẩn đoán là lao phổi dạng hang.

Bền lấy 30g tỏi tươi mới, giã nát dặt vào mũi hít, mỗi lần 1 giờ, 1 ngày 3 lần, 3 tháng là một liệu trình (tổng cộng cần 13kg tỏi tươi) trong thời gian điều trị, ngừng dùng các loại thuốc chống lao khác. Điều trị sau 1 tháng bệnh chuyển biến tốt, hang khép lại, cảm thấy tinh thần tốt, ăn nhiều hơn, sau 3 tháng kiểm tra lại, ổ bệnh (vùng bị bệnh) đã mất.

"Triết giang trung y tạp chí" - số 6 - năm 1983.

14) Tỏi trị chảy máu cam.

Anh X... 23 tuổi, lái xe ô tô, bị chảy máu mũi ở vùng bên phải mũi, sau nửa giờ phải đem đi cấp cứu, bền dùng tỏi

giã nát đắp vào gan bàn chân bên trái, sau nửa giờ thì máu ngừng chảy hoàn toàn.

"Trung y tạp chí" - số 7 - năm 1966.

15) Tỏi độc đầu trị rết cắn.

Em bé trai Dư... 10 tuổi, ngày 5 tháng 6 năm 1981 bị một con rết đầu đỏ cắn vào hai ngón tay trở và giữa của tay phải, lúc đó đau lắm, hai giờ sau thì hai ngón sưng đỏ lên, rất đau, rên rĩ mãi. Lấy một củ tỏi độc đầu, bóc vỏ, cắt đi một lớp vỏ, đem mài cắt xát đi xát lại vào chỗ bị cắn và chỗ 2-3cm ở xung quanh, mỗi ngày xát một lần, mỗi lần xát 10-15 phút, sau 5 phút thì đau nhẹ bớt, dùng phương pháp này xát 8 lần nữa, thì khỏi hẳn.

"Tân Trung y" - số 6 - năm 1991.

16) Tỏi vỏ tím trị bệnh tràng nhạc.

Em bé gái Lưu, 6 tuổi, lúc 2 tuổi ở cổ có một cục sưng to bằng hạt đậu tương, không đỏ, không sưng, về sau dần sưng nhiều thêm, giống như chuỗi tràng hạt lớn lên dần. Bệnh viện địa phương khám cho là bị lao hạch huyết cổ, chữa bằng thuốc chống lao. Chữa như vậy vài tháng cục sưng không mất, trái lại loét thêm nhiều, chảy mủ đục và nước trong loãng. Tiếp tục chữa bằng thuốc trị lao, bệnh không khỏi sắc một chút nào. Từ cổ đến ngực chỗ này hơi khỏi thì chỗ kia lại loét vết thương hôi thối khó chịu.

Lấy tỏi vỏ tím tươi, gừng sống mỗi vị một nửa, rửa sạch bằng nước sôi để nguội, cắt miếng, giã nát, thêm vào một lượng vừa phải, cồn 95% khuấy đều thành hồ loãng, bỏ vào bình nút kỹ, đặt vào chỗ râm mát, ngâm trong 3-5 giờ, lấy một lớp vải màn bọc lấy nước. Dùng nước muối sinh lý rửa sạch vết thương, lấy vải màn đã sát trùng chấm vào nước thuốc, vắt khô một nửa, đem đắp vào vết đau, ngày hôm sau vết đau đã không

còn mùi thối nữa và sạch sẽ khô ráo. Đến lần thay thuốc thứ ba thì màu ở bộ phận đau đã chuyển sang màu đỏ. Thay thuốc cả thấy 4 lần, vết sọc đỏ ở vết thương báo tin là khỏi, cho đến nay chưa tái phát.

17) Tỏi trị chứng béo phì.

Cô Lưu... 19 tuổi, tuổi xuân phơi phới nhưng béo, học cách bớt ăn, liều mạng tập luyện cả ngày nhện dới đến nổi đầu choáng mắt hoa, sức nặng thân không thấy giảm. Nghe nói tỏi có thể giảm béo, cô liền ăn thử, quả là tốt, 3 tháng giảm được 5kg. Các cô gái muốn giữ cho thân thể thon thả, hãy học cô Lưu, hãy thử ăn tỏi.

18) Tỏi trị chứng sâu răng.

Anh Lưu 20 tuổi có một cái răng bị sâu, khiến ăn không ngon, ngủ không yên, nhét gì vào cũng chả khỏi, một vị bác sĩ nha khoa thay đổi cách, dùng bông thấm nước tỏi nhét vào răng, hiệu quả vượt ngoài ý muốn, hai ngày răng không thấy đau nữa, về sau rất ít khi tái phát.

19) Tỏi trị bệnh tiểu đường.

Một vị giám đốc của một công ty nọ 58 tuổi. Có lẽ vì ăn mãi thức ăn ngon, bác sĩ bảo rằng ông ta đã bị bệnh tiểu đường, vì vậy bác sĩ bảo ông ta dùng liệu pháp ẩm thực, nhưng vì lý do công tác, khiến ông ta không thể thực hành một cách nghiêm túc liệu pháp ăn uống, vì vậy trị số huyết đường vẫn không có cách gì cải thiện được. Ông ta bắt đầu tìm các phương pháp ghi trong các sách thuốc. Hàng ngày ông ta kiên trì dùng nước tỏi làm thức uống. Kết quả là ông thấy đường máu của mình trở lại bình thường và tinh lực cũng mạnh mẽ hơn trước nhiều.

20) Tỏi trị chứng tổng hợp của thời kỳ mãn kinh.

Bà Lý 40 tuổi là một giáo sư đại học. Năm tháng không trừ ai, dần dần bà bước vào thời kỳ mãn kinh. Bạn xem, cái thân thon thả mà béo đến nỗi tự mình cũng không dám tin, cái điều làm cho người ta khổ nhất là tính nết nóng như lửa, dễ dàng nổi cáu. Một vị bác sĩ phụ khoa khuyên bà tập thành thói quen ăn tỏi, sẽ giúp bà qua được cửa ải khó khăn này, từ đó làm thức ăn bà thường dùng tỏi làm gia vị, hai ba tháng sau bà ngạc nhiên nhận thấy mình hiền dịu nhiều, có cảm giác cải lão hoàn đồng (trẻ lại) khôi phục lại tính ôn hòa nhu thuận trước đây, thân thể bà cũng thon thả hơn nhiều.

21) Tỏi trị chứng tàn nhang.

Cô Cao 23 tuổi, là một ca sĩ nổi danh từ lúc còn bé. Người cao và gầy, ngũ quan đẹp, nhưng trời không có mắt, đã tặng cho cô một bộ mặt đầy tàn nhang làm cho cô đau khổ muôn phần. Mỗi khi đi ra ngoài đặc biệt là lúc biểu diễn, cô đành thoa phấn dày để che lấp. Vì dùng quá nhiều son phấn nên trên mặt sớm xuất hiện nếp nhăn, da cũng trở nên sần sùi, thật là trên tuyết thêm sương. Cô tốn rất nhiều tiền để làm đẹp, nhưng đều vô hiệu. Một người bạn bày cho cô dùng nước tỏi, và cho cô các tài liệu có liên quan. Một tháng sau, cô thấy tàn nhang ít đi, da bóng láng hơn và trắng trẻo hơn rất nhiều, điều làm cho cô vui hơn là những nếp nhăn nông cũng biến mất.

22) Tỏi trị chứng dạ dày nhiều nước chua (Hyperacidity)

Ông Lâm 53 tuổi, thường ngày vì đau dạ dày mà rất khổ sở sau khi ăn. Sau khi có 3 đứa con rồi, lại có thói quen hút thuốc nữa, tình hình dạ dày lại càng không tốt, thường thấy ở xung quanh dạ dày không thoải mái, có cảm giác bị dồn nén thường nôn ra nước chua, bác sĩ bảo là bị viêm dạ dày mạn

tính. Ông ta bảo là bệnh mạn tính thì khó điều trị được nên càng phó mặc. Như vậy trong dạ dày có cảm giác nóng bỏng, nôn ra nước chua càng nhiều, nhất là sau khi ăn xong càng khó chịu. Vì tác dụng phụ của thuốc khá nhiều nên bác sĩ đề nghị ông dùng liệu pháp ăn uống hàng ngày trong mỗi bữa ăn, ăn ít thức ăn có tính chất kích thích nhiều đến dạ dày, tránh hết sức ăn thịt và đem tỏi bóc vỏ ngâm vào mật ong, hàng ngày lúc ăn cơm ăn một lượng tỏi vừa phải. Nghe nói hai tháng sau ông Lâm mang lễ vật đến thăm bác sĩ, và gặp ai cũng bảo ông bác sĩ ấy là thần y.

23) Tỏi trị chứng mất ngủ.

Anh La 23 tuổi, sinh viên một viện y khoa. Vì phải học nhiều tinh thần căng thẳng, thường nằm trên giường trơ mắt chờ trời sáng. Vì vậy người ngày càng gầy yếu, thành tích học tập càng ngày càng sụt, làm cho anh ta hết sức đau khổ. Một lần tình cờ anh ta nghe nói tỏi có tác dụng làm khỏe người, anh ta lập tức bắt đầu ăn tỏi. Chẳng bao lâu, anh ta phát hiện thấy người khỏe ra, tinh lực đầy đủ, hơn nữa lại giỏi thức đêm, ngủ cũng hết sức yên giấc, thành tích học tập đứng hàng đầu.

24) Tỏi trị chứng huyết áp thấp.

Bà Diệp là mẹ của ba đứa con. Lúc còn trẻ huyết áp hơi thấp, mỗi lần có mang, bà đều hết sức đau khổ. Đã nhiều lần đến bác sĩ khám nhưng điều trị lâu ngày, hiệu quả vẫn chưa tốt. Sau này, không biết chồng bà nghe từ đâu nói ăn tỏi rất có hiệu quả, khuyên bà ăn tỏi, ăn tỏi sống không quen thì dùng tỏi làm gia vị. Bắt đầu bà không quen mùi tỏi, về sau thấy chứng bệnh bớt nhiều, bà bèn tự giác ăn tỏi. Hiện nay ở đâu bà cũng khuyên đồng nghiệp và bạn bè ăn tỏi, lấy mình để tuyên truyền, ích lợi của việc ăn tỏi.

25) Tỏi trị chứng huyết áp cao.

Ông Cao 60 tuổi, là một cán bộ cao cấp, có lịch sử di truyền bệnh huyết áp cao, lúc 32 tuổi ông đã mắc bệnh huyết áp cao, lúc huyết áp cao nhất là 200mm cột thủy ngân. Vì mắc bệnh lúc thường công tác lại bận rộn, luôn luôn ông cảm thấy đầu đau, tai ù, mất ngủ. Ngày ngày uống thuốc, huyết áp không chế ở mức 140mm cột thủy ngân. Một vị bác sĩ bảo vệ sức khỏe khuyên ông ăn tỏi, ăn tỏi già với đậu phụ, ăn trường kỳ. Ông đã nghe lời khuyên, kết quả là sức khỏe tăng lên nhiều, các chứng mất ngủ, đau đầu, ù tai đều mất hết, huyết áp cũng dần dần trở lại bình thường.

26) Tỏi trị chứng liệt dương.

Ông Bàng 34 tuổi, gần đây cảm thấy việc buông the lực bất tòng tâm, thường làm cho xong chuyện, rất là không thỏa mãn. Uống rất nhiều thuốc cường dương, tiêm rất nhiều thuốc bổ, hiệu quả vẫn là tạm thời và ngắn ngủi. Một lần tình cờ ông biết được tỏi có tác dụng cường tinh, ông kiên trì dùng tỏi. Mấy tháng sau ông cảm thấy tinh lực đầy đủ, cương cứng rõ ràng, sinh hoạt tình dục hết sức hài hòa.

27) Tỏi trị bệnh trĩ.

Ông Diệu 40 tuổi. Người đời thường nói: "Muời người đàn ông thì chín người bị trĩ". Ông Diệu cũng không ngoại lệ. Ông bị trĩ, lỗ đít luôn luôn cảm thấy ngứa, lúc nhiễm trùng còn thấy đau đớn nữa. Sau khi đại tiện ra máu, có người bị nặng thì máu còn thấm qua cả quần mà dính lên ghế ngồi, thật là vừa khốn khổ, vừa ngượng ngùng. Đã điều trị bằng nhiều cách, nhưng vẫn không có hiệu quả. Một bác sĩ đề nghị với ông hàng ngày nên ăn một ít tỏi, và hết sức ăn các thức ăn nhiều chất xơ để tiêu hóa và tập thành thói quen đi ỉa đúng giờ, đồng thời dùng dịch nước tỏi pha loãng ngâm lỗ đít. Sau vài tháng, đã chữa khỏi bệnh trĩ.

28) Tỏi trị bệnh giun kim.

Em bé trai Tạ lên 6 tuổi, mỗi buổi tối vào đêm khuya, em khóc gào kêu ngứa dít. Mẹ em vạch lỗ dít em ra xem thấy mấy con giun nhỏ đang ngo ngoáy. Bà vội vàng đem em đi khám bệnh, bác sĩ bảo uống một ít thuốc giun là khỏi. Uống thuốc rồi tuy có đỡ một chút nhưng vẫn không cắt đứt được. Có người bày cho bà một bài thuốc dân gian, mỗi buổi tối đem nước tỏi rỏ vào lỗ dít. Mấy ngày sau, cậu bé này thôi không kêu ngứa dít nữa.

29) Tỏi trị chứng đi đái không thông

Ông Vương 56 tuổi, giám đốc một công ty nọ. Đi dôi với tuổi tác tăng lên, ông mắc chứng bệnh đi đái không thông, có lúc đi đái không ra nữa. Bóng đái nở to, đau không chịu được, ông phải đến bệnh viện luôn để làm thông niệu đạo, mùi nước đái hôi hám đầy người, ngượng không chịu nổi. Một vị bác sĩ bảo ông đắp tỏi giã vào rốn, rỏ một ít nước tỏi vào niệu đạo, qua thời gian mấy ngày, đi đái trở nên thông suốt.

30) Tỏi trị bệnh nấm chân.

Anh Trác 30 tuổi là một ông chủ làm ăn cá thể. Chân anh bị nấm, đã dùng các loại thuốc trị nấm, nhưng vẫn không khỏi, anh đau khổ vô cùng. Một lần, có một thầy thuốc đông y già bảo anh dùng phương pháp điều trị bằng tỏi, ngải cứu ở nhà mình, mấy ngày sau thì bệnh nấm chân đã được chữa khỏi, thật là một kỳ tích.

31) Tỏi ngâm rượu trị bệnh huyết quản của người cao tuổi.

Một cụ già 70 tuổi bị tê liệt do chứng tắc máu não, miệng nóngong nghịu, lú lẫm, tay chân bên phải teo lại, cong queo, không thể đứng dậy và đi lại, cả đi đái cũng không tự mình giải quyết được. Nhưng 2 năm sau, sắc mặt tinh thần của ông

trở nên rất tốt, thị lực và thính lực cũng tốt hơn, tự mình có thể trở mình ngồi dậy từ từ, có thể dùng tay trái ăn cơm, đại tiểu tiện cơ bản tự giải quyết được. Hỏi nguyên nhân là do đâu: là vì mỗi ngày ông cụ uống một ít rượu tỏi.

Thế thì bào chế rượu tỏi như thế nào? Cách làm như sau: 1000g tỏi ngâm vào trong 2000g rượu trắng cất bằng lương thực, sau 2 tuần đem ra dùng, mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần 1 chén (khoảng 30g). Có thể không ăn tỏi ngâm rượu. Nếu như ăn cả tỏi thì mỗi lần 50g. Sáng chiều đều có thể ăn. Không cần uống cùng với các loại thuốc khác. Cũng không chia liều trình, có thể uống liên tục quanh năm. Đem các tép tỏi bóc vỏ, không cần giã, ngâm vào trong rượu trắng là được. Dùng đồ đựng bằng thủy tinh để bào chế, thì cần phải bịt kín miệng bình lại. Rượu trắng cất bằng lương thực là chỉ rượu trắng cất bằng lương thực như gạo, lúa miến... (60° trở xuống, 40° trở lên)

32) Nước tỏi trị nấm ở niệu đạo.

Cụ Tất 72 tuổi, cán bộ về hưu. Bị bệnh ho có đờm đã 30 năm, kèm thêm 10 năm hụt hơi thở dốc, 3 năm tim đập mạnh, loạn nhịp, và phù thũng, không thể nằm ngửa, uống các loại thuốc như aminophylin... đều không có hiệu quả. Ngày 18 tháng 4 năm 1988 vào viện. Trong quá trình điều trị vật phân tiết ở niệu đạo của người bệnh ngày càng tăng thêm nhiều, kèm theo cảm giác ngứa đau khó chịu. Ngày 4 tháng 11 năm 1988 tiến hành kiểm tra nước tiểu: có nấm (nấm chuỗi tràng hạt màu trắng) sinh trưởng, xác định là niệu đạo bị nhiễm nấm và ngừng dùng thuốc kháng sinh. Cho uống viên mai khuẩn tố 25 vạn đơn vị, mỗi ngày 4 lần, đến ngày 16/11/1988 thấy trong nước tiểu vẫn có nấm sinh trưởng và ở người bệnh xuất hiện các chứng trạng ở hệ thống tiêu hóa y như phản bụng trên chướng lên, buồn nôn, nôn mửa... Ngừng uống thuốc viên mai

khuẩn tố, cho uống nước tỏi 100ml (30-45g tỏi, bóc vỏ, rửa sạch, giã nát, hòa vào trong 300ml nước sôi, ngâm trong 1-2 giờ), mỗi ngày uống 3 lần. Bắt đầu ngày thứ hai sau khi uống, cảm thấy ngứa ở đường niệu đạo mất dần, vật phân tiết ở niệu đạo giảm bớt, 1 tuần sau, phân tích nước tiểu không thấy nấm sinh trưởng, và hen suyễn giảm nhẹ. Tiêu bóng nước ở phổi biến mất, tiếng thở rõ ràng. Sau khi ngừng uống nước tỏi, kiểm tra lại nước tiểu vẫn không thấy nấm sinh trưởng...

33) Thuốc tiêm tỏi trị chứng nhiễm trùng máu tính chất nấm.

Ông Quách 46 tuổi, nông dân, đã bị phù hai chân, lạnh buốt, sốt cao đã hơn 4 tháng. Khoảng 10 giờ sáng 4 ngày trước, ông bị lạnh buốt rồi tiếp đó sốt cao, ra mồ hôi nhiều, tinh thần ủ rũ, chân bên phải sưng phù nặng nề thêm. Ngày 28 tháng 4 năm 1986 ông vào viện. Ngày thứ ba sau khi vào viện vì trong máu thấy có nấm chuỗi tràng hạt nên xác định là chứng nhiễm trùng máu có tính nấm. Ngừng dùng thuốc kháng sinh để điều trị thay bằng uống viên tỏi, mỗi lần 2 viên; một ngày 3 lần, tiêm thuốc tiêm tỏi 100%, mỗi ngày 80-100g hòa vào trong 500ml gluco tiêm vào tĩnh mạch, tất cả 15 lần. Uống thuốc Kemeizuo, 1 ngày 4g. Sau 3 ngày thân nhiệt xuống dần, sau 5 ngày thân nhiệt huyết tượng (hemogram) trở lại bình thường. Đến ngày thứ 11 thì phù ở chân hoàn toàn mất. Dùng thuốc tất cả 15 ngày, thử máu liên tục 4 ngày đều âm tính. Đến ngày 4 tháng 6 năm 1986 ông hoàn toàn khỏi bệnh và ra viện. Ba tháng sau bệnh chưa thấy tái phát.

34) Tỏi trị ung thư phổi.

Bà Nam 58 tuổi công nhân sống ở thôn Chỉ Phong, thành phố Tây An. Bệnh án: Ho, tức ngực, thiếu sức, sợ rét, đi đại tiện nhiều, đi đại tiện phân lỏng một ngày 2 lần. Chiều X quang thấy: hai phổi đầy cục tròn với kích thước khác nhau,

mật độ làm tăng thêm vết râm, viền không rõ lắm, các tĩnh mạch của phổi không rõ. Trong đờm thấy có tế bào ung thư. Chẩn đoán: phổi chuyển sang ung thư. Điều trị: ngày 26 tháng 1 năm 1993 đến khám ở viện nghiên cứu Trung y Thiểm Tây, nhưng thấy chất lưỡi của người bệnh đỏ tím, tưa lưỡi trắng, mạch nhỏ. Biện chứng là: đàm ôn kết tụ, tì thận hư khung, điều trị bằng tán kết (làm tan cục) hóa đàm (làm tan đờm), kiện tì ích thận (làm khỏe lá lách thận). Bài thuốc điều trị (1) bình tiêu phẩn, 1 ngày 3 lần, mỗi lần 8 viên; (2) 20 tép tỏi, 20g lá ngải cứu sống, 12g bách bộ, 12g mộc qua, 10g trần bì, 10g tang ong, 10g toàn yết, 10g sơn đậu căn, 30g sò huyết, 15g bạch truật, 30g bổ cốt chi, 10g gừng sống, 3g cam thảo sống, 60g gừng, sắc uống, mỗi ngày 1 thang, uống tất cả 826 thang, 300 lọ bình tiêu phẩn. Chứng trạng tuy có lúc xuất hiện trở lại nhưng sau khi uống thuốc đều có thể êm dịu. Lúc báo cáo, bệnh đã điều trị lâu 4 năm, nhiều lần chụp ngực để kiểm tra lại, ổ bệnh ở phổi không có thay đổi rõ ràng, bệnh tình ổn định.

II. MƯỜI HAI CÁCH DÙNG TỎI HAY TRONG CUỘC SỐNG

1) Chống nấm mốc.

Đem 5 tép tỏi bỏ vào trong dấm hoặc xì dầu, có thể giữ cho dấm hoặc xì dầu khỏi lên meo. Các tá liệu (gia vị) khác vì bảo quản không tốt, sinh biến chất, lên meo, đổi mùi, bỏ tỏi vào cũng có thể giải độc, chính vị.

2) Chống mốc gạo.

Muốn cho gạo trong chum khỏi bị mốc, phương pháp đơn giản là bỏ mấy củ tỏi vào trong gạo sau khi phơi khô. Nó có hiệu quả chống mốc kỳ lạ.

3) Chống sâu mọt cho các loại đậu đỗ.

Lúc bỏ đậu tằm, đậu đỗ vào chum, bỏ thêm vào hai ba củ tỏi, để 1-2 năm cũng không có sâu mọt.

4) Vá dính bóng đèn.

Bóng đèn bằng thủy tinh của đèn dầu hỏa hoặc đèn bão có thể làm tăng thêm độ sáng của đèn và có tác dụng che gió, chắn mưa. Nếu không cẩn thận làm vỡ có thể dùng nước tỏi để vá dính lại, phương pháp cụ thể như sau:

Trước hết đem miếng bóng đèn và chỗ vỡ của miếng thủy tinh lau thật sạch, đem một tép tỏi cắt ra, đem mặt cắt của tỏi xát đi xát lại mấy lần chỗ vỡ, nhanh chóng đem miếng vỡ dính vào thật tốt và hơi tăng sức ép, sau đó thả đèn sáng lên, đem bóng đèn chụp cẩn thận lên đèn, sau mấy phút gia nhiệt, bóng đèn coi như dính chắc rồi. Chỉ cần chú ý là lúc thường chớ để bóng đèn bị ẩm, thì chỗ vỡ sẽ không bao giờ tách ra nữa.

5) Chống mốc cho hàng hải sản.

Các thức ăn hải sản như tôm khô, cá khô, mực khô, rong dài dễ lâu dễ bị mốc. Trước khi đem cất, đem các mặt hàng nói trên sấy khô, bỏ các tép tỏi bóc ra xuống dưới đáy thạp đựng, rồi bỏ hải sản vào, vắn chặt nắp đáy lại để cho khỏi lọt không khí vào, xử lý như vậy có thể bảo quản hải sản trong một thời gian khá lâu.

6) Để phòng người khác đầu độc.

Trong khi đi du lịch đến ở trọ tại nhà người lạ, để đề phòng người khác mưu hại mình để cướp của, thử dùng cách dưới đây: mang theo mình một ít củ tỏi, trước khi sắp ăn, bỏ một tép tỏi vào trong nước xúp, nếu có độc thì nước sẽ trở thành đỏ ngay.

7) Bảo vệ hoa cảnh.

Một số người thích trồng hoa có một vấn đề đau đầu vô cùng, vì có một số loại hoa quý thường bị chó mèo dẫm nát. Trước tình hình như vậy, nếu dùng tỏi để làm một chất hỗn hợp, thì có thể đề phòng mèo chó xâm nhập vào vườn hoa.

Trước hết, đem một củ tỏi và một củ hành tây cắt ra rất nhỏ bỏ vào trong một lít nước cùng với một thìa canh bột hồ tiêu. Sau 1 giờ, đem đổ lít nước thuốc này vào bình phun, đem phun lên lá của cây hoa, như vậy mèo chó sẽ tránh đi. Chú ý chó có phun thuốc lúc gió to, để tránh nước thuốc làm bông mất.

8) Tinh chế cảnh trong chậu.

Tìm một bát nhỏ hoặc một cái chậu nhỏ đẹp, bỏ vào một cục đá xấp xỉ nhiều lỗ. Lấy một củ tỏi tươi bẻ thành từng tép một. Chú ý bộ phận rễ hướng xuống dưới. Nếu kẽ hở khá lớn thì có thể bỏ thêm vào một ít đất bùn, thêm vào bát hoặc chậu một lượng vừa phải nước và phân. Nước sẽ dần dần thấm vào đá. Sau một ít ngày tỏi con sẽ mọc xanh rờn ở các lỗ đá. Nếu đem chậu cảnh đặt vào chỗ thích hợp ở trong phòng thì có thể dùng làm trang trí. Sau khi tỏi con lớn lên, có thể dùng làm rau để ăn.

9) Làm môi dụ cá.

Những người thích đi câu mong muốn cá cắn câu nhiều, để thu được "chiến lợi phẩm" nhiều hơn. Ở đây xin giới thiệu một phương pháp để người đi câu dùng thử.

Trong môi câu thêm vào một ít bột tỏi, lợi dùng mùi nồng hắc tán phát ra từ tỏi, kích thích khứu giác của loài cá, có thể đạt được hiệu quả dụ cá. Loại môi này thích hợp nhất đối với cá diếc, đồng thời cũng thích hợp với cá hồi rắng, cá chép, cá tuế.

Có người thêm 0,5-3% bột tỏi vào trong mỗi cá gồm 10% cám rang, 50% khoai lang giã, 20% bột mì, 20% bột gluco (tinh bột mì). Dùng loại môi này câu cá chép, tỉ lệ cắn câu cao hơn 70-85% so với mỗi câu thường.

10) Dùng làm màng sáo.

Người thích thổi sáo đều biết tác dụng quan trọng của màng sáo đối với sự hay dở của tiếng sáo. Màng sáo thường thấy có màng lau sậy, màng tre trúc, màng vỏ lạp xường. Ở cửa hàng bán nhạc cụ, có lúc có thể mua được, có lúc không mua được.

Nếu lúc không mua được màng sáo, có thể dùng lớp màng trong của tép tỏi làm màng sáo. Phương pháp cụ thể là:

Chọn một tép tỏi tươi mới, to, không bị sâu đục, bóc vỏ già ở ngoài đi, sau đó đem bóc một cách hết sức cẩn thận lớp màng mỏng trong suốt dính vào thịt tỏi (chú ý: nhất thiết chớ có làm rách) và đem dán ngay vào chỗ màng của ống sáo, rồi lại dùng sức một cách thích đáng dần trải ra, như vậy có thể thổi được những bản nhạc du dương êm tai.

Ngoài ra, chất dính ở trong tỏi cũng có thể dùng để dán màng sáo, sau khi khô để hơi lỏng ra, ảnh hưởng đến hiệu quả thổi tấu. Nếu dùng tép tỏi cắt ra, sau khi nhúng vào nước, lấy mặt cắt sát vào lỗ màng sáo, rồi dần màng sáo ra, sau khi khô màng sáo không dễ hơi lỏng rời ra.

11) Bảo quản thuốc làm bằng còn trùng.

Gián đất dễ lên mốc, sinh sâu, khó bảo quản, có thể dùng phương pháp sau đây để bảo quản.

Trước hết 4 góc đáy thùng đựng gián đất và ở giữa thùng đặt 1-2 củ tỏi gói vào trong bao giấy, rồi bỏ gián đất vào dày khoảng 10cm, phun lên một lượng vừa phải cồn hoặc rượu trắng, rồi đắp một lớp gián đất dày lại sau đó trải lên một lớp

giấy rơm thô, trên lớp giấy thô này, lại đặt tỏi, cồn hoặc rượu trắng cùng giã nát cho đến tận nóc thùng, đem nắp thùng đây kín lại là được.

Những điều cần chú ý:

Tỏi nên chọn củ tỏi mẩy, có mùi nặng và bóc bỏ vỏ ngoài, dùng giấy gói lại.

Sau khi gói rồi, trên giấy gói phải châm thùng mấy lỗ nhỏ, để cho hơi tỏi tự nhiên tán phát ra.

12) Chống sâu cho được liệu.

Khiếm thực, nhân ý dĩ vì giàu chất tinh bột, nên rất dễ bị sâu mọt xâm hại. Nếu trong dược liệu này thêm vào một lượng vừa phải tỏi sống gói trong giấy và trên bao gói châm một số lỗ, để cho hơi tỏi bốc ra, có thể có tác dụng chống sâu.

Cách làm như sau: Theo tỷ lệ thuốc 20:tỏi 1 mà trộn đều rồi bỏ vào chum đây kín là được.

III. TỎI LÀ THỨC ĂN THUỐC DƯỠNG SINH BẢO VỆ SỨC KHỎE

1. Thức ăn thuốc.

1) Tỏi giã trộn với rau sam.

Công dụng: Thanh nhiệt, giải độc, ngưng ỉa chảy, ngưng lị

Nguyên liệu: 30g tỏi, 10g hành củ, 500g rau sam tươi.

Chế biến: Đem rau sam chọn bỏ tạp chất và gốc già, ngắt thành đoạn dài khoảng 6cm, rửa sạch, nhúng vào nước sôi, vớt ra để ráo hết nước, đem tỏi bóc vỏ, giã nát như thành bùn tỏi, đem hành củ rửa sạch, cắt nhỏ. Trước hết đem rau sam trộn đều với muối, giữ cho rời ra, đựng vào đĩa, rồi bỏ thêm tỏi giã, hành và mì chính vào, trộn đều, cuối cùng tưới dầu vừng (mè) lên là được.

2) Tỏi giã trộn với thịt chó.

Công dụng: Bổ trung ích khí, ôn thận tráng dương.

Nguyên liệu: 50g tỏi, 500g thịt chó.

Chế biến: Thịt chó, sau khi rửa sạch, bỏ vào lồng hấp hấp chín, lấy ra để nguội rồi thái thành miếng, đem tỏi giã nát thành bùn, trộn với thịt chó, rồi thêm vào xì dầu, dấm và dầu mè, rồi đặt vào đĩa là xong.

3) Tỏi xào cà.

Công dụng: Làm mát máu, ngưng máu, tiêu phù, định thống.

Nguyên liệu: 25g tỏi, 500g cà, 10g hành củ.

Chế biến: Chọn cà tươi, mới, bóc cuống đi, rửa bằng nước sạch, cắt đôi thành hai nửa, trên bề mặt mỗi nửa rạch một cái hoa chữ thập (+) rộng 1cm, sau đó cắt thành những miếng chữ nhật dài khoảng 4cm, rộng khoảng 2cm, cắt sâu không đứt, mặt khác đem hành củ rửa sạch, cắt thành hoa hành, tỏi bóc vỏ ngoài, rửa sạch, cắt thành hai nửa, sau đổ dầu cải vào nồi, đun lửa to, chín đến 7 phần, rồi bỏ cà vào xào, sau bỏ tỏi, xì dầu, muối ăn, bột gừng và nước trong vào, dùng lửa nhỏ đun 10 phút, xào đảo, rắc hành vào, rồi bỏ đường trắng, tinh bột vào, lấy nước, bỏ mì chính vào để điều vị, nhắc nồi lên, lấy đựng vào đĩa là xong.

4) Tỏi, dấm, kho với cá chép.

Công dụng: Bổ khí, kiện tì, lợi thủy, tiêu phù.

Nguyên liệu: 2 củ tỏi, 500g cá chép.

Chế biến: Trước hết đem cá chép cạo sạch vảy, bỏ mang, ruột, rửa sạch, cắt thành khúc, đem tỏi bóc vỏ, giã nát để sẵn, bỏ dầu cải vào chảo rán, rán cho chín đến 7-8 phần, rồi bỏ cá vào chảo rán cho chín vàng cháy, bỏ bột gừng cho bốc thơm,

thêm vào một lượng vừa phải xì dầu, rượu, đường, thêm vào một ít nước, đun cho chín, khi sắp lấy nước, bỏ tỏi già, mì chính vào, ninh khoảng 2 phút là có thể nhấc chảo ra, lấy bỏ vào đĩa, tưới vào một ít dấm gạo là xong.

5) Tỏi, dấm, muối với bí đao.

Công dụng: Thanh thử thoái nhiệt, giải độc, ngừng ỉa chảy.

Nguyên liệu: 160g tỏi, 2500g bí đao, 100g muối, một lượng vừa phải dấm, một ít phèn trắng.

Chế biến: Chọn một quả bí đao to, gọt vỏ, móc bỏ ruột, cắt thành những thỏi bí dài bằng 5 đốt ngón tay. Mặt khác đun sôi nước phèn trắng, nhúng các thỏi bí đao vào, vớt ra để ráo nước, sau bỏ chung với tỏi và muối ăn đem giã nát, trộn đều bỏ vào hũ, rồi đem dấm gạo đã hâm qua đổ vào cho ngập, sau 7, 8 tháng là có thể đem ra ăn.

6) Khô tỏi non.

Công dụng: Kiện bổ tì vị.

Nguyên liệu: 500g tỏi non.

Chế biến: Chọn những cây tỏi non, rửa sạch, cắt thành từng đoạn dài 1 tấc ta, thêm vào một lượng muối vừa phải, muối một đêm, lấy ra hong hơi khô, sau đó đem trộn với xì dầu, một ít đường, bỏ vào lồng hấp chín, phơi khô rồi cất. Có thể hâm nấu với các thức ăn khác để ăn.

7) Tỏi hầm với bò câu.

Công dụng: Ích khí, sinh tinh.

Nguyên liệu: 30g tỏi, 1 con bò câu ăn thịt.

Chế biến: Đem bò câu giết chết, bỏ lông và nội tạng, sau khi rửa sạch đem bỏ vào bát, thêm vào tỏi rượu muối, nước trong, bỏ vào lồng hấp hấp chín là được.

8) Tỏi xào với thịt yếm ba ba.

Công dụng: Tư âm (bổ âm) bổ thận.

Nguyên liệu: 30g tỏi, 250g thịt yếm ba ba.

Chế biến: Dem thịt yếm ba ba rửa sạch, cắt thành miếng bỏ vào đun sôi vài lần, vớt ra, rồi bỏ vào chảo rán qua, để sẵn; đem tỏi bóc vỏ ngoài, bỏ vào chảo rán qua cho có màu vàng non, rồi bỏ thịt ba ba vào xào qua, sau đó thêm vào một lượng vừa phải rượu, hành, gừng, muối, xì dầu, đường, nước, sau khi sôi rồi dùng lửa nhỏ ninh 30 phút, dùng tinh bột thu lấy nước là được.

9) Tỏi ninh với gân bò.

Công dụng: Bổ gan, mạnh gân.

Nguyên liệu: 100g tỏi, 500g gân bò ngâm nở.

Chế biến: Dem gân bò cắt thành thoi, bỏ vào nước sôi một chốc, vớt ra để cho ráo nước, rồi bỏ vào chảo cùng tỏi để xào qua, thêm các gia vị vào như rượu, muối, xì dầu, đường, bột, hồ tiêu, dùng lửa nhỏ ninh độ 30 phút, thêm tinh bột vào thu nước là thành.

10) Tỏi nấu với nấm tươi.

Công dụng: Lý khí (điều chỉnh khí) hóa đàm, bổ tì ích vị.

Nguyên liệu và chế biến: 100g tỏi, một lượng vừa phải nấm tươi, cùng bỏ vào chảo xào qua, đổ thêm vào nước trong, rượu, mì chính, muối. Sau khi đun sôi, dùng tinh bột thu lấy nước, khi nhắc nổi ra, rưới dầu vừng vào là được.

11) Tỏi ninh với đường, dấm.

Công dụng: Ôn trung khai vị, kiện tì tiêu thực.

Nguyên liệu: 200g tỏi, 60g đường trắng, 50g dấm gạo.

Chế biến: Dem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, để sẵn, đổ dầu cải vào chảo nóng, đun cho chín đến 7 phần, đem tỏi bỏ vào chảo

dầu, xào qua trong chảo lát, sau thêm vào dấm gạo, đường trắng, và một lượng nước trong vừa phải, đun lửa nhỏ cho đến khi tỏi chín, bỏ vào một ít mì chính là có thể lấy ra để vào đĩa.

12) Cà ướp tỏi dấm.

Công dụng: Ngừng chảy máu, tiêu phù, ngừng lì, giải độc.

Nguyên liệu: Tỏi, dấm, muối ăn, cà nhỏ, đều với lượng vừa phải.

Chế biến: Vào lúc đầu hè, chọn hái những quả cà non, bỏ cuống, rửa sạch, mặt khắc, đem dấm ăn đun sôi, bỏ cà vào dấm sôi trần qua, lấy ra để cho ráo, nguội. Đem muối ăn bỏ vào tỏi giã nát, trộn đều, quét tỏi lên cà, bỏ vào trong liễn. Để dấm cho nguội, đổ vào một lượng nước gấp đôi lượng dấm để pha loãng, sau đó đổ vào trong liễn đã chứa cà và tỏi, nói chung ngập cà là được.

13) Dạ dày bò xào tỏi.

Công dụng: Bổ hư, ích vị (bổ dạ dày)

Nguyên liệu: 50g tỏi, 1 cái dạ dày bò.

Chế biến: Dạ dày bò sau khi rửa sạch, đem bỏ vào trong một cái đĩa to, thêm vào một ít gừng, hành, vỏ quế, hồi hương, rồi đặt đĩa vào lồng hấp, hấp trong 4 giờ, lấy ra cắt miếng, bỏ vào chảo mỡ xào qua, rồi bỏ tỏi, rượu, đường, mì chính vào, xào đảo qua một lúc nữa, rồi lấy ra bày vào đĩa.

14) Thịt dê xào tỏi.

Công dụng: Ôn thận tráng dương, bổ khí sinh tinh.

Nguyên liệu: 50g tỏi, 250g thịt dê nạc.

Chế biến: Đem thịt dê rửa sạch thái miếng, đem tỏi bóc vỏ rửa sạch, để sẵn. Đổ một lượng vừa phải dầu cải vào chảo rán chín độ 7 phần, bỏ thịt dê vào rán chín tái, đổ thêm vào một lượng nước vừa phải, nấu chín, bỏ tỏi vào, nấu một lúc

nữa, thêm rượu, muối tinh, gừng sống, mì chính vào, rồi vớt ra bày vào đĩa.

15) Cải muối với tỏi.

Công dụng: Kiện tì, khai vị.

Nguyên liệu: 500g bột tỏi, 5kg cải trắng non.

Chế biến: Dem cải trắng chọn bỏ lá già, rửa sạch, phơi cho mềm, cắt thành từng đoạn 2cm, dem tỏi bóc vỏ thái miếng, rồi dem rau cải trải vào trong liễn, cứ một lớp rau cải một lớp tỏi và muối ăn, bỏ dây liễn rồi nén xuống cho chắc, rót vào một lượng dấm vừa phải, đậy kín nắp lại, 20-30 ngày sau mở ra, lấy ra ăn. Ăn sống, ăn chín đều được.

16) Thịt thái miếng chấm tỏi già.

Công dụng: Tư âm, bổ phế (bổ âm, bổ phổi)

Nguyên liệu: 50g tỏi, 500g thịt mông lợn.

Chế biến: Bỏ thịt mông vào nồi luộc chín, vớt ra để nguội, thái thành miếng mỏng. Dem tỏi bóc bỏ vỏ ngoài, già nát nhừ, rồi thêm vào một lượng vừa phải xì dầu, đường, muối, dấm, dầu vừng, trộn đều, bày ra đĩa. Lúc ăn, dem thịt luộc chấm vào nước pha tỏi già.

17) Tỏi hấp với hàu khô.

Công dụng: Tư âm bổ thận, bổ trung ích khí.

Chế biến: Dem hàu khô sau khi rửa sạch bỏ vào bát thêm vào một lượng vừa phải các vị rượu, tỏi, mật gừng, muối, bột hồ tiêu, lấy giấy bóng bịt miệng bát lại, rồi đặt vào lồng hấp, hấp 30 phút là ăn được.

18) Tỏi hầm với đậu phụ.

Công dụng: Hòa trung ích khí.

Nguyên liệu: 150g tỏi kèm lá, 500g đậu phụ.

Chế biến: Dem tỏi nhặt bỏ lá già rửa sạch, cắt thành đoạn dài 4cm, đem đậu phụ bỏ vào nước trong già nát, để sẵn. Đổ dầu cải vào chảo rán, rán chín đến 7 phần, đổ tỏi vào, xào 2-3 phút, đổ vào một lượng vừa phải nước trong, xì dầu, đường, đồng thời bỏ đậu phụ vào chảo, hơi dầm nát, đập vung lại, ninh khoảng 3 phút, sau thêm mì chính vào, có thể nhắc chảo xuống, đem ra ăn.

19) Tỏi trộn với mực tươi.

Công dụng: Bổ tì vị, hóa tích trệ.

Nguyên liệu: 50g tỏi, 500g mực tươi.

Chế biến: Dem mực cắt bỏ đầu, râu và bỏ ruột, rửa sạch, cắt miếng, bỏ vào nồi nước sôi, đun lại hơi sôi, vớt ra, đem tỏi già nát như, thêm vào xì dầu, mì chính, đường, dầu vừng, rượu, đem trộn đều với mực là được.

20) Tỏi hầm với củ cải và thịt thăn.

Công dụng: Tiêu thực hòa trung, hạ khí hóa đờm.

Nguyên liệu: 250g tỏi kèm lá, 500g củ cải, 100g thịt thăn.

Chế biến: Dem tỏi bóc bỏ vỏ ngoài và lá già rửa sạch, cắt thành đoạn, đem củ cải rửa sạch, thái thành lát mỏng, thịt thăn cắt miếng, thêm vào một ít bột khiếm thực (*euryalo ferox*), trộn đều, đổ dầu vào chảo rán, rán chín đổ 8 phần, trước hết bỏ thịt thăn và tỏi vào rán, sau đó bỏ củ cải vào, rán chung độ 3 phút, rồi thêm vào muối tinh, và một lượng nước vừa phải, đập vung lại, hầm chín, đến khi củ cải chín nục, thêm mì chính vào, là có thể bày ra đĩa.

21) Tỏi hầm với dạ dày lợn.

Công dụng: Bổ hư tổn, kiện tì vị.

Nguyên liệu: 100g tỏi, 1 cái dạ dày lợn, 3g sa nhân.

Chế biến: Dạ dày lợn rửa sạch, đem sa nhân và tỏi đã bóc vỏ rửa sạch nhét vào dạ dày lợn, lấy chỉ khâu lại, bỏ vào nồi, thêm vào rượu, muối tinh và nước với lượng vừa phải, đun lửa nhỏ, hầm cho đến khi dạ dày chín như là được, thêm mì chính vào rồi ăn.

22) Tỏi trộn dưa chuột.

Công dụng: Trừ phiền giải khát.

Nguyên liệu: 10g tỏi, 3 quả dưa chuột.

Chế biến: Đem dưa chuột gọt vỏ giã nát như, trộn rửa bằng nước sôi nguội, tỏi bóc vỏ giã nát như, trộn với dưa chuột, rồi thêm vào dấm, đường, muối, mì chính, dầu vừng với lượng vừa phải, trộn đều là được.

23) Nước trà tỏi giảm béo.

Công dụng: Hạ mỡ trong máu, tiêu trừ tích ứ.

Nguyên liệu: 15g tỏi, 30g sơn tra, 10g quyết minh tử (tức hạt muồng, còn gọi là hạt đậu ma, hay hạt lạc trời).

Chế biến: Đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, bỏ vào ấm đất cùng với sơn tra và quyết minh tử, đổ nước vào sắc lấy nước uống, mỗi ngày 1 thang, sắc liền 2 lần, chia uống hai lần.

24) Nước trà tỏi pha kim ngân hoa.

Công dụng: Thanh nhiệt giải độc, trừ nóng trừ ẩm.

Nguyên liệu: 10g tỏi vỏ tím, 6g kim ngân hoa, 3g lục trà, 2g cam thảo.

Chế biến: Đem tỏi bóc vỏ, giã nát, bỏ vào chén, bỏ thêm kim ngân hoa, lục trà, cam thảo vào, rồi thêm vào một lượng vừa phải đường đỏ, sau đó pha nước sôi vào, đậy nắp lại, để trong 15 phút, uống thay nước trà.

25) Nước tỏi pha sữa bò.

Công dụng: Phòng trị ung thư.

Nguyên liệu: 3ml nước tỏi, 100ml sữa bò.

Chế biến: Đổ sữa bò vào nồi đun sôi, để nguội, pha nước tỏi vào, khuấy đều, uống 1 lần hoặc chia làm 2 lần.

26) Canh tỏi nấu chua.

Công dụng: Khai vị ăn nhiều, giết vi khuẩn phòng bệnh.

Nguyên liệu: 30g tỏi, 60ml dấm gạo.

Chế biến: Đem tỏi bóc vỏ, rửa sạch, băm nhỏ, hoặc đặt vào bát sứ sạch giã nát như, thêm dấm gạo vào, rồi đổ vào 500ml nước trong, đun sôi là được.

27) Rượu tỏi.

Công dụng: Tiêu trừ mệt nhọc, tăng tiến sức khỏe.

Nguyên liệu: 500g tỏi, 2,5 lít rượu trắng, 500g đường phèn.

Chế biến: Đem tỏi bóc vỏ, đặt vào nồi hấp, hấp trong 20 phút, để cho nó mất mùi, sau khi nguội đem bỏ vào trong lọ sứ có thể đậy kín, thêm rượu trắng, đường phèn vào, đậy kín nắp lại. Một tháng sau là có thể uống rượu, ăn tỏi.

28) Vịt hầm với tỏi độc đầu.

Công dụng: Hành khí hóa tích, lợi thủy, tiêu phù.

Nguyên liệu: 60g tỏi độc đầu, 1 con vịt.

Chế biến: Vịt sau khi giết, rửa sạch, đem nhúng vào nước sôi cho sạch máu. Bỏ gừng sống, hành, tỏi vào trong bụng vịt. Đặt nồi đất lên bếp lửa, đổ vào nồi 2,5l nước sạch, bỏ vịt, gừng sống, hành, rượu, bột hồ tiêu vào, đun sôi bằng lửa to, gạt bỏ bọt, rồi dùng lửa nhỏ ninh cho như, bỏ mì chính vào là được.

29) Tỏi già rán với thịt dê.

Công dụng: Bổ tì ích khí, ôn trung tán hàn.

Nguyên liệu: 100g tỏi, 1500g thịt dê, một lượng vừa phải gia vị.

Chế biến: Dem thịt dê đã trần qua ướp với hành, gừng, muối, rượu, trong khoảng 1 giờ, bỏ vào lồng hấp chín trên nước sôi và lửa đỏ, lấy ra để nguội thái thành thỏi dài. Bỏ vào chảo mỡ nóng, rán cho thịt khô hết nước rồi vớt ra. Để mỡ lại trong chảo, bỏ hành, gừng vào, rán qua cho thơm, đổ xì dầu, rượu, đường, sữa, tỏi giã vào bỏ thịt dê vào, dùng lửa vừa đun cho khô, xả dầu vùng lên đảo đều là được.

30) Tỏi trộn óc lợn.

Công dụng: Bổ não sinh tinh.

Nguyên liệu: 20g tỏi, 100g óc lợn, 20g hành, 10g gừng sống, 10g rượu, 10g dầu vùng, 15g xì dầu.

Chế biến: Dem óc lợn ngâm trong nước trong, gỡ sạch gân máu, giữ cho sạch, vớt ra để cho ráo nước. Hành rửa sạch cắt thành đoạn, gừng sống cạo vỏ, giã nát, tỏi bóc vỏ, giã thành bùn tỏi, lấy một cái đĩa để óc lợn lên, bỏ vào vỉ hấp, đặt lên lửa đỏ, hấp trong 30 phút, lấy ra để nguội, bỏ dầu vùng, xì dầu, tỏi giã vào trộn đều với nhau là được.

31) Cá sốt tỏi chua ngọt.

Công dụng: Bổ phế ích khí, lợi niệu tiêu phù.

Nguyên liệu: Một lượng tỏi vừa phải, 1 con cá chép sống, một lượng đường vừa phải, một lượng dấm vừa phải.

Chế biến: Giết chết cá chép, rửa sạch, ở hai bên con cá, dùng dao khoét một cái lỗ (miệng dao) sâu khoảng 1cm, trước hết đem muối rắc vào lỗ miệng dao, để một lúc lấy bột mì rắc đều vào các lỗ miệng dao, sau đó đem bột mì quét đều lên hai bên cá. Đun sôi chảo mỡ, sau đó bỏ cá vào rán cho vàng lên rồi lấy ra, đặt vào trong đĩa. Trong chảo rán đổ vào một ít dầu thực vật, bỏ tỏi, hành, gừng thái sợi, dấm vào, đồng thời thêm vào một nhúm đường, nước canh thịt, rượu trắng, tinh bột ướt, đun sôi thành nước đặc, nhanh chóng tưới lên cá đã rán rồi là được.

32) Bí đao rán dòn với dầu tỏi.

Công dụng: Thanh nhiệt, giải nóng, khai vị, sinh tân dịch.

Nguyên liệu: Một lượng vừa phải tỏi già, 250g bí đao sạch, 4 quả thanh tiêu, 1 lòng đỏ trứng gà, 500g dầu sống, một lượng vừa phải lát sơn tra, một lượng vừa phải tương cà chua, đường trắng, dấm trắng với lượng vừa phải.

Chế biến: Đem bí đao cắt thành thoi, thêm muối để ướp rồi đổ nước đi, đem trộn với lòng đỏ trứng, sau đó đem bỏ vào trong bột sống, cuộn lấy một lớp, thanh tiêu bỏ hạt, cắt thành thoi dài, lát sơn tra cắt thành dạng chữ T. Dùng lửa đỏ đun nóng chảo mỡ, đem bí đao bỏ vào chảo rán cho vàng ánh, đồng thời bỏ thanh tiêu vào, một chốc nhấc chảo ra. Trong chảo còn để lại một ít dầu, đổ dầu tỏi vào, rán cho bốc mùi thơm, đổ tương cà chua vào, thêm vào 50g, rồi bỏ đường, dấm và sơn tra vào đun cho sôi, dùng tinh bột hút nước sau đó bỏ bí đao, thanh tiêu vào, đảo cho thấm nước chất là có thể bày ra đĩa.

2. Các món ăn.

1) Tôm nõn biển xào với cọng hoa tỏi non.

Nguyên liệu: 200g cọng hoa tỏi sạch, 40g tôm nõn biển ngâm nước, 50g dầu ăn, 10g muối tinh, 2g mì chính.

Chế biến:

a) Đem cọng hoa tỏi rửa sạch, cắt thành đoạn dài 2cm.

b) Đổ dầu vào chảo rán đun nóng, bỏ cọng hoa tỏi và tôm nõn vào xào qua, rồi bỏ muối tinh, mì chính vào xào chín là được.

Đặc điểm: màu xanh biếc, tôm tươi, vị đậm.

2) Thịt thái sợi xào lá tỏi xanh.

Nguyên liệu: 200g lá tỏi, 100g thịt lợn, 8g muối tinh (chia dùng 2 lần), 1g muối tinh, 25g tinh bột nước (chia dùng 2 lần).

Chế biến:

a) Đem thịt lợn thái thành sợi dài 6cm, lấy muối tinh, tinh bột nước hồ vào, đem lá tỏi rửa sạch, cắt thành đoạn dài 3cm, lấy rượu, muối tinh, mì chính, tinh bột nước để sẵn.

b) Đổ dầu vào chảo đun sôi, bỏ sợi thịt vào xào cho rời ra, rồi bỏ lá tỏi vào xào qua, pha nước hầm vào, xào chín là được.

Đặc điểm: Thịt thơm, rau non, màu lục đỏ.

3) Cọng hoa tỏi non xào đậu phụ khô.

Nguyên liệu: 200g cọng hoa tỏi non, 200g đậu phụ khô, 40g dầu ăn, 40g xì dầu, 5g muối tinh, 2g mì chính, 3g bột hoa tiêu (hạt sền).

Chế biến:

a) Đem cọng hoa tỏi chọn ra rửa sạch, cắt thành đoạn dài 3cm, đem đậu phụ khô thái thành sợi, nhúng vào nồi nước sôi một chốc, vớt ra để cho ráo nước, đặt vào đĩa lớn.

b) Đổ dầu ăn vào chảo rán đun cho nóng, bỏ bột hoa tiêu, xì dầu, sợi đậu phụ vào, đổ thêm nước vào cho sợi đậu phụ tung ra, đợi cho nước canh khô đi mới lấy ra.

c) Đem chảo rán lau sạch, đổ toàn bộ dầu ăn vào, đợi cho dầu nóng lên, bỏ cọng hoa tỏi vào, xào tái mấy lần, bỏ sợi đậu phụ vào, bỏ thêm muối tinh, mì chính, xào trộn đều là được.

Đặc điểm: Màu xanh vàng, mùi tỏi bay thơm.

4) Thịt xào với đậu phụ và cọng tỏi.

Nguyên liệu: 200g cọng tỏi, 50g thịt nạc, 50g đậu phụ thái sợi, 40g dầu ăn, 10g xì dầu, 6g muối tinh, 2g đường trắng, 5g rượu, 5g tinh bột nước.

Chế biến:

a) Đem thịt rửa sạch cắt thành miếng nhỏ, lấy tinh bột nước, rượu trộn vào. Chọn cọng tỏi, rửa sạch, cắt ra, nhúng vào nước sôi.

b) Chảo rán, đổ dầu vào đun nóng, bỏ thịt vào, xào cho tới ra, sau đó bỏ đậu phụ vào cùng xào, bỏ cọng tỏi vào, thêm xì dầu, đường trắng, muối tinh vào, đun cho đến khi hấp dẫn là được.

Đặc điểm: ngọt mặn vừa miệng, dinh dưỡng phong phú.

5) Cọng tỏi xào đậu phụ.

Nguyên liệu: 50g cọng tỏi, 200g đậu phụ, một lượng vừa phải các vị: dầu thực vật, muối tinh, mì chính, 10g hoa tiêu (hạt sên).

Chế biến:

a) Đem đậu phụ thái thành thoi dài, rộng 0,6cm, cọng tỏi rửa sạch cắt thành đoạn dài 3cm, gừng băm nhỏ.

b) Đem đậu phụ nhúng qua nước sôi, vớt ra cho ráo nước, để sẵn.

c) Đun chảo cho nóng đổ vào một ít dầu thực vật, bỏ hoa tiêu vào, sau khi hoa tiêu rán cháy là thành dầu hoa tiêu, rót vào bát nhỏ để sẵn.

d) Trong chảo đổ dầu thực vật vào, sau khi rán dầu cho nóng, thêm gừng băm vào xào tái, rồi bỏ đậu phụ vào, thêm muối, mì chính vào rồi xào, sau đó bỏ cọng tỏi vào xào đảo đều cho đến khi cọng tỏi chín 8, 9 phần là được (nhưng nhất thiết đừng để quá lửa), rưới dầu hoa tiêu vào rồi trút ra khỏi chảo.

Đặc điểm: Nguyên liệu dễ tìm, cách làm giản dị, có mùi thơm thoang thoảng ăn ngon miệng.

6) Mì sợi om với cọng tỏi non.

Nguyên liệu: 100g cọng tỏi, 150g mì sợi chín, 100g thịt lợn nạc béo, một ít các vị, gừng thái chỉ, tương mì, muối tinh, rượu, mì chính, tinh bột nước, một lượng vừa phải dầu lạc và nước hầm xương.

Chế biến:

a) Trước hết bỏ mì sợi vào nồi hấp, hấp trong 5 phút bằng lửa to, lấy ra nhân lúc nóng làm cho tươi ra, trải ra cho nguội, để sẵn đấy.

b) Cọng tỏi cắt thành đoạn dài 3cm, gừng tươi thái thành sợi, thịt lợn thái thành sợi nhỏ, dài 3cm, đồng thời đổ rượu và tinh bột nước vào để hồ.

c) Chảo xào đặt lên bếp lửa to, đun cho nóng đổ dầu lạc vào, lúc nóng độ 5 phần, trước hết đem thịt lợn bỏ vào cho rời ra, rồi bỏ gừng và tương mì vào rán cho chín. Bỏ vào cọng tỏi, muối tinh, rượu và nước hầm xương với lượng vừa phải (đừng ngập cọng tỏi). Sau khi sôi, bỏ mì sợi đã hấp vào, dùng lửa nhỏ om trong 3 phút, khi nào cọng tỏi chín là được, trước khi lấy ra khỏi nồi cho mì chính vào trộn đều mới lấy bày ra đĩa.

Đặc điểm: Sợi thịt thơm mềm, giá rẻ nhưng có chất.

7) Cọng tỏi non muối chua.

Nguyên liệu: 500g cọng tỏi, 50g dấm, 20g muối.

Chế biến:

a) Đem cọng tỏi chọn ra, rửa sạch, để ráo nước, cắt thành đoạn dài 4cm, đựng vào thau.

b) Lấy nước sôi hòa tan muối, để nguội rồi đổ cùng với dấm vào thau đựng cọng tỏi, nước ngập cọng tỏi là vừa. Sau 3-5 ngày đem ra ăn.

Đặc điểm: Có vị chua mặn, ăn ngon miệng.

8) Cọng tỏi non ướp đường.

Nguyên liệu: 1000g cọng tỏi, 250g đường trắng, 50g muối tinh.

Chế biến:

a) Đem cọng tỏi tươi chọn ra rửa sạch, để cho ráo nước, đem đường trắng, muối tinh bỏ vào nước sôi để chế thành nước ngon.

b) Đem cọng tỏi gói thành từng nắm một, bày ra trong liễn muối dưa, cuối cùng đem nước muối, đường, đổ vào cho ngập, đậy kín nắp lại. Chú ý kiểm tra, dùng để lên meo trắng. Ướp cho đến khi cọng tỏi có màu nâu nhạt, có mùi thơm thoang thoảng là có thể đem ra ăn.

9) Canh nấu với cá muối và cọng tỏi non.

Nguyên liệu: 500g cọng tỏi, 200g cá muối, 5g dầu vừng, 15g dầu lạc, 8g rượu, 5g mì chính, 2g muối tinh, 2g gừng.

Chế biến:

a) Bỏ cá muối ngâm vào nước lạnh trong 40 phút, sau đó cắt thành hai khúc to, gừng cạo vỏ thái thành miếng, cọng tỏi rửa sạch, cắt thành đoạn dài 3,5cm.

b) Đun nóng nồi nấu canh bỏ dầu lạc vào, dùng lửa rán cho hai mặt của khúc cá chín hơi vàng. Đổ 1000g nước trong vào nồi, dùng lửa nhỏ đun trong 10 phút, sau đó đun bằng lửa to, bỏ cọng tỏi, dầu vừng, mì chính, muối tinh vào, nhắc nồi ra, múc canh vào bát canh là xong.

Đặc điểm: Có vị mặn, thơm, ăn ngon miệng.

10) Lá tỏi xanh xào với huyết gà.

Nguyên liệu: 200g lá tỏi, 250g huyết gà, 5g rượu, 5g ớt khô, một ít mì chính và tinh bột, 20g dầu ăn, một lượng muối tinh vừa phải.

Chế biến:

a) Đặt nồi lên bếp, đổ nước lạnh vào, jem rửa sạch huyết gà đã đông cục, bỏ vào nồi. Sau khi nước sôi dùng lửa nhỏ đun cho đến khi máu gà chín vớt ra bỏ vào nước nguội để ngâm cho nguội, cắt thành miếng.

b) Lá tỏi cắt thành đoạn, ớt khô cắt thành đoạn nhỏ, để sẵn, đặt chảo rán lên bếp, đổ dầu ăn vào xào, sau khi dầu chín bỏ ớt cay và lá tỏi vào xào, thêm muối, mì chính, rượu. Khi lá tỏi chín đến 7 phần, đổ huyết gà vào, đợi đến khi chín đến 9 phần, tưới nước tinh bột vào, nhắc nồi ra là ăn được.

Đặc điểm: màu đỏ lục, dinh dưỡng phong phú.

11) Lá tỏi xanh xào với Lạp Xưởng.

Nguyên liệu: 100g lá tỏi non tươi, 200g Lạp Xưởng, một lượng vừa phải các vị: muối tinh, mì chính, đường trắng, dầu vừng, dầu lạc.

Chế biến:

a) Tỏi xanh tước vỏ, cắt đoạn, Lạp Xưởng thái miếng để sẵn.

b) Đặt chảo lên bếp đun nóng, đổ vào một lượng dầu lạc vừa phải, bỏ Lạp Xưởng vào chảo rán qua rồi bỏ lá tỏi, mì chính, đường trắng, muối tinh vào rán qua, tưới dầu vừng vào là được.

Đặc điểm: Màu hồng lục xen kẽ, tỏi thơm, ăn ngon.

12) Lá tỏi xanh xào với Đậu Phụ Sợi.

Nguyên liệu: 100g lá tỏi non tươi, 150g đậu phụ sợi tươi, một lượng vừa phải các vị: muối tinh, mì chính, đường trắng, dầu vừng, dầu lạc.

Chế biến:

a) Lá tỏi xanh tước vỏ, cắt thành đoạn, đậu phụ sợi cắt thành đoạn dài 3cm.

b) Đặt chảo lên bếp, đổ vào một lượng dầu lạc vừa phải, đem lá tỏi xào qua, liền sau bỏ đậu phụ sợi, muối tinh, mì chính vào nổi cùng một lúc, sau khi xào chín, tưới dầu vừng vào là được.

Đặc điểm: Có mùi thơm thoang thoảng, ăn ngon miệng.

13) Lá tỏi xanh xào với giá đậu xanh.

Nguyên liệu: 200g lá tỏi xanh, 300g giá đậu xanh tươi, một ít mì chính và muối tinh, một lượng vừa phải dầu cải.

Chế biến:

a) Đem giá rửa sạch, trung nước sôi, đem lá tỏi xanh làm sạch sẽ cắt nhỏ để sẵn.

b) Đặt chảo lên bếp đổ vào một lượng dầu cải vừa phải, bỏ lá tỏi vào nổi xào qua, đem giá, mì chính, muối tinh bỏ vào chảo cùng một lúc, sau khi xào chín, tưới dầu vừng vào là được.

Đặc điểm: Màu vàng lục chen nhau, thơm giòn, ngon miệng.

14) Lá tỏi vàng, cóm năng, trồng trong điều kiện không có ánh sáng mặt trời xào lạc xường.

Nguyên liệu: 100g lá tỏi vàng non tươi, 200g lạc xường, muối tinh, mì chính, đường trắng, dầu mỡ, đều với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Lá tỏi vàng chọn sạch sẽ, cắt thành đoạn dài 3cm, lạc xường cắt thành miếng vừa phải, để sẵn.

b) Đặt chảo lên bếp đun cho nóng, bỏ vào một lượng dầu mỡ vừa phải, bỏ lap xường vào chảo xào qua rồi bỏ lá tỏi vàng, muối tinh, mì chính, đường trắng vào cùng một lúc, xào chín là được.

Đặc điểm: Lap xường thơm, đậm, có vị ngọt mặn, ngon miệng.

15) Nước tỏi trộn với ốc biển.

Nguyên liệu: 20g nước tỏi, 150g thịt ốc biển tươi, 100g rau xanh theo từng mùa, một ít dấm.

Chế biến:

a) Đem rửa sạch thịt ốc biển, từ chỗ miệng lõm của nó cắt thành hai nửa liền nhau, dùng mặt dao đập bằng, cắt thành miếng dày, lấy nước sôi nhúng qua rồi vớt ra, để nguội, rau xanh cũng nhúng qua, ngâm cho nguội rồi cắt thành đoạn.

b) Đem rau xanh cắt thành đoạn đặt vào đĩa, thịt ốc bày lên rau xanh, tưới nước tỏi lên là được.

Đặc điểm: Màu vàng nhạt, tươi giòn, thơm ngon, có vị chua cay.

16) Nước tỏi trộn với tôm nõn.

Nguyên liệu: 20g nước tỏi, 250g tôm to tươi, 100g rau xanh theo mùa, một ít dấm.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi trộn với dấm thành nước chua cay.

b) Đem tôm rửa sạch bằng nước lạnh, thêm vào một ít muối ăn, vỏ hoa tiêu (hạt sền), nấu bằng lửa to cho đến khi vỏ tôm lóc ra khỏi thịt, lúc thịt tôm cứng là chín, sau khi nguội bóc vỏ tôm ra, rau xanh cắt thành đoạn hoặc thái nhỏ.

c) Đem rau xanh đựng vào đĩa, thịt tôm cắt ở giữa thành 2 đoạn, đầu lớn trở ra ngoài, đầu nhỏ trở vào trong, khía dao từ

mặt dưới, cắt thành miếng dày, mỗi miếng là một nhát dao, thịt tôm di động sang bên trái một chút, dùng dao nâng lên thành hình quạt, từng miếng một bày lên trên rau xanh, không được để hở rau ra, cuối cùng ở trên bày mấy miếng tôm, tưới lên một ít nước sốt.

Đặc điểm: Màu đỏ tươi, chua, cay, tươi.

17) Tỏi ngâm đường.

Nguyên liệu: 50g tỏi, 800g đường trắng, 50g muối.

Chế biến:

a) Lấy nước ngâm tỏi, mỗi ngày thay nước 1 lần, sau 7 ngày bóc bỏ vỏ già, ngâm muối một lúc, cho chảy hết nước.

b) Hòa tan đường, đổ cùng một lúc với tỏi vào trong một cái liễn miệng nhỏ, một tháng sau là có thể ăn được.

Đặc điểm: Món ăn này có vị mặn, ngọt, giòn, thơm.

18) Nước tỏi trộn với sứa.

Nguyên liệu: 20g nước tỏi, 150g sứa, 5g tôm nõn biển khô ngâm với nước, 100g ruột cải trắng, một ít rau mùi (ngò)

Chế biến:

a) Đem sứa rửa sạch cát bùn, nhúng vào nước sôi một chốc, vớt ra, lấy nước lạnh rửa 1 lần, cắt thành miếng lớn bằng móng ngón tay cái, dài 8cm, lại lấy nước lạnh rửa một lần nữa, bỏ vào nước lạnh ngâm trong 3 giờ, ở giữa thay nước 1-2 lần, thái ruột cải trắng thành sợi to, rau mùi, sau khi nhúng nước sôi cũng cắt thành đoạn.

b) Đem cải trắng bày lên đĩa, đem sứa để cho ráo nước, bày kín trên rau cải, hình giống cái bánh màn thầu (bánh bao) rắc tôm biển, rau mùi, lên tưới nước tỏi lên là thành.

Đặc điểm: Món này màu vàng ánh, giòn thơm, có vị chua cay.

19) Nước tỏi trộn với thịt sò.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 150g thịt sò lông tươi, 100g rau xanh theo mùa, 20g dấm, 10g xì dầu, muối mè chính, đều với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem sò lông rửa sạch, bóc vỏ ngoài, lấy thịt ra, rửa sạch máu, đem thịt sò cắt từ giữa thành miếng, bỏ vào trong nước sôi luộc cho chín, vớt ra để nguội, rau xanh cắt thành đoạn hoặc thái nhỏ.

b) Đem rau xanh bày ra đĩa, đem thịt sò xếp lên trên, tưới nước tỏi, dấm, xì dầu, muối, mè chính lên là thành.

20) Nước tỏi trộn với thịt hến.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 150g thịt hến tươi mới, 100g rau xanh, 20g dấm, 10g xì dầu, một lượng vừa phải mè chính và dầu vừng.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi, dấm xì dầu, mè chính, dầu vừng trộn đều thành nước chua cay.

b) Lấy nước lạnh rửa sạch hến, bỏ hến vào nồi nước lạnh đun sôi luộc chín, vớt ra bóc vỏ ngoài, lấy nước luộc này rửa sạch bùn cát. Đem rau xanh cắt ra thành đoạn.

c) Đem rau xanh cắt đặt vào đĩa trên bày thịt hến, tưới nước cay chua lên là thành.

Đặc điểm: Món ăn này màu trắng tro, tươi ngon có vị chua cay.

21) Nước tỏi trộn với thịt hàu muối.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 150g thịt hàu muối tươi, 100g rau xanh theo mùa, 10g xì dầu, 20g dấm, dầu vừng, muối, mè chính, đều với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi trộn với dấm, xì dầu, dầu vừng, muối, mì chính thành nước chua cay.

b) Lấy sạch nhớt bã ở trong thịt hầu, rồi bỏ thịt hầu vào trong nồi nước ngập nguyên liệu là vừa, lửa không nên đun to quá, đun đến khi nước sôi, vớt bọt nổi bỏ đi, vớt thịt hầu ra, rau xanh cắt thành đoạn hoặc sợi.

c) Đem rau xanh xếp ra đĩa, trên bày thịt hầu chín, tưới nước chua cay lên là thành.

Đặc điểm: Món ăn màu trắng tro, tươi ngon, chua cay.

22) Nước tỏi trộn với mực ống.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 150g mực ống tươi, 100g rau xanh theo mùa, 20g dấm.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi trộn với dấm thành nước chua cay.

b) Đem mực ống rút mai và gân sống, lấy nước mực ra, rửa sạch, bỏ vào nồi nước sôi đã có muối và vỏ hoa tiêu (hạt sên), nấu đến khi ống của mực cứng là chín, lấy ra để cho nguội, lấy mũi dao cắt thành từng đoạn, rau xanh cắt thành đoạn.

c) Đem rau xanh đặt vào đĩa, các đoạn mực bày ở trên, tưới nước chua cay vào là được.

23) Nước tỏi trộn với mực nang tươi.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 150g mực tươi, 100g rau xanh theo mùa, 25g dấm.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi trộn đều với dấm thành nước chua cay.

b) Đem mực nang cắt từ giữa thành 2 miếng, rồi ngược dao lại, cứ cách 2 phân là cắt một nhát, chiều sâu bằng 2/3

nguyên liệu là vừa, rồi thẳng dao cắt xiên, chiều sâu giống như trên, cứ cách 3 phân là cắt dứt, nhúng vào nước sôi để nguội, rau xanh cắt thành đoạn.

c) Rau xanh đặt vào đĩa, mực bày lên trên rau, tưới nước chua cay lên là thành.

Đặc điểm: Món ăn màu trắng nhạt, tươi, có vị chua cay.

24) Nước tỏi trộn với sò khô xé sợi.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 100g sò khô, 100g rau xanh theo mùa, 20g dấm, 10g xì dầu, mì chính và dầu vừng với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Lấy nước lạnh rửa sạch bụi bám vào sò khô, vớt ra bỏ vào trong một lượng nước vừa phải, rồi thêm hành gừng vào, đặt lên trên vỉ hấp, hấp trong khoảng nửa giờ, lấy ra để sẵn.

b) Đem rau xanh sát trùng, thái thành sợi dài 4cm, to 0,3cm; đem sò đã hấp rồi, dùng mặt dao dần nát ra.

c) Đem 250g sò khô bỏ vào trong rau thái sợi, trộn đều, đặt vào đĩa rồi đem sò xé sợi, còn lại đem rắc lên trên mặt rau, tô điểm thêm một cọng lá mùi (lá ngò), lúc ăn thì tưới vào dầu tỏi, dấm, xì dầu, mì chính, dầu vừng là được.

Đặc điểm: Món ăn có màu vàng nhạt, thanh đạm.

25. Nước tỏi trộn với cá thu khô.

Nguyên liệu: 25g tỏi, 300g cá thu khô, 150g ruột cải trắng (cải Trung quốc), 15g xì dầu, 10g dấm, 15g dầu vừng, muối và mì chính, đều với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem tỏi, xì dầu, dấm, dầu vừng, muối, mì chính trộn đều thành nước tỏi.

b) Đem cá khô rửa sạch, dùng nước ấm ngâm, ngâm đến khi cá thấm nước, lấy bỏ vào đĩa đặt lên vỉ hấp, hấp chín, sau khi nguội, dùng tay xé nhỏ ra.

c) Đem ruột cải trắng thái thành sợi to, đem rau mùi (ngò) rửa sạch, nhúng vào nước sôi, lấy nước nguội ngâm cho nguội, cắt thành đoạn.

d) Đem ruột cải trắng đã cắt đoạn và rau mùi đặt vào đĩa, rồi rắc cá đã xé lên trên rau, lúc ăn tưới nước tỏi vào, trộn đều là được.

Đặc điểm: Có màu vàng nâu, vị chua cay.

26. Nước tỏi trộn với thịt cua.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 150g thịt cua tươi mới, 100g rau xanh theo mùa, 20g dấm, 10g xì dầu, mì chính và dầu vừng, đều với số lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi, dầu, xì dầu, mì chính, dầu vừng trộn đều thành nước chua cay.

b) Đem thịt cua tươi rửa sạch để ngửa bụng lên trên, đặt lên vỉ hấp, đun lửa đỏ, to, khi vỏ cua có màu vàng ánh là chín, đợi cho nguội, lấy thịt ra, bóc mai cua ra, lấy gạch cua, bẻ càng to ra, lấy sống dao đập vỡ lấy thịt, bỏ mang cua, xiên lưỡi dao mổ thân cua, lấy thịt cua ra, đem rau xanh thái nhỏ.

c) Đặt rau xanh thái nhỏ vào đĩa, rắc thịt cua, gạch cua lên trên, tưới nước chua cay lên là được.

Đặc điểm: Món ăn có màu trắng nhạt, tươi ngon vị chua cay.

27. Nước tỏi trộn với bạch tuộc.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 150g bạch tuộc tươi, 100g rau xanh theo mùa, 20g dấm, 10g xì dầu, mì chính và dầu vừng, đều với số lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi, dấm, xì dầu, mì chính, dầu vừng, khuấy trộn đều thành nước chua cay.

b) Lấy túi mực ở trong bụng bạch tuộc ra, dùng bàn chải, chải sạch cát bùn ở đĩa hút trên tay cuộn rửa sạch, dùng nước lạnh, thêm ít muối đem đun sôi, luộc chín, vớt ra để nguội cắt thành đoạn dài 4cm, rồi cắt miếng rộng 3cm, rau xanh thái nhỏ.

c) Đem rau xanh thái nhỏ đặt vào đĩa, bày thịt bạch tuộc lên trên, tưới lên nước chua cay là được.

Đặc điểm: Món ăn có màu hồng tươi, tươi ngon, vị chua cay.

28. Nước tỏi trộn với sò huyết.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 150g sò huyết tươi, 100g rau xanh theo mùa, 10g xì dầu, mì chính và dầu vừng, đều với số lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi, dấm, xì dầu, dầu vừng khuấy trộn đều thành nước chua cay.

b) Đem sò huyết còn có vỏ rửa sạch, bỏ vào nồi nước sạch, đun sôi, luộc chín, vớt ra bóc vỏ, rồi lấy nước luộc rửa thịt sò huyết, lấy dao cắt thành miếng, rau xanh cắt thành đoạn hay sợi.

c) Đem rau xanh cắt đặt vào đĩa, bày sò huyết lên trên, tưới lên nước chua cay vào là thành.

Đặc điểm: Món ăn có màu vàng nhạt, tươi ngon, có vị chua ngọt.

29. Nước tỏi trộn với don.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 150g thịt don tươi, 100g rau xanh theo mùa, 20g dấm, 10g xì dầu, muối, mì chính, đều với số lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi, dấm, xì dầu, muối, mì chính trộn đều thành nước chua cay.

b) Đem con don rửa sạch, bỏ vào nước lạnh, có thêm ít muối, đun sôi, luộc chín, vớt ra bóc vỏ bỏ đi, lấy nước luộc rửa thịt don, rau xanh cắt thành đoạn hay sợi.

c) Đem rau xanh đã cắt, đặt vào đĩa, đem thịt don bày kín rau, tưới lên nước chua ngọt lên là thành.

Đặc điểm: Món ăn có màu trắng tro, tươi ngon, có vị chua cay.

30. Cọng tỏi non xào với thịt thái sợi.

Nguyên liệu: 150g cọng tỏi, 150g thịt nạc béo, lọc ra, 10g dầu vừng, 35g xì dầu, 20g tinh bột nước, 10g rượu, mặt hành, tương mì ngọt, với số lượng vừa phải, một ít nước đun sôi.

Chế biến:

a) Đem thịt thái thành sợi, cọng tỏi bỏ phần già và hoa, rửa sạch cắt đoạn.

b) Đem cọng tỏi nhúng nước sôi một chốc, đổ vào muối vớt (muối có lỗ) cho ráo nước.

c) Bỏ một lượng dầu vừa phải vào một cái chảo, đun nóng lên, bỏ thịt thái sợi, tương mì, bột tỏi, cọng tỏi vào xào qua, thêm rượu, xì dầu vào đảo mấy cái, cho nước sôi vào, tưới dầu vừng vào, lấy ra khỏi chảo là xong.

Đặc điểm: Thơm, tươi, ngon.

31. Lá tỏi vàng (cóm nấng) xào cải trắng.

Nguyên liệu: 50g lá tỏi vàng, rửa cây cải trắng lớn, 30g dầu lạc, xì dầu, muối tinh với lượng vừa phải, một ít đường trắng và mì chính.

Chế biến:

a) Lấy cải trắng rửa phần dưới, bỏ rễ, thái thành sợi, lá tỏi vàng rửa sạch, cắt thành đoạn.

b) Dầu đun chín đến 8 phần, trước hết bỏ rau cải trắng vào chảo xào, sau thêm vào một lượng vừa phải muối tinh và đường trắng, xào đảo đều, tưới lên một lượng vừa phải xì dầu, rồi bỏ lá tỏi vàng vào cùng xào đảo, sau đó thêm mì chính vào, và lấy ra ngay, vì lá tỏi vàng không nên xào lâu, cho nên bỏ vào nồi muộn hơn và lấy ra khỏi nồi sớm hơn.

Đặc điểm: Lá tỏi vàng có hương vị thơm nồng.

32. Cọng hoa tỏi non xào với lưỡi lợn.

Nguyên liệu: 100g cọng hoa tỏi non, 200g lưỡi lợn, 7g muối tinh, 1 cái lòng trắng trứng gà; tinh bột, dầu thực vật, hoa tiêu, bột gừng, mì chính, đều với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem lưỡi lợn rửa sạch, thái thành sợi to, bỏ vào bát, thêm lòng trắng trứng, tinh bột vào trộn và hồ nhuyễn. Đem cọng tỏi non bỏ rễ, ngọn, rửa sạch, cắt xiên từng đoạn.

b) Đổ dầu thực vật vào chảo xào, đun đến khi dầu chín đến 5 phần, đổ lưỡi lợn đã hồ tốt cho tan rời ra. Khi lưỡi lợn đã chín đủ, đem luôn cả dầu đổ vào muôi có lỗ, lắc sạch dầu, dùng nước ấm rửa hết dầu nhờn ở lưỡi lợn.

c) Đem cọng tỏi cắt đoạn xào mấy lượt, pha nước hoa tiêu vào, bỏ muối và mì chính còn lại vào, rồi bỏ trứng gà đã rán vào đảo đều là được.

Đặc điểm: Màu sắc tươi đẹp, thơm, ngon miệng.

33) Cọng tỏi non xào trứng gà.

Nguyên liệu: 100g cọng tỏi non, 3 quả trứng gà, 50g dầu ăn, 10 hạt hoa tiêu, 6g muối tinh, 1g mì chính.

Chế biến:

a) Đem cọng tỏi chọn sạch sẽ, cắt thành đoạn dài 3cm, đập trứng gà vào bát, bỏ 2g muối tinh vào khuấy đều, bỏ hoa tiêu vào bát, lấy 50g nước trong để ngâm.

b) Cho 30g dầu vào chảo đun nóng, đem nước trứng gà đổ vào chảo rán cho đến khi nước trứng gà chín đông lại, như cánh hoa nhỏ, thì đổ ra.

c) Đổ dầu còn thừa lại vào nồi đun nóng, bỏ cọng tỏi vào xào đảo mấy lượt, đổ nước hoa tiêu vào, thêm muối tinh và mì chính còn lại vào, bỏ trứng gà rán vào, xào đảo đều là được.

Đặc điểm: Màu sắc tươi đẹp, thơm, ngon miệng

34) Cọng hoa tỏi xào với thịt thái sợi.

Nguyên liệu: 200g cọng tỏi, 200g thịt lợn lóc da, 50g dầu ăn, 10g dầu vừng, 10g rượu, 2g tương ngọt, 35g xì dầu, 20g tinh bột nước, 3g hạt hành.

Chế biến:

a) Đem thịt thái nhỏ như sợi dài 6cm, cọng tỏi chọn bỏ phần già và hoa, rửa sạch, cắt thành đoạn dài 3cm, nhúng nước sôi, vớt ra để ráo nước.

b) Đổ dầu vào chảo đun cho nóng bỏ thịt vào xào tái, rồi bỏ hạt tỏi, tương ngọt, cọng tỏi, rượu, xì dầu, thêm một ít nước, cho tinh bột thu nước, tưới dầu vừng vào, rồi lấy món ăn ra bày vào đĩa là xong.

Đặc điểm. Món ăn thịt thơm ngọt, rau xanh giòn.

35. Tôm nõn biển trộn với thạch (xu-xoa, aga-aga)

Nguyên liệu: 50g tỏi, 50g tôm nõn khô, 20g thạch, 100g rau xanh theo mùa, 20g dấm, 10g xì dầu, muối, mì chính, dầu vừng với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi, dấm, xì dầu, muối, mì chính, dầu vừng trộn thành nước chua cay.

b) Đem thạch cắt thành 4 khúc, dùng nước ấm ngâm trong khoảng 10 phút, vớt ra cho ráo nước. Rau xanh rửa sạch, sát trùng, thái thành sợi dài 4cm, to 0,3cm. Tôm nõn dùng nước lạnh rửa sạch bụi bặm, bỏ vào nước ấm ngâm trong khoảng nửa giờ, vớt ra để sẵn.

c) Đem rau xanh thái sợi trộn đều với một ít thạch, đựng vào đĩa, đem thạch rắc vào trên rau, rồi đem tôm nõn rắc vào trên thạch, giống như một cái bao tháp, rồi tô điểm thêm một nhúm lá rau mùi. Lúc ăn, tưới nước chua cay lên, trộn đều là được.

Đặc điểm: Tươi, ngon, chua cay.

36. Nước tỏi trộn với dưa chuột, vỏ tôm.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 250g dưa chuột, 25g vỏ tôm, 20g dấm, 10g xì dầu, muối, mì chính, dầu vừng, đều với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem nước tỏi, dấm, xì dầu, muối, mì chính, dầu vừng trộn đều thành nước chua cay.

b) Đem dưa chuột rửa sạch, thái thành sợi dài, đem vỏ tôm vò rửa sạch sẽ.

c) Đem dưa chuột thái đặc vào trong đĩa rồi rải vỏ tôm lên, tưới nước chua cay lên là thành.

Đặc điểm: Màu cánh chả, tươi ngon, chua cay.

37. Nước tỏi trộn với rong dài.

Nguyên liệu: 50g nước tỏi, 200g rong dài chín, 50g rau xanh theo mùa, 20g dấm, 10g xì dầu, muối, mì chính, dầu vùng đều với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đun nước tỏi, dấm, xì dầu, muối, mì chính, dầu vùng hòa trộn đều thành nước chua cay.

b) Đem rong dài khô đặt lên vỉ hấp, hấp độ nửa giờ, lấy ra rửa sạch, rồi ngâm vào nước (thời gian không nên dài quá), sau lấy ra xếp lại cho bằng nhau, lấy mũi dao thái thành sợi nhỏ dài 8cm, rau xanh thái thành sợi nhỏ dài 8cm.

c) Đem rau xanh và rong dài đựng vào bát, đổ nước chua cay vào trộn đều, rồi bày ra đĩa là được.

Đặc điểm: Màu đỏ nâu, chua, cay, tươi, thanh.

38. Tỏi giã trộn với thịt chó.

Nguyên liệu: 250g tỏi, 2500g thịt chó, 4000g củ cải trắng, 10g hoa tiêu, 10g vỏ quế, 50g dầu vùng, 50g xì dầu, 5g dấm thơm, 15g rượu gạo, 25g hành cắt đoạn, 25g gừng lát, 25g trần bì, 100g muối nhỏ, 10g mì chính, 1000g nước sôi mới.

Chế biến:

a) Lấy nước sạch rửa thịt chó, rồi bỏ thịt vào nồi, đổ nước lạnh vào, đun sôi sùng sục, sau đó vớt ra, bỏ thịt luộc vào nước lạnh ngâm trong khoảng 1 giờ (để khử mùi hôi), lấy ra bỏ vào chậu sành, đổ nước sôi mới vào. Rồi lấy vỏ quế, trần bì, hoa tiêu, hành, gừng, muối, mì chính, rượu gạo, củ cải đặt lên trên thịt chó, sau đó bỏ vào lồng hấp chín như, lấy ra để nguội.

b) Tỏi dùng dao đập nát, đựng vào bát, thêm muối, mì chính, xì dầu, dầu vùng, chế thành nước tỏi giã. Lúc ăn, đem

thịt chó đã nguột cắt thành miếng mỏng, đặt vào đĩa, tưới nước tỏi giã lên là được.

Đặc điểm: Thịt chó thơm ngon.

39. Tương tỏi trộn với mực.

Nguyên liệu: 50g tỏi, 250g mực khô, 1g muối, 1g mì chính, 10g rượu, 40g kiềng ăn, 25g xì dầu, 5g đường trắng, 20g dầu vừng, 1g bột hồ tiêu.

Chế biến:

a) Đem mực khô ngâm cho mềm, bỏ vào trong chậu, thêm vào 500g nước và kiềng ăn để nguội (mùa hè khoảng 4 giờ, mùa đông khoảng 8 giờ). Sau đó vớt ra, bỏ đầu, cổ, và mai, rồi lấy nước trong giữ sạch mùi kiềng.

b) Đem tỏi bóc vỏ ngoài, dùng dao thái nhỏ, đập cho nát, để vào trong bát, thêm xì dầu, đường trắng, muối, mì chính, rượu, dầu vừng, bột hồ tiêu vào, trộn đều thành nước tỏi.

c) Đem mực ngâm nước nở ra cắt theo chiều dài thành 2 miếng lớn, trên mỗi miếng lớn lại cắt thành các khối hình vuông lệch, thả vào nồi nước sôi nhúng cho đến khi cong lên thành hình ống, dùng muối có lỗ vớt lên, để ráo nước đặt vào đĩa tưới nước tương tỏi lên là được.

Đặc điểm: Tươi, thơm, mềm.

40) Tỏi trộn với cà nướng.

Nguyên liệu: 20g tỏi giã, 500g cà, 10g xì dầu, 10g hành thái sợi, 10g gừng thái sợi, 5g dầu vừng, 3g muối tinh, 3g dấm, 5g mật mùi (ngò), 2g mì chính.

Chế biến:

a) Đem cà đặt lên lò nướng cho đến khi vỏ vàng cháy, bóc đi rửa sạch, bỏ vào trong chậu nhỏ cho nguội.

b) Đem thịt cà giã nhừ, thêm muối, mì chính, hạt gừng, hành sợi, tỏi giã vào trộn đều, xong thêm vào xì dầu, dấm, dầu vừng, mùi là thành.

Đặc điểm: Tỏi thơm nồng.

41) Tỏi giã trộn với đậu dũa (đậu dũi).

Nguyên liệu: 10g tỏi, 250g đậu dũa, 40g dầu ăn, 4g muối tinh, 2g tinh bột nước, 1g mì chính.

Chế biến:

a) Đậu dũa rửa sạch, cắt thành đoạn dài 3cm, tỏi bóc vỏ rửa sạch, giã nát.

b) Đổ dầu vào chảo, đun nóng chín đến 8 phần, bỏ tỏi giã vào, xào bay mùi thơm, rồi bỏ đậu dũa vào xào, thêm muối, mì chính, sau khi đậu chín 9 phần thì tưới nước tinh bột vào là được.

Đặc điểm: Tỏi thơm, đậu dũa mềm.

42) Tỏi giã trộn với đậu ván.

Nguyên liệu: 40g tỏi giã, 250g đậu ván non, 10g dầu vừng, 5g muối tinh, 5g xì dầu, 1g mì chính.

Chế biến:

a) Chọn đậu ván rửa sạch, thái thành sợi nhỏ dài khoảng 4cm, luộc chín trong nước sôi, vớt ra đặt vào đĩa.

b) Tỏi giã cùng muối tinh, xì dầu, mì chính trộn đều tưới lên đậu ván là được.

Đặc điểm: Đậu ván thơm mềm.

43) Tỏi xào với nấm dầu khỉ (*Hericium (Hydnum) erinaceus*).

Nguyên liệu: 50g tỏi, 500g nấm dầu khỉ tươi, 50g dầu ăn, 10g muối tinh, 50g xì dầu, 1g mì chính, 10g tinh bột nước.

Chế biến:

a) Nấm dầu khi bỏ tạp chất, rửa sạch cắt thành miếng, dày vừa phải, nhúng nước sôi, một lúc vớt ra để cho ráo. Tỏi bóc vỏ thái miếng, để sẵn.

b) Đun nóng chảo đổ dầu vào, bỏ tỏi vào xào qua, pha xì dầu vào rồi đổ thêm ít nước, tiếp theo bỏ nấm, muối tinh, mì chính vào trong nồi đun sôi, bỏ tinh bột nước vào là được.

Đặc điểm: Tỏi mùi thơm nồng.

44) Tỏi xào với ruột già lợn.

Nguyên liệu: 150g tỏi, 500g ruột già lợn chín, 30g đường trắng, 3g muối tinh, 3g mì chính, 3g rượu, 5g hành, 5g tỏi.

Chế biến:

a) Đem ruột già cắt khúc dài 4cm, rộng 2cm, bỏ vào nồi nước đun sôi luộc chín, để cho ráo nước.

b) Đặt chảo rán lên bếp đổ dầu ăn vào đun nóng, bỏ đường và một ít nước vào, xào cho đến khi có màu vàng nhạt, bỏ ruột già vào trong nước đường, xào đến khi có màu là thêm muối, mì chính, rượu, hành, gừng, hoa tiêu vào, sau khi đun sôi rồi chuyển sang đun lửa nhỏ cho đến khi chín đến 7 phần, thêm tỏi vào, đun đến khi tỏi chín, chuyển sang lửa to để rút nước, lại dùng tinh bột nước để rút nước, lấy ra khỏi nồi, sắp vào đĩa là xong.

Đặc điểm: Màu hồng sáng, có mùi thơm nồng, béo mà không ngậy.

45) Tỏi già trộn với thịt lợn luộc.

Nguyên liệu: 50g tỏi già, 750g thịt mông lợn, xì dầu, đường, dấm, muối, mì chính, ớt cay, đều với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Đem thịt mỏng bỏ vào nồi nước sôi luộc chín đến 7 phần, bớt ra đựng vào chậu, sau khi nguội, lọc bỏ ra, thái thành miếng mỏng dài 8cm, rộng 4cm, để sẵn.

b) Đem tỏi giã xì dầu, đường, muối, mì chính, dấm, dầu ớt trộn đều, bỏ vào trong bát. Lúc ăn, đem những miếng thịt nhúng vào nồi nước sôi một lúc, vớt ra để ráo nước đặt vào đĩa, tưới nước tỏi giã trộn ở trên là thành.

Đặc điểm: Màu vàng ánh tươi, mềm.

46) Tỏi xào với thịt gà.

Nguyên liệu: 200g tỏi, 400g thịt gà, 100g mỡ lợn, 25g muối tinh, 15g xì dầu, 1g mì chính, 1,5g hồ tiêu, 10g mỡ gà, 10g tinh bột ướt.

Chế biến:

a) Đem thịt gà lóc bỏ xương, đập cho tơi ra, chặt thành những miếng vuông vức 2cm. Tỏi cắt bỏ hai đầu, trước hết bỏ vào chảo dầu đảo qua, rồi cho lên vỉ hấp trong 10 phút, để sẵn.

b) Bỏ mỡ lợn vào chảo, đun cho chín 6 phần, bỏ thịt gà vào chảo, xào cho rời ra, thêm mì chính, xì dầu vào, xào cho nổi mùi, rồi đổ thêm nước sôi vào đun chín, sau đó bỏ tỏi vào trộn đều, rồi bỏ tinh bột ướt, mỡ gà rút nước, nhắc chảo ra, lấy đặt vào đĩa là xong.

Đặc điểm: Tươi, thơm, hơi cay, vị rất ngon.

47) Lá tỏi xanh, hồng tiêu, chiên với thịt gà.

Nguyên liệu: 20g lá tỏi, 400g thịt sống gà tơ, 10g hồng tiêu (hoa tiêu), một lượng vừa phải các vị rượu, xì dầu, muối tinh, đường trắng, dấm, mì chính, tinh bột ướt, dầu vừng, mỡ lợn.

Chế biến:

a) Lấy sống dao dần tơi thịt gà, cắt thành miếng vuông vức 0,6cm, bỏ vào đĩa, bỏ thêm rượu, muối tinh, tinh bột ướt vào để hồ, tời, hong tiêu thái miếng vuông.

b) Đặt chảo xào lên lửa đỏ, bỏ vào 50g mỡ lợn, đun đến khi chín đến khoảng 6 phần, đem thịt gà bỏ vào chảo, dùng đũa đảo cho rời ra dễ chín, để cho rỏ giọt ra hết mỡ. Để mỡ lại trong chảo, bỏ lá tời, hong tiêu vào xào, rồi bỏ thịt gà, rượu, xì dầu, đường trắng, mì chính, dấm vào, xào qua mấy lượt, dùng tinh bột ẩm rút nước, tưới dầu vừng lên là nhắc chảo ra.

Đặc điểm: Mềm, thơm, cay.

48) Tỏi trộn với hoa tiêu, hải sâm.

Nguyên liệu: 20g tỏi giã, 200g hải sâm ngâm nước, 100g măng mùa đông, một lượng vừa phải các vị đường trắng, muối tinh, rượu, bột hoa tiêu, hành thái đoạn, gừng thái lát, dầu vừng.

Chế biến:

a) Cạo, rửa sạch triệt để hải sâm cả trong lẫn ngoài, lấy dao cắt thành miếng mỏng. Măng thái miếng, nhúng vào nước sôi cùng hải sâm, vớt ra để cho ráo nước, đặt vào đĩa, thêm gừng, hành, rượu và một ít muối tinh vào, rồi thêm vào một ít nước trong bỏ vào lồng hấp hấp khoảng 20 phút, lấy ra cho ráo hết nước, đặt vào đĩa để sẵn.

b) Đem tỏi giã và bột hoa tiêu bỏ tập trung lên hải sâm và măng. Dầu vừng đun chín cho đến 7 phần, tưới nhanh lên tỏi giã, bột hoa tiêu, rồi đem mì chính, đường trắng, muối tinh bỏ vào, trộn đều rồi đem ăn.

Đặc điểm: Dẻo, giòn kết hợp, thơm hơi cay, không tanh không ngậy.

49) Ớt cay, tỏi trộn với khoai lang thái sợi.

Nguyên liệu: 10g tỏi, 500g khoai lang non, 6 quả ớt cay khô, 5g muối tinh, 5g dấm, dầu vừng và mì chính với lượng vừa phải.

Chế biến:

a) Chọn khoai lang non, tươi mới, gọt vỏ cắt bỏ hai đầu thái thành sợi to 3mm, bỏ vào nước trong giũ rửa, vớt ra rồi bỏ vào nước sôi, khi chín rồi vớt ra, rắc lên một ít muối tinh, trộn đều, đặt vào chậu cho nguội.

b) Rửa sạch ớt cay khô, thái thành sợi nhỏ, tỏi cũng cắt thành sợi nhỏ cùng rải lên sợi khoai lang. Khi dầu vừng trong chảo chín đến 7 phần lập tức tưới lên sợi ớt cay và sợi tỏi, dậy ngay vung chảo lại, om trong mấy phút. Lúc ăn lại bỏ thêm vào dấm, muối tinh, mì chính trộn đều rồi lấy ra đĩa để ăn.

Đặc điểm: Mặn, tươi, giòn, hơi cay và có mùi thơm tỏi.

50) Tỏi hầm với thịt dê.

Nguyên liệu: 75g tỏi, 1kg thịt sườn dê, 5 quả ớt nhỏ đỏ, khô, 10g vỏ quế, 100g mỡ lợn, 25g rượu, 15g xì dầu, 5g muối, 1g mì chính, 1g bột hồ tiêu, 10g dầu vừng, 10g hành, 10g gừng.

Chế biến:

a) Tỏi bóc vỏ, hành, gừng rửa sạch, đập cho vỏ nát ra.

b) Đem thịt dê lóc hết xương, dùng nước ấm ngâm và cạo rửa sạch sẽ, bỏ vào nồi nước lạnh đun sôi luộc qua, vớt ra, dùng nước trong rửa sạch bột máu, cắt thành thoi dài 4-5cm và rộng 1cm, bỏ vào chảo mỡ rán tỏa mùi thơm, thêm rượu vào, thêm xì dầu, muối và một ít nước sôi vào, sau khi nấu lại thêm ớt khô, vỏ quế, tỏi, hành, vừng, đổ vào trong bát lớn, dùng nồi cao áp hấp 1 giờ rồi lấy ra.

Đặc điểm: Mềm, nhừ, thơm ngon, vị tươi ngon miệng.

51) Tỏi hấp với sò khô.

Nguyên liệu: 150g tỏi, 100g sò khô, 250g dầu thực vật, 5g dầu vừng, 1g muối nhỏ, 0,5g bột hồ tiêu, 10g bột tinh ướt, 15g hành cắt đoạn, 10g rượu.

Chế biến:

a) Đem sò khô rửa sạch, bóc gân cứng bỏ đi, đặt từng con một thẳng đứng vào trong chậu, đổ rượu, nước trong vào, lấy mức nước ngập sò khô là vừa, dùng nồi áp suất hấp 1 giờ, làm cho sò khô nở trương lên, lấy ra để sẵn.

b) Chảo rán đặt lên bếp lửa đổ dầu thực vật vào đun chín đến 5 phần, bỏ tỏi vào rán đến lúc vỏ ngoài có màu vàng ánh thì vớt ra. Ngoài ra, vắt hết nước gốc của sò khô đã ngâm trương nước (để dùng vào việc khác), đem sò khô và tỏi theo thứ tự từng lớp đặt vào trong đĩa rồi dùng nồi cao áp hấp 30 phút thì lấy ra.

c) Chảo rán đặt lên trên bếp lửa đỏ, bỏ dầu vào cho hành, rồi bỏ sò đã hấp vào, lấy muối và bột hồ tiêu để làm gia vị, đợi nước gần sôi dùng tinh bột ướt rút nước, tưới lên trên sò khô, cuối cùng tưới dầu vừng lên là được.

Đặc điểm: Màu vàng nhạt, nước gốc vị cực tươi, có phong vị hải sản nồng đậm.

52) Tỏi xào với nấm.

Nguyên liệu: 30g tỏi, 500g nấm tươi, 50g mỡ lợn, 20g xì dầu, 15g rượu, 1g bột hồ tiêu, 1g mì chính, 2g muối tinh, 25g tinh bột nước.

Chế biến:

a) Đem nấm bỏ gốc già, rửa sạch, cắt miếng, dùng nước sôi luộc qua, vớt ra để ráo nước, tỏi bóc vỏ rửa sạch, cắt miếng để sẵn.

b) Bỏ mỡ lợn vào chảo rán, đun nóng vừa, bỏ tỏi, rượu, xì dầu vào, thêm vào một lượng nước vừa phải, bỏ ngay nấm, muối, mì chính vào nồi, đun sôi, đổi sang lửa nhỏ, khi nấm chín như cho tinh bột nước vào là được.

Đặc điểm: Mùi tỏi sục sục.

53) Cọng tỏi non và đậu phụ.

Nguyên liệu: Một lượng vừa phải cọng tỏi non, 4 bìa đậu phụ, một lượng vừa phải các vị: hạt hành, hạt gừng, mì chính, muối, rượu, xì dầu, tinh bột nước, dầu hoa tiêu (hạt sên), dầu đậu.

Chế biến:

a) Mỗi bìa đậu phụ ngang dọc đều cắt hai nhát, thành 9 miếng, cọng tỏi non cắt thành đoạn.

b) Đun nóng chảo rán, đổ vào nửa muối dầu đậu, đun dầu nóng đến 7 phần, bỏ đậu phụ vào, rán chín màu vàng ánh, vớt ra.

c) Trong chảo để lại dầu ở đáy, bỏ hạt gừng, hạt hành vào xào tái, pha xì dầu, rượu, thêm nước sôi bỏ mì chính, muối vào thả đậu phụ vào, dùng lửa nhỏ ninh chín như, rắc cọng tỏi lên, dùng tinh bột nước rút nước, đảo xào mấy lần, tưới dầu hoa tiêu lên lấy ra đặt vào đĩa.

Đặc điểm: Cọng tỏi có mùi thơm sục sục.

IV. CÁC HUYỆT VỊ (vị trí huyết) TRONG CƠ THỂ NGƯỜI

1) *Túc tam lý:* ở chỗ 3 tấc (tức 1cm) dưới huyết ngoại tất nhân (huyết độc tị) ở phía ngoài trước cẳng chân, hoặc ngồi xuống, khớp đầu gối cong một nửa, dùng bàn tay của mình đặt lên đầu gối ở chỗ hết ngón giữa là huyết. Hoặc lấy chỗ 4 đốt tay ngang dưới đầu gối.

- 2) *Hợp cốc*: ở giữa xương bàn tay số 1 và số 2 của mu bàn tay, gần chỗ bên cổ tay xương bàn tay thứ hai. Khi ngón tay cái, ngón tay trở khếp lại với nhau, chỗ cơ bắp nổi lên cao nhất là huyết.
- 3) *Ấn đường*: Điểm giữa đường nối liền hai lông mày.
- 4) *Thái dương*: Chỗ khoảng 1 tấc (0,33cm) ngoài điểm giữa đường nối liền khöhe mắt ngoài với đuôi lông mày.
- 5) *Dũng tuyến*: chỗ lõm của 1/3 trước đáy chân, lòng chân (gan bàn chân). Chỗ lõm của lòng bàn chân khi co chân lại, chỗ giao điểm của 1/3 trước bàn chân với 2/3 giữa bàn chân.
- 6) *Bách hội*: Đường chính giữa đầu, chỗ cách phần trong tóc sau 7 tấc (2,3cm), khoảng điểm giữa đường nối liền hai đỉnh tai.
- 7) *Trung cực*: Chỗ 4 tấc dưới rốn, trên đường chính giữa bụng.
- 8) *Quan nguyên*: Nằm giữa, chỗ 3 tấc dưới rốn trên đường chính giữa bụng.
- 9) *Thần khuyệt*: Chính giữa hốc rốn.
- 10) *Đại chùy*: Đường giữa lưng, khoảng giữa mấu gai đốt sống cổ thứ 7 với mấu gai đốt sống ngực thứ nhất. Lúc cúi đầu xuống, lấy huyết ở chỗ lõm mép dưới của chỗ lồi lên cao nhất sau cổ.
- 11) *Dương khê*: Phía xương quay của lưng cổ tay. Lúc ngón tay cái vênh lên, giữa chỗ lõm ở giữa gân đuôi dài ngắn của ngón tay cái. Khi eo hai bàn tay (ở giữa ngón tay cái và ngón tay trở) đan chéo nhau, chỗ hết của ngón tay cái là huyết.
- 12) *Khúc từ*: Chỗ lõm phía bên xương quay của vân ngang khoeo tay, cong khuỷu tay lại để lấy huyết.
- 13) *Kinh cừ*: Giữa chỗ lõm của động mạch thốn khẩu (tên chỉ nơi bắt mạch của đông y, còn gọi là mạch khẩu (miệng

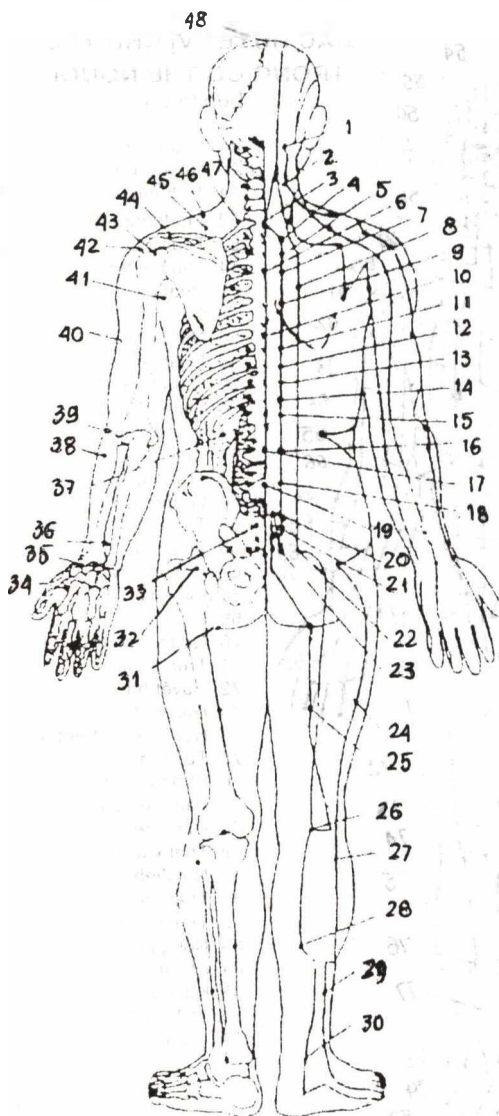
mạch) nơi các mạch tim, gan, lá lách, phổi, thận đều tập trung ở đây) ngửa bàn tay ra, chỗ 1 tấc (0,33cm) trên vân ngang từ xương cổ tay.

- 14) *Nhân nghênh*: Ở 1,5 tấc bên cạnh trái cổ, mép trước động mạch tổng của cổ.
- 15) *Thiếu thương*: Ở phía trong ngón tay cái, chỗ cách góc móng tay khoảng 0,1 tấc.
- 16) *Nội quan*: Ở chỗ 2 tấc sau vân ngang cổ tay bên cong của cánh tay trước, khoảng giữa gân cong của cổ tay bên xương quay và gân dài của bàn tay.
- 17) *Thái uyên*: Ở chỗ lõm bên xương quay động mạch quay trên vân ngang cổ tay.
- 18) *Thần môn*: Ở trên vân ngang cổ tay, mép quay của cơ cong cổ tay bên xương trụ.
- 19) *Bích nạo*: Ở đầu dưới cơ denta (cơ tam giác), 7 tấc trên huyết khúc trì, trên đường nối liền huyết khúc trì với huyết kiên ngưng.
- 20) *Can du*: Ở chỗ dưới mấu gai đốt sống ngực thứ 9, 1,5 tấc bên huyết cần súc.
- 21) *Tì du*: Ở chỗ 1,5 tấc cạnh dưới mấu gai đốt sống ngực thứ 11.
- 22) *Thiên xu*: Ở chỗ 2 tấc cạnh huyết thần khuyết giữa rốn.
- 23) *Khí hải*: Ở trên đường chính giữa bụng, chỗ 1,5 tấc dưới rốn.
- 24) *Trung quản*: Ở trên đường chính giữa bụng, chỗ 4 tấc trên rốn.
- 25) *Hạ quản*: Ở trên đường chính giữa bụng, chỗ 2 tấc trên rốn.

- 26) *Đại tràng dư*: Ở dưới mấu gai đốt sống ngang lưng thứ 4, chỗ 1,5 tấc bên cạnh huyết yêu dương quan.
- 27) *Tiểu tràng dư*: Ở chỗ lõm khoảng giữa xương cùng và mép trong gai trên sau xương chậu, 1,5 tấc cạnh mạch đốc sau lỗ xương cùng thứ nhất.
- 28) *Kiên ngưng*: Ở phần trên cơ denta (cơ tam giác), ở khoảng giữa đầu đỉnh vai với gò lớn xương cánh tay.
- 29) *Thiên tông*: Ở chỗ lõm giữa hốc dưới gò bả vai.
- 30) *Kiên tĩnh*: Ở chỗ điểm giữa đường nối liền giữa huyết đại chùy và đỉnh vai phía trên vai.
- 31) *Cự cốt*: Ở chỗ lõm khoảng giữa đầu đỉnh vai xương quai xanh và gò bả vai thuộc phần vai.
- 32) *Kiên trình*: Ở phía dưới sau khớp vai, lúc thu vào trong cánh tay trên thì ở chỗ 1 tấc trên đầu vân sau nách.
- 33) *Trung phủ*: Cách bên mạch nhiệm 6 tấc, chỗ bằng của kẽ hở sườn số 1.
- 34) *Điều khẩu*: Ở đầu tị (huyết ngoại tất nhĩn) thẳng xuống 8 tấc, phía ngoài dây chằng xương bánh chè, khoảng chỗ chính giữa phía ngoài trước cẳng chân, hoặc ở chỗ huyết cự hư trên thẳng xuống 2 tấc.
- 35) *Giáp xa*: Trong chỗ lõm bằng một đốt ngón tay phía trên trước góc hàm dưới, lúc dùng sức nghiêng răng, huyết ở chỗ nổi lên của cơ nghiêng.
- 36) *Thượng dương*: Ở chỗ khoảng 0,1 tấc bên cạnh móng tay phía quay của ngón tay trỏ.
- 37) *Ngư tế*: Điểm giữa xương bàn tay thứ nhất, chỗ thịt đỏ trắng.

- 38) *Liệt huyết*: Ở phía trên mẫu thân xương quay, 1,5 tấc trên vân ngang cổ tay bên ngón tay cái, khi eo hai bàn tay đan chéo nhau, ngón tay trở một bàn tay áp lên trên mẫu thân xương quay sau cổ tay của bàn tay kia, chỗ lõm mà đầu ngón tay trở chỉ là huyết.
- 39) *Vị thượng*: Chỗ 3 tấc cạnh mạch đốc, dưới mẫu gai đốt sống ngực thứ 12.
- 40) *Lương môn*: chỗ 2 tấc cạnh huyết trung quản, 4 tấc trên rốn.
- 41) *Gian sườn*: Ở khoảng giữa gân dài của bàn tay và gân cong của cổ tay bên xương quay, 3 tấc trên vân ngang của cổ tay.
- 43) *Thừa tương*: Ở chỗ lõm chính giữa dưới môi dưới.
- 44) *Dương khe*: Tức là nghiêng bàn tay, ngón tay cái vênh lên ở chỗ lõm giữa 2 gân của vân ngang cổ tay của mu (lưng) cổ tay.
- 45) *Thiên đột*: Chính giữa hốc trên xương ngực.
- 46) *Đỉnh sườn*: Chỗ 1,5cm cạnh huyết đại chùy.
- 47) *A thị*: tức chỗ đau, còn gọi là huyết bất định, huyết thiên ứng. Không có vị trí cố định, tùy theo vị trí của bệnh biến, hoặc ép thấy chỗ nào đau thì điểm huyết.
- 48) *Lan vĩ*: Huyết lạ ở ngoài mạch kinh, ở dưới xương bánh chè đầu gối khoảng 5 tấc, chỗ 1 đốt ngón tay phía ngoài chòm trước xương ống chân.
- 49) *Thập tuyên*: Huyết lạ ngoài mạch kinh, ở đầu cuối 10 ngón tay ở chỗ cách móng tay 1 phân (0,33cm)
- 50) *Thủy cầu*: tức huyết nhân trung.
- 51) *Chiên trung*: Ở chính giữa ngực trước, ở chỗ lõm giữa ngực hai núm vú.

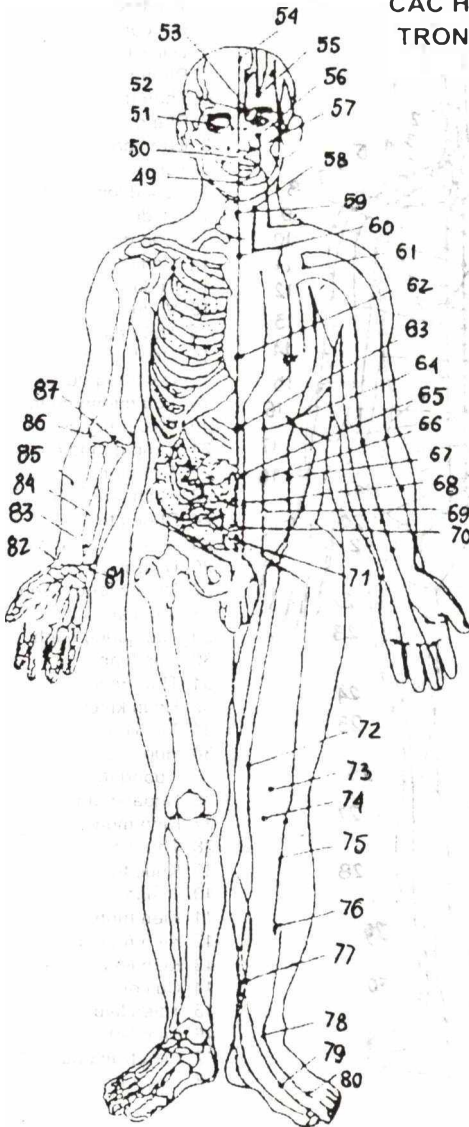
CÁC HUYỆT VỊ CHỦ YẾU TRONG CƠ THỂ NGƯỜI

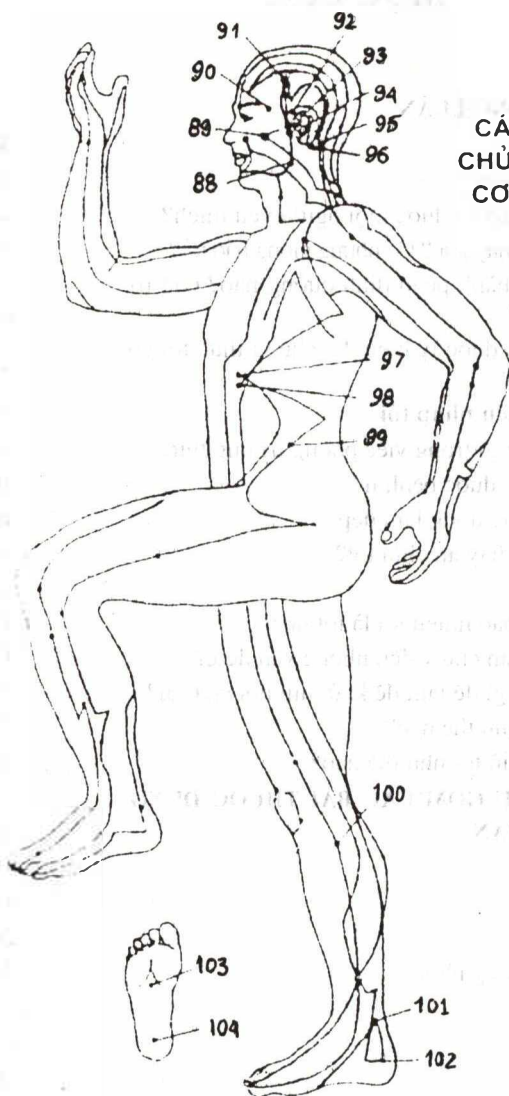
1. Phong tri
2. Tân thiết
3. Đại chuy
4. Đại trữ
5. Phong môn
6. Thân tru
7. Phế du
8. Cao hoàng
9. Tân du
10. Chi dương
11. Di du
12. Can du
13. Đam du
14. Tì du
15. Vị du
16. Thân du
17. Mệnh môn
18. Đại tràng du
19. Yếu dương quan
20. Tiểu tràng du
21. Bàng quang du
22. Trật biến
23. Bạch hoàn du
24. Phong thị
25. Âm môn
26. Ủy trung
27. Dương lạng tuyến
28. Thừa sơn
29. Túc quang minh
30. Côn luân
31. Thừa phủ
32. Hoàn khiêu
33. Thử liệu
34. Hợp cốc
35. Dương tri
36. Ngoại quan
37. Kinh môn
38. Thủ tam li
39. Khúc tri
40. Tì nào
41. Kiên trinh
42. Kiên ngưng
43. Kiên liêu
44. Cự cốt
45. Thiên liêu
46. Kiên tinh
47. Kiên trung du
48. Bạch hời

CÁC HUYỆT VỊ CHỦ YẾU TRONG CƠ THỂ NGƯỜI

(Tiếp theo)

- 49. Thừa tương
- 50. Nhân trung
- 51. Tì thông
- 52. Âm dương
- 53. Toàn trúc
- 54. Thương lĩnh
- 55. Dương bạch
- 56. Tử bạch
- 57. Ngưng trướng
- 58. Nhân nghênh
- 59. Liêm tuyến
- 60. Thiên đột
- 61. Trung phủ
- 61. Chiên trung
- 63. Trung quản
- 64. Lương môn
- 65. Thần khuyết
- 66. Thiên xu
- 67. Đại hoành
- 68. Khí hải
- 69. Đại cự
- 70. Quan nguyên
- 71. Trung cực
- 72. Huyết hải
- 73. Hạc đỉnh
- 74. Nội ngoại tât nhân
- 75. Túc tam li
- 76. Phong lang
- 77. Tam âm giao
- 78. Giải khê
- 79. Thái xung
- 80. Nội đình
- 81. Thần môn
- 82. Thái uyên
- 83. Nội quan
- 84. Khích môn
- 85. Khổng tủy
- 86. Xích trạch
- 87. Khúc trạch

CÁC HUYẾT VỊ CHỦ YẾU TRONG CƠ THỂ NGƯỜI

(Tiếp theo)

- 88. Giáp xa
- 89. Quyển liêu
- 90. Thái dương
- 91. Đẩu duy
- 92. Nhĩ môn
- 93. Thính cung
- 94. Hạ quan
- 95. Ế minh
- 96. Ế phong
- 97. Kỳ môn
- 98. Nhật nguyệt
- 99. Đới mạch
- 100. Âm lang tuyến
- 101. Thái khê
- 102. Thủy tuyến
- 103. Dũng tuyến
- 104. Thái miên

MỤC LỤC

CHƯƠNG MỘT : TỔNG LUẬN	3
1) Liệu pháp tòi	3
1. Liệu pháp tòi là gì?	3
2. Tại sao liệu pháp tòi được mọi người yêu thích?	4
3. Tòi chia ra làm mấy loại? Có những giống nào tốt?	5
4. Tòi có những thành phần dinh dưỡng nào? Giá trị của chúng ra sao?	6
5. Các nghiên cứu được lý hiện đại chứng thực tòi có những tác dụng gì?	7
2) Thường thức về liệu pháp tòi.	8
1. Tòi có tác dụng gì trong việc phòng trị ung thư?	8
2. Tại sao tòi chữa được bệnh lị?	10
3. Tại sao tòi có tác dụng làm đẹp?	10
4. Tòi ăn sống tốt hay ăn chín tốt?	11
5. Để dễ ăn tòi.	12
6. Hàng ngày ăn bao nhiêu tòi là tốt nhất?	12
7. Khi dùng tòi, cần chú ý đến những vấn đề gì?	12
8. Có những cách gì để làm để khử mùi hôi của tòi?	13
9. Chọn mua tòi như thế nào?	14
10. Gia đình cất giữ tòi như thế nào?	15
CHƯƠNG HAI : THU GOM CÁC BÀI THUỐC DÙNG TÒI TRONG DÂN GIAN	16
I. Khoa nội	16
1. Cảm mạo	16
2. Bệnh ho	20
3. Chứng viêm cuống phổi	22
4. Bệnh suyễn	24
5. Ung nhọt phổi	25
6. Áp xe phổi	26

7. Bệnh lao phổi	27
8. Bệnh lao ruột	31
9. Chứng viêm màng não tính dịch	32
10. Bệnh sởi	33
11. Chứng nấc	33
12. Chứng nôn mửa	34
13. Chứng ản tích trướng bụng	36
14. Chứng da dày có nhiều nước chua	37
15. Bệnh thổ tả	38
16. Bệnh đau da dày	38
17. Chứng viêm ruột	40
18. Chứng nôn ra máu	42
19. Bệnh sốt rét	43
20. Bệnh đau bụng	47
21. Chứng say nắng	49
22. Bệnh lỵ	51
23. Bệnh viêm não B tính dịch	57
24. Bệnh thương hàn, phó thương hàn	57
25. Chứng đi ỉa chảy (tháo dạ)	58
26. Chứng táo bón	63
27. Bệnh vàng da, vàng mắt do viêm gan thấp nhiệt	64
28. Chứng viêm gan	64
29. Bệnh giun đũa	65
30. Bệnh giun móc	66
31. Bệnh giun kim	67
32. Bệnh sán lá gan	67
33. Bệnh phù (thủy thũng)	68
34. Bệnh huyết áp cao	77
35. Chứng đau ngực	79
36. Chứng ngực đau cứng	80
37. Chứng viêm màng ngực tính chất lao	80
38. Chứng mỡ trong máu cao	80
39. Chứng tắc động mạch vành tim	81
40. Chứng viêm thận	82

41. Chứng chức năng thận không đầy đủ	84
42. Chứng bí đái	85
43. Bệnh cổ trướng	87
44. Chứng gan lá lách phù to	93
45. Chứng tê	94
46. Chứng viêm phổi	96
47. Bệnh liệt dương	97
48. Chứng phong méo miệng hay liệt thần kinh mặt	98
49. Chứng viêm khớp	98
50. Bệnh hủi, bệnh phong	99
51. Chứng ra mồ hôi trộm do âm hư	99
52. Chứng đau đầu	99
53. Chứng mất ngủ	101
54. Chứng thần kinh suy nhược	101
55. Bệnh đái đường	102
56. Chứng trúng phong (trúng gió)	102
57. Bệnh cước khí (bệnh tê phù chân, còn gọi là bệnh bêri - bêri)	103
58. Trúng độc	104
59. Bệnh thiếu máu	106
60. Chứng đái dầm	106
61. Chứng đái đêm	107
62. Chứng viêm tiền liệt tuyến mạn tính	107
63. Chứng nước đái đục	107
64. Bệnh truyền nhiễm đường ruột	107
65. Chứng đái khó	108
66. Chứng nhiễm trùng máu	109
67. Bệnh thương phong hay bệnh gút	110
68. Chứng liệt thần kinh mặt	110
69. Chứng ban xuất huyết tính tiểu cầu gian thiếu và ban xuất huyết trich quá nhạy	110
70. Chứng nhiệt ra máu tính dịch, ít đi đái	111
71. Bệnh tinh hồng nhiệt hay còn gọi là bệnh Xcáctalin hoặc bệnh sốt phát ban màu đỏ tươi	111
72. Bệnh dịch	111

73. Chứng đi ỉa, đái không thông	112
74. Chứng thể chất hư nhược	113
II. Khoa ngoại	114
1. Côn trùng độc cắn bị thương	114
2. Rắn độc cắn bị thương	116
3. Rắn cắn bị thương	117
4. Chó cắn bị thương	117
5. Đinh nhọt	118
6. Ung nhọt	119
7. Chứng lên ban nổi đơn	122
8. Những mụn nhọt không có tên gọi	123
9. Chứng toàn thân sưng tấy đỏ	123
10. Chứng chốc lở toàn thân	124
11. Bệnh uốn ván	124
12. Mụn nhọt chưa có mũ	125
13. Bị bông	125
14. Bị thương do dao, súng hoặc ngã hoặc tất cả các vết thương làm rách da	126
15. Sưng cục có tính chất viêm	126
16. Viêm ruột thừa	126
17. Chứng thoát vị	128
18. Chứng đau sườn ngực	129
19. Chứng sưng tinh hoàn (hòn dái) cấp tính	129
20. Chứng sưng âm nang (bìu dái)	130
21. Chứng sa dạ con	130
22. Chứng đi dái khó sau khi mổ	130
23. Bệnh trĩ	130
24. Chứng tích (ăn không tiêu)	132
25. Chứng âm súc (co âm bộ)	133
26. Chứng rò	133
27. Bệnh lao xương	133
28. Chứng viêm tủy xương	134
29. Hôn mê sau khi ngã bị thương	134
30. Chân bị chuột rút	134

31. Bệnh tràng nhạc	134
32. Chứng viêm quanh vai	136
33. Chứng tắc ruột	136
34. Chứng mỗi đau ở bắp thịt	137
35. Nội thương ở phần bụng	137
III. Khoa da	137
1. Bệnh tóc bạc lúc còn ít tuổi	137
2. Bệnh hột cơm (còn gọi là mụn cóc)	138
3. Bệnh nấm	139
4. Bệnh nẻ da	144
5. Bệnh ghẻ	144
6. Bệnh chai	145
7. Chứng ngứa âm bộ do mỗ hôi	147
8. Chứng eczema (chàm)	147
9. Chứng mày đay	148
10. Chứng viêm da tính ruộng lúa	149
11. Chứng viêm da tính thần kinh	149
12. Chứng viêm niệu đạo	151
13. Bệnh vẩy nến	152
14. Chứng mụn giộp hình dải	154
15. Chứng lở loét âm bộ	155
16. Bệnh mụn trứng cá	155
17. Chứng rụng tóc hói đầu	155
18. Chứng lang ben	156
19. Chứng hời nách	156
20. Chứng nẻ da vì lạnh	157
IV. Khoa ngũ quan	159
1. Chứng viêm giác mạc (màng sừng)	159
2. Chứng viêm kết mạc (màng kết)	159
3. Bệnh glôcôm hay bệnh tăng nhãn áp	159
4. Chứng viêm tai giữa	159
5. Côn trùng chui vào tai	160
6. Chứng ù tai	161
7. Thủng màng nhĩ	161

8. Chứng mũi chảy máu cam	161
9. Chứng viêm xoang mũi	163
10. Chứng viêm mũi	164
11. Chứng viêm họng	165
12. Chứng viêm amidan	166
13. Chứng sưng tê họng	167
14. Chứng khản tiếng	168
15. Xương cá mắc vào họng	168
16. Chứng lở miệng	169
17. Bệnh đau răng	169
18. Chất răng (xương răng) quá nhạy (dễ dị ứng)	173
V. Khoa phụ sản	174
1. Chứng kinh nguyệt ít	174
2. Chứng đảo kinh	174
3. Chứng bế kinh	175
4. Chứng thống kinh	175
5. Chứng viêm âm đạo tính trịch trùng	175
6. Chứng bạch đới, xích đới, hoàng đới	177
7. Chứng viêm âm đạo tính nguyên trùng amíp	178
8. Chứng băng huyết	178
9. Chứng ngứa âm bộ của phụ nữ	178
10. Chứng viêm vú	179
11. Chứng vô sinh	179
12. Chứng có u ở buồng vú	179
13. Chứng phù lúc có chửa	180
14. Chứng huyết áp cao lúc có chửa	182
15. Chứng viêm niệu đạo lúc có chửa	182
16. Chứng đi ỉa chảy lúc có chửa	183
17. Chứng nhau thai không ra	183
18. Chứng đi lị sau khi đẻ	183
19. Chứng trúng gió sau khi đẻ	183
20. Chứng kinh giạt sau khi đẻ	183
21. Chứng ra ruột sau khi đẻ	183
22. Chứng thiếu sữa sau khi đẻ	184

23. Chứng sa tử cung	184
24. Các chứng tổng hợp thời kỳ mãn kinh của phụ nữ	184
VI. Khoa nhi	185
1. Cảm mạo của trẻ con	185
2. Bệnh ho hen của trẻ con	185
3. Bệnh ho gà của trẻ con	186
4. Bệnh bạch hầu của trẻ con	190
5. Chứng viêm cuống phổi mạn tính của trẻ con	190
6. Bệnh hen suyễn của trẻ con	191
7. Chứng viêm phổi của trẻ con	191
8. Chứng phù của trẻ con	191
9. Chứng nôn mửa vì hàn (dạ dày bị lạnh) của trẻ con	191
10. Chứng viêm thận của trẻ con	192
11. Chứng tổng hợp bệnh thận của trẻ con	192
12. Chứng cam tích của trẻ con	193
13. Chứng đi ỉa chảy của trẻ con	193
14. Bệnh giun sán của trẻ con	195
15. Chứng bí đái của trẻ con	197
16. Chứng phong rón (sài uốn ván ở rón) của trẻ con	197
17. Bệnh quai bị của trẻ con	197
18. Bệnh sởi khắp người của trẻ con	197
19. Chứng ung nhọt của trẻ con	198
20. Bệnh chốc đầu trắng của trẻ con	198
21. Bệnh chốc đầu vàng của trẻ con	198
22. Bệnh chốc lở có mũ vàng của trẻ con	198
23. Chứng âm súc (co âm bộ) của trẻ em	199
24. Chứng khóc đêm của trẻ con	199
25. Bệnh lị của trẻ con	199
26. Bệnh báng (có cục u trong bụng) của trẻ con	201
VII. Khoa u bướu	201
1. U ác tính	201
2. Ung thư thực quản	202
3. Ung thư gan	203
4. Ung thư dạ dày - ruột	204

5. Ung thư da	204
6. Ung thư phổi	205
7. Ung thư vú	205
8. Bệnh cổ trướng tính ung thư	206
9. Chứng ế cách (ung thư thực quản)	206
10. Bệnh bàng	207
CHƯƠNG BA : THUỐC PHA CHẾ TỪ TỎI	209
1. Thuốc tiêm tỏi	209
2. Thuốc tiêm nước tỏi ngâm 10%	210
3. Thuốc tiêm dầu tỏi	210
4. Nước ngâm tỏi	211
5. Siro tỏi (a)	211
6. Siro tỏi (b)	211
7. Siro tỏi (c)	212
8. Siro tỏi (20%) (d)	212
9. Dung dịch dầu tỏi	212
10. Thuốc sữa tỏi	213
11. Thuốc viên tỏi	213
12. Thuốc bột tỏi	214
13. Thuốc cao tỏi	214
14. Rượu tỏi 25% (a)	214
15. Rượu tỏi (b)	215
PHỤ LỤC	216
I. Ba mươi tư bệnh án dùng liệu pháp tỏi	216
1. Tỏi sống trị loét miệng	216
2. Tỏi trị áp xe	216
3. Tỏi trị ho ra máu	217
4. Tỏi trị đau răng	217
5. Tỏi trị nấm mắt	217
6. Tỏi trị nấm chân	218
7. Tỏi trị bí đái	218
8. Tỏi trị phổi sưng mụn nhọt	218
9. Tỏi trị viêm cuống phổi khí quản mạn tính	219
10. Tỏi trị ho sặc	219

11. Tỏi vỏ tím trị ỉa chảy	220
12. Hơi tỏi trị lao phổi	220
13. Tỏi trị bệnh lao	221
14. Tỏi trị chảy máu cam	221
15. Tỏi độc đầu trị rết cắn	222
16. Tỏi vỏ tím trị bệnh tràng nhạc	222
17. Tỏi trị chứng béo phì	223
18. Tỏi trị chứng sâu răng	223
19. Tỏi trị bệnh tiểu đường	223
20. Tỏi trị chứng tổng hợp thời kỳ mãn kinh	224
21. Tỏi trị chứng tàn nhang	224
22. Tỏi trị chứng dạ dày nhiều nước chua (hyperacidity)	224
23. Tỏi trị chứng mất ngủ	225
24. Tỏi trị chứng huyết áp thấp	225
25. Tỏi trị chứng huyết áp cao	226
26. Tỏi trị chứng liệt dương	226
27. Tỏi trị bệnh trĩ	226
28. Tỏi trị bệnh giun kim	227
29. Tỏi trị chứng di đái không thông	227
30. Tỏi trị bệnh nấm chân	227
31. Tỏi ngâm rượu trị bệnh huyết quản của người cao tuổi	227
32. Nước tỏi trị nấm ở niệu đạo	228
33. Thuốc tiêm tỏi trị chứng nhiễm trùng máu có tính chất nấm	229
34. Tỏi trị ung thư phổi	229
II. Mười hai cách dùng tỏi trong cuộc sống	230
1. Chống nấm mốc	230
2. Chống mọt gạo	230
3. Chống sâu mọt cho các loại đậu đỗ	231
4. Vá dính bóng đèn	231
5. Chống mốc cho hàng hải sản	231
6. Đề phòng người khác đầu độc	231
7. Bảo vệ hoa cảnh	232

8. Tinh chế cánh trong châu	232
9. Làm mỗi dụ cá	232
10. Dùng làm màng sáo	233
11. Bảo quản thuốc làm bằng côn trùng	233
12. Chống sâu cho dược liệu	234
III. Tỏi là thức ăn thuốc để dưỡng sinh bảo vệ sức khỏe	234
1) Thức ăn thuốc	234
1. Tỏi giã trộn với rau sam	234
2. Tỏi giã trộn với thịt chó	235
3. Tỏi xào cà	235
4. Tỏi dấm kho với cá chép	235
5. Tỏi dấm muối với bí đao	236
6. Khô tỏi non	236
7. Tỏi hầm với bồ câu	236
8. Tỏi xào với thịt yếm ba ba	237
9. Tỏi ninh với gân bò	237
10. Tỏi nấu với nấm tươi	237
11. Tỏi ninh với đường, dấm	237
12. Cà ướp tỏi dấm	238
13. Dưa dầy bỏ xào tỏi	238
14. Thịt dê xào tỏi	238
15. Cải muối với tỏi	239
16. Thịt thái miếng chấm tỏi giã	239
17. Tỏi hấp với hàu khô	239
18. Tỏi hấp với đậu phụ	239
19. Tỏi trộn với mực tươi	239
20. Tỏi hầm với củ cải và thịt thăn	240
21. Tỏi hầm với dưa dầy lợn	240
22. Tỏi trộn dưa chuột	241
23. Nước trà tỏi giảm béo	241
24. Nước trà tỏi pha kim ngân hoa	241
25. Nước trà tỏi pha sữa bò	241
26. Canh tỏi nấu chua	242
27. Rượu tỏi	242

28. Vịt hầm với tỏi độc đầu	242
29. Tỏi già rán với thịt dê	242
30. Tỏi trộn óc lợn	243
31. Cá sốt tỏi chua ngọt	243
32. Bí đao rán giòn với đầu tỏi	244
2) Các món ăn	244
1. Tôm nõn biển xào với cọng hoa tỏi non	244
2. Thịt thái sợi xào với lá tỏi xanh	244
3. Cọng hoa tỏi non xào với đậu phụ khô	245
4. Thịt xào với đậu phụ và tỏi	245
5. Cọng tỏi xào đậu phụ	246
6. Mì sợi om với cọng tỏi non	247
7. Cọng tỏi non muối chua	247
8. Cọng tỏi non ướp đường	248
9. Canh nấu với cá muối và cọng tỏi non	248
10. Lá tỏi xanh xào với huyết gà	248
11. Lá tỏi xanh xào với lạp xưởng	249
12. Lá tỏi xanh xào với đậu phụ sợi	249
13. Lá tỏi xanh xào với giá đậu xanh	250
14. Lá tỏi vàng cốm nắng xào với lạp xưởng	250
15. Nước tỏi trộn với ốc biển	251
16. Nước tỏi trộn với tôm nõn	251
17. Tỏi ngâm đường	252
18. Nước tỏi trộn với sữa	252
19. Nước tỏi trộn với thịt sò	253
20. Nước tỏi trộn với thịt hến	253
21. Nước tỏi trộn với thịt hàu muối	253
22. Nước tỏi trộn với mực ống	254
23. Nước tỏi trộn với mực nang tươi	254
24. Nước tỏi trộn với sò khô xé sợi	255
25. Nước tỏi trộn với cá thu khô	255
26. Nước tỏi trộn với thịt cua	256
27. Nước tỏi trộn với bạch tuộc	256
28. Nước tỏi trộn với sò huyết	257

29. Nước tỏi trộn với don	258
30. Cọng tỏi non xào với thịt thái sợi	258
31. Lá tỏi vàng (cổm nắng) xào cải trắng	259
32. Cọng hoa tỏi non xào với lưỡi lợn	259
33. Cọng tỏi non xào với trứng gà	260
34. Cọng hoa tỏi xào với thịt thái sợi	260
35. Tôm nõn biển trộn với thạch (xu-xoa, aga-aga)	261
36. Nước tỏi trộn với dưa chuột, vỏ tôm	261
37. Nước tỏi trộn với rong dài	262
38. Tỏi già trộn với thịt chó	262
39. Tương tỏi trộn với mực	263
40. Tỏi trộn với cà nướng	263
41. Tỏi già trộn với đậu đũa (đậu dũi)	264
42. Tỏi già trộn với đậu ván	264
43. Tỏi xào với nấm đầu khỉ	264
44. Tỏi xào với ruột già lợn	265
45. Tỏi già trộn với thịt lợn luộc	265
46. Tỏi xào với thịt gà	266
47. Lá tỏi xanh hồng tiêu chiên với thịt gà	266
48. Tỏi trộn với hoa tiêu và hải sâm	267
49. Ớt cay, tỏi trộn với khoai lang thái sợi	268
50. Tỏi hầm với thịt dê	268
51. Tỏi hấp với sò khô	269
52. Tỏi xào với nấm	269
53. Cọng tỏi non và đậu phụ	270
IV. Các huyết vị trong cơ thể con người	270

TÀI LIỆU THAM KHẢO

* **Tỏi chữa hách bệnh** - *Đạm Hạnh Lâm* -
Nông Thôn độc vật xuất bản xã.

* **Hành, gừng, tỏi - trị bệnh dưỡng sinh** -
Trương Chí Hoa và Vu Tuấn - Giang Tây khoa
học kỹ thuật xuất bản xã.

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Nguyễn Khắc Oánh

Biên tập:

Phạm Quốc Tuấn

In 1000 cuốn, khổ 13 x 19cm, tại Xí nghiệp in Thương mại
Giấy phép xuất bản số: 40KH/201 CXB ký ngày 6/5/2005
In xong và nộp lưu chiểu năm 2005.

TỎI[?]

TRỊ BÁCH BỆNH

Tỏi có thành phần dinh dưỡng rất phong phú và có giá trị. Tỏi được ca ngợi là Pênixilin mọc từ đất lên. Những nghiên cứu được lí hiện đại chứng thực là tỏi có nhiều tác dụng trị bệnh. Trong những năm gần đây trên phạm vi toàn thế giới đã nổi lên cơn sốt ăn tỏi, dùng tỏi để phòng bệnh, trị bệnh; phòng ung thư, trị ung thư, dùng tỏi để tăng cường sức khỏe, để kéo dài tuổi thọ.

Cuốn sách này thu gom, chỉnh lý được hơn chín trăm bài thuốc dân gian lấy tỏi làm thành phần chủ yếu, có hiệu quả điều trị với mức độ khác nhau đối với hơn một trăm loại bệnh thường thấy bao gồm các khoa nội, ngoại, da, ngũ quan, nhi, phụ sản, u bướu. Ngoài ra còn giới thiệu các loại thuốc pha chế từ tỏi, các cách dùng tỏi hay, các thức ăn chế biến có tỏi.

Liệu pháp tỏi có công hiệu dự phòng, điều trị bệnh, và khôi phục sức khỏe.

Liệu pháp tỏi lại an toàn, giản dị, dễ làm, giá rẻ.

GIÁ: 27.000Đ